

/ELP/

ALEXANDER KRÖGER
Robina Crux hajótörése

1.

Abban a másodpercben, mikor a pilóta végérvényesen felismerte a veszélyt, s leszállóegységét a tükröző, ferde fal előtt kockázatos gyorsulásra kényszerítette, éles, villámszerű fényjelenség törte át a lumineszkáló félhomályt. Közben a hajtómű teljesítményét hirtelen annyira lefékezte valamilyen vízszintes tolóerő, hogy a kis űrhajó fara a sima falhoz vágódott. A jármű ekkor már felfelé siklott, így törzse nekinyomódott a tükörfalnak. A stabilizáló felületek letörtek. A ronccsá vált űrkomp egy ideig még felfelé száguldott, majd elérve a holtponthoz, lezuhant. A szabadesés közben a horpadt törzs oldalára esett, éppen ott, ahol a kristály kinőtt a síkságból. Az egyik stabilizátor keresztülhajlott a törzs maradékán, a másik teljesen leszakadt, s fel-felpattanva továbbszánkázott a sík terepen. Aztán csend lett.

A hideg, lumineszkáló fény ritmikusan lüktetve tört elő valamely meghatározhatatlan forrásból, s mint egy fényorgona világította meg ezt az egész bizarr világot, mely tükröző felületekből, kockákból, oktaéderekből, comboederekből állt.

Fent az égen, a legsötétebb sötétben, látszólag gyorsan vonultak tova a fénylő csillagok. Távolabb villogó kristályhulladék szállingózott alá. Meteoritok becsapódása vághatta ki a merev anyagból.

Az űrkompnak a lumineszkáló fényben halványan derengő roncsa csöndesen nyugodott, hogy majd részévé váljon az őt körülvevő holt anyagnak, betemesse a szemcsés kristálymorzsalék évszázadok múltán.

Robina először halántéka lüktetését érezte. Aztán azt, hogy a vér a fejébe tolul. Teste mintha nem is lett volna. Mintha csak lebegne valahol.

Majd összevissza, rendezetlenül emlékek tolokodtak tudatába. Borisz intett felé, szája szélét könnyedén lebiggyesztette. Lekicsinylését akarja kifejezni? És közben mintha már valaki mást nézne. Pontosan úgy, mint annak idején, ha együttlétük türelmetlenné tette...

Aztán ott állt Ed is. Nevetett, de meggörnyedt a fájdalomtól, amit beteg gerince okozott. Búcsúzott, végigsimogatta Robina karját. Ed, akit oly sokáig nem fog látni, s akivel csak száz közvetítő útján beszélhet...

Aztán Frank hajolt hozzá. Megkopogtatta a szkafander sisakját.

- Vigyázz magadra, Robi! Igaz, a válás csak rövid időre szól.

„...Túl mélyen van a fejem. A nyomás... De hát ml történt? - Még egyszer átfutott rajta: - Frank!”

Egyszerre minden megváltozott. Ez a játszótér... Szorosan arca előtt kavargó a mosott homok és a víztiszta szemcsék műanyag keveréke. Hosszú, szőke haja finom nyomot húz a porban...

Akkor a meglepett járókelők oldották ki a kötélcsomót, mely a lóbálódzó lány lábait rögzítette, hogy baj nélkül rugózhasson fejjel lefelé a kötélben. Mindenki sajnálta őt, a szép és mérgesen síró leánykát, akinek a fejébe szállt a vér. Szidták a szemtelen csibészt, aki biztos távolságból nevetve figyelte az eseményeket.

Pedig Robina egyáltalán nem azért sírt, mert fejjel lefelé lógott, ahogy azt kiszabadítói feltételezték. Bármikor felhúzhatta volna magát a rugalmas kötélbe kapaszkodva. De Ed, az aranyos testvér, kihasználta helyzetét. Szépen kiszerezte sportbájából az elemet, és beépítette saját vakondjába, pont abba, amelyik aztán a versenyzésénél a leglassúbbnak bizonyult.

Persze, ha az ember fejjel lefelé rugózik a kötélben, a vér a fejébe megy... Mint most is...

Tulajdonképpen csak most formálta ki nagyon lassan az első kérdést.

- Hol vagyok?... Mi... ml történt?

Kinyitotta a szemét. Tarkójában erős fájdalmat érzett.

Nem volt valami sok látnivaló. Másodpercekbe telt, mire tájékozódott. Aztán

végre megértette, hogy a leszállóegység kormányulése előtt hever, amely aggasztóan ferdén lóg fölötte. Bal lába hátracsavarodott, az ülés széle és a műszerfal közé akadt. Sisakja a lábpedálokat érinti. Látott egy darabot a kabintetőből is. Alul pedig a műszerfalból. Hirtelen elfogta a félelem.

- Felállni! - parancsolta magának.- Feltétlenül látnom kell mindent! - Ám, amikor nagy fáradsággal kikászálódott, alig látott többet.

Időbe telt, míg tisztázta, hogy a szürkén csillogó fal a gép orra előtt a hajó darabja, az egyik leszakadt stabilizátor. Ritmikusan szórta rá a sugarakat a kisbolygó titokzatos fényforrása.

Most határozottan megijedt. Bele is borzongott. Gépiesen a mikrofon felé fordult, miközben nyakát ugyancsak kényelmetlen helyzetbe kellett hoznia. Erősen tagoltan beleszólt:

- Halló, Frank! - Azt nem tudta megakadályozni, hogy hangja meg ne remegjen. Jelentkezése így valóságos vészkiáltásnak tűnhetett.

Most jött rá, hogy nem hallotta saját hangját a védőruha külső mikrofonján keresztül. Megint előntötte a rémület. Tudatára ébredt, hogy a kabin nem zár többé hermetikusan.

- Úgy látszik, innen már az útitársaknak kell engem elszállítaniuk.

Figyelte a szkafander elektronikus rádiókészülékének megnyugtató zümmögését. Úgy látszik, legalább ez rendben van.

- Halló, Frank!

Csend. A finom zúgáson kívül semmi.

Tekintete a műszerfalra tévedt. A mutatók nullán álltak. A jelzőlámpák holtan, szokatlanul sötéten ültek foglalataikban, névtelen szorongást sugározva magukból.

- Halló, Frank, Stef!

Fokozatosan előntötte a veríték. Fejbőrén is végigfutott a borzongás.

- Mandy!

Már nem is várt arra, hogy mikor töri meg a halk zúgást a megszokott hang.

Ordított:

- Frank, az ördögbe is! Jelentkezz!

Semmi...

Önmaga előtt is váratlanul, kesztyűs kezével megkopogtatta sisakját.

- Ugyan, ne ugrálj már, Robi! - biztatta magát hangosan, óráját a sisak ablaka elé emelve. - Nem is hallhatnak. Abszolút hullámárnyékban vagyok még 37 percig. A fenébe is!

Megkönnyebbülve lélegzett fel. Ilyen örültet! Egy kisebb karambol, s máris megjártssza itt a bolondot! Ez sikerülhetett volna akár rosszabbul is.

- Hiszen élek, és harminc kilométerre innen ott vannak a társaim... Na, meg fognak lepődni, ha meglátják ezt a romhalmazt és engem épen!

Gépiesen végigmatatott a kapcsolókon. Elhúzta a szája szélét, mikor megpillantotta a szétrobbant képernyőket.

„Ezen a szép kis ladikon már nem nagyon lehet segíteni - gondolta. - Mindegy. Úgyis ideje már hazamenni. De hogy történhet meg egyáltalán ilyesmi?”

Erőltette az emlékezetét. Meglehetősen nehezen álltak össze a közelmúlt eseményei, agya még mindig tompán fogott.

Nagy nehezen kirajzolódtak emlékezetében a kristályok szigorú geometriájából a leszállójelzések körvonalai.

„Na, éppen csak egy kicsivel később értem le... Mit árthatott volna? Hosszan, egyenesen elnyúlik ez a síkság. Mögötte ott a hegység a cseppkőbarlanggal. Oda kellett eljutnom. És kirakodni...”

- Aztán? - Robina még most is úgy érezte, minden hajszála égnek mered. Előtte, mintha éppen startolni akarna, egy, az övéhez hasonló leszállóegység egyenesen szemberepült vele. Robina gondolkodás nélkül, egy pillanat alatt felrántotta a magassági kormányt. A hajó reagált.

- Hát persze hogy reagált! - kiáltott fel hangosan, ahogy visszaidézte a jelenetet.

Ott előtte, a másik hajó is emelkedett. Világosan látszott a törzs alja, a stabilizátorok állása.

„Ez a tükörképem!” - futott át rajta.

És akkor jött a villámlás. Egy fényhullám, aztán az az átkozott lökés...

Visszatalált a valóságba.

„Villám? Volt valóban villámlás? Vagy csak az ütközés, mint mikor szikrázik az ember szeme?”

Akármi volt, hozzávágta a hajót egy óriáskristály falához.

„Szép kis slamasztika! Ezért biztosan felelősségre vonnak...”

A várható fegyelmi azonnal elnyomta örömét, pedig mégiscsak sértetlenül élte túl a súlyos ütközést.

„Igazán kár a hajóért!” – gondolta Robina még egyszer. De még nagyobb kár volna éppen most, a hazavezető úton egy holttesttel szolgálni társainak.

Rendszeresen végigpróbálgatta tagjait. Örömmel állapította meg, hogy a nyakán levő kisebb húzódást kivéve, meg a fejében észlelt zúgástól eltekintve, az ijedséggel megúsza a balesetet.

„Ki kellene szállni! – gondolta. – Meg kell nézni kintről is az egészet!”

Végigvizsgálta a kabint. Mély horpadásokat látott. A köpeny kívülről deformálódott. Tárgyak heverték szanaszét, ezek az ütközéskor szakadtak ki tartóikból. A rakodótérbe vezető ajtó félig nyitva állt. Bent szanaszét heverték az oxigéntartályok, összekeveredve a konzervdobozokkal. Néhány felhasadt konzerv tartalma szétkenődött a többi doboz és a tartályok oldalán.

Nyugtalanul leste az óráját. Még tíz perce hiányzott. De már megpróbálhatta felvenni a rádiókapcsolatot, csak ne zavarják közbeeső árnyékolások a két adót!

Kényelmesen elhelyezkedett. Szilárdan elhatározta, hogy addig próbálkozik az adással egyfolytában, míg helyre nem áll az összeköttetés. Félperces időközökben, gépiesen ismételte a hívást, közben úgy érezte, végre megnyugodott. Nem is nagyon figyelt a suhogásra, a sajátságos kattogásra, abban a biztos tudatban, hogy még úgysem hallhatja a választ.

Vagy ötpercnyi hiábavaló hívás után még jobban koncentrált, de újra elővette a nyugtalanságát. Igaz, az úrhajó és a kisbolygó pillanatnyi helyzete még gátolta a kapcsolatfelvételt. Talán a roncs tetejére csavarodott stabilizáló felület is szerencsétlenül árnyékol. Vagy a törzs helyzete kedvezőtlen. Itt még járulékos árnyhatások is lehetségesek. Talán maga a nagy kristály... Nyugalmat erőltetett magára.

– Halló, Frank! – kiáltozott egyhangúan.

Eszébe jutottak többi útitársai. Talán őket kellene hívnia. Igaz, Franknak kellett volna tartania a kapcsolatot, de most akármelyikük meghallja, bizonyára jelentkezik.

Kínos lassúsággal tapogatództak előre a mutatók az óra számlapján. Végre mégis elérkezett az adás optimális ideje. Minden önuralmát összeszedve várt még néhány pillanatig, csak aztán kezdte hívni őket. És hívta, hívta...

Újabb ötlete támadt:

„Ki kell Innen kerülnöm! Világos, itt benn van valami baj. Valami nem működik. Valószínűleg nem is hallhatnak engem! Biztosan ők is állandóan hívnak.”

Mielőtt még eldöntötte volna, nem volna-e mégis jobb itt bent végigvárni a kedvező adásidőt, a zsiliphez nyomakodott. Mozdulatai sietősek lettek. Közben hívta tovább a hajót, még hangosabban, ahogy távolodott a fedélzeti mikrofontól. Nem is gondolt arra, hogy a levegőtlen kabinban nem terjedhet a hang.

A padló ferdén állt, mégis könnyen eljutott a zsilipig. Mindjárt megállapíthatta, hogy a külső ajtó kiszakadt. Csak most ébredt tudatára, hogy hívásai eddig el sem érhatték a hajót. Új reménnyel kapcsolta be a szkafander adókészülékét, és többször egymás után ismételte a hívást. Az egyetlen válasz most is csak a halk zúgás volt, meg a különös, szokatlan kattogás, mely csaknem elnyomta saját lélegzetének zaját.

Mindenesetre azt képzelte, sőt holtbiztos volt benne, hogy kint előírással kapcsolatot tud létesíteni. Nekiveselkedett az eltorzult ajtónak. Nagy erőfeszítéssel kitolta annyira, hogy keresztülnyomakodhatott rajta. Most már ott állt kis hajójának törzse mellett.

Ugyancsak elborzadt, mikor kívülről szemügyre vette az egykor elegáns leszállóegységet. Hasadékok, előre görbülő horpadások, undorító, fogazott szélű szakadások a legnagyobb sebhelyek mentén.

Még arra is ügyelnie kellett, nehogy az előremeredő tartókon vagy a hasadt lemezek recés szélein fennakadjon.

Hajtotta a remény és a nyugtalanság. Erősen csitítgatta magát, hogy nincs oka aggodalomra. Pusztán véletlen, hogy a rádió nem szuperál. Legkésőbb egy órán belül úgyis érte jönnek a többiek. Hiszen tudják, hol keressék, a második kishajó pedig startra kész. Nahát akkor!

Mégis határozatlan volt, mikor kilépett a stabilizátor lógó felülete alól. Habozott, megkezdje-e innen az adást. Idegesen kihúzta a sisakantenna rövid szárát s meggyőződhetett róla, hogy a világító dióda, mely a készülék

működőképességét jelzi, máris szétsugározza halványvörös fényét a sisak belsejében. Két-háromszor ki-be kapcsolt az érintkezési zavarok esetleges kiküszöbölésére. Még a torkát is megköszörülte, csak aztán kiáltott fel:
- Halló, Frank!

Semmi, csak a suhogás. Közben a kattogás is hangosabb lett, egyszerre megnyugtató és nyugtalanító. Biztos jele volt annak, hogy a készülék működik, ugyanakkor szaporította is Robina gondjait, mert ilyesfajta kattogást régebben sohasem észlelt.

Hogy végső bizonyosságot szerezzen, hirtelen változtatott a hullámhosszon. Azonnal meghallotta az idegenek adójának állandóan visszatérő, ismétlődő szignálját. Hosszan elnyújtott, hullámzó hang volt, úgy rezgett, mint egy gitárhúr, ha az ember fémdarabot húz végig rajta.

Visszaforgatta a keresőt az űrhajó hullámhosszára. Azzal ügyis tisztában volt, hogy három perc 27 másodperc múlva az előbb hallott, rejtélyes idegen hang újra felcsendül. Csak ennyi ismétlődött állandóan, mióta a Reaktommal véletlenül nyomára bukkantak az idegen adásnak, ezelőtt - Robina utánaszámolt - 31 nappal. És minden jel arra mutat, hogy ezt az erősen irányított szignált már évszázadok óta sugározzák a világűrbe. Csak a kisbolygó közvetlen közelében meg magán a felületén volt annyi kóbor hullám, hogy a jelzést, igaz, nagyon gyengén, más irányból is fogni lehetett.

Megint az órájára nézett. Még néhány pillanat, és az optimális rádiókapcsolat lehetősége újra megszűnik. Már most is bizarr csúcsok és csillogó felületek kerültek közé és az űrhajó valószínű helye közé. Ilyenkor, ha valaki a hajón kívül tartózkodott, ki kellett nyújtania a „hosszú lámpát”, a nagy antennát, egyrészt, hogy a kapcsolatot tartani lehessen, másrészt, hogy az űrhajót láthatóvá tegyék itt a sötét űrben, ahol közeli napfényére nem számíthattak.

Robina elhatározta, abbahagyja az adást. Keresnie kell egy megfelelően kiemelkedő területet. Akkor a legközelebbi optimumnál, közvetlen a hajóra irányított adással, létrejöhet végre a kapcsolat.

Eszébe jutott a kis jelzőrakéta-készlet. Elmosolyodott.

„Azokat végszükség esetére kell tartogatnom, ahogy elő van írva - mondta magában. - Ez itt még - nézett a lábánál heverő, töredezett kishajóra - a szabályzat szerint, a szó szoros értelmében nem veszélyhelyzet.”

Olyan messziről, ahogy csak lehetett, megkerülte a leszállóegységet. Még egyszer eszébe jutott a fegyelmi. Igen, ezt kétségtelenül megkapja. Három év és hét nap múlva kikötnék a Földön. És...

- Mekkora egyáltalán az én vétkem? Jó. Amikor elmulasztottam a leszállást, talán be kellett volna iktatnom egy újabb kört, megismételni a talajfogást. De ez a síkság olyan hatalmasnak látszott, és annyira veszélytelennek...

- Mindenesetre nem fogom hagyni magam úgy megfélemlíteni, mint apa! - megrázta a fejét. - Ennek már több mint húsz éve. És még ma is a betege... Sohasem fogja kiheverni! Énelkül biztosan más ember lett volna... Más maradt volna.

A lány még jól emlékezett arra a napra, mikor titokban apa dolgai között kotorászott, s lehallgatta az eljárás szalagját. Az öreg rettenetes méregbe gurult, mikor rajtakapta.

Néhány nappal később, még mindig tele keserűséggel, maga apa kezdett beszélni róla. Elmondta az esetet, pontosan, indulatok nélkül, felemelt mutatóujjal, mintha valami hasonlótól akarná őt óvni.

Nos, apa áldozatul esett egy anakronizmusnak, és egyáltalán nem vagy nem megfelelően védekezett ellene. Pedig alapjában véve csip-csup ügy volt. A döntőbizottság elnöke, aki a szigorú megrovást kimondta, persze igazi betokosodott bürokrata volt, és nem tudta beleképzelni magát hasonló helyzetbe. Igen. Sőt apa azt állítja, még a legkisebb fáradságot sem vette. Formálisan kezelte az egészet, figyelmen kívül hagyva az előtte álló személyiséget, gondolkodásmódját vagy akár érdemeit.

Mi is történt végül? Ellentét keletkezett két kisebb afrikai állam, Airob és Tasa összekötő bizottságai között. A két államocska aztán évekkel később be is lépett az Unióba... Valamiféle átalányszerződéssel biztosított küldeményről volt szó, egykori hadikészletekről. Mindenesetre az egyik küldöttség úgy gondolta, hogy hátrányba került a másikkal szemben. Hogy pontosan mi forgott kockán, arra már nem emlékezett. Valamilyen munkagépekről volt szó. Üregelő-pajzzsal vagy anélkül... Valami ilyesmi. A dolog annyira kiélesedett, hogy a kikötői kirakodásnál, ahol mindkét állam képviselője jelen volt, alaposan összezördültek. Apa megítélése szerint tulajdonképpen ártalmatlan szóváltás

volt. Mindenesetre személy szerint ő volt felelős a küldeményért, s az Egyesült Nemzetek szintén jelenlevő megbízottjának panaszra vezetett a fegyelmi eljáráshoz. Ezt nem is kifogásolhatta, azt annál inkább, hogy mindenért őt tették felelőssé. Úgy látszik, ezzel egyáltalán nem számolt. És akkor túlfinomult igazságérzete gonosz játékot űzött vele. Egyszerűen leköszönt az állásáról, végleg lemondott. És ezzel elvesztette az Életstandard Kiegyenlítő Munkacsoportban végzett munkájának minden örömét. Szóval apa feladta... Automatista lett, és horgász. Lehet, hogy így érezte magát jobban?

Robina sóhajtott egyet, majd megrándította a vállát. A leszállóegység miatt aligha fog valamilyen kiküldött neheztelni. Maga a baleset meg egyáltalán nem becsületbe vágó. De apára visszatérve – a lány most először tudta biztosan –, bizony Ő rossz megoldást választott. Lehet, hogy túl érzékenyen reagált, és kudarcáért elsősorban a döntőbizottság felelős. Ha a társadalom megsért, megsebez valakit, aki kész mindenét örömmel odaadni, jóvátehetetlen hibát követ el. Nem lehet szárnyakat adni valakinek, aztán becsukott szemmel szépen lenyírni ugyanazokat a szárnyakat.

– Hogy felkavarhatta mindez szegény apát!

Robina gondosan megvizsgálta az előtte magasodó, utánozhatatlanul tökéletes, függőleges kristály sima felületét. Megláthatta magát benne, mint egy tükörben. Egy pillanatra majdnem magával ragadta egy tipikus női gesztus. Meg akart fordulni, hogy minden oldalról megnézze magát a szkafanderben.

– Hát ez a tükör incselkedett velem! De – hirtelen újra összemarkolta gyomrát a félelem – sikerült az utolsó pillanatban felkapni a gépet. Még éppen Idejében! Az a villámlás, az a lökőhullám...

– Hülyeség. Boldog lehetek, hogy nem sokkolt súlyosan a baleset. Senki sem veheti rossz néven, ha nehezemre esik arra a pillanatra visszaemlékezni. Kissé későn reagáltam... Talán csak egy századmásodperccel. Igen. És a hajóm fenekét mégiscsak láttam.

Ez nem jelenthet mást, mint hogy párhuzamosan repültem a tükröző kristállyal. Persze, szememre vethetik, hogy nem először repültem ide. De van ember egyáltalán, aki hajszálpontosan képes egy munkamenetet megismételni? Különösen ilyen leszállásnál, ahol a talaj állandóan változik. És ebben a hunyorgó fényben. Egyébként, azt már mindnyájan megállapítottuk, a földet érés jelzőpontja nem emelkedik ki eléggé a környezet rideg kristálygeometriájából. Mindegy. Át fogom vészelni... Figyelmetlenségének következményeit latolgatva zárta le a visszaemlékezést.

– Ha értem jönnek, a használható dolgokat biztosan ki kell raknunk és áthordanunk a kristálybarlangba. Gondolom, az lesz a döntés, hogy nem hozunk további szállítmányokat. Nem kockáztathatunk semmit.

A második kishajót már nem szabad veszélyeztetni...

Odabólintott tükörképének, szinte udvariasan. Futólag emlékezetébe villant egy bizonyos kellemes, meleg tavaszi délután. A második évben volt, amit a fehmarni intézetben töltött. Felnevetett.

Azt a tavaszt nagyon csapadékos, ködös, szigorú tél előzte meg. Persze sohasem gondolt senki arra, hogy a szigetet kétszáz ember miatt hatásos klíma-szabályozóval szerelje fel. Ők, a hallgatók is szóvá tették, néha elég keményen, hogy a számítógép uraknál és asszonyságoknál bezzeg más a helyzet. Nekik megvannak a klímaberendezéseik.

Egy szó mint száz, mindenki nagyon várta már a tavaszt. Mindig nagy élmény volt élvezni és megcsodálni az ébredező természetet. Már csak néhány hét, és végre a temptex védőruha nélkül is a hullámok közé lehet ugrani...

Ő akkor különösen vágyott a melegebb évszakra. Eltitkolt, ingadozó vágyakozás volt ez, szégyellte volna akárkinek elmondani. Amolyan igazán meghitt beszélgetésre amúgy sem jutott Idő. A kiképzési terv már eleve egyszemélyes szobákkal számolt. Sok autogén tréninget iktattak be, megkövetelték a fegyelmet – egyébként érthetően –, tudatos aktív pihenést írtak elő. Eközben folyt az elméleti oktatás, és közben a gyakorlatok az erőmezőcsapdákban. Aztán legtöbbször kimerültségtől ólmosan aludtak át az éjjelt. Szigorú élet volt... Igen. Milyen is? Spártai, Robina maga is lemosolyogta nem túlságosan mély történelmi tudását.

Tanulótársai közül azok, kik vele együtt kaptak kiképzést, és főleg a férfiak, ezen a tavaszi délutánon – melynek különlegességét ő egyébként észre sem vette – olyan lapos oldalpillantásokkal mustrálták, mintha hirtelen megváltozott volna... Nem emlékezett rá, hogy valaha is ilyen általános érdeklődés vette

volna körül. Ellenkezőleg! Legtöbbször az volt a benyomása, társnőinek többségét jobban kedvelik nála. Őt legfeljebb arra kérték, hogy futballozzon a fiúkkal. A többieket meg vitték a srácok a 3-DS moziba.

Akkor Robina a szokatlan figyelmet új, először viselt ruhájának tulajdonította. Ez egyike volt az akkor divatos, újdonságszámba menő, levegős anyagoknak. Mi is volt a neve?... Irlon vagy valami hasonló. Az ember a testére fröcskölhette, s úgy viselhette, mint valami vastagabb, második bőrt. Aztán úgy is hántolta le magáról.

Szóval délután a hosszú Stan, aki híres volt többnyire jó szándékú csipkelődéseiről, egy hadaró megjegyzésével egyszerre megvilágította a nagy figyelem okát.

- Nézzétek, nézzétek! A mi kis Robinknak ugyancsak rendesen a blúza alá bújt a tavaszi szél!

Robina elvörösödött, s azonnal ellátta a fiút egy erőteljes balegyenessel.

Aztán este otthon percekig forgolódott a tükör előtt. Ruhában és anélkül, ide-oda hajladozva. Most először nem találta magát olyan véznának, mint eddig.

Ettől kezdve megnőtt az önbizalma. A futballra szóló felhívások megritkultak. Egyébként Stan volt az első, aki meghívta egy 3-DS moziba...

Viszont aki most szembenézett vele a tükröző kristályfelületen a nehézkes úrruhában, sisakja mögött inkább csak sejthető, de nem látható vonásokkal, minden más lehetett, csak nem kíváncsi fiatal lány...

Grimaszt vágott a tükörkép felé, és elfordult.

A lumineszcencia egy különösen fényes lüktetésénél, némi távolságban, lépcsőzetes, kockaformából Összenőtt kristálycsoportot vett észre. A kockakaszád teraszosan emelkedett a magasba a fal ferde síkján.

- Talán ott fenn van a megfelelő pont!

Elindult. Óvatosan lépkedett. Érezte, hogy szinte csikorognának lába alatt a kristályszilánkok, ha ugyan lehetne hangot hallani. A felvert kristálypor lebegett, mint egy lassított felvételen. Vigyázott, nehogy túlzott impulzust adjon nekik. Izmai feszültségét a minimumra csökkentette, nem akart túl hosszú vagy magasat lépni, így megőrizte egyensúlyát és a tájékozódás lehetőségét.

Felmászott a három méter magas, lépcsősen nőtt kristályokra. Hamarosan vagy 15 méter magasra jutott. Ott feladta, mert a párkány elkeskenyedett, alig maradt hely a lábának.

Feltárult előtte a tükröző síkság. A nagy síkklapot szélein mindenfelé furcsa formájú, tiszta fényű kristályok szegélyezték. Zömök tömbök váltakoztak égbe törő, késéles lándzsákkal. Kis kockákból egész fürtök bukkantak elő, egyforma, méltóságteljes kristályok magasodtak fölélük. A csoportok több helyen keresztülnőttek egymáson, valósággal összeolvadtak. Néhol szétszórt óriás tömbök heverték, repedezett pompában.

Amerre csak a szem ellátott, ugyanez a különös, de aggasztó összevisszaság, ez a bizonyára csaknem Járhatatlan kristályrengeteg. Egyedül ez a síkság olyan, mint egy befagyott tó. Felderítő repüléseik során, a kisbolygó Innenső felén nem is találtak hasonlót.

Robina kis ideig élvezte a színek varázsát, a rejtélyes világot. Az eredetileg nyilván fehér lumineszkáló fényforrás fénye megszínesedett az ásványokon. A prizmaszerű kristályok a szivárvány minden színében szórták a fényt.

Eszébe jutottak a heves viták, melyeket ez az egyedülálló felfedezés belőlük, a világűr csavargóiból kiváltott. Szerettek vitatkozni, hiszen csak a vitákból alakul ki valami. De senki sem talált rá a megoldásra.

Robina balra fordult. Messze a távolban, elég nehezen kivehetően, hiszen a kozmosz mélysötétje szolgált háttérül, ott a magas fennsík s rajta a lépcsős piramishoz hasonló kristályhegy. Mélyében pedig az idegen adó, mely életet lehel ebbe a halott világba.

Hirtelen újra rádöbrent helyzetére. És most ez a csodálatos jelzőberendezés megnyugtatta. Hiszen egy érthetetlen, bár kétségtelenül értelmes tevékenység látható és hallható jele volt. Az első - bár még passzív - kapcsolat az ember és Ismeretlen testvérei között. Most már bizonyos, hogy vannak testvéreink a Világmindenségben.

Fanyarul elmosolyodott. Expedíciójuknak ez a véletlen eredménye, mely hazaérve valószínűleg a legnagyobb szenzáció lesz, bizonyára enyhíteni fogja a leszállóegységgel elkövetett kis hibát...

Még egyszer elmerült a színek csodálatos játékában, majd felriadva órájára

pillantott. Négy perc múlva kellett mostani helyétől jobbra, csaknem a síkság közepe felett, a piramis alakú hegycsúcs két obeliszkje között „felkelnie” a Reaktomnak. Útitársai, már két fordulatot téve a kisbolygó körül, bizonyára szintén nagy szükségét érzik a rádiókapcsolat felvételének. Hiszen abban egyeztek meg, hogy Robina a leszállás után azonnal jelentkezik.

- Halló, Frank! - kezdte a hívást halkan.

Mégsem működne ez a készülék? Viszont meggyőzően bizonyítja az ellenkezőjét a halk zúgás és a kontrolli-lámpa halvány fénye. Most egy kicsit sajnálta, hogy nem hozta magával a roncsból a rakétákat.

Egyre feszültebben figyelte a két obeliszket. Lehet, hogy innen alulról nézve, az űrhajó később tűnik fel? Itt még nem volt egyikük sem...

Azonnal rájött, mennyire logikátlanul gondolkodik. Mert sokkal valószínűbb volt, hogy a Reaktom innen előbb pillantható meg az égbolton.

Türelmetlenül nézte az órát. A szuperfényes csillaghoz hasonló Reaktom csak nem tűnt fel.

Elképzelhető, hogy valamilyen okból eloltották a szélességjelzőket. Ami persze megint ellenkezne a szabályzattal.

Újra meg újra hívta a hajót. Érezte közben, hogyan önti el lassan a veríték. Már régen a kisbolygó fölött kellene lennie az űrhajónak, körülbelül a zeniten. Még ha a lámpák defektesek is, akkor is látni kellene a hajótestet az innen visszaverődő fényben.

Ám akárhogy erőlködött, az égen nem jelent meg semmi. Nem is hallott semmit. Csak fülhallgatójában a suhogás közben jelentkező kattogás erősödött fel valamennyire.

Egyszerre pánikba esett. Ordított társai után, könyörgött a mikrofonba, válaszoljanak, hiszen hallaniuk kellene...

Eltartott egy ideig, mire újra erőt vett magán. Nekitámaszkodott a sima kőnek, igyekezett nyugalmat erőltetni magára.

- Tévedek? - kérdezte. - Vagy tényleg pályát változtattak? De miért? Ej, biztosan tévedek!

Még egyszer átkutatta az égboltot, most már távolabb, bal kéz felé is. Pillanatnyilag ott kellene a Reaktomnak lennie.

- Vagy pedig - újra feltámadt az aggodalma - lehet, hogy e mögött a fal mögött állnak? Hát ennyire eltájoltam volna magam? Ez marad az egyetlen lehetőség, mert sem rádiókapcsolatom nincs, se nem látom őket.

Felnézett a fal felette tornyosuló darabjára. Máris elvetette a gondolatot. Ekkora tájékozódási hiba, kizárt dolog!

Innen könnyen megállapíthatta, hogy a lépcsős lejtőt alkotó kockák, egyre keskenyedve ugyan, a fal tetejéig érnek.

Gyorsan megnézte az óráját. A Reaktom még tíz percre látókörletben kell legyen. Azonnal felugrott a következő fokra. Túl nagy lendületet vett. A sima oldalfalon kötött ki, s visszacsúszott a párkányig. Újra ugrott, ezúttal kevésbé hevesen. Közben fohászkodott, hogy a párkányok a felső emeleteken ne tűnjenek el a lába alól. Szerencséje volt, négy perc múlva a kristályóriás tetején állt.

Innen áttekinthette a kisbolygó egész „elülső oldalát”. Így nevezték el a felderítés folyamán az égitestnek ezt a felét. Csak egy-két óriáskristály volt magasabb, mint az ő megfigyelőpontja. Innen még a bolygócska görbületét is észrevehette. Olyannak látszott, mint egy elliptikus lapos tál, tele gyémántokkal. Örült, hogy ezen az oldalon van, nem a sötét, feketésszürke vasnikkelérc bolygófélen.

Balra, talán négy kilométerre, ott magasodon a lépcsős piramis. A színes fények villódzásában a kupola reflexeit is látni vélte.

Komolyan nekilátott, szektorról szektorra, rendszeresen átkutatta az égboltot. Közben gépiesen ismételte a mikrofonba:

- Halló, Frank!

Még arra is ügyelt, hogy időnként változtasson a hangmagasságán, beszédsebességén, bár jól tudta, hogy a reszkető félelmet aligha tudja eltitkolni.

Aztán elmúlt az adásidő.

- Mi lesz most? - kérdezte Robina. Leült a meredek szélére, a mélybe lógatta lábait, s lenézett a síkságra.

A bolygó egyetlen sima, nagy kiterjedésű területe tükörként fényieit a fehér megvilágításban. A látvány hasonló volt ahhoz, mint ha a földön egy hatalmas üvegfelületbe jó mélyen villogókat építettek volna. A síklap belsejében

látszólag fátyolos sűrűsödések húzódtak egy központ körül. Ezeken szóródott a fény. Harminc méterre Robina alatt ott sötétlett a leszállóegység roncsa.

„Itt várom be a legközelebbi áthaladást” – döntötte el magában. De gyomra táját egyre jobban összeszorította a félelem. Megpróbálta csatasorba állítani ellene a józan ész érveit. Ám ezeket maga is kétkedéssel fogadta és sorra elvetette. Mi készíthette a légénységet, hogy figyelmeztetés nélkül pályát változtasson? Ez sérti az űrhajózás alaptörvényeit. Nem is szabad megtenni, ha valaki a hajón kívül tartózkodik. Csak abban az egyetlen esetben, ha a hajón maradtakat és magát a Reaktomot nagy veszély fenyegeti. Egyedül ez magyarázná a pályaváltoztatást.

Mikor a veszélyre gondolt, eszébe jutott az ütközés előtti fényjelenség meg a lökőhullám. Eszébe jutottak bizonyos mező-rendellenességek, melyek közvetlen közelben, egy égítést mellett ismeretlen hatásokat eredményezhetnek. Ez volt a legszörnyűbb gondolat, mely itt-tartózkodása óta az agyába villant.

„És ha... ha Frank képtelen volt kiegyenlíteni az anomáliákat? Ha a szabálytalanságok kikerültek ellenőrzése alól?” Jobbnak látta, ha feláll. Nem akarta végiggondolni.

Keresztülsetált a kristály tetején. Néhány félméteres kinövéstől eltekintve a felület sima volt és kissé jobbra lejtett. A jobb szélén a kolosszus egy köteg kristálytűhöz támaszkodott, melyek talán 10-12 méterre álltak ki a síkságból. Mögöttük kezdődött a dzsungel. Vad összevisszaságban obeliszkek, kockák, tűk, hasábok. Amorf, alakatlan, szinte felfújt képződmények is guggoltak ott, s amennyire ebben a derengésben kivehette, tele voltak szórva fémtartalmú kristályokkal. Némelyik arányosan fénylett, mint a pirít, mások sötétezüstösen, mint a galenit. Itt-ott sötét nyílások, hasadékok is fenyegettek.

Újra nyugalmat erőltetett magára. Leült, s inkább a rend kedvéért, meg hogy az időt agyoncsapja, enni kezdett.

De nem tudta abbahagyni a töprengést.

„Milyen gyorsan történt minden! Ha valaki azt mondta volna tegnap... nem, még néhány órával ezelőtt is, hogy ilyen váratlan, szabálytalan dolog miatt tele leszek félelemmel, kinevettem volna...”

Eszébe jutottak az utazás előkészületei. Akkor, persze teoretikusan, felsoroltak minden elképzelhető veszélyt, mely egy űrhajó pusztulását okozhatja. Gyakorlatoztak is. Képzelt esetek forgatókönyveit játszották végig... Milyen más a valóság!

Mit is mondott Willfart? Nem, nem is Willfart, Donas volt az, a bajkonuri Szaturnusz-repülő. „Ott kinn...” – mondta, és Robina szinte maga előtt látta utánozhatatlan kézmozdulatát. Baljával furcsa félkört húzott a feje körül. Ezt tette mindig, ha így szólt: „Ott kinn.” Persze, a kozmoszt értette alatta. „Ott kinn mindig megadja magát az ember a végnek. Nem a legrosszabbnak, nem! De ha tartozol valakihez, aki kimegy, akkor téged hagytak itt afféle magnak, hogy fenntarthassák létezésüket. Igen... Kimenni, az a vég. És ugyanakkor valami új kezdete. Persze neked: rossz... Aztán, ha ott valakinek el kell pusztulnia...” Ennél a pontnál Donas rendszerint jelentőségteljesen legyintett. Mellesleg Robina, nem is egyszer, néhány hihetetlennek tűnő esetet hallott tőle. Ezeknél minden esetben leszámolt az életével, de azért sohasem adta fel. Már akkor feltűnt neki, hogy a történetek egy részét az űrhajósok közös nyelvén, a kozmolatinon meséli el. Stef aztán, aki jól ismerte Donast, jóval később, az utazás alatt, mikor régi emlékeikről meséltek, biztosította, hogy Donas ezeket az eseteket inkább nagy ártatlanul kitalálta, de nem élte át.

– Nahát, láttam ott bajtársakat, akik úgy viselkedtek, mintha soha életükben nem vettek volna részt tréningen. Mintha nem is hallottak volna űrhajózásról. Egyszerűen hihetetlen volt... Hiszen előzőleg hónapokig együtt éltetek, dolgoztatok. Hiába, az élet már ilyen csodálatos adomány! Mindenki úgy függ rajta, mint... mint egy kötélén. Az egyik már akkor kezdi a reszketést, ha kileng a kötél. A másik kipróbálja a szakítószilárdság határáig, de bízik benne, hogy kitart. Persze olyanok is akadnak, akik azt gondolják, itt a pillanat, most már így is, úgy is elszakad. Hát inkább magam vágom el... Nna igen... – Donas sokszor hagyta befejezetlenül a hasonló mondatokat, végére biggyesztve egy jelentőségteljes „nna igen”-t.

Kissé megzavarodott ezektől az emlékektől. Visszakényszerítette magát a valóságba.

„Tehát... mi történhetett?”

Újra átvizsgálta a létező lehetőségeket. Nekiállt számolni.

- Ha a legnagyobb startsebességgel pályát kellett változtatniuk, akkor most - órájára nézett - mintegy 350000 km-re lehetnek. Ez nem ok a rádiókapcsolat kiesésére. Talán egyidejűleg az adóberendezésben is hiba keletkezett. Az ám, de annak kijavítására minden felszerelésük kéznél van, tetejébe ott a tartalék készülék. Vagy valamilyen külső körülmény az adás szüneteltetésére készteti őket?

Ez újabb halvány reménysugár volt. Mikor is léphet fel ilyesmi?

„Ismeretlen tárgy megközelítésekör, mint azt a szabályzat olyan szépen meghatározza. Mi viszont itt mindenképpen egy ismeretlen adó mellett voltunk. Tegyük fel, az adó gazdái úton vannak ide. Mi sem kézenfekvőbb, mint biztonságos távolságra félreállni és természetesen szüneteltetni a saját adást. De még ilyen rendkívüli esetben is figyelmeztető jelzést azért adhattak volna. Adniuk kellett volna!

És ha megtették, pont akkor, mikor ott lent eszméletlenül feküdtem? Akármilyen van, biztosan elvisznek innen!”

Hevesen matatni kezdett saját készülékén. Lázasan visszatekerte az üzenetrögzítő szalagot, aztán újra lejátszotta.

- Halló, Frank! - hallotta a saját hangját.

Még hátrább állította a szalagot. Állj! Itt van az utolsó - utolsó? - beszélgetése a Reaktommal. „Leszállok!” - jelezte. Frank válaszolt: „Ügyesen, Robi! Azonnal jelentkezz, ha leértél! Adásban maradok!”

Aztán hosszú szünet után megint csak a saját hangja egy torokköszörülés kíséretében.

- Halló, Frank!

Közben pedig semmiféle jelzés.

„Jó, hát akkor hogy is történt az egész? - megpróbált erősen koncentrálni. - Felbukkant előttem a tükörkép. Én hirtelen felfelé próbáltam egerutat nyerni, majdnem bukfenc lett belőle... Világos! Amit én akkor a tükröző kristályon láttam, saját főhajtóművem kipufogója volt. Viszont ezt természetesen csak akkor láthattam, ha a hajóm már távolodott a faltól. Azaz a veszély tulajdonképpen már elmúlt...”

Mindjárt ki is próbálta a tükrözési effektust a falon, egy kiürült italostubus segítségével.

„Igen, így történt, semmi kétség! Itt kellene az eseménysorba beleilleszteni azt a bizonyos lököhullámot. Én már akkor távolodtam a faltól, de visszalökött... akkor viszont az első felvillanás sem volt merő képzelődés. Ej, egyszer talán tisztázódik!”

Összezsomagolta az ételmaradékot. Gondosan meggyőződött légmentes sisakzsilipjének megfelelő elzárásáról. Utána megnézte az órát.

„Lassacskán újra Itt az idő! Legszívesebben még magasabbra mennék.”

Néhány ugrással átszelte a kristály tetejét.

„Fel, arra az oszlopkötegre!”

A nyolcszögletes képződmények még harminc centi szélesek sem voltak, viszont roppant magasra felnyúltak. Robina, mint egy csigalépcsőn, óvatosan elérte a tetejüket. Azonnal nekilátott a terepszemlének.

Közben gépiesen, csaknem mormogva, tele aggodalommal, idegességgel, egyre ismételtette:

- Halló, Reaktom! Halló, Frank!

A világűr hallgatott. Hidegen - Robina szerint ellenségesen - csillantak elő a csillagok a feketeségből. Végigvándoroltak az égbolton, és eltűntek a fénylő oszlopok és tömbök mögött. Még el sem múlt teljesen az úrhajó valószínű áthaladási ideje, s ő kétségbeesve, újra leereszkedett a kőköteg lépcsőzetén.

Lement a síkságra, elvándorolt a kishajóhoz. Üresnek, kiégettnek érezte magát. E pillanatban nem érzett különösebb félelmet, csak valami szörnyen lesújtó, gyötrő kiúttalanságot. Most nem is volt abban a helyzetben, hogy összefüggéseken töprengjen. Fejét az összeroncsolt gép burkolólemezeire hajtotta. Görgette rajta ovális sisakját gondolatlanul, ide-oda, hosszú percekig. Lassan, egyelőre még nem egészen felfoghatóan kúszott fel agyába a bizonyosság: „Egyedül maradtam... Egyedül...”

Mint óriási hullám, úgy öntötte el a kétségbeesés. Gondolatai összekavarodtak. Felüvöltött. Hangosan, örült módjára sírt és tombolt. Csapkodott az öklével. Fejét a roncs oldalához verte, ledobta magát a földre, s ide-oda hengeredett a szilánkos kristálytörmeléken.

Aztán az ereje végképp elfogyott. Összekuporodott gépe mellett. Csak ült apatikusan, szemét a síkságra szegezve. Majd oldalra mászott, behúzódott a kis szögletbe, mely a roncs és a nagy kristály között képződött.

Jóval később felriadt, kimerülten ült egy darabig. Fogalma sem volt, mi történt vele. Aztán támolyogva felállt. Fejére tompa nyomás nehezedett. Még egyszer megnézte az órát. Először nem is találta a mutatókat, majd mikor végre képes volt tisztázni, hogy összeomlása óta már négy áthaladás ideje is elmúlt, csak egykedvűséget érzett. Forró, kérdő hangszúllyal még egyszer a mikrofonba kiáltott:

- Frank?!

De már a remény szikrája sem élt benne.

Határozatlanul ácsorgott percekig. Néhány lépéssel kitopogott a síkságra. Ott megállt, szembefordult a ronccsal. Aztán, mintha idegen akarat befolyása alatt állna, visszabotladozott a zsilipig, szélesen kitárta, kinyitotta a tárolóhelyiség nyílását is, és nekiállt a készletek kirakásának.

Kidobálta a tartályokat a hajóból. Szelepüket katonás sorba rendezte. Valósággal hajszolta a munkát. Közben ajka szótagokat mormolt. Minden egyes dobásra egyet.

- Ha - ez - zel - vég - zek - ér - tem - jön - nek - ha - ez - zel - vég - zek - ér - tem - jön - nek...

Több mint egy órát dolgozott, mindig a szótagok ritmusára mozdulva, míg az utolsó tartály is kikerült a hajóból.

Aztán nekiállt, és a dobozokat és műanyag folyadéktartályokat gyermekes gondossággal sorba rakta a roncs előtt. Egy sem lóghatott ki a sorból, még egy milliméterrel sem!

Heves fejfájás rántotta vissza a valóságba. Végignézett a művén, és egyszerűen fel sem foghatta, hogyan volt képes kirakni a hajót, sorba állítani a rengeteg tartályt. Ekkor talált újra utat tudatába a szörnyű valóság. De arra gondolt - gondolt? inkább úgy érezte -, ha ezt itt végre tudta hajtani, akkor igenis kell lennie valamilyen kiútnak!

Ez a „kell” is csak amolyan szalmaszál volt. Ám nem adott erőt, nem öntött belé új hitet. Csak éppen a gondolatai egyelőre nem terjedtek túl közvetlen környezetén. Még nem tudta és nem is akarta rettenetes sorsát felfogni.

- Nem, nem találhatnak rám ilyen kimerülten... - motyogta magában. - Ha mégis megjönnek... Pihennem kell egy keveset...

A roncsához kúszott, kioldotta az egyik fekvőülést. Felállította úgy, hogy legalább nagyjából kiegyenlítse a kabin ferdeségét. Lefeküdt. Néhányszor újra rátört a szűkölő félelem, de mindig elnyomta a fáradtság.

2.

Ébredése után másodpercekre volt szüksége, hogy felfogja helyzetét. Frissebbnek, valamennyire pihentnek érezte magát. Órája szerint hat órát aludt.

„Most kellene mosdani, fürödni, átöltözni!”

Felállt, odament a torz nyíláshoz, kiteszította a zsilipajtót.

Bár odakint semmi, igazán semmi sem változott, mióta visszahúzódott a roncsba, végigfutott rajta a jeges borzadály. Persze valahol mélyen a tudata alatt már nagyon vágyott a napra, kék égre, friss levegőre, bárányfelhőkre, madárdalra.

Mindezek helyett kalapácsütésként sújtott le rá saját nyomorúsága.

„Istenem, mit nem adnék - jutott eszébe -, ha még egyszer az életben, valahol a Magas-Tátránál, egy hegyi tó partján tölthetnék néhány napot!”

...még álomittasan futottak ki, ő meg Borisz a kunyhóból. Milyen harmatos volt a fű! Aztán egy gondolatnyi tétovázás, és hopp! ugrás a tiszta, hideg vízbe...

- Bizony, Robi! Az volt csak a boldogság!

Felnézett. Mintha abban reménykedne, hogy ez a lázalom elmúlik. Hogy felébred, és zöld lombkoronák zizegnek körülötte...

Ám a fekete ég fenyegetően borult föléje. Hidegen, rosszindulatúan pislákolnak a csillagok. A hunyorgó kristályokból halálos hűvösség áradt.

Kedveszegetten ellenőrizte adóvevője memóriaszalagját. Az utolsó, habozva kérdezett „Frank?” szócskája óta nem került rá semmi. Azazhogy - és most nagyon felfigyelt erre - azok a bizonyos, az általános suhogásba időnként belevegyülő kattogások igen.

„Hogyhogy nem figyeltem fel erre tegnap? Tegnap...”

Vételre kapcsolt, a legnagyobb intenzitással.

Itt a kattogás! Fájdalmas, túlzott hangerővel, szabálytalanul fel-le hullámozva, mint záporosó a szélben.

„Ez sugárzás!”

Nem is a sugárzás rossz értelemben vett veszélyének gondolata ijesztette meg, hanem a kérdés, honnan eredhet?

„Honnan jöhetett ez hirtelen? Millió kilométereken át semmi effélét nem észleltünk. És most mégis itt van... ilyen erővel!”

Sötét gondolatokkal eltelve neki készülődött, hogy a hordozható számítógéppel meghatározza a sugárzást. Szerencséjére a műszer üzemelt. Nem volt túlzottan sok gyakorlata az ilyesfajta komputer kezelésében, így először alaposan végigtanulmányozta a billentyűzetét, csak aztán mondta mikrofonba a parancsot. Hamarosan nem maradt kétség. Alfa- és béta-részecskék, szabad protonok. Szóval magsugárzás. Egyébként veszélytelen az ő űrruhás testére.

Mozdulatlanul térdelt a készülék előtt. A részecske-zuhatag intenzitásának további részletei már nem is érdekelték. Még a pontos érkezési irányra sem volt kíváncsi. Elég volt órájára nézni, nem kellett számíthatnia. Most kelt volna fel a Reaktom – ha még létezne – a kisbolygó égboltján. Eleget tudott. Még mielőtt a műszereket, a számítógépet és a rádiót kikapcsolta volna, határozottan észlelte, hogyan erősödik a kattogás.

Nem tartozott erősségei közé a kozmodinamika, sem az EVO-ban, az evolúciós középiskolában, sem az intézetben. De képes volt a hozzávetőleges számítás elvégzésére. Ismerte az antihélium-hajtóanyag tartalék mennyiségét, nagyjából a hajó reaktorainak méreteit is, legalábbis az össztömegüket. Tudta, milyen távolságban keringett a Reaktom. Ismerte a törvényszerűségeket, melyek meghatározzák egy részecske-felhő sugárirányú terjedését... Szóval mindent tudott, de semmit sem akart tudni. Nem akarta a bizonyosságot.

Gondolatait viszont erővel sem hessegethette el... A nagy űrhajó, a csodás, modern Reaktom visszavonhatatlanul elpusztult. Frank, Mandy, Stef nincsenek többé...

Most képtelen volt használható gondolatot kierőszakolni magából. Mintha transzban volna, odavonszolta magát a roncsokhoz. Ott álldogált hosszú ideig a glédába rakott készletek előtt. Aztán szinte önkéntelenül levett a halomból két nagy oxigéntartályt, s lassan, meg-megroggyanó térdekkal, majd egyre sebesebben nekivágott a síkságnak.

Alvajáróként ment. Mikor végre felriadt ebből a letargiából, már azt hitte, végérvényesen eltévedt. De nem! Egyszerre bal kéz felől felbukkant az ibolyaszínű oktaéder, mely csak néhány lépésre állt a kis barlang bejáratától.

Eddig gépiesen futott, hamar le akarta tudni az utat a támaszpontig. Ez talán tíz kilométerre lehetett balesete színhelyétől, azaz egyórányira, még ha olyan kis ugrásokkal számol is, amire most elgyötörve képes volt.

Egyébként ezeknek az ugrásoknak – alapította meg közben – megvan a maguk sajátos technikája. Ha túl nagyra sikerülnek, nagyon oda kell figyelni a talajt éréskor. Különösen teherrel. És nehezebb a következő ugrást elkezdni, így van... Mikor a hosszú repülés után először léptek a kisbolygó felszínére, milyen jókedvűen bolondoztak! A gyenge nehézkedési erő miatt az ugrások veszélytelenek voltak, és nagy gyönyörűséget szereztek. Ők hárman – Stef legnagyobb bánatára, kinek a hajón kellett maradnia, és „sárga volt az irigységtől” – alaposan megkóstolták a lehetőségeket. Ez volt akkor... de itt és most? Hamar rájött, hogy a folyamatos ugrás erőteljes egyensúlyozást követel a két palack miatt. Ezért alaposan lecsökkentette lépteit hosszát, míg a végén alig haladt gyorsabban, mint a Földön.

Többször megkísérelte – általában hiába –, hogy menetközben az útvonalra koncentráljon. Megpróbált nézelődni is. De alig vette észre az ismeretlen kristály-formákat, az új, még nem látott színes villogást. Gondolatai mindig visszakanyarodtak a komputerhez. Meg mert volna esküdni, hogy hibát követett el a kombinációban, vagy a számítógépet kezelte rosszul.

Görcsösen arra gondolt, hogy Frank minden pillanatban jelentkezhet. Hogy a kattogást egyszer csak felváltja sötét tónusú, meleg hangja.

Így aztán észre sem vette, hogy milyen gyorsan rohan az idő. Mikor végül, mintegy két óra elmúltával, inkább véletlenül, mint tudatosan megnézte az órát, rémülten megállt. Hitetlenkedve nézett körül. Túlfutott volna a támaszponton? Ez a feltételezése egyre erősödött, mikor további húsz perc menetelés után még mindig nem ismert fel egyetlen terepalakulatot sem.

„Mi az, már ez sem létezik?! - tört ki. - Ugyan, marhaság! Még ha ez a... ez a lökőhullám be is omlasztotta volna, a felszerelési tárgyak, a csövek, a keretek, valamennyi idegen test ebben a világban, itt hevernének körös-körül. Beléjük kellene botlanom.

És ha elvesztettem a tájékozódást, ha téves irányba futok? Nem... Ott elől, ott a torony meg a tömb. Az, amelyik egy középkori dómhoz hasonlít. De hiszen leszálláskor a torony mindig jobb kézre esett, és azon az oldalon volt a kis barlang vagy grotta is! Egyszerűen most az ellenkező irányból érkezem."

De reménykedése, hogy rátalál a támaszpontjára, félórával később rohamosan csökkenni kezdett. Keserű öngúnnal kezdte kiszínezni magában, mi történne, ha mégsem találná meg a barlangot.

„Visszamehetek a roncsokhoz is. Oxigénem van éppen elég. - Odaütötte a talajhoz a magával cipelt tartályokat, melyek érezhetően nehezedni kezdtek. - Persze éppen tovább is mehetek... Tovább, míg ki nem merülök, lerogyok valahová és el nem alszom...

A kötelet... elválni, amiről Donas mesélt... Hát tényleg ez a legrosszabb? Ugyan, miért is ne?"

A tartályok súlya egyre nőtt. Eldobni! Feladni! Úgyis reménytelen az egész!

A végén Robina tényleg eldobta az egyik tartályt. És akkor, szinte abban a pillanatban, egy előreugró tömb mögül szemébe világított az ibolyaszínű oktaéder. Mellette ott állt a kabin. Azon túl meg a földre szállást segítő jelzőberendezés sértetlen állványa.

Észhez tért, megfordult, visszaballagott. Felvette az eldobott palackot. Felélénkülve indult neki az óriási kristályfészek bejáratának.

Már harmadszor érkezett ide a támaszpont, de csak most tudatosult benne, milyen keskeny a bejárat. Alig tudott a tartályokkal keresztülyomakodni rajta.

Bent ellepték a fájdalmas emlékek. Utoljára hárman voltak itt. Jókedvűen játszottak. Láncot alkottak, úgy dobálták egymásnak az ingadozó, súlyos tartályokat, mint léggömböt a gyerekek.

A mindennapos munkamegosztás réges-régen kialakult már a négy útitárs között. Ezt megkönnyítette, hogy a komputer szerint mind a négyen szimpatizáltak egymással, ilyen nagy jelentőségű feladat véghezvitelénél végzetes volna minden szubjektív bonyodalom. De köztük sohasem volt komolyabb súrlódás. Stef volt a parancsnok, de meg sem kísérelte tekintélyét éreztetni. Nem is kellett. Mindenki a megszokott normák szerint mozgott.

Itt a barlangban eszébe jutott, hogy az utolsó leszállóegység kirakásának befejezése után, mikor már elérkezett a visszatérés ideje, Frank csak úgy mellékesen megkérdezte:

- Mit gondoltok, lányok, ne nézzünk el még egyszer a kupolába?

Amikor helyeseltek, beszólt a rádióba: - Stef, meghosszabbítjuk a kirándulást. A kupolához repülünk. Meglehet, elnéztünk ott valamit tegnapelőtt... Rövid szünet után meg is jött a válasz.

- Rendben van. Maradjatok adáson.

Hát Ilyen harmónia uralkodott közöttük. És így nem is volt unalmas a hosszú együttlét. Az ilyen jó viszony bizonyos keretek között sok mindent megenged. Néha ugratták egymást, néha vitatkoztak... Ugyanakkor ez a jó viszony megkövetelte a feltétlen bizalmat. Tudniuk kellett, hogy a döntő pillanatban mindenki megteszi a magáét.

Szóval elmentek a kupolához. Persze semmi újat nem találtak ezen a pótkiránduláson. De találhattak volna. Sajnos, ilyen könnyen az a kupola nem adta meg magát.

Robina most ellenőrizte óráján, hogy útja a baleset helyétől több mint négy óráig tartott.

- Szóval, ennyivel tévesztettem el leszálláskor a célt!

Bepreślődött a cseppkőbarlangba. Itt lenyűgöző volt a mesészerű pompa.

Az itteni kristályok földi nagyságrendűek voltak. Sokféleségük szinte áttekinthetetlen. Az egész látvány a rejtettség, titkosság hangulatát sugallta, mint egy mesebeli kincseskamra.

A lány hanyagul földre pottyantotta a tartályt. Egy köteg csillogó gipsztű azonnal szétomlott. Ijedten igazította egyenesre a palackot.

A vibráló fény erősen árnyékolva hatolt csak át a falakon. A barlang talán ötven méter mélyen húzódott a kristályhegység alá. Hátrafelé egyre keskenyedett. Ott már sorban álltak a tartályprizmák. Oxigén meg minden elképzelhető konzerv.

Kutatva körülnézett. Most elsősorban a felszerelést szerette volna számba

venni. Talált egy lézerpisztolyt, pontosabban inkább lézeres hegesztő-vágó berendezést, kint a bejárat előtt meg ott állt az egyszemélyes, zsilippel ellátott kabin. Volt benne három tartalék úrruha. És hozzászámítani mindazt, ami a roncsban található.

„Az ám, a kabin!”

Kiment, megnézte.

„Mit is mondott Frank? Azt, hogy ha nem akarjuk, hogy a meteorok agyoncsapják, be kell vinni a barlangba. Csakhogy a bejárat túl keskeny. Ennek kiszélesítése lett volna az utolsó feladatunk itt.”

Most nézte meg először életében jobban a kabint. Tulajdonképpen csak afféle úrkonténer volt. 3 méter széles, 4 méter hosszú, 2 méter magas. Most átérezte, hogy ez a műanyagból és fémből készült hasáb itt az egyetlen valami, ami a földi védettség illúzióját adhatja. Élet 24 köbméternyi hazai atmoszférában. Ez valami, még akkor is, ha az embert szelepek, készülékek, tartályok veszik körül...

Kinyitotta a külső zsilipajtót. Mindjárt észrevette a zsilipbe rakott kéziszerszámokat. Gépiesen a bejáratához cipelte őket.

Kevéssel később teljes erővel verte egy csákánnyal a kristályokat a bejárat két oldalán. Valóságos por- és szilánkfelhőbe burkolódzott. De hiábavaló volt az erőfeszítés. Alig néhány csúf kis karcot volt képes ejteni a kemény anyagon.

Fárasztó munka volt. Rövid idő múlva már alig volt képes megemelni a csákány nyelét. Ereje fokozatosan elhagyta. Abbahagyta, megpróbált józanabban gondolkodni. Valamit hallott a bányászati réselésről. Elővette a lézervágót, és tíz centiméteres távkozókban nyílásokat égetett az ásványba. A köztük levő kristályanyagot már könnyen ki tudta bontani.

Nem figyelt az Idő múlására. Összeszorított foggal dolgozott, gúnyos elégtételt érezve, amikor darab darab után szakadt ki a falból. A bejárat lassan szélesedett. Persze, még a legelemibb biztonsági szabályokat is semmibe vette, nem figyelt rá, hogy fentről a nagyobb kristályok, ha támaszukat kicsákányozza, bármikor a fejére zuhanhatnak.

Sok munkával annyira kiszélesedett a bejárat, hogy a kabin keresztülférhetett.

Robina meg ott állt előtte, kezében a mérőszalaggal, és csak most gondolta meg, hogy ezt a monstrumot, látszólagos könnyűsége ellenére, képtelen megmozdítani. Leszegett fejjel ballagott vissza a kristálybarlangba, maga után húzva a földön a mérőszalagot.

- Mi az ördögnek kellett az egész?!

Állandóan feltolakodott benne ez a „minek” kérdés.

Leült a földre. Súlyos kézzel nyomta le a fáradság. Az idáig cipelt két oxigéntartályra nézett.

- Nevetséges! - szakadt ki belőle. Hangja rekedt volt az előbbi erőfeszítéstől.

- Annyi hever itt, hogy ötven évre is...

Megrázkódott. Ugyan, az ég szerelmére! Viszont tisztában volt vele, hogy maga a gondolat nem is olyan örült. Akár realitás is lehet. Mit realitás! Egyszerűen ez a keserű valóság!

A gombóc lassan egyre feljebb emelkedett a torkában. Testét elborította a veríték, megint hatalmába kerítette a pánik.

Két kezét fejéhez szorította. De csak a sisakot érezhette. Ez is csak körülveszi, bezárja, behatárolja...

- Meg fogok bolondulni! - mondta ki hangosan.

Megnyomta az oxigén-többletadagoló billentyűjét.

Az éltető, hűvös gáz végigmosta arcát. Behunyta szemét, mélyeket lélegzett.

Aztán arra kényszerítette magát, hogy egyforma nagyokat lélegezzon ki és be.

Egészen addig csinálta, míg el nem fogta a szédülés.

„Csak nem feladni! - szorította össze a fogát. - Négyünk közül senki sem fogja feladni. Ez volt a megállapodás, ha nem is beszéltünk róla.”

Eszébe jutott, hogy jó néhány órája itt van, és nem evett még semmit azon a kis koncentráción kívül, amit a kristály tetején étvágytalanul elmajszolt.

Kinézett a bejáraton át a kabinra.

- Mosdanom is kellene... Cserélni a szkafander elnyelőbetétjét. - Legyintett. - Ráér később...

Tovább révedezett. Ültében szétvetette lábát, hátával egy halom kristálynak támaszkodott. A grotta tetejére bámult. Egy csodálatosan aranyos foltra, ahol hasábosán kristályosodott kénkovandcsomó függött. Valójában azonban nem is érzékelte, mi van ott.

Tudat alatt tisztában volt vele, hogy mostani elernyedése a vég kezdete. De még ez sem rázta fel tespedéséből.

Hirtelen egész sor Live-illusion jelenet jutott az eszébe. Hasonló helyzetek, mint most az övé. Lépten-nyomon lehet ilyesmit látni az adásokban. Elmosolyodott.

Az a sokféle katasztrófa! Maguk a szerzők persze egyikből sem kerültek volna ki élve. De hát ott voltak a hősök! Azok meg a leghetetlenebb helyzetekből is kikecmeregnek...

Ám egyetlen olyanra sem emlékezett, ahol valaki egyes-egyedül maradt volna egy apró, ellenséges kristálytörmeléken, melynek egyik oldala járhatatlan ásványdzsungel, a másik meg ércek és fémek sűrű keveréke.

Persze, a hősök túlélnek... Legtöbbször ott állt az élükön egy acélkemény parancsnok. A tévedhetetlen elhatározásokat hozó vezető. És minden mellékszereplőnek legkevesebb két felsőfokú végzettsége volt. Lefogadom, az ilyenek már készen állnának a tervvel, hogyan lehet innen kikerülni. Nekem sohasem lesz tervem. És az adott helyzetben nem is lehet... Nem vagyok eléggé képzett. Mezőoperátor... mit kezdenék vele? Hol van errefelé valamilyen mező, mire tudnám használni? Még csak egy ócska mágneses mezeje sincs ennek a bolygótörmeléknek...

A fejében bujkáló tompa fájdalom most szűrő lüktetésbe kezdett a halántékán. Amennyire vissza tudott emlékezni, életében először volt igazi, komoly fejfájása.

Az elsősegélytáska meg a leszállóegységben van.

- Hát... ha olyan nagyon kell, el is hozhatom.

De képtelen volt bármiféle elhatározásra. Megint az oxigénadagolóhoz folyamodott. Kinyújtotta testét, amennyire lehetett, mert már a háta is elkezdett fájni.

Aztán szépen oldalára fordult, behunyta a szemét. Egy ideig még érezte a lüktetést a halántékán, de végül elaludt.

Felriadt, mert rettenetesen belenyilallt a fejébe. Meg sem változtatta helyzetét, úgy nyomta meg az oxigénadagoló billentyűt. Ám ez is csak pillanatnyi megkönnyebbülést hozott.

Megnézte az órát, és megdöbbsent. Mindössze hat óra telt el azóta, hogy a munkát abbahagyta. Pedig azt hitte, már több napja révedezik itt.

Hogyan fognak ezek az órácskák egyszer napokká, hónapokká, évekké összegeződni?

Hátára fordult, felbámult a boltozatra, olyan felületre, mely körömnyi mézsárga topázokból állt.

„Legyűr az idő... Akármit csinálók, az mind értelmetlen! Minden értelmetlen! Ez a vég! Végét kell vetni!”

Jobb kezével megérintette a szkafander sisakzárjának rögzítőgyűrűjét. Amúgy játékosan, elkezdte lecsavarni. Érezte, hogy a tömítés fokozatosan enged...

„Elválni a kötelet l Mi az ördögnek lengedezzem kínok között rajta?”

Káprázat lepté el, mintha kaleidoszkópba bámulna. Színes képek kergetőztek, látszólag összefüggéstelenül, de a soron következő mindig az előzőből keletkezett.

Napsütötte tájak vonultak előtte. A Kaukázus, Magas-Tátra, az Alpok, a Niagara, valamennyi vidék, amit EVO-iskolás korában végiglátogatott.

Sosem látott ilyen éles emlékképeket. Érezte az erdők, legelők illatát. Szinte ellepte bőrét a zuhatagból felszálló pára.

És magát is látta, meg a barátalt. Ölelték a sátorkarót, mert vihar söpört végig a fennsíkon. Látta magát nevetve, szétszórt hajfürtökkel az arca körül.

Aztán váratlanul mintha újra az Intézetben lett volna. Mellette Willfart, az oktatója. Homlokán sűrűsödtek az összeszaladt ráncok.

- Legalább ötven évig fog tartani, míg birtokba vehetjük a nagy erőmezőket is. És ha nem igyekeztek, még sokkal tovább! Addig meg semmi sem lesz a tíz fényévnél távolabbi ürrepülésekből. Ehhez több mint hat év kellene a mai képességeink szerint és több mint nyolc ember...

Persze, Willfart túlzott egy kicsit, mint rendesen.

És most? Tulajdonképpen milyen messze jutottak?... No, én azért mégis csináltam egyet és mászt. Az már valami, ilyen hipermezőt irányítani...

Váratlan fordulattal Ed bátyját látta, ahogy nevetve rázza a fejét, mikor ő szerette volna megesketni, hogy nem repül a Marsra, sőt még az eszébe sem jut ilyesmi.

- De éppen hogy odamegyek! - felelt Ed. - Pontosan azért, mert önző vagyok,

magamra gondolok. Ezzel a törött gerinccel nem tudok a Földön dolgozni. Itt nyomorék vagyok. A Marson meg csaknem teljes értékű ember. Én, amíg csak jártányi erőm lesz, Robi, hasznos akarok lenni! Elvártam volna tőled, hogy megérts. Vagy jobb szeretnéd, ha besavanyodnék?

Na, látod! Azt meg, hogy neked, húgocskám, szükséged van rám, egyszerűen magad sem hiszed. Hát így! – Ezzel felöltözött, futó csókot nyomott az arcára, és belépett a liftbe...

Miután Ed valóban elrepült, belátta, hogy nagyon is igaza volt!

– Jó, jó, de én? Lehetek én itt hasznos? Hogy Robina Crux létezik-e ezen az aszteroidán, az teljesen közömbös. Egyébként sincs senkinek joga kicsavarni a kést a kezemből, ha el akarom vágni a kötelet...

Azok ott kinn – és megint eszébe jutott Donas kézmozdulata – felelősek az elhatározásaikért."

– Igaz ez?... Aztán itt vannak még az idegenek, akik a kupola adóját meg a lüktető fényforrást hátrahagyták. Az ám, az idegenek! Felegyenesedett.

– De hiszen vissza is jöhetnek, meg is találhatnak!

És... és – testén végigfutott egy forró hullám – én lennék az első ember, aki kapcsolatba lépett velük.

Egy ideig kószolgatta, hogyan landolnának egy idegen űrhajóval a Földön. Hogyan mutatná be az összesereglő embereknek az idegen intelligens lényeket, barátait és megmentőit.

Oda se figyelve csavarta vissza a zárógyűrűt. Azért érzékelte a kis kattantást, mikor a biztosítás újra a helyére ugrott.

Aztán elhúzta a szája szélét. Mit is állapított meg Mandy? Az adót több mint négyszáz földi évvel ezelőtt készítették, és semmi jele annak, hogy az eltelt időben az építők csak egyszer Is itt jártak volna... És a Földről? Ott csak annyit tudnak, hogy felfedeztünk egy kisbolygót. De ki képes majd tíz év múlva, mert rövidebb idő alatt nem is érhetnek ide, a kószáló ásványtörmeléket megtalálni? Ez jószerivel lehetetlen.

Újra odakapott a zárógyűrűhöz.

– És az idegenek? Itt lehetnek holnapra vagy akár a következő órában. Ilyen automatikus fényforrást nem azért készít valaki, hogy örökre otthagyja! Legalább az energiaforrást fel kell időnként újítani...

Mínt ha egy pillanatnyi időt sem vesztegethetne, Robina felugrott. Mozdulata túl hevesre sikerült. A boltozatig vágódott, ruhája is felkarcolódott az előremeredő, éles szélű tetraédereken. Mikor talajt ért, kezével ösztönösen szkafanderét simította le, aztán kilépett a nyílason. A hirtelen ugrás még kínzóbbá fokozta fejfájását.

Megállt a síkságon, az eget kémlelte.

– Sajnos, el kell hoznom az orvosságos táskát.

És anélkül hogy egy pillantást vetett volna a grottára, keményen tovasírozott, nem törődve halántékának kínzó lüktetésével, sem az előtte álló négyórás úttal.

Dacosan optimista hangulata nem tartott sokáig.

Később meg nem tudta volna mondani, hogyan került vissza a kristálybarlanghoz. A roncsnál már nem volt egészen eszméleténél. Felpakolta az orvosságos táskát, tetejébe a konzerves tartályt, és gépiesen, lépésről lépésre legyűrte a visszautat. Még jó, hogy a fájdalmas lüktetés a fejében kissé csökkent. Helyette az volt az érzése, hogy egész feje egyetlen tartály, melyben minden mozdulatától, a nehézségi erő törvényeit követve, ide-oda lottyan a folyadék. Furcsa érzés volt. Támolyogni kezdett, s lassan az öntudatlanság határáig jutott. Leküzdhetetlen vágyat érzett, hogy fejét hideg vízbe márhassa. Mikor megérkezett, nagy erőfeszítéssel kinyitotta a zsilipet, persze későn zárta vissza. A levegő kiszökött, a kabint újra fel kellett töltenie. Végre nagy nehezen lefejtette a sisakot a fejről. Végigöntötte magát egy tartály vízzel, aztán semmiről sem tudott többé.

Valamikor, bizonyára jóval később, egy csillagraj közepén találta magát. Együtt repült velük. Azok meg egyre közelebb kerültek hozzá, tűzgolyókká duzzadtak, már-már érintették, aztán szétpukkantak, és mintha ásványok lettek volna, elgőzölögtek. Egyszerre az űrből kibukkant a kisbolygó világító tányérja. Újra az útítársai között volt. Ott álltak mind a négyen a kormányfülkében, a meteorveszély ellenére levették az ablak páncélzatát, és lelkesen bámulták az ismeretlen égitestet, ahonnan változatlan frekvencián, sztereotip egyformasággal

áradt az érthetetlen jelzés. Zuhantak a világító tányér felé...

A kép hirtelen szétesett. Most már az űrhajón kívül, egyedül zuhant a csillogó kristályok közé, melyek egyre fenyegetőbben nőttek, már főié magasodtak... az obeliszkcek mindenfelől őt fenyegették., és a repülés csak egyre tovább tartott. Mintha fény csillant volna... Robina felriadt.

...A hátán feküdt. Fölötte ott keringtek a csillagok, de ezek nem jöttek közelebb. Egy azonban kivált közülük, golyó alakú űrhajóvá fúvódott fel, egyre nagyobb lett. Aztán, mintha arca nőtt volna, de ekkor már nem tudta áttekinteni az egészet, olyan közel volt hozzá. Az arc rákacsintott. Robina ráfűjt, s erre az áttetsző gömbbé változott és szétpattant.

Kihúzta maga alól a karját, felsőtestét kissé megemelte. De a feje csak néhány centivel került feljebb. Óriási nagynak, nehéznek érezte, mintha nem is a testéhez tartozna. Tompán kongott, mikor visszajött.

Úgy érezte, alvadt vérben fekszik. Óvatosan forgatta a fejét jobbra-balra. Ez könnyen ment.

- Aha! Szóval ilyen az, ha az ember elvágja a kötelet... De nem! - felkiáltott és felriadt. Néhány lélegzetvételnél időre magához tért. A hátán valami hideget érzett. Rémülten kapott a nyakához. Haja vizes, összeragadt... Igen, ez csak víz...

Körülnézett, bár feje alig akart a parancsnak engedelmeskedni.

Csak egy víztartály dőlt fel. Feje annak a tócsájában feküdt. Oldalt halkán zúgott egy oxigénszelep. Keze ügyébe esett, elcsavarta. Nem ment könnyen, mintha minden erő kiszállt volna a karjából.

- Valamit enni... - Kitapogatta űrruhájában az ételsűrítő tartályát. Undorodva rázkódott meg, mikor a mellette levő, teli elszívó- és hulladéktartályt megérintette. Alig volt annyi ereje, hogy az élelmiszer-rúdból egy darabot letörjön, és a szájába gyömoszölje.

- Most kellene a gyógyszer... - Körülforgatta a fejét. Eszébe jutott az orvosi táská. Kinn hever a zsilip előtt.

Borzasztóan nehéz volt a feje. És egy cseppet sem érezte, hogy ereje visszatérne.

Megint elkábult. Mintha a leszállóegység törzsén lovagolt volna. A hajó fel-alá ringatózott vele a tükörfal előtt. Ő nevetett, és látta, amint kibontott szöke haja repül utána.

De ez már nem is a kishajó volt, hanem a himba az EVO-iskola vidámparkjában. A hajócska mellett kacagva kuporgott, ott álltak szülei és Ed. Ez volt Robina első napja az EVO-ban. Edre várt a feladat, hogy bevezesse őt az iskolai élet rejtelmeibe. Ő már két éve odajárt.

Robina nagyon büszke volt, örült az iskolának. Szülei azt hitték, hogy a himbával meg a többi játékkal fokozzák örömét, megkönnyítik a búcsút...

Aztán már csak Ed volt ott, a bátyja. Nagyon komolyan vette a rábízottakat, hogy bevezesse bámuló kishúgát az intézmény rejtelmeibe.

Végül a búcsú majdnem csak terhes kötelességgé vált. Gyermeki tapintattal hagyta szépen elmúlni ezt a percet.

Kábultságából még többször tért magához. Ilyenkor apatikusan leült egy székre, gépiesen a szájába tömött egy darabkát a széthullott ételkoncentrátumból. Ivott egy kortyot, és visszaesett tompa, összefüggéstelen félálmba. Nagyon furcsa volt az egész. Mindenén áthatott a kínzó fejfájás, akármilyen bukkant elő emlékezetéből. Keveredett a gyermekkor a közelmúlttal. Fantomokként futottak előtte az arcok. Frank meg a többi útitárs ott állt szülei mellett, Ed is ott volt, sőt még Borisz is. Közben iskolatársak, tanárok... és megint csak a kristályok...

Abban a néhány percben, amikor magához tért, jelentkezett a józan meggondolás. - Te! Fel kellene kelni, levetkőzni, abszorbert cserélni, tisztálkodni!

Ám e félénken kopogtató gondolatok egyike sem volt elég erős ahhoz, hogy valóban megmozdítsa. Még az óráját sem tudta megnézni, mert ehhez fel kellett volna emelnie a karját. Egyetlen vágyat érzett, el kellene engednie magát... De nem lehet a fájdalom miatt.

A fájdalomnak is véget lehetne vetni. Csak be kellene hozni az orvosságos táskát a zsilipből. Már úgy látszott, ez az ötlet új erőt önt belé. Egyszer még sisakját is közelebb húzta magához. De a sisak kimondhatatlanul nehéz volt. Erre megállt, feje oldalra hanyatlott, és a dobolás a halántékában újra átvette a hatalmat...

Végül mégis magához tért. Kábult volt ugyan, de különös módon fölszabadultnak

és könnyűnek érezte magát. Az érzés kissé a szédüléshez hasonlított. Mintha egy mérhetetlenül nagy ejtőernyőn lógna, amelyet elkapott a szélvihar, vagy amely hirtelen légzsákba került. Képtelen volt tájékozódni.

És belsejét még valami mardosta. Rettenetes éhséget érzett. Óvatosan kinyitotta a szemét. Nem látott semmit. Tejszínű homály uralkodott körülötte.

Fokozatosan, apró részletekben végre felfogta helyzetét. Végigpróbálgatta tagjait, egyik ujját a másik után. Megállapította, hogy hason fekszik a kemény, sima talajon, arcát a sisak szemüvegéhez nyomva.

A tájékozódással egyidejűleg apró emlékfoszlányok is előkerültek. A roncs... az orvosi táska... a zsilip... Elöntötte a meleg.

- Hol vagyok egyáltalán? - Óvatosan megmozdította a karját,

- Most! - adta ki magának az utasítást, és felemelte a fejét. Csak ennél a mozdulatnál vette észre, mennyire erőtlén.

Végre felismerte a környezetet. Jobbra tőle ott állt, kissé már távolabb a síkság felé, az ibolyaszínű oktaéder. Előtte a befagyott tóhoz hasonlító síkság. Akkor, ezt már biztosan tudta, háta mögött van a grotta bejárata.

Érezte, hogy gyengesége miatt képtelen egyetlen mozdulattal talpra állni. Oldalára fordult, lábát maga alá húzta, majd ülő helyzetbe görbült. Minden ingadozott körülötte. Aztán lassan megnyugodtak a kristályok és a barlangbejárat. Most éppen arra nézett.

Kezét a sisakszelephez emelte. Még jó, hogy ez beugrott! Az úrruha autonóm rendszere szabályosan működött, ezt egyetlen pillantással megállapíthatta az övére csatolt műszerről.

Megnézte az óráját, és megrémült. Többször leolvasta az Időt, míg végül nagy nehezen felfogta, hogy balesete óta 27 földi nap telt el.

- Lehetetlen! - motyogta maga elé. - Hogy maradtam életben?

Felállni egyáltalán nem tudott. Lába felmondta a szolgálatot. Lassan odakúszott a zsilipnyíláshoz.

Először szanaszéjjel szórt gyógyszerekre bukkant, aztán meglátta a nyitott és kiborított orvosi táskát. Mögötte ott állt nyitott záróreteszekkel a zsilipkabin külső bejárata. Robina keresztül látott a lakórekeszig, biztos jeléül annak, hogy a belső zsilip is nyitva áll. Nyomás és levegő rég elszöktek a kabinból.

- Ezt aztán jól megcsináltam! - mondta ki a véleményét. Felkapaszkodott a zsiliphez. Nem kis erőfeszítésbe került ernyedtestét keresztül erőszakolni a bejáraton. Hihetetlenül nehéz volt elzárni a nyilast. A légtartály szelepjeihez vonszolta magát. Csak a tartalékszelepet volt képes megnyitni, a főkapcsoló erőt kívánt volna. Aztán fáradtan lehanyatlott.

A halk, hullámozó sziszegés már betöltötte a helyiséget, de a nyomásszabályozó még nem kapcsolt ki, mikor Robina már megoldotta a sisakzárát. Csak mikor megtette, tudatosult benne, hogy már megint vét a szabályzat ellen. El is mosolyodott.

Pedig a szabályzat a jó! Érezte, hogy a kabinban még nagyon kevés a levegő. Gyorsan, kapkodva lélegzett. De ahogy megszabadult a sisaktól, máris az élelmiszer-koncentrátum szerteszét heverő maradékai után nyúlt. Két kesztyűs kezével tömte kisebesedett szájába, mohón habzsolta, bár elég nehezen tudta lenyelni.

Sajnos, a józan ész még csak nagyon halk hangon jelentkezett. Pedig tudta, hogy ezzel a sűrítmény-mennyiséggel, amit itt betömött, régen túllépte a jóllakottság határát. Mégis a morzsák után nyúlt, azokat is elrágcsálta. Friss vizestartályt bontott, mohón nekiesett, de ivás közben hirtelen megállt. Eszébe jutott, hogy a vízkészlet határozza meg életben maradásának időtartamát. Letette a tartályt, és csaknem elégedetten dőlt hátra.

Hamar feladta a kísérletet, hogy visszaemlékezzék a legutolsó időszak eseményeire. Nem tudta, hogyan és mikor vette fel a sisakot, hagyta el a kabint, mikor és milyen orvosságot vett be. Mindenesetre, mindezt megtette, úgy látszik, még a kellő pillanatban...

A sötét gondolatok máris furdalni kezdték. Tényleg a kellő pillanatban? Nem lett volna jobb nem bevenni a gyógyszert, vagy nem a megfelelőt venni elő?

Elképzelte magát a bejárat előtt heverve, az örökkévalóságig vagy legalább addig, míg megtalálják...

- Nem! Még pislákol egy halvány kis reménysugár!

Egyszer, az elején valamikor már majdnem hozzányúlt a sisakszelephez...

- Semmi jogom sem volt hozzá! - morogta. - Senkinek sincs joga, de nekem a legkevésbé. Szép kis úrhajós vagyok!

Ennek vége. Ki kell találnom valami értelmeset. Mindenekelőtt végre le kellene vetni a szkafandert.

De ez még most sem sikerült. Ott ültében elaludt. Feje a mellére hanyatlott és halkan horkolt...

Mire felébredt, újra eltelt 14 óra. A kiadós alvás után szellemileg egészen frissnek érezte magát, de azt is megállapította, hogy testileg még ugyancsak gyenge.

Alig tudott felállni. A gyenge gravitáció miatt erősen kellett koncentrálnia, s erőit úgy adagolni, hogy koordináltan, veszélytelenül mozoghasson.

Először ellenőrizte a kabin atmoszféráját. Gondosan utánaszabályozott. Aztán sorra vette a vízviesszanyelőt, a konzervkészletet. Végül undorral ledobált magáról mindent. Nemcsak a szkafandert, de valamennyi ruhadarabját, összecsomózta őket egy csomagba, és néhány liter oxigént elvesztegetve, kitette a zsilipen.

Már tudta, hogy nagyon kell a vízzel takarékoskodnia. Mégis alaposan megmosdott. Egészen újjászületett.

Utána leheveredett, és lehunytt szemekkel élvezte a szkafander nélküli élet kötetlen gyönyörűségét. Bőre felfrissült az oxigéndús atmoszférában. Hamarosan újra éhesnek érezte magát.

Még mindig meztelenül lukulluszi lakomát állított össze magának. Ilyesmit a szabályzat csak rendkívüli alkalmakra engedélyez.

- Itt a rendkívüli alkalom! - kiáltott vidáman. - Robina Crux feltámadása!

Megajándékozta magát három deci borral, halsalátát evett, egy fél csirkét és jó adag crapsot. Ez a gyümölcs a Mars híres Kulka-barlangjában terem.

Utána szépen tovább pihent. Lassacskán érezte, hogy tagjaiba visszatér az erő. Fiatal életének ébredező ereje most csak egy kívánsággal töltötte el: túlélni!

Rajtakapta magát, hogy máris azt latolgatja, meddig tarthatnak ki készletei, elsősorban a víz. Hamarosan megállapította, hogy képtelen áttekinteni a raktárt.

- Ezt pontosan ki kell számítani! Leltározni kell itt a grottában meg a roncsnál. És itt is összerakni a szanaszét heverő készleteket... Azaz, mire vársz, Robi? Van munkád!

Elsőnek rendezte a kabin belsejét. Aztán a szűkös lehetőségeket figyelembe véve gondosan új ruhát választott magának. Hamar legyőzte azt a könnyű borzongást, mely elfogta, mikor belebújt a friss szkafanderbe.

Elképesztette a szörnyű rendetlenség, mely a kabin körül uralkodott. Gondosan, csaknem pedánsan összeszedte a gyógyszereket, felhalmozta a tartályokat. Még azokat a szilánkokat is elhordta, melyek a bejárat kiszélesítésénél keletkeztek.

Megbékélten nézeti körül. Még egyszer ellenőrizte felszerelését, aztán nekivágott a roncsokhoz vezető útnak.

Első fordulójában egy köteg csövet hozott magával. Egy egész napi nehéz munkába került aztán emelőnek és görgőnek használt csövekkel zsilipes kabinját centiméterről centiméterre a védett barlangba tolni.

Mikor a konténer elfoglalta végleges helyét a bejáratától balra, Robina, bár holtfáradt volt, először érezte a kisbolygón, hogy büszke a teljesítményére.

Végignézett birodalmán. A kabin ott állt a bejárat mellett, még éppen kellően megvilágítva. A tágas grotta mélyén a készlethalmok félhomályba vesztek. Elégedett volt. És kénytelen volt megkérdezni magától: elképzelhető, hogy egy ember ezt a kis szögletet otthonának tekintse?

3.

A harmadik napon már hetedik fordulóját járta a barlanghoz. Most is meg volt rakva öt oxigénpalackkal meg két víztartállyal, melyeket hevederrel kötött össze. Hátában, lábában zsongott a fáradtság. Ekkor kezdte egy ötlet birizgálni. A villanásnyi gondolat mindjárt egy másik gondolatsort is megindított. Azt ugyanis, hogy ő eddig, még saját szemében is, műszaki analfabétának számított. Olyan embernek, aki használja ugyan a technikát, de sem működésének lényegével, sem a folyamatok jelentőségével nincs tisztában.

- Hogy mosolygott mindig a tudós Erp tanár úr, ha műszaki dologról kellett beszélnem... Bizony, kár...

Robina ugyanis valamelyik hajtómű vagy rakéta felhasználásával, kerekek segítségével, járművet akart barkácsolni. Bármit, ami menni tud, és csökkentheti

erőfeszítéseit. Jó ötlet volt, mégis el akarta vetni.

- Minek? Minél tovább tart ez a szállítás, annál jobb!

Viisszarettentette a gondolat, hogy utána nem lesz mit tennie.

- És amellet el kell készíteni a leltárt... még szép!

Aztán jön a rettentő bizonyosság: összesen ennyi idő van hátra!

Úgy kimelegedett az úrruhában, hogy visszavette a hőszabályzót. Meglassította lépteit. Agyának fogaskerekei ugyancsak forogtak! Aztán a tartályokat letette, egy percre még határozatlanul állt, majd először lassan, végül egyre gyorsabban nekilódult.

- Ezek nem futnak el előlem - nyugtatgatta magát. - De ki kell próbálnom az ötletet!

Ilyen gyorsan még sohasem tette meg az utat a roncsig, most a gondolatai hajtották előre.

Már látta magát, amint körbeszáguld a kristálytávon, sőt a kisebb emelkedőkre is feljut. Azt vette észre, hogy minden ásványkolosszusról az jut eszébe, le tudja-e győzni majd az ő csodaautója.

Négy nap nehéz munka következett. Nem szakította meg csak evés és alvás. Az erőfeszítés úgy kimerítette, mint még semmi az életben. De ami előtte állt, minden volt, csak nem csodaautó.

Az utolsó nap nem is dolgozott rendesen, csak fuserált. Alig várta a próbautat.

„A finomabb munkát - gondolta - később is pótolhatom. A lényeg, hogy működjön.”

Mégsem működött, pedig milyen szépen kitervelte...

Talált három, az űrhajón kívüli mozgáshoz használatos rakétapisztolyt. Ezeket sikerült viszonylag nem nagy munkával egy tartályhoz csatlakoztatni. Ebből vehették fel folyamatosan az üzemanyagot. Csak a hajtóanyagcsövek tömítése okozott gondot, míg fel nem fedezte, milyen jól megfelelnek a célnak a leszállóegység belső műanyag borításának felolvasztott darabjai.

Nem volt éppen veszélytelen a lézervágóval dolgozni. Egyszer elég komolyan megégette a bal kesztyűjét, másszor majdnem lyukat égetett a szakfander csizmájába. Mégis nagyon örült, mikor a rakétapisztolyok és a tartály végre szerves egészet alkotott.

Jóformán áthidalhatatlan nehézséget jelentett az alváz megépítése. És a kerekék! Robina az ügy érdekében már második napja csak craps-gyümölcsön élt, mert három üres konzervdobozra volt szüksége. Ezek a termoplaszt-dobozok 25 centiméter magasak voltak, körülbelül 15 centiméteres átmérővel. Földi körülmények között sohasem jöhettek volna kerékként számításba, de itt, a gyenge gravitációra való tekintettel, elég szilárdnak bizonyultak.

Ami végül is így módon megszületett, inkább egy miniúthenger és egy XX. század végi dekadens-absztrakt képzőművészeti alkotás keresztezésének látszott, s nem járműnek.

Vágyakozva gondolt az erőmezővel mozgatott járművekre, a hangtalan, elegáns alkotásokra, melyek minden földi háztartásban megtalálhatók. Kettő közülük a Reaktom karakterében pusztult el.

Furcsa külleme ellenére úgy látszott, a kiskocsit az elülső henger jobbra-balra mozgatásával talán lábbal kormányozni lehet, és legalább sík terepen simán kell gurulnia.

Hát majdnem így is volt. Még szerencse, hogy a jármű éppen a roncs felé volt fordítva, egyébként a rakétaszerkezet első begyújtásakor valószínűleg eltűnt volna a soha viszont nem látásra, így csak a leszállóegységnek ütközött. Az első henger kitörött, a drótkötések egy része elszakadt vagy megereszkedett. Érdekes, Robina alig mérgeződött. Régebben valószínűleg feladta volna, így közvetlenül a cél előtt. Most öröme túlszárnyalta csalódását. Hiszen ez a vacak mégiscsak megtett önerőből vagy tíz métert! És ezt a szerkentyűt a saját kezével építette... Képes volt gépet készíteni, valóságos műszaki csodát tett!

A törött henger kicserélése még egy napi munkába került. És ami ennél is súlyosabb, öt további gyümölcsbédbe. Arra ugyanis nem tudta rászánni magát, hogy egyszerűen eldobja a doboz tartalmát. Pedig már azt képzelte, hogy testéből nőnek ki a Mars-moha indái, amelyek ezeket a finom gyümölcsöket termik.

A második kísérleti start sem hozott teljes sikert. Most befékezte a járművet, és ráült. A szelepet csak résnyire nyitotta. Nem is történt semmi. Kénytelen volt több gázt adni, s akkor kiderült egy újabb tökéletlenség. A három kipufogó lüktetve, kiegyenlítetlenül dolgozott. Pedig ezen múlt volna a jármű irányítása. Így a hengerek nem egyforma sebességgel indultak útnak - ebbe nyilván a gyenge nehézkedés is belejátszott -, s az egész szerkentyű elkezdett forogni.

Újabb napjába került az adagolóberendezés kitalálása és beépítése. Ez már biztosította a három szelep egyforma munkáját. Közben csak úgy mellékesen arra is rájött, talán egyetlen szelep is elég lett volna a jármű mozgatásához. Nagyon büszke volt. Szinte mindenre képesnek érezte magát. Ilyen alkotó szellem előtt nem lehet akadály!

A legközelebbi nap meghozta a várva várt indulást. Mégis azzal telt el, hogy Robina az „öszvérkéjét” – így nevezte el alkotását – javította. Az első kanyart ugyanis kissé szűkre vette. A centrifugális erő lerepítette, s az öszvérke elszáguldott, keresztben a tavon. Még szerencse. Ha a hosszanti irányt választja, ki tudja, rábukkanhat-e valaha. A kiskocsi fennakadt két kristálytömb között, ott függött sziszegve és az erőlködéstől rángatózva, míg Robina a futástól lihegve végre elzárta a szelepet.

Ezek után be kellett építeni még egy zárórugót is, mely megszakítja az üzemanyag adagolását, ha átváltják az e célra szolgáló emeltyűt.

De most már valóban elkészült.

Úgy érezte, ezekben a napokban több műszaki tudást sajátított el – a megértett összefüggések révén –, mint kiképzésének négy éve alatt. Erre módfelett büszke is volt.

Mielőtt tovahajtott volna, néhány percet az erőgyűjtésnek szentelt. Csak most döbönt rá nagy meglepetésére, hogy amíg az öszvérkén dolgozott, egyetlenegyszer sem jutott eszébe nyomasztó jövője. Sőt útítársainak szomorú vége sem. Most már csak úgy érzékelte a katasztrófát, mint rég múlt eseményt, mely nem vált ki heves érzelmeket, éppen csak megérinti az embert. Kissé meg is ütközött ezen. De a másik pillanatban már a gázadagolóval játszott.

Az a lényeg, hogy így gyorsabban el tudja szállítani a roncsból az ott heverő készleteket. Ez pedig már a leltár elkészítése miatt is fontos.

Azért addig még elfecsérelt egy újabb napot, egy tartály hajtóanyagot meg nem kevés saját energiát, míg kipróbálta a barkácsolt kocsit. Egyszer – mindig partközelségben haladva – megkerülte az egész tavat. Mikor már biztosabb volt a kormányzásban, nézegette a kristályok sokféleségét. Három akaratlan megállásra is kényszerült. Kisebb javításokat, igazításokat kellett még elvégezni az öszvérke szerkezetén. Végül épségben visszaért a törött kishajóhoz.

Aztán nekikezdett a szállításnak. Most már napnál világosabb volt – még ez is büszkeséggel töltötte el –, hogy a kiskocsi teljesítményét túlméretezte. Jó néhány tartályt egymáshoz kötött, úgy vontatta maga után a többletszállítmányt.

Meg is volt elégedve az első fuvarral. Néha, igaz, még túl vakmerő kanyarokat vett, de idejében ura maradt gépének, és lassan kiismerte csalafintaságait.

Ütközben énekelni kezdett. Mindent, ami csak az eszébe jutott. Népdalokat, divatos slágereket, pontosabban olyanokat, melyek a Földön néhány évvel ezelőtt divatosak voltak. Még szirupos táncdalokat is, pedig azok rendes körülmények között az idegeire mentek.

Lassan-lassan felfedezte ennek a különös égitestnek fanyar, egyedülálló szépségét. Nemi optimizmus kerítette hatalmába, ez elfedte a retteget a várható jövőtől.

Közben egyszer apa is eszébe jutott. Vajon ő hogyan viselkedne itt? Kirántaná a veszélyhelyzet a letargikus látszatmegbékéltségből, vagy éppen teljes rezignációba süllyedne? Robina most szilárdan hitte, hogy apa a régi, lendületes, célratörő emberré változott volna vissza. Még az is eszébe jutott, meg kellene próbálni hasonló próbatétel elé állítani. Ed bizonyára tudná, érdemes-e...

– Ugyan, Robi! Csak maradj a valóság talaján! Veled ugyan mi történt, még nem is olyan régen? – összerázkódva gondolt vissza a meglazított sisakbiztosítóra.

Még akkor sem sokkal lohadt te a kedve, mikor hirtelen ráeszmélt, hogy apát meg Edét a bizonyossággal határos valószínűség szerint soha többé nem fogja látni. Éppen nehéz terepen járt az öszvérkével. Olyan övezeten hatolt keresztül, ahol az ásványok felfűjt, megmerevedett hólyagokként törtek elő a talajból. A bukácsolás minden figyelmét igénybe vette. Óvatosan elkanyarodott, hogy kikerülhessen egy nagyobb akadályt.

Gondterhelten hátralesett a rakományra. A vontatott tartályok némán ugráltak a kis jármű után, látszott azonban, éppen hogy elviselik a durva bánásmódot.

Micsoda recsegés-ropogás volna itt normális atmoszféra és nehézkedés mellett! Most valósággal kívánta, bárcsak hallaná...

Ezen a napon be is fejeződött a készletek elszállítása. A következő két nap alatt teljesen kiürítette a roncsot. Mindent a grottába szállított, amit csak

képes volt leszerelni, és amiről úgy gondolta, hogy valamire használható.

Sokféle értékes dolgot elvontatott ez alatt az idő alatt. Talált vízbontó készüléket, néhány motoros szerszámot, egy kicsi, szinte régiségnek számító „mindenevő” motort. Ezt a fajtát idáig nem is ismerte, s nem is tudná, mire való, ha nincs véletlenül mellette a használati utasítás. Nagy tömeg elektronikus panelt is kiserelt. Ezekkel egyelőre nem tudta, mit fog kezdeni. Talált egy domborműves mintával díszített bőrszakot is, mely háromnegyedig meg volt töltve valami puha, képlékeny anyaggal. Ez a lelet felkeltette a kíváncsiságát. A szétrakott anyag- és kacathalom közepén leült, és kibontotta a tarisznját.

Meglepődött. Kétségtelen, különféle növényi magvak voltak benne, porrá száradt földben. Egy csipetet a sisakszelephez közelített. Fanyar szagot érzett.

- Föld! - suttogta. Egyszerre izgalomba jött. Lassan ingatta a fejét, hogy elnyomja feltörő meghatottságát.

- Ugyan ki foglalkozik manapság még ilyesmivel?

Nézte a szép kis bőrszakot. Talán Mandyé volt. Ő hajlamos volt a nosztalgiára, alkalomadtán szentimentális is tudott lenni. Senki nem énekelt olyan érzéssel, olyan mély belső odaadással, mint Mandy. Persze, mérsékelt zenei képességeit nem mindig sikerült palástolnia. Összeszorult szívvel gondolt barátnőjére.

Mandy! Szinte maga előtt látta a kerek, bodor gesztenyeszín hajjal keretezett arcot. Furcsa lány volt. Gyakran ábrándozott, tudott bensőségesen dudorászni. Steffel pedig szinte kínosan gyengéd volt a viszonya. S ugyanakkor sokszor száraz, gúnnyal vagy kedélyes oldalba taszítással, de utolérhetetlen határozottsággal segített megoldani bármilyen problémát bárkinek a legénységből. - És mennyire Igyekezett, hogy engem Frankhoz tereljen! - kénytelen volt felnevetni. - Annak idején valószínűleg meglehetősen ostobácskának tűnhettem... - „Nézzétek, a leányzó elpirult!” - Persze hogy elpirult Robina, mikor Mandy ezt ismételte mellette. Ez a bemutatkozáskor volt, abban a pillanatban, mikor egyáltalán felfogta, hogy négyen fognak évekig együtt utazni. És hogy Mandy és Stef „ősidők óta” - ez volt Mandy szavajárása - barátok, így egyedül Frank jöhet az ő számára partnerként számításba.

Így. És ez a Frank akkor szégyentelenül mustrálgatta. Aztán, mintha valami ételt kóstolt volna meg, csak annyit dörmögött: „Hát igen!” De ez úgy hangzott, mintha valami apróság még hiányozna abból az ételből, bár egészében véve aránylag jól sikerült.

Gyorsan félrerakta a tarisznját. Nem akart tovább emlékezni. Folytatta a karosszériaelemek lecsavarozását. Nem akarta saját magával szemben alkalmazott kegyes kis csalását - már tudniillik azt, hogy barátai mindennek ellenére valahol talán élnek - újabb tépelődéssel megzavarni.

A készletek befutása után öt napra volt szüksége. Ezalatt szakadatlanul dolgozott. Felvette a leltárt, rendezte a készleteket. A tartályokat úgy rendezte át, hogy a grotta ne nyújtson olyan képet, mint egy ideiglenes raktár. Mikor minden együtt volt, listájával visszahúzódtott a kabinba.

Néhány óra semmittevéssel kiélvezte az űrruha nélküli élet örömeit, csak aztán esett neki a számoszlopoknak.

Végeredményben a lehető legegyszerűbb feladatot kellett megoldania. De nagyon meggondoltan akart dolgozni. Hosszas meggondolás után táplált be minden egyes adatot a kis számítógépbe.

Mikor észrevette, mennyire óvatos, még fel is nevetett, de tudta, a vidámság eme kitörésével csak el akar takarni valamit. Mert lelke mélyén ott lapult a félelem. Pedig azzal is tisztában volt, csaknem mindegy, milyen eredménnyel végződik a számítgatás. Ha a készletek netán száz évig kitartanak, az csak annyit jelent, hogy a helyzet életfogytig nem változik. Ha meg hamarabb kimerülnek, legalább előre láthatja - a szó szoros értelmében halálos biztonsággal - az elkerülhetetlen véget.

Még nem tudta eldönteni, melyik eset volna inkább ínyére. Most csak dolgozott. Fölállította a napi szükségletek táblázatát az életfontosságú dolgokból, összeadta, levonta az elkerülhetetlen veszteségeket. Bekalkulált egy mennyiséget az előre nem látható esetekre. Először az derült ki, hogy az oxigén elég 103 évig.

Az élelmiszereknél valamivel nehezebb dolga volt. Mindjárt két párhuzamos tervet készített, egy optimálisát és egy csökkentettet. E két változattal jó messzire kitolta a készletek kimerülését. Utoljára hagyta a már eleve gyanús ivóvízkérdést.

Csak a második napon vált bizonyossá, hogy gazdaságos fogyasztás mellett a víz, beszámítva az állandó regenerációs visszanyerést is, legfeljebb 35 évig tarthat.

A mindent eldöntő számítási művelet után első megnyilvánulása a gúny volt.
- Gyönyörű! - kiáltott fel. - Hatvan évvel számolhatsz, aztán kiselejteznek. Félidőben.

Nem tagadta, a felismerés úgy érte, mint egy bunkó-csapás. Valamikor régen, hatvanéves fejjel mentek az asszonyok nyugdíjba. Még sokkal régebben az átlagember csak 30-40 év életet remélhetett. Akkor a hatvan év tisztes öregkor lett volna.

Hátradőlt. Maga elé ejtette az adatlapokat. Gondolatai szabadon csapongtak.

- Ml mindent jelenthetett volna ez a 35 év a Földön! Gyermekeket szerettem volna. Kettőt. Valószínűleg, sőt egész biztosan nekivágtam volna a nagy erőmezők irányításának. Később talán újra részt vettem volna egy űrexpedícióban. Ha sikerült volna leigáznom a hipermezőket, beosztottak volna az első intergalaktikus expedícióhoz, soha viszont nem látásra...

- Így akartam volna? Képes lettem volna még egyszer önként elhagyni a Földet, esetleg örökre? Miért ne?... Egy csoport rendes emberrel, köztük talán Frankkal. Mi biztosan együtt maradtunk volna hazatérésünk után. És biztosan Indult volna ide egy expedíció, miután a Reaktom hírét hozta az idegeneknek.

Eszébe ötlött, hogy ez az expedíció biztosan meglesz. Hiszen hírül adták a Földnek, mit fedeztek fel a kristálybolygócskán.

- Még az én életemben útnak Indulnak, és valószínűleg soha többé nem találják meg ezt az aprócska égitestet.

Pedig a kutatás alappillére jól határozta meg Stef. Szerinte ez a kisbolygó lett volna a bázis az idegenek kereséséhez. Fölös készleteinkből látta volna el magát a kutatócsoport.

- No persze, azért marad valami munka nekik. És talán készlet is. De nem érnek ide soha. Persze, más lenne a helyzet, ha mi is elhelyezhettünk volna egy rádióadót, ha kitehettük volna útközben a helyzetjelző bójákat... Akkor legalább mi visszataláltunk volna.

Még egyszer végignézte az adatlapokat.

- Harmincöt év... több, mint amit eddig megéltem. Mindenesetre még elég sok időm van...

Úgy érezte, semmiféle elképzelése, feltevése nincs, mit lehet ezzel a harmincöt évvel kezdeni. Már az is aggasztotta, ha a holnapi napra gondolt. A holnapra, amelyre még nincs munkaterve... Innen nézve a harmincöt év örökkévalóságnak látszott. Viszont bátran feltételezhette, hogy ennyi idő átkozottul rövidnek is tűnhet, ha van mihez kezdeni.

- Hogy mondták valamikor? „Életfogytiglan.” Egykor ez a büntetés volt súlyos gonosztettekért. De még azok is tarthattak valamilyen kapcsolatot a többi emberrel.

Reszketett, a kabin temperált hőmérséklete ellenére. Azért is kihúzta magát.

- Hohó! Az élelemmel meg az oxigénnel egyáltalán nem kell takarékoskodni!

Újra az adatlapok főiére hajolt. Nekikezdett az energiamérleg kiszámításának. Hirtelen rájött, hogy ennél a pontnál élete még tovább rövidülhet.

Ezt a mérleget csak két további nap alatt volt képes elkészíteni. Nehezen ismerte ki magát az efféle számításokban.

Hogy a reaktor mennyi teljesítménnyel szolgálhat, az leolvasható. De itt van még a mechanikus áramfejlesztő meg a hozzá tartozó hajtóanyag.

Meg kellett az oxigénmérleget változtatnia, mert nem számolt az égésnél elhasználandó gázmennyiséggel. Ezen csak mulatni lehetett. Az oxigénkészlet az eredeti 103 év helyett csak 97 évre volt elegendő.

Egy szó mint száz, csaknem teljes bizonyossággal kiderült, hogy az energia, amely a kabinban az életfeltételeket biztosítja, még körülbelül 63 évig kitart.

- Miért hoztunk ide éppen vízből ilyen keveset?

A kérdést nem gondolta komolyan. Hiszen tudta, hogy még további szállítmányok érkeztek volna. Gépeket választottak még ki, egy kis válogatott könyvtárat meg persze vizet.

Mikor a kis könyvtárra gondolt, majdnem hangosan felüvöltött. Micsoda időtöltés lehetne!

- A fenét... ha akkor... - felsóhajtott és maga elé bámult.

Vajon hogy fogadja Borisz, ha hall valamit felőle? Azt persze tudta, hogy a Reaktom legénységébe került. Jó, nem túlzottan izgató egy úrhajó startja, bár ez a világ legmodernebb hajója volt... Persze azt is tudta, hogy két férfi és két

nő lesz a fedélzeten. Lehet, az volt a véleménye, hogy valószínűleg magamon kívül vagyok emiatt. Eh! Észrevette egyáltalán, milyen rosszul esett nekem, mikor elhagyott?

- Ej, nagyon a szívedre veszel mindent, Robi! - mondta, nem is egyszer. - Edzened kellene magad! Próbáld meg könnyebben venni a dolgokat. Úgy sokkal jobban érzi magát az ember! A lényeg: minden helyzeten a lehető legkönnyebben túljutni. Érted?

Biztosan az a véleménye, hogy a kettőnk közösen töltött idejét hozzá hasonlóan már én is szép kirándulásnak, boldog üdülésnek tekintem, mikor visszaemlékezem rá. Tulajdonképpen neki van igaza. Hát nem ez a legokosabb?

Frank tudhatta, legalábbis sejtette, hogy nem végeztem még ezzel az üggyel. Hogy ez még eltarthat egy darabig. Igazán tapintatos volt...

Egyetlenegyszer beszélt erről, akkor is csak pár mondatot.

- Akkor jutsz teljesen túl rajta, ha hazaérkeztünk. Itt kint az űrben kicsit sok idő marad a töprengésre. A mi kettőnk Ideje, Robikám, csak otthon következik. Figyelj rám! Az első tavaszt a déli tengeren fogjuk tölteni. Ott van még néhány érintetlen hely, valóságos Paradicsom. Majd együtt fickándozunk a halakkal, este együtt ülünk barátainkkal a tűz mellett. Előhívjuk a filmeket...

Igen, Frank. A barátaid, a könnyűbúvárok ott fognak ülni a tűz körül. Csak űrrepülő társuk nem lesz ott. Pedig milyen jól tudott parázson halat sütni... Robinát meg nem lesz alkalmuk megismerni.

De Frankról néha-néha fognak még beszélni...

Borisz sohasem fog engem szóba hozni.

Nagy nehézségek árán tudta csak másnap magát valami tevékenységre készíteni. Kedvetlenül kitakarította a kabint, összerakta a számításokat. Aztán elhatározta, kimegy. Csak úgy, cél nélkül.

Elég sokáig öltözködött. Állandóan visszasüllyedt a töprengésbe.

Újra feltette a kérdést: van ennek valami értelme most, mikor már tudja, meddig tart? Persze, bizonyos helyzetekben ez talán még előnyös is lehet. Az ember beoszthatja az időt. Mértéket tud tartani, mennyit fordítson személyes ügyeire, mennyit a társadalmi feladatokra. Ezt érdemes is megtenni egy kitűzött cél érdekében.

Másrészt, ha nem fegyelmezi magát az ember, könnyen elhagyja magát.

- Apa talán meg sem értené, ml itt a probléma. Ed fontosnak tartaná. És én? Mennyire változtathatja meg az embert a vég tudata? Lehet, hogy tele félelemmel semmit sem képes többé tenni? Lehet, hogy képtelenné válik a normális teljesítményre?

Megpróbálta tovább elemezni a kérdést.

- Nézzük, mi a helyzet, ha valakinek van célja, de nincs hozzá elég ideje. Hétköznapi körülmények között ilyenkor bizonyára végleg elsikkad sok, látszólag mellékes dolog a mindennapok pereméről. Valószínűleg éppen azok, melyek az étetet kellemesen bizsergetővé teszik. Mert rájuk már kár volna időt áldozni, mindent a nagy életcél szolgálatába kell állítani. Ilyenkor minden egyes találkozás egy kedves ismerőssel - akár az utolsó is lehet. Ha van ereje programozni a viszontlátást...

- Üres fecsegés az egész, Robi! Itt aztán végképp nincs mit programozni!

El akarta magát foglalni, ezért kinn, a grottában, megérett benne az elhatározás: átrendezi a készleteket, hogy mindent könnyen elérhessen. Közben csak felületesen futott végig benne a felismerés, hogy mostani munkájával a jövőbeli napi teendők amúgy is szűk időtartamát még tovább rövidítette.

Mikor végzett, kiment a síkságra. Először az öszvérkére nézett, aztán mégis kedvetlenül elballagott mellette. Szinte céltalanul, átsétált a másik parthoz, melynek kristályszerkezete egy történelmi öltözék csipkegallérjához hasonlított.

A talaj itt is tükrözött. Öreg tükör volt ez, számtalan kisebb-nagyobb sebbel. Sötétén csillogó szilánkok heverték a fényvisszaverő felületen mindenfelé.

Eltartott egy ideig, míg rájött, ezek meteor ütötte sebhelyek.

- Az ám! - jutott eszébe-, ez az űrszektor meteoraktív. Ezt pontosan megállapítottuk. Stef szerint általában kicsinyek az itteni meteorok. Sebességük is viszonylag csekély a kisbolygóhoz képest. Átütőerejük meg olyasféle, mint... olyan, mint... hogy is hívták? Mint egy pisztolygolyóé a régi időkben. Azaz minden viszonylagosság ellenére éppen halálos.

Megrendülés nélkül vette tudomásul, hogy számolgatásában ezt a tényezőt kihagyta. Azaz, nem kell a dolognak éppenséggel 35 évig tartania. Megtörténhet akár ma, most, itt...

Gondolatai meglehetősen könnyedén csapongtak. Kicsit felvidult saját tükörképén, mely a nehézkes úrruhában békaperspektívában mutatta. Egy percre lekötötte, hogy tükörképe, a bolygófelszín vibráló fényének megfelelően, hol ragyogó, hol sápadt.

A tükröző talajról eszébe jutott az Alex hotel történelmi bárjának tükröző fémpadlója. Sokszor megfordult ott azokban a „lopott órákban” Borisszal... Jól van. Te akartad így, Borisz! Az volt a kívánságod, hogy a lehető legkevesebb intézeti kolléga tudjon a kapcsolatunkról. Ezt én sem elleneztem. Elvégre a dolog csak kettőnkre tartozott. Én legalábbis így éreztem. Sőt még valami különös zamatot adott az egésznek. Kedvemre volt a titkolódzás. Az igazsághoz tartozik, kedves Borisz, hogy később már mindent másképp láttam. Te magad gondoskodtál róla, mikor már minden elmúlt, hogy átfogalmazzam a dolgokat. Ugyanis mindig óvtad magad mindenféle erkölcsi kényszertől. A kollégáid véleménye viszont mégis jelentett volna számodra valamit. Ez az igazság, Borisz. Pedig ma olyan időket élünk, mikor a hosszú távú lapulás már nem nagyon kifizetődő...

- Kár volt óvatoskodni, Borisz! Sose hibáztattalak azért, hogy ebből nem lett semmi... Pedig én kész lettem volna rá. Egy időben azt hittem, ez jelenti nekem az életet.

Robina most világosabban tudta, mint valaha, világosabban, mint Frankkal együtt a Reaktomon, hogy sohasem jutna eszébe Borissza! rendbe hozni a dolgokat. Még akkor sem, ha ott várná kitárt karokkal az úrhajó ajtajában... Elhessegette a gondolatot.

- Senki sem fog rád az úrhajó kijáratánál várni, Robi! Soha életedben nem látsz már úrhajót!

Ott ült a tulsó parton, jó sokáig. Egy rózsaszín föld-pátra támaszkodott, kibámult a világűr sötétjébe. Először jutott eszébe, hogy a jelentéktelen csillagok között, melyek monoton egyformasággal járnak körülötte, az egyik, a Nap, a Föld napja, az ő Napja! Az is felkel valahol hátul, a kristály csillogó felülete felett, villanó reflexeket csalva elő a pontról, ahol fénye a kisbolygót eléri. A Nap! Frank meg is mutatta neki. Innen nézve körülbelül hetes nagyságrendű csillag volt. Akkora, mint az a kis pótcsillag a Göncöl szekér rúdjának közepén, amit a Földről szabad szemmel alig lehet meglátni.

- Jó. Ha így van, így van... Nem tudom előkeresni a sok csillag közül. És talán jól van így... Nem szabadna Ilyen sokat üldöggélnem. Mozogni kellene, tornászni. Elsorvadnak az izmaim Ilyen csekély gravitációnál.

Mégsem mozdult. Jólesett így elterpeszkedni. A teste súlyát alig érezte. Még a kemény kristályos talajon is úgy lehetett üldöggélni itt, mintha habszivacsba mélyedne az ember.

- Aztán mire nekem a nagyobb izomerő? Lehet, hogy hozzáídomul a testem ezen a harmincöt rongyos éven keresztül ezekhez a körülményekhez? Eddig nem voltak nehézségeim. Milyen új kutatási téma lenne ez az űrorvostudománynak! Ilyen hosszú ideig még senki sem élt hasonló körülmények között. Sajnos, tapasztalataimat nem fogják felhasználni, hiszen senki sem ismerheti meg őket.

Legalább sikerülne ennek a kis kristályhalomnak a pályaparamétereit pontosan megállapítani. Mert a valószínűsége annak, hogy valaha megtalálják, egy a több ezerhez.

Igaz, világít... Forgássíkján a fényekliptikát mint egy kört húzza végig. De rábukkanni, betájolni, ehhez már szerencse kell. Akkor ismét csak az idegenek maradnak...

Csak úgy játékból nyomta be vevőkészülékének frekvenciakeresőjét. Egy perc múlva felbúgott az erős, hosszan elnyújtott hang. Hogy Is nevezte Stef? Ez a „hawaii hang” a fülhallgatóban. Az ördög tudja csak, miért éppen Hawaii. Megvonta a vállát, és mellékesen elhatározta, hogy felkeresi az idegeneket. Pontosabban azt, amit maguk helyett hátrahagytak.

4.

Másnap reggel elég lassan ment az öltözködés meg az étkezés: Pedig nem ez volt első kirándulása ahhoz a kupolához. Reggeli után igyekezett az időt behozni. Gyorsan összedobált egy kevés élelmet, teletöltötte hajtóanyaggal az öszvérke tartályát. Jókedvűen indult útnak.

Először a roncsos kocsihoz. Aztán következett volna a kristályvadás.

Rettenetesen vad terep, melyen még senki sem járt a Reaktom legénységéből. Mindhárom látogatásnál a kupola közvetlen közelében, egy hatalmas kocka lapos tetején landoltak. Leereszkedtek róla, utána megmásztak a lépcsős piramist. Ez alkotta az építmény alapját.

Egyáltalán, át lehet kelni ezen a kristálydzsungelen? Két rövid megállás után Robina egy óra alatt elért a roncsoshoz. Most már felindulás nélkül próbálta megnézni a tompán fénylő, horpadt testet.

Egy pillanatra elfogta a kísértés. Hátha sikerülne az öszvérkével felmászni a tükrökristály hatalmas, ferde falára... Aztán rájött, hogy túlon túl veszélyes játék lenne. Nem volt más hátra, gyalogosan kellett felkapaszkodni a lépcsősoron, akár az első nap.

Csak akkor szorította össze szívét a szomorúság és a fájdalom, amikor már fent állt. Arra gondolt, hogyan reménykedett itt hiába, sőt még most is rajtakapta magát, hogy folyton a túlsó part felé pillant, hátha csak úgy véletlenül, váratlanul felkel a Reaktom nagy lámpája, óriás csillaghoz hasonló fényeket keltve a tükröző felületen. Aztán erőt vett magán, és elfordult, hogy a Kupola felé nézzon.

Nem volt nehéz kiválasztani a geometriai formák zűrzavarából az épületet. Távcsővel kikeresett az áttekinthetetlen előtérből egy elképzelt útvonalat, és megpróbálta megjegyezni.

Lement, nekiindult. Az akadályokat ugyan viszonylag könnyen legyőzte, de érezte, hogy ereje fokozatosan lankad. Akadt azért előreugró kristály, veszélyes útszűkület, ledőlt oszlop... És ez még csak az odavezető út volt. Most bosszulta meg magát a hiányzó edzés, az elmúlt napok töprengő tespedése.

Már-már a visszaforduláson törte fejét, ugyanis elvesztette a tájékozódást, a giroszkópot meg elfelejtette magával hozni. Igaz, az ilyen gyenge gravitáción egyáltalán nem üzembiztos. A döntő percben egy magasabb helyre ért, s onnan megpillantotta, viszonylag közel, a kupolát.

Most már biztosan tudta, hogy eléri célját. Elégedetten szemlélte a valóban mesés csodavilágot. Micsoda látvány ez az összevisszaság. Bizony kár, hogy más ember nem láthatja. Talán sztereoszkópikus felvételeken rögzíteni kellene...

Az utolsó szakasz különösen megerőltető volt. A magasba törő, lépcsős piramis fej nagyságú mészpátok tengeréből magasodott ki. Elhatározta, hogy körbejárja a piramist. A felszín állandóan változott. A talajból itt óriási ásványbordák taraja meredt fel, ezeket egyenként kellett legyőzni. A hullámos terepen gyakran megcsúszott.

Közvetlenül a piramis lábánál számos repedés, barlangocska bukkant fel. Egy részük mélyen a felszín alá vezetett.

Robina a piramis harmadik oldalát kereste. Emlékezett rá, hogy ott könnyebben feljuthat a hegyre. A gúla egy része leomlott apró törmelékként hevert a kristálybordák között. Az árkokkal megsabdalt síkság sem volt egyenes, fokozatosan emelkedett felfelé. Némi elővigyázattal és türelemmel egyedül is megkísérelhette a feljutást.

A felkapaszkodás két órájába került. Utána teljesen kimerülve feküdt egy ideig a felső platón.

Nem messze pihenőhelyétől nőtt ki az üvegszerűen átlátszó, félgömb alakú kupola. Felismerhető volt, hogy a kristályok sárgás anyagából olvasztották.

Valószínűleg teljesen átlátszó volt eredetileg. Most sok fehér pont tarkázta. A meteorbecsapódások félreismerhetetlen nyomokat hagytak rajta.

Gondolatokba merülve került meg a kupolát. Közben bal kesztyűjével gyerekesen simogatta a gömbhéjat. Már majdnem megbánta, hogy belekezdett ebbe a megerőltető kirándulásba. Tulajdonképpen mit várt? Mit eredményezhetett egy ilyen látogatás?

Összesen négyszer keresték fel a fennsíkot. Két ízben ő is jelen volt. Gondosan fényképeztek, körüljárták ezt a rejtvényt, utána megtárgyalták a látottakat, meggondoltak minden lehető feltételezést és variánst.

Ugyanis belépni akkor sem tudtak. A kupolának nem volt bejárata. Stef négyzetcentiméterenként átvizsgálta, de semmit sem talált. Az ismeretlen építőmesterek valószínűleg először felállították a kupola belsejében látható szürke készüléket. Utána a kupolát, mint egy sajttharagot ráborították, ráhegesztették. A parabolatükröt biztosan kívülről szerelték fel. Végül, huss! irány a világűr, a soha viszont nem látásra!

De mindez - s ettől komorodott el igazán - több mint négyszáz földi évvel ezelőtt játszódhatott le. Mandy ezt a meteorbecsapódások számából állapította meg. Annak meg semmi jele, hogy az építők időközben újra megjelentek volna az

aszteroidán. Persze hátravan még a legfontosabb kérdés. Mi a berendezés értelme? Annak idején nagy szenvedéllyel tárgyalták meg ezt a problémát.

Itt van például a rettenetes nagy adóteljesítmény. Nyilván hatalmas távolság áthidalására szükséges. Mivel a szignál állandó, az adó valószínűleg csak irányjelző szerepet tölt be. Szóval afféle úrbója. Mire szolgálhat? Vagy útjelző, vagy egy veszélyes pontot jelöltek meg vele. Megfigyelték, hogy az adóhullám irányított. Azaz gyakorlatilag csak akkor lehet rábukkanni, ha egy meghatározott űrszektorban tartózkodik a vevő. Csak abban a szektorban fogható a jelzés, amelynek készítették.

Időközben befejezte a körben járást. Szinte rátapadt a kupolára, sisakját odaszorította a sima felülethez, s bebámult a belsejébe.

A kisbolygó pályamozgását és saját gyors körforgását ismerve és az antenna rögzített irányát figyelembe véve, könnyen el lehetett képzelni, hogyan szívódik át az űrön a hatalmas, hegyesszögű, kúp alakú spirál irányított elektromágneses hullámokból, mint az esztergakés által lehasított fémforgács... De minek? A Reaktom legénysége nem tudott megnyugtatóan válaszolni a kérdésre. Lehetséges, hogy az aszteroida csak afféle mérőföldkő?

Eszébe jutott valamennyi feltételezés. Meg a hozzájuk fűződő remény és kiábrándulás.

Belül nem mozdult semmi. Nem láttak ilyet az előző látogatásoknál sem. Kívülről nézve úgy látszott, hogy a padlón egyetlen porszem sincs. Maga a kupolaanyag olyan tiszta volt, hogy a legkisebb részleteket is szemügyre vehette a piramis másik oldalán, a két sárgás felületen át.

A Reaktom nagy lézervágója vagy egy egészséges robbantás biztosan elbánt volna ezzel az anyaggal.

De Stef szilárd maradt. Egy építményt szétrombolni – melynek rendeltetése ugyan ismeretlen, de kétségtelenül nem céltalan – nem méltó az emberhez. A mai, 22. századbeli emberhez már nem, és bár mindnyájan égtek a vágytól, hogy beletekinthessenek az ismeretlen készülékekbe ott a kupola belsejében, magától értetődően csatlakoztak Stef álláspontjához.

Frank arra esküdött, hogy az adó a Josephson-effektus alapján működik. Még hozzá olyan méretben, mely földi rádiótechnikusok részére teljességgel elképzelhetetlen. A többiek nem sokat tudtak erről az effektusról. Frank sok mindent elmondott elképzeléséről, de Robina alig valamire emlékezett. Hát így nézve elég esztelen volt a hirtelen elhatározott kirándulás.

– Ugyan, hát kecsegtettem magam valamivel a kupolával kapcsolatban? – kérdezte.

– Az eredmény már Induláskor világos volt. És összesen csak egy napomba került. Egy napomba az előttem álló sokból, melyek már most is ásító ürességgel fenyegetnek. Átbotladoztam a mesevilágon, és most megvan a bizonyosság. Persze már eddig is tudtam, hogy az idegenektől semmit sem várhatok. Sőt a semminél rosszabbat. Mert reményt keltenek az emberben, és utána szörnyű kiábrándulás következik.

Tenyérével rácsapott a kupolára. Az építmény azonos ezzel a halott, hideg, idegen világgal, még akkor is, ha meleg tónusú, reszkető hang áramlik belőle...

Gondolatai eltompullak. Kimerült a gyaloglástól, és semmi sem siettette a grottához. Előre félt a visszaúttól. Legszívesebben ott maradt volna, ahol most van, amíg vége nem lesz az egésznek...

„Ha azok még egyszer idejönnek – villant át agyán –, talán nagyon soká, talán évszázadok múlva, megtalálhatnak a kupolánál. Találnak egy jó állapotú hullát. Akkor talán haragudni fognak erre az ember számára ellenséges, egycélú építményre.

De hangosan csak ennyit mondott:

– Fújjátok fel a tudományotokat kupolástul! – Azzal nekifogott a leereszkedésnek.

5.

Ha lett volna valaki, aki megkérdezze, Robina képtelen lett volna elmondani, hogyan töltötte a következő napokat és heteket. Legtöbbször letargikusan hever a kabinban. És orvosságot szedett. „Átlagosnál egyhangúbb terekben való repülésnél” – hirdette a felirat. A kis tabletták egyfajta éber álmot idéztek elő, kábultságot, mely elég mély volt, hogy ne érzékelje az idő múlását, s így könnyebben kerülhessen túl a fázison. De mégsem aludt egészen. Egy riasztás

például ébren találhatta.

Kábítószer volt bizony, mellékhatás nélkül. Robina úgy gondolta, hogy indokoltan szedi.

Napi tevékenységét a legszükségesebbre redukálta. Tudat alatt olykor felderengett benne, hogy ilyen állapotban nem is él már, csak éppen vegetál.

A primitív étkezések után sokszor felöltözött, és céltalanul kiment a síkságra. Órák hosszat kószált körben, kábult fejjel. Látszólag a kristályok szépségét nézegette, valójában a drog hatása alatt fel sem fogta a látványt. Ha visszatérve megkérdezték volna, mit látott, nem tudta volna elmondani.

Ma aztán csökkent valamit a gyógyszer hatása, ha kissé később vette be a következő adagot, olyan érzése támadt, hogy megőrült. Nem nagyon bánta, nem is lázadozott a föltevés ellen. Kellemesnek találta az állapotát. Rászokott a drogra, mint valamikor a szenvedélyes dohányosok a cigarettára. Szinte öntudatlanul nyúlt újra meg újra a kis tabletták után. Bevette, megkönnyebbült, és mintha az Idő is gyorsabban futott volna.

Ha nincs a kabin automata számolóberendezése, régen elvesztette volna az Időérzékét. Noha megnézte, és ha látta, hogy már megint eltelt néhány nap, örvendezett.

A számlálóberendezés volt különben, mely néha eszébe juttatta, hogy állapota minden, csak nem normális.

Új gépiességet szokott meg. Minden pénteken felöltözött, mint egy alvajáró, és az öszvérkével a katasztrófa színhelyére hajtott. Ott megmászta a kristálylépcsőt, a pompázatos ferde falat, utána egy holdkóros kétes biztonságával elment a bonyolult úton a kupolához.

Órákat töltött ott. Fejét az épület gömbölyű felületére hajtotta, és hallgatta a bűgő hangot sisakjának fejhallgatójából.

Gondolattalanul bámulta a fekete égboltot, és gyermekes boldogság öntötte el az elnyújtott hawaii szignáltól.

Néha belátta, milyen méltatlan, mennyire bolond egész mostani életvitele. De hiányzott az ereje, hogy mindettől megszabaduljon. Néha megkísérelte abbahagyni. Aztán újra előtolakodott a kérdés: „De hát minek?” És miközben ezt kérdezte, már nyúlt is újra a drogért.

Egyszer csak eljött a nap, mikor a doboz nyílásából egyetlen tablettá sem gurult ki. Annyira tompa volt, hogy eltartott egy ideig, míg ezt észrevette. Homályosan emlékezett rá, hogy valahol van még ebből a gyógyszerből. De hol?

Még mindig a szokásos tompa állapotban evett valamit. Fel is kelt, új oxigéntartályt csatolt az ellátórendszerbe. Utána újra ledobta magát a fekhelyre, és gépiesen a dobozka után nyúlt. Megint kellett egy kis idő, míg visszaemlékezett, hogy a drog elfogyott. Mikor kezét már másodszor húzta vissza üresen, váratlan dühkitöréssel hajította el a skatulyát.

Lassan magához tort.

Egy darabig hason feküdt, s közben fokozatosan megnyugodott. Valami az orrába csapott... Most vette észre, hogy a kabinban fertelmesen bűzlik valami. Ezt volt az a pillanat, hosszú hetek után, mikor Robina először érzékelte tudatosan környezetét. Bizony, jó adag önuralomra volt szüksége, hogy ne adjon fel azonnal mindent...

Megdöbbenve nézte a földön heverő üres dobozt.

Kényszerítene magát, hogy alaposan szemügyre vegye: hol is él hetek óta? Az eredeti padlót jóformán látni sem lehetett. Nagyobb részét üres konzervdobozok fedték, aztán kiöntött, felbillent ételmaradékok beszáradt foltjai, édességragacs, piszkos ruhadarabok, szétszórt számítógépkártyák meg a hihetetlenül mocskos szkafander alkotóelemei.

Az undor rázta. Mindenesetre magán is végignézett. Mellén és combján odaszáradt gyümölcslé sárgállott. Önkéntelen fésülködő mozdulattal ujjaival a hajába túrt, és keze fogságban maradt. Ez már sok volt. Nem tehetett róla, elrókázta magát. Bele a lábálnál heverő mocsok közepébe.

Mihelyt valamennyire megkönnyebbült, nekiállt rendet csinálni. Egy konténerhálót terített ki a bejárat előtt, abba dobált bele minden hulladékot. Persze, a zsilipet légtelenítenie kellett. Amit csak talált, a ruhákkal együtt bevágta a hálóba.

Végül fel is mosta a padlót, de mikor végzett vele, nem tudta elhatározni magát, hogy a felhasznált vizet visszaöntse a vízviesszanyerőbe. Fájdó szívvel nyugtázta a vízvesztést. Ez legalább nyolcheti életet jelenthetett volna. A vödört a piszkos vízzel szintén a hálóba tette, ahol tartalma pillanatok alatt

egyetlen szürkés tömbbé fagyott. Láttá csillogni benne a jégkristályokat.

Befejezte a takarítást, kiegészítette a készleteket. Végre visszaülhetett a fekhelyére. Rögtön feltolultak szokásos kínzó kérdései. Azon kapta magát, hogy újra a doboz után kotorászna. Az üres doboz gúnyosan vigyorgott rá. Ezt az egy hulladékot nem volt szíve kidobni.

Érezte, hogy a szokatlan, normális munka használt neki. Elhatározta, hogy még egyszer ilyen hosszú időre nem adja át magát a gyógyszer hatásának. Mert azzal tisztában volt, hogy tartalék drogkészletét elő fogja keresni.

- Ha meg igen, akkor miért ne most, mindjárt?

Kiment, és belebotlott a hálóba gyűjtött hulladékba.

Ezt a vacakot el kell innen távolítani. Elvinni, de azonnal! Hogy ne is lássa többé! Hely van elég a kisbolygón... Persze előbb-utóbb rábukkannak. Én is ráakadhatok, más is... Újra elfogta az undor.

- Disznó!

Azon töprengett, hogyan szabadulhatna meg végleg a hulladéktól. Végül eszébe jutottak a jelzőrakéták. Egyszerre sürgősnek érezte a dolgot. Nagy lendülettel nekilátott, hogy a hulladékot az űrbe küldje.

Persze, abban is volt valami igazság, hogy nem annyira a hulladéktól való megszabadulás gondolata izgatta, mint annak reménye, hogy legalább csinál valamit.

Összekötegelte a jelzőrakétákat, kicipelte a hálóval együtt a szabadba. Jó darabot befelé gyalogolt a síkságon, aztán összehúzta a szeméthaló száját, a rakéták mögé kötözte a hálót. Még egyszer körülnézett, és begyűjtötte a rakétákat.

A kis jelzők nem hordozórakétának készültek, nem is égtek egyformán. A szeméthaló rángatózva haladt előre, aztán egyszerre megindult, s hajszálla súrolva a teret szegélyező kristályokat, kiszisszent az űrbe. Mikor nem sokkal ezután az utolsó lángcsóva is eltűnt a kisbolygó reflexfényében, már semmit sem lehetett látni a szemetes hálóból.

Robina örült a sikernek. Jót nevetett. No, ha ezt valaki egyszer megtalálja! Utólag az is eszébe ötlött, hogy tette ellentétben állt az űrszabályzattal, bár hasonló esetet természetesen nem említenek abban.

Újult erővel nekiállt keresni a tablettákat. Csak úgy... vigasztalta magát, csak éppen hogy az idő valahogy teljen.

Nem talált semmit. Abbahagyta az eredménytelen keresgélést, biztos volt benne, hogy csak a roncsnál lehetnek, oda pedig csak holnap fog elmenni.

El is ment. Gyalog. Menetelés közben egy anyjától tanult régi turistánótát énekelt, így gyalogolni olyan volt, mint régen... Mintha Ed is ott menne előtte. De sokszor barangoltak szabad idejükben a természetvédelmi területeken!

Apa ritkán jött velük. Hetekre, sőt hónapokra Afrikában maradt az állomáshelyén. Alig élt a lehetőséggel, hogy szabadságát otthon töltheti. Elfoglalt volt, akkor úgy érezte, nem megy elég gyorsan semmi... Ha néha hazajött, arról mesélt, mennyire akarnak az Afrikai Unió népei építeni, előrehaladni, és közben mérgelődött, hogy az úgynevezett fejlett országok csak részben tesznek eleget szolidaritási kötelezettségeiknek.

De ha apa mégis velük tartott, ő énekelt a leghangosabban. Szívesen kirándult, akkortájt kiegyensúlyozott életei élt. Ismert minden bogarat, majdnem minden növényt. Élvezet volt vele menni... Hogy csüngtünk rajta, Ed meg én!

És az eljárás után? Más embert kaptunk vissza.

- Ó, hagyjátok csak! - nyugtatgatott bennünket anya, ha apa megint elhárította a kirándulást. - Apának dolga van!

Igaz, ilyenkor valami munka mindig eszébe jutott, hogy kitérhessen a közös program elől. Pedig mindkettőnk szeretett. Szeretett, múlt időben? Biztosan mi is hibásak voltunk Eddel együtt, hogy így alakult. Nem jól közeledtünk hozzá. De majd másképp fogom...

- Semmit sem fogsz már, Robi! Már késő!

Szíven találva elhallgatott. Aztán mégis kényszerítette magát az ének folytatására. Összevissza kószáltak a gondolatai, lépései is meglassúdtak.

- Tennem kell valamit... Találni valamit, ami kitöltheti az életemet. Valami értelmeset. Máskülönbén tényleg jobb most, azonnal...

Kesztyűje végigsimította a sisakzárát.

Jó, de mi lehet itt egyáltalán értelmes?

Filmezni! Rögzíteni ezt a csodás világot! Hiszen ezt már régebben elhatároztam magamban. Fényképezni fogok, a képeket sorozatokba állítom össze...

- Kinek, Robi?

Nos, az idegeneknek, ha majd visszajönnek.

Igen. De ők ismerik ezt a kisbolygót. Rajta van az állomásuk. Az embereknek kellene látni ezt a pompát! Az embereknek... Talán ezer év múlva, talán csak millió év múlva. És ha egyszer idejönnek, nincs szükségük az én képeimre. Nekem volna szükségem rájuk... Nem, ennek semmi értelme.

Szinte észre sem vette, úgy ért a leszállóegységhez. Keresgélgni kezdett. Miközben a gyógyszer után vadászott, kezébe került Mandy földdel töltött tarisznája. Most nem tette vissza. A vállára akasztotta. Nem sokkal később előkerült három plasztikdoboz drog is. Egy tablettát mindjárt a kesztyűjébe rázott, másik keze már akaratlanul a sisakzsilip felé nyúlt. De végül visszagurította a gyógyszert a dobozba.

- Minek ez? Hiszen jól érzed magad, Robi, vagy nem?

Készülődött a visszaútra. Most először nézett fel a ferde kristályfalra. Először vette észre, hogy abban most is néhány halvány csillag tükröződik, felragyogva és elhalványulva a fény állandó lüktetésében. És ott feljebb, a magasban, ott a ronda folt, az ütközés nyoma.

- Itt mondtál csődöt, Robi, egyszer és mindenkorra. Ettől fogva haldokolsz még 34 évig. Hosszabban, mint amennyi ideig éltél eddig... - elkedvetlenedett. - Életedben még semmit sem tettél, és most már nem is fogsz tenni. Igazi haszontalan élet...

- Nem igaz! - kihúzta magát. - Például megállapítottam, hogy rajtunk, embereken kívül, más értelmes lények is vannak a kozmoszban. Együtt állapítottuk meg, mi erősítettük meg az elméleti feltevést. És pillanatnyilag én vagyok az egyetlen ember, az egyetlen a hétmilliárdból, aki ezt tudja!

Az idegenek nem is sejtetik, hogy mi létezőnk. . Hogy vannak emberek is. Ez csak most jutott az eszébe.

- Tényleg, majdnem biztos, hogy nem tudják! - egészen felindult. - Aki az űr közepén ilyen támaszpontot tud létesíteni, az már régen abban a helyzetben van, hogy képes felkeresni egy másik civilizációt, ha tud róla... Ezek pedig nem tették!

Tehát nem is egy, hanem két civilizációból az egyetlen ember vagyok, aki a másik létezéséről tud. Lehunyta a szemét.

- Micsoda szörnyűség! - suttopta.

Akkor hirtelen ötlettől hajtva, céltalanul, hiszen itt a hang nem terjed, teljes erőre kapcsolta külső mikrofonját, úgy kiáltotta:

- Meg fogjátok tudni, hogy létezőnk! Én, Robina Crux, gondoskodom erről!

Útja hátralevő részén, a barlang felé tartva, Robina őszintén sajnálta, hogy a szennyes vizet a világűrbe lőtte. Mégis nyolcheti élet...

Az ellátmány között talált több tartály vörös, hélium jelzőfestéket. Szép rendszeresen beszórt vele minden üres dobozt és tartályt, sőt még az olyanokat is, melyek kiürülése rövidesen várható volt. Felhalmozta ezeket a cseppkőbarlang előtt. Aztán nekilátott, és a grotta bejáratától kiindulva, fél méter vastag vonalat húzott az élénk színnel keresztül a síkságon, gondosan vigyázva, hogy olyan keveset használjon el a festékből, amilyen keveset csak lehet.

A vonal megzavarta a síkság addigi képét. Nemcsak azért, mert az élénkpiros a színtelen, üveges felszíntől élesen elvált, de a színezék a vonalon meggátolta a bolygó belső fényének kiáramlását is. Így az űrből közeledve, ezt a vonalat már nagy távolságból bárki felismerhette, észrevehette.

Robina megbékélten mászott ezen a napon az ágyba. A gondolat, hogy egyetlen hordozója egy rendkívül fontos információnak, fogva tartotta.

Feladatának következő része már jóval nehezebbnek látszott. Három nap próbálkozott, amíg sikerült kigondolni egy szerkezetet, amelynek segítségével a meredek és sima kristályfelületeket is meg lehetne mászni.

Az első napot a komputer rajzkivetítőjénél töltötte, de hiába töprengett. A felszerelésben talált ugyan hegymászó horgokat és kapcsokat, de egyetlen kísérlet meggyőzte, hogy nem lehet őket a kristályok falába beverni. A plazmavágó persze képes volt erre is. A legkisebb nyílásra állítva is, fáradság nélkül, mély lyukakat égethetett az ásványokba. De ez a művelet a szerszám energiataralékát nagyon igénybe vette. Pedig a plazmavágó hátralevő életében még nagy szolgálatokat tehet.

Eredménytelen napja után este sétálni indult. Sajnálkozva nézte a nagy halom, vörösre festett, üres dobozt a grotta előtt. Eszébe jutott a szemetes háló, s

némi undorral a vödör a mocskos jéggel.

- Jég!

Most beugrott egy ötlet. Még elég halvány, de annyira izgató, hogy aludni sem tudott tőle. Égett a vágytól, hogy kipróbálhassa. Persze, ez is szabályzat-ellenes volt, s ami számára még fontosabb, ez a saját maga által felállított szabállyal is ellenkezett... Most alvási idő van, és nincs nyomós ok a napszak megváltoztatására!

Mióta a két civilizáció közti megértés fontos - mit fontos! a legfontosabb! - láncszemének tartotta magát, szigorúan ügyelt arra, hogy e rendkívüli körülmények között betartsa az egészséges életvitel szabályait. De most az álom messzire elkerülte. Kénytelen volt bevenni egy tablettát.

A szerkezet, melyet kigondolt és a következő napon a barlang előtti ibolyaszínű oktaéderen ki is próbált, egyszerű volt, és talán éppen ezért remekül működött. Lényege egy tartósan melegtermelő akkumulátor volt - a szkafanderekben szokás ilyet alkalmazni -, továbbá egy vízzel töltött termosztartály és egy műanyag lap.

Először felmelegítette a kristály felszínét, aztán ráhelyezte a műanyag lapot. Mögéje, a kristályra néhány csepp vizet öntött, mely ott szétfolyt, s pillanatok alatt odafagyott, vékony jégréteggel kötve össze a két felületet. A műanyag lap szilárdan állt. Az előzőleg ráhegesztett horog minden ütést, szakítási kísérletet kibírt. Működése, igaz, meglehetősen lassú volt, mert a melegítőt mindig újra be kellett kapcsolni, viszont végeredményben volt elég ideje.

Elégedett volt a szerkentyűvel. Csak mérsékelt bánattal gondolt a további vízvesztésre, mely életének újabb negyvennapos megrövidítését jelentette.

Két ilyen szerkezetet készített. A két műanyag lap váltakozó felrakásával és leolvasztásával - meg persze járulékos kötélbiztosítással - a legsimább függőleges falat is sikerült legyőznie.

Ed ugyancsak csodálkozna! Mit is mondott mindig? Hogy olyan a viszonyom a technikához, mint póknak a légyhez. Most meg saját találmányomat használom!

Elképzelte, hogy a jéggel kombinált tapadólapokat a jövőben közvetlenül a szkafander csizmáira szerelhetnék, természetesen automatikus nedvesítővel és leolvasztóval. Elmosolyodott a gondolatra. Aztán hátára akasztotta felszerelését, a vörös tartályokból vagy hármat az öszvérkére kötött, és elporzott. Ezúttal befelé, az obeliszkcsoport irányába, mely mögül egykor a Reaktomnak kellett volna kibukkannia.

Alig néhány óra múlva, az obeliszkcek legmagasabb csúcsán az atmoszféra nélküli tiszta villódzásban ott ragyogott egy vörös csillogó tartály. Bizonyítékként az értelmes tevékenységnek. Bizonyítékaul annak a civilizációnak, melyet emberiségnek neveznek.

Csak állt odalént a síkságon, szemét az obeliszkre függesztve. Bámulta a remekművet. Keblét gyermekes büszkeség feszítette.

6.

Ha valaki, aki régebben már járt erre, néhány hét múlva felkereste volna a kisbolygót, ugyancsak meglepődik.

Valószínűleg már bizonyos távolságból észrevette volna, hogy a kristálynövekedés titokzatos módon újra aktiválódott. A legmagasabb csúcsok tetejéről meg körben a síkságon, korallpátok integettek, vagy valami másfajta vaspát. A tévedést bizonyára csak landolás után vette volna észre, mikor csodálkozva megállapította volna, hogy ezek vörös, belül piszkos, üres műanyag testek, melyeket a felületre illesztettek. Mindenesetre kétségtelen bizonyítékai olyan lények tevékenységének, akik tudatos cselekedetre képesek. Feltéve persze, hogy feltűnő tevékenységüket egységes terv irányítja.

Rá kell jönniük, hogy ez segélykérő jelzés! Más lehetőség kizártnak látszik. Akinek más eszköze van segítséget kérni, az másképp teszi. Tehát hajótöröttet kell keresni, és... - legkésőbb ennél a pontnál fogná el a látogatót az izgalom - könnyen lehet, hogy a hajótörött egy idegen civilizáció tudatos lénye! Ha közülünk volna itt valaki, arról tudnánk.

Így kombinálta össze a dolgokat Robina. És mindjárt tovább is kérdezett. Ha ez a valaki, tegyük fel, nem most, hanem negyven vagy akár négyszáz év múlva jönne, vajon akkor is ugyanezeket a végkövetkeztetéseket vonná le? Igen, mindenesetre igyekezne megkeresni.

És meg is találná a tetemet. A holttestet elrothadva, ha a kabinban halok meg, jó állapotban, ha mindez az űr hidegén történik. Az biztos, hogy az utóbbi több

ismeretanyagot jelentene a megtalálónak.

Nagyon csodálkozott magán, hogy képes volt a saját elmúlásáról ilyen módon spekulálni. Valahogy olyan volt közben az érzése, mintha mindez nem is érintené.

Donas, barátja és oktatója most nagy örömét lelné benne. Ilyennek kell lennie egy űrhajósnek! Magatartásában a halál bekalkulált tényező. Végeredményben mi történik? Lezárul egy biológiai folyamat. Széthullik egy kis részrendszer, melyet az esetben embernek neveztek... Mindent a maga idejében, az emóciókat is! Sőt azokat elsősorban! Persze, azért Donas nem volt érzéketlen tuskó. Imádta a virágokat, ha csak tehette, mindig a gyermekeivel csatangolt, mint azt Robina nemegyszer irigykedve megállapította.

Sőt - pedig ezt sohasem tartotta volna lehetségesnek - mikor a Reaktom kis legénysége elbúcsúzott, Donas a megindultság jeleit mutatta, és még csak nem is szégyellte. Pedig az űrhajósok - akkor ezt hitték - több mint kétszeres biztonságban indultak útnak.

Itt és most értette meg Igazán Donast, a sokszor hangoskodó oktatót, a maga emberi valójában...

Persze, azért Robina nem volt biztos benne, képes lesz-e egész hátralevő idejében racionálisan gondolkodni. Azt sem tudhatta, nem lesznek-e Időszakok, mikor a halál gondolata majd leveszi a lábáról. Most mindenesetre az egyedülálló küldetésének tudata lelkesítette.

Vigyázott magára. Mert abban biztos volt, ha újra belemerül a tabletta keltette révületbe, másodszor már sokkal nehezebben sikerülne talpra állnia.

Persze, az idegeneknek egy szép holttest mellett információk is kellenének annak eredetéről. Mert például még azt sem tudhatják, hogy miféle lény volt ez, amikor még élt. Férfi? Nő? Ha egyáltalán ismerik ezeket a fogalmakat?

Ezen elgondolkodva látta, hogy még rengeteg teendője maradt. Egy idegen lehetőleg minél több kérdésre óhajt választ kapni.

Most már félelem nélkül mert gondolni a hátralevő 34 évre. Tudta, hogyan fogja eltölteni. Inkább az aggasztotta, hogy nem fog tudni tökéletes választ adni a valószínű kérdésekre.

Elhatározta, hogy nem konzerválja rendszertelenül az információkat. Valamilyen rendszerre van szüksége, melybe sok mindent belefoglalhat.

Hosszú ideig ült a grotta bejáratánál, és tépelődött. Szemben vele, a másik parton a törmelékhegy mögül - mindig pontosan 43 percenként - felkelt az innen látható legfényesebb csillag. Nem tudta volna megmondani, mi a neve, melyik űrszektorhoz tartozik. Az ilyesmi annak idején Stef munkaköre volt.

Most mintha a csillag különösen fényes lett volna... Követte szemmel, míg a barlang bejárata fölött le nem bukott a kristályhegy túloldalán.

Valahonnan eszébe jutott egy bibliai történet. A Három Királyok egy csillagot követtek... Elmosolyodott. Honnan kerülnének Ide a Három Királyok? Azoknak, ha jól emlékszik, valahol keleten volt a hazájuk. De itt nincs kelet, itt nincsen semmi... Én pedig Isten elég rosszul sikerült gyermeke lehetek. Senki sem ringat. Még egy számár sem áll mellettem.

- Bocsánat! Számár ugyan tényleg nem, de itt egy öszvér! - szólt hangosan, és megkopogtatta hűsége Öszvékéje hátát.

Az előbbi történet után hirtelen felbukkant egy másik is az emlékezetéből. Egy olyan történet, mely összefüggeni látszott az előbbivel... Nem. Inkább értelmezi azt a másikat.

Elvesztette a fonalat. Megpróbált memóriája mélyére ásni, mert érezte, hogy ami az előbb az eszébe villant, valamiért nagyon fontos neki.

Aztán beugrott! A másik egy fantasztikus történet volt. A szakma egyik klasszikusának műve. Az író neve ugyan sehogy sem akart az eszébe jutni, de fokozatosan visszaemlékezett a mesére.

A történetben egy kutatócsoport egy kihunyt nap körzetében, éppen a kiszámított ökoszféra határán, egy bolygón érdekes felfedezést tesz. Ide menekültek a naphoz közelebb keringő bolygó egykori értelmes lakói. Úgy emlékezett, menekülni akartak az egyre emelkedő sugárzás elől, vagy valami hasonló. Egy idő után megértették, hogy nincs menekvés. Napjuk novává alakul... Akkor elhatározták, hogy mielőtt meghalnak, maradandó jeleket hagyják hátra egykori létüknek...

Most már arra is rájött, Clarke volt az író. Arthur C. Clarke.

A kutatócsoport résztvevői mindezt a hátrahagyott feljegyzésekből tudták meg.

Képtelen volt visszaemlékezni, hogyan hagytak hátra ezek a lények információkat magukról. Mi állhat ellen egy szupernóvának, még ha meglehetősen távolságban van is? Ugyan már, itt aztán nincs szupernóva...

A csillag újra felbukkant.

De mi köze egyáltalán Clarke történetének a Három Királyokhoz? Aha, igen! Az expedíció egyik tagja, egy hívő keresztény kiszámította, hogy ez volt az a hirtelen felbukkanó ragyogó csillag, amit egykor a Három Királyok követtek. És ez a szupernóva volt az, mely ott a messzi naprendszerben kioltott egy civilizációt... igen. Valahogy így fundálta ki Clarke ezt a lenyűgöző történetet.

És akkor az az istenhívő kutató elkezdett kételkedni Istenben...

Most már visszaemlékezett a részletekre. Mennyire lekötötte annak idején ez a történet... Akkor, nagyon régen - legalábbis ezt hirdette a betlehemi próféta - így hívták a várost, ahová a Három Királyok mentek, ahol az üdvösségnek kellett volna az emberekre szállnia. El kellett volna jönnie az örök békének. És éppen ez a csillag, mely másoknak pusztulást hozott, mutatta volna az utat?

- Egyszerűen, Robi, csillag ide, csillag oda, mit hagyatsz hátra, ami megfelelően időálló? Nos, magamat, hulla alakjában, e mellett a vörös vonal mellett. Ez nem rossz, ezt már régen eldöntöttem. Utána a vonalat követve, rábukkannak a grottára, az egyszemélyes kabinra, az eszközökre, a maradék készletekre. Mindebből egy keveset már kikövetkeztethetnek.

Aztán hátrahagyom a kabinban a megírt programkártyákat, ezeket meg kell fejteniük. Ezekre felírhatok minden értékes információt az emberiségről, legalábbis azt, amit annak tartok, s amit egyáltalán tudok.

Mi lesz, ha nem találják meg a barlangot? Ha tegyük fel, beomlik? Robina pillantása végigfutott a túlsó tőrmelékhegyén. Ott is egy rakás kristály összetört. Egy nagyobb meteor - és vége!

Hiszen ha annyira jutok, a programkártyákat magam mellé is tehetem. Így az idegenek mindent együtt találnak.

Biztos, hogy jó lesz mindent egy helyre, ide a síkságra? Nem, inkább a kupolához kellene, mondjuk, az antenna parabolatükrébe? Hát az sincs védve meteortalálat ellen... Valami nagyméretű dolgot kell készíteni. Olyat, ami nehezen törik össze egy csapásra.

Írjam tele a síkságot? Ugyan, ki tudná aztán a szöveget áttekinteni? És az írás ott az idők folyamán összeroppanna.

Robinának nem voltak túlzott illúziói. Évszázadok is eltelhetnek, míg létrejöhet a kapcsolat, vagy míg még egyszer emberek tévednek erre. Bár a Reaktom pusztulása után bizonyára nem a földi aktivitáson fog múlni, hogy mentőexpedíciót szervezzenek. És másfél év múlva legalább a katasztrófa úrszektort ismerni fogják.

Itt hagyta abba aznap a töprengést.

Másnap, a szokásos pénteken, már kora reggel szkafanderbe öltözött. Ezt félig öntudatlanul tette, majdnem ugyanúgy, mint abban az időben, mikor a drog hatása alatt állt. Most is nekivágott a roncsos vezető útnak, ezúttal mindenestre az öszvérvéssel. Útközben szidta magát ostoba álmodozása miatt. El is határozta, hogy ezt az állapotot egyszer és mindenkorra megszünteti. Az álmodozáshoz tartozik az is, hogy hetente egyszer mágikusan vonzódik a kupolához. Nem kellene odamenni...

Végül mégis beletörődött. Jó, hát elmegy. Miért is ne? Ez is kirándulás. Bizonyos tréning meg mozgás úgyis szükséges. És közben van idő gondolkodni...

Mikor a roncs már látótávolságba került, az a bolond gondolata támadt, hogy járművével szemtől szembe is megvizsgálja a kristály tükrözési effektusát. Gázt adott.

Jóformán csak az utolsó pillanatban jött rá, hogy bámulatos kisautójával, melyen nem éppen sportos tartásban gubbaszt, egyszerűen nekirohan a falnak. Legfőbb ideje volt fékezni.

Megállt, és öklével jó nagyot ütött a sisakra. Micsoda örültség! Elképzelte, milyen lett volna a második karambol a kristállyal. Megvonta a vállát.

- Ez a fal az én sorsom. Ha egyszer annyira jutok, ide emlékművet fogok állítani. Vagy akár azonnal, teljesen mindegy! Valami ilyen felirattal: „Itt végezte Robina Crux, a reményteljes, fiatal Föld-lakó!”

Abbahagyta a bolondozást. A fal! A nagy valami, ami nem pusztul el... A falat kell felhasználni! Hogyhogy nem gondolt eddig erre?

Elbűvölte az új ötlet. Mindjárt feladta a kupola felkeresésének tervét.

Az ilyen nagy fal kitart az idők végtelenjéig. Legfeljebb néhány darabra válik. Két kezével végigsimított a csillogó felületen.

„Menni fog! - felnézett, a magasságot latolgatva. - Itt aztán jó szolgálatot

fog tenni a jéggel tapadó horgom! Mindjárt fel kellene mérni..."

És el is méricskélte a nap hátralevő részét. A tapadólemezeket persze nem hozta magával, így szemmértékkel kellett felbecsülnie a kristályfal magasságát. Többször felmászott a kaszkádon, mérőszalagját hol itt, hol ott engedve le.

A komplett kristályfelület 360 méter hosszú volt és 33 méter magas. Kiugrás alig akadt rajta. Így összesen 11900 m² hasznos felületre számíthatott.

Körbefestett egy négyzetméternyi felületet a fal alján. Betűpróbákat firkált rá. Hamarosan megegyezett önmagával, hogy ha áttekinthető szöveget akar, legalább 4x4 cm-es betűket kell alkalmaznia. Tehát egy négyzetméterre 625 írásjelet, a szükséges üres helyekkel együtt. Valamivel több, mint két négyzetméterre lehet leírni egy írólap szövegét. Szóval az egész falra talán 3600 oldalt.

Az eredmény kiszámítása után felnyögött.

- Kezdetre elégnek kell lennie! - sóhajtott megadóan.

Aggódva latolgatta az előtte álló hatalmas feladatot.

- Az Isten szerelmére! Hogyan fogom ezt mind teleírni? - A felelősséggel megtisztában volt. - Ez az írás lesz a kapcsolat eszköze az idegenek és az emberek között. Jól meg kell gondolnom, mit írok ide.

Szorongva gondolt az előtte álló roppant feladatra.

- Sohasem fejezem be! - kiáltott fel elkeseredetten.

De ha elhatározta, neki kell kezdenie. Gondolatban minden lehető változatot végigjátszott. Rendezze az anyagot szakterületek szerint? Csináljon népszerű ismeretterjesztő kézikönyvet? Vagy írja azt, ami éppen az eszébe jut? Netán sorolja fel a kiemelkedő földi dolgokat? Vagy...

De ilyesmiből mit tudhatnak meg az emberek együttéléséről, a társadalom gondjairól?

Valósággal agyonnyomták a nehezen megválaszolható kérdések. Első tervét, hogy azon nyomban nekilát, fel is adta.

- Nem megy ez! Először is egy kiváló tervet kell készíteni. Jobbat, mint bármilyen eddigi munkámhoz.

Ez az ötlet egyre erősödött benne. Pedig a hasonló megoldásoktól már régen eltávolodott. Közben rájött, hogy a mai napon előirányzatához is hűtlen lett. Mi lesz az egészséges, rendezett életmóddal? Már három órája aludnia kellene...

A visszavezető úton aztán még az öszvérke is makacskodni kezdett, így csak további két óra múlva, alaposan kifáradva kezdte meg a jól megérdemelt pihenést. A következő két napon semmi látható nem került ki a keze alól. Még mindig töprengett. Rájött, hogy gondolatai sokszor körbejárnak. És egyre visszatért a kérdés: képes-e ő, a mérsékelten képzett ember ekkora felelősséggel járó munkát elvégezni? Egyszer már majdnem a tablettáért nyúlt, de végül visszatette a gyógyszeres dobozt.

Kiment, céltalanul bolyongott a síkságon. Órák múlva tért vissza, kedvetlenül, lehangoltan.

Mostanában sokkal többet gondolt a Földre, mint eddig valaha. Mert az űr sötétjében, ebben a barátság, talán világban jött rá arra, aminek jelentőségét eddig nem ismerte. Arra, hogy a földi emberek tudják: mielőtt elpusztulnak, utódokról kell gondoskodniuk, akiknek már kis koruktól kezdve át kell adni a tudást. Például iskolatársa, Therese, már az első iskolaév előtt szüleivel a fél földgolyót beutazta.

Rájött arra is - bár ez apa megváltozott magatartásából eredt -, hogy ő és Ed, egyáltalán az egész család, másképp éltek, mint a többiek. Senki sem tette ezt szóvá. Vagy talán anya mégis?... És Ed?

Igen... Anyát biztosan bántotta a dolog. Hallottam, hogy éjszakákon át fel-alá járkált, mikor már mindketten az EVO-internátusában laktunk.

Persze a kiképzésünk ideje, ideszámítva a kirándulásokat is, már emlékekben gazdag időszak. De mennyi elszalasztott lehetőség! De úgy látszik, ez örök emberi probléma.

- Egy szó mint száz, Robi, most lenne szükséged több tudásra és több földi benyomásra, emlékre. Igaz, ha most is a Földön volnál, észre sem vennéd a félig képzett voltodat.

Némi keserőséggel legyintett.

- Van, amiben csaknem tökéletes vagyok! A halak!

Minden édesvízi halat le tudok írni, ismerem a horgászásuknál alkalmazott módszereket. Erről gondoskodott apa meg a horgászszenvedélye. De az idegenek

részéről csak mérsékelt érdeklődésre számíthatok ennél a témakörnél.

Toppantott egyet.

- Pillanatnyilag nem nagyon pozitív a mérleg. De vagy odaírok valamit, vagy hagyom a fenébe az egészet! E kettő közül választhatok. Ha meg semmit sem írok, akkor tényleg nem voltam méltó arra, hogy részt vegyek a Reaktom sikeres útján. Mert ez az út igenis sikeres volt.

Különös, de most nem tört rá a bánat, mikor az expedícióra és útitársaira gondolt.

7.

Megint eltelt 23 nap. Robina, miután végleg elhatározta magát, ezt az időt lázas igyekezettel végigdolgozta. Most is ott csüngött a falon.

Kiegyezett magával. Sötét gondolatait kidobta a hajóból. Elhatározta, nem emésztí tovább magát. Az idegenekkel meg azt fogja tudatni, hogy ki volt a Földről származó Robina Crux. Ha ezt teszi, az üzenet olvasói is tudni fogják, milyen minőségű és teljességű információkra számíthatnak.

Elhatározta, hogy hátralevő rövid életét a falnak szenteli. Ez a kristályóriás alkalmas az üzenet megőrzésére. Ide kerül minden, amit tud, amit saját tapasztalataiból, szüleitől, Edtől meg a barátaitól megtanult. Az egész életrendbe fogja sorolni, és nem törekszik arra, hogy száraz adatokkal szolgáljon csupán.

Piszkozatot készített, meglehetősen használhatót. Mindent felírt előre egy négyzetre, csak aztán esett neki a lézervágóval a kristálynak.

A technológia nagyszerűen bevált. A lehető legkisebb energiafelhasználással, tiszta, több milliméteres vágásokat tudott a felületbe égetni. Kis ügyességgel, némi gyakorlás után, egészen szép betűket. A művelet persze lassú volt, de az idő nem sokat számított.

Nagyon elgondolkasztotta, hogyan lehetne a legjobban megértetni az emberi beszédet, a nyelvet. Ezt egyszerű szimbólumokkal akarta elérni. Ezeket bekódolhatják, és talán az idegeneknek értelmezési könnyebbiséget is jelent. A szimbólum mellé, az írás elsajátításának megkönnyítésére, földi nevét is odaírja.

Először felvéste az internyelv ábécéjét és a számjegyeket 0-tól 9-ig. Utána geometriai ábrákat, háromszöget, négyszöget, kört rajzolt, és nevüket is odaírta.

Falra kerültek az egyszerű geometriai szabályok. Püthagorasz, Eukleidész, Thalész, sorba mind. Lerajzolt mindenféle szerkezetet, amire csak emlékezett.

A következő „oldalra” a periodikus rendszer általa ismert elemei kerültek, szokásos elnevezéseikkel. Felrajzolt atommodelleket, mellé írta, mit ábrázolnak. De mindez meglehetősen kevés volt...

Megpróbálkozott a naprendszer ábrázolásával. Külön is kiemelte a Földet. Hozzáillesztett néhány rajzot, melyek az űrutazásra és annak eredményeire vonatkoztak. Megjelölte, mely bolygókon található obszervatóriumok, megfigyelőhelyek. Külön kiemelten jelölte meg a Holdvárost és berajzolta az ott állomásozó űrflottát. Adott adatokat az időszámításról, részletesen is az egész útról, amit a Reaktom megtett.

Lerajzolta az aszteroidát is. Igaz, inkább egy tengeri sünhöz hasonlított. Rá egy vonalakkal ábrázolt emberkét, megjelölve a saját nevével. Kis távolságra a robbanást, három vonalemlerkével, kiket jól kivehetően át is húzott. Ami azt illeti, most először fogadta el véglegesen az űrhajó katasztrófáját. Ez megrémítette. Az ábra mellé gyorsan nagy kérdőjelet égetett, ám az idegenek ezzel igazán nem sokra mehettek.

Bár tudta, hogy kénytelen durván egyszerűsíteni, megpróbált azért valamit a biológiából is közölni.

Szimbolizálta a kétneműséget. Persze közben az emberek ábrázolásánál meg kellett tartania a vonal emberke módszert, legfeljebb kissé testesebbé szélesítette őket. Az eredmény kiábrándította, de nem volt grafikus, nem tehetett mást. Azzal vigasztalta magát, hogy saját teste, egy akkor éppen hatvanéves nő teste, az idegenek rendelkezésére fog állni szemléltető anyagként.

Kiképzésének ideje alatt sohasem volt kiugró művészi tehetsége. Ennek ellenére mindenféle növényt és állatot lerajzolt. Ezeket az adattárból emelte ki, és négyzetháló segítségével vitte át a falra, igyekezve minél élethűbben visszaadni

őket.

Mikor később átnézte a munkát, szívből megsajnálta az idegeneket. Ha később tényleg felkeresik a Földet, rajzai miatt bizonyára a legnagyobb elővigyázattal fognak landolni, számítva mindenféle otromba, rémületkeltő szörnyetegre.

Rajzolt házakat és bútorokat. Járműveket és használati tárgyakat. Mikor esténként végignézte a rajzokat, mindig sértődötten gondolt vissza az iskolára. A kristályon ábrázolt valamik nem látszottak jobbnak, mint amiket első korában készített. Körülbelül olyan benyomást keltettek, mint a kőkorszaki barlangrajzok.

Az emberiség történetének egy vázlata zárta volna a bevezetést. Robina úgy tervezte, hogy széles csíkban, az egész kristály hosszában rajzolja fel a történelmileg jelentős eseményeket.

Hihetetlen szorgalommal végezte a munkát. Valóságos megszállottságot érzett, no meg tisztességes derékfájást, a szokatlan tevékenység eredményeképp. Lassan ráébredt, hogy valósággal esztelen vállalkozásba kezdett. Már odáig jutott, hogy fáradtan, összetörve a napi robottól, nem tért vissza a grottához. Egyszerűen behúzódott a roncsba, és szkafanderben aludt. Csak az első hét után ment „haza” kiegészíteni a készleteket, és egyszer szüksége volt egy tartalék szelepre a lézervágóhoz.

Egy darabig nem nagyon bánta ezt a hajszolt életformát. Az egy napra eső teljesítménnyel úgyis mindig elégedetlen volt. Többet tervezett, mint amennyit teljesített. Valahogy mostanában nem érezte, hogy még rengeteg ideje van...

Persze a hősugárral végzett jelbeégetés nem is lehetett túl gyors. Hajtotta a becsvágy, hogy olyan jól dolgozzon, amennyire csak lehet, így egyetlen betűre több mint egy perc munkaidőt elhasznált. Egyetlen oldal feléégetése harminc óráig eltartott. Lassan már attól félt, hogy élete – mármint az a része, amely még rendelkezésére áll – nem lesz elég életművének befejezésére.

211 nappal később húzta meg Robina az utolsó vonalat a történelmi visszapillantáson. Ez ismét az ürrepülés, éspedig az interstelláris repülés ábrázolása volt.

Nagyon sok nehézség adódott a háborúk lerajzolásánál. Hogyan tudná megmagyarázni az idegeneknek, hogy az emberiség végérvényesen túlhaladta fejlődésének ezt a szakaszát? Lehetséges, hogy az ábrákból hamis következtetésekre jutnak! És az a vélemény alakul ki bennük, hogy a Földön még mindig gyűlölet és erőszak uralkodik. Vagy arra gondolnak, hogy az emberek idegen lényekkel találkozva, könnyen visszaeshetnek a megszokott, ősi állapotba...

De semmiképpen sem akarta a fejlődésnek ezt a fázisát az ábrákban átugorni. Gondolkodott, hogyan tudná kifejezni, hogy a nemzeti különbségek, az életszínvonalban fennálló különbségek s az ezzel kapcsolatos diszharmónia ellenére, megindult a fejlődés, melynek végén elér az emberiség a harmóniáig, és mindenki azt fogja megkapni, amire szüksége van. Hogyan lehet ezt a hideg, kemény kövön kifejezni? Végül úgy segített a dolgon, hogy az utolsó nagy háború ábrázolása után egy üres oldalt hagyott, majd két egymásnak Irányított páncélost rajzolt, s ezeket alaposan áthúzta. Ismét üresen maradt egy oldal, a következőre pedig sok, egymást átölelő ember került.

Befejezve a történelmi reliefeket, lekapcsolta magát a kötélről, és néhány lépéssel beljebb futott a síkságon.

Felnézett a falra, s emlékek merültek fel benne képekről, filmekről... Régi oszlopok, falak az ősi Egyiptomból, az inkáktól...

A sima kristályfal felső része most hasonló összbenyomást keltett, legalábbis ezt gondolta. Innen a részleteket már nem lehetett felismerni, de a megfigyelő, ha a síkság felől jön, semmiképpen sem nézheti el, hogy ábrák virítanak a falon, Az oldalakra való osztás s az egyes nagyobb ábrák a falnak egyéni díszet kölcsönöztek. Olyan ornamentikát, mely a rajta átcsillanó lüktető fényben és a tükrözés miatt egyedülálló hatást keltett.

A tükrözést a rajz persze megzavarta. Még egyszer emiatt nem lehet baleset. Igaz, hogy több mint valószínűtlen volt az ő balesetének megismétlődése.

Elmerülten szemlélte a falat. Állt, bámulta művét, s közben gondolatai elkalandoztak. Láta magát az intézetben, a napi munka közben. Egyszerre bejött Willfart. Willfart, aki olyan jóindulatúan tudott mosolyogni... Olyan élesen jelent meg előtte, szinte várta, hogy mindjárt megszólal.

- Na, kislány, mi baj? Ha valami nem stimmel, csak fordulj Arnulf Willfarthoz, majd az elintézi!

Igen... neki örökre kislány maradt.

Mikor sikerült az első kísérletük, akkor is így viselkedett. Mert önfejű volt ez az Arnulf. Úgy képzelte, hogy a kis Crux egy különösen nehéz mágneses mezőt jobban elirányít, sokkal jobban, mint bárki más. Willfart, a te tanítványod voltam, te magyaráztad meg, hogyan tud az ember a gondolatain uralkodni. Hogyan lehet a mező gyöngülését hullámozó antimédium esetén gyorsan kiegyenlíteni.

Búcsúzóul is ezt adta utravalónak:

- Nehogy szégyent hozz rám, kislány! Tartsd szépen együtt azt az antihéliumos zsákot, ahogy Willfart-tól tanultad!

Willfart! Utolérhetetlen mezőirányító volt, az ő bioáramának erősségét nem tudtuk túlszárnyalni. Csak nem akarta a képességeit elfecsérelni.

- Ennél a munkánál - mondta - az első szabály: csak a mezőre koncentrálni! Egyébként életveszélybe kerülsz!

Hirtelen eszébe ötlött valami nyomasztó. Volt Franknak oka rá, hogy dekoncentrált legyen? Ugyan, semmiképpen! Nem volt semmiféle komoly problémája...

De azért meglehet, hogy ő maga volt az ok, ő, Robina, talán a távollétével hívott elő Frankból valamiféle emóciót, mely megzavarta és halálos figyelmetlenségre készítette.

De miért? A távolléte nem volt rendkívüli! Semmi oka nem volt a nyugtalanságra. És nem állt közöttük semmi.

Eszébe jutott az utolsó együtt töltött este. Most tényleg erőt vett rajta a fájdalom és - először ezen a kisbolygón - valami meghatározhatatlan vágyódás.

Istenem, Frank és én... Igazán kedves bajtárs volt, de éppen csak szimpatizánsok voltunk a komputer szerint mi ketten. Az igaz, ebből hamar alakul ki vonzalom. Szerelem, féltés, vágy a gyöngédségre, de különösebb magasság és mélység nélkül. Olyan, mintha mindketten már öregek lettünk volna. Az öregek tudják így megosztani magukat a munka és a személyes érzelmek között. Úrutazáshoz ideális.

Arnulf Willfart például ebben a vonatkozásban hallani sem akart a számítógép szimpatizánsszámításairól.

- Én az erőmet a tapasztalatból nyerem - valami hasonlót szokott mondani. - Különben mi az eredmény?

Magasba csapó és máris halálra ítélt érzések. Ez megzavarja az agy munkáját. Minden félévben új érzés, aztán mindegyik kilobban...

- Hogy jutott eszembe egyáltalán Willfart? Aha! Ő most biztosan összefüggéseket keresne saját oktatói tevékenysége és aközött, hogy képes voltam ezt a falfestményt elkészíteni. És Donas Is elégedett volna velem, de ő aztán önzetlenül.

Még egyszer végignézett a falon. Egy pulzáló erőmező visszatartása a kitöréstől gyerekjáték ehhez képest! Nézte a kristályfalat. Csak most érezte, milyen kimerült, mennyire kiadott magából mindent. Legjobb volna, itt helyben elaludni...

- Ha így folytatom, nem élek még 34 évig!

A fáradtság úgy borult rá, mint egy nagy harang. Legalább néhány napot pihenni...

- Még mindig több mint harminc évem van, s már most alkothatna magának valami képet az, aki látja, olvassa, értelmezi!

Kimerültségéhez most már büszkeség és megelégedettség társult. Eltekintett az ábrázolás primitívségétől és tudásának hézagaitól. Az, amit véghezvitt, egyszerre jelentőségteljes lett. Ez olyan teljesítmény, amire csak Robina Crux képes. Egyedül ő...

8.

A néhány napos pihenő már csak azért is lényegesnek látszott, mert a soron következő - Robina szerint jóval nehezebb - fázist még egyszer alaposan át kellett gondolni.

Másnap nagyon sokáig aludt. Kiadós ápolásban részesítette szegény, meggyötört tagjait, s figyelmen kívül hagyva a táblázatot, kivételesen gazdagon megreggelizett. Aztán, szinte újjászületve, elhajtott a leszállóegység maradványaihoz.

Bár a falon, a környéken vagy kinn az űrben tegnap óta éppenséggel semmi sem

változott, most messziről úgy látta, hogy a fal élénkebben világít. Valahogy a fénye is melegebb. Megállt, nézte mély megelégedéssel.

Aztán felszabadultan, mintha szárnyakat kapott volna, öszvérkéjét a lejtős lépcsőknek kormányozta, s oda sem figyelve, bár bizonyos daccal, nekivágott a kupolához vezető útnak.

A dolga nem volt nagyon sürgős. Időt hagyott hát magának mindenféle. Percekig bámulta a szebb kristálykombinációkat. Többször le is tért a közvetlen útról, kitérőket tett. Felfedezett egy fej nagyságú kockát, melyet gyémátnak nézett. Egy helyen aztán, ahonnan bal kéz felől már látni lehetett a kupola tetejét, oldalra hajtott. Beiktatott egy kis pihenőt.

Leszállt, nekidöntötte hátát egy köteg fehér oszlopnak, melyek valószínűleg kikristályosodott azbesztből álltak. Jó ülés volt, kényelmesen megtartotta a hátát. Előtte óriási lépcső magasodott egyforma piritkockákból. Mögöttük ferdén hevert egy vöröses obelisz, talán valamiféle pátból. Fölötte tört a magasba a lépcsős piramis egy része az innen látható kupolaszelettel. Jobb kéz felé meg amorf kitüremléseken és törmelékeken keresztül folytatódott az út.

Ülő helyzetbe gömbölyödött, és sisakzsilipjén keresztül nekilátott az evésnek. Mikor közben kinyújtotta a lábát, ivótartálya az enyhe lejtőn elgurult, egészen a piritlépcsőig. Robina utánanyúlt, de elhibázta. Még egyszer odakapott, de olyan hevesen, hogy a gyöngé gravitáción az impulzus mindjárt a magasba emelte. Kalimpált, a tartály mögé került, kénytelen volt kinyújtott kezével egy kis marék finom törmeléket maga elé dobni. Fejjel lefelé, az első aranyfényű kockánál ért talajt.

- Hopplá! - kiáltott fel önkéntelenül.

Fel akart állni, hát megtámaszkodott a talajon. Az meg, mintha homokóra lenne, tölcsért alkotva, elkezdett lefolyni valahová a keze alól. Mindjárt észrevette a centiméter széles vízszintes repedést, mely a kristály alá húzódott. A biztosnak látszó, súlyos tömb tehát nem a talajon feküdt! De akkor bámult el csak igazán, mikor követte a repedés irányát, és megállapította, hogy az jobb kéz felé függőlegesen folytatódik, mintha elválasztaná egymástól a két piritkockát.

Ott maradt térdepelve, s közben különféle lehetőségeket latolgatott. Hogyan jöhet létre ilyen repedés az itteni körülmények között? Kristályosodásnál, esetleg a zsugorodástól? Vagy keresztültörte a kaszkádot egy rázkódás, netán meteorbecsapódás? Vagy még magánál az alapkatasztrófánál, mikor - Stef elmélete szerint - az egykor nagy, de belül üreges bolygóból, melynek belsejében képződtek ezek a kristályok, kiszakadt ez az aszteroida?

Lassan, óvatosan felegyenesedett. Két kézzel nekiállt elsöpörni a törmeléket a repedés mellől. Az előbukkanó vágás talán egy méter hosszú volt. Bal kéz felé is nyílegyenesen húzódott felfelé.

Robina hátralépett egy lépést. Innen tisztán látszott, a hasadék négyszöget ír le a lejtős lépcsőn. A felső és alsó egyenest talán egy méter választotta el.

Az első pillanatban nem tudott mit kezdeni a felfedezéssel. De azt máris érezte, hogy valamennyi eddigi spekulációja a különös jelenség keletkezésére tarthatatlan. Repedések!... De nem pontos derékszögben!

Egyszerre minden megvilágosodott. Kizárva minden tévedés! Itt áll előtte az idegen értelmes tevékenység egy további bizonyítéka. És ezt már egyes-egyedül ő fedezte fel! Annak idején, mikor átvizsgálták a kisbolygót, észre sem vették. Persze, a kétkedése is feltámadt. Felfedezés... na, igen. De mit lehet kezdeni vele?

Határozatlanságában továbbköpörte a törmeléket, kifelé a négyszögből. Felment a lépcső következő fokára, hogy a függőleges hasadékból is eltávolítsa a kiálló hegyes kristálydarabokat. Közben, talán ösztönös elővigyázatból, nagyon ügyelt rá, hogy ne kerüljön a négyszög által behatárolt területre. Mikor a felső nyílást tisztította, felülről térdelt le hozzá, és másik kezével biztosította magát. Egy kézzel dolgoztatott, előrehajolva.

Ám egy pillanatra így is elvesztette az egyensúlyát. Erőteljesen jobb kesztyűjére nehezedett. Erre a mozdulatra engedett a lépcső, s valahová hátrafelé besiklott a talajba. Robina fejjel lefelé lezuhant. Félelmében a keretbe akart kapaszkodni, de nem sikerült. Néhányszor páni rémülettel az üres semmibe kaszabolt, majd végre ott függött a két függőleges fal felső peremén. Most meglátta, hogy a nyílás keletkezésekor a négyszögben kivágott darab az üreg aljára került:

Kénytelen volt rálépni. Lábai éppen csak érintették a lezuhant tömböt. Egy kevés törmelék potyogott utána.

Első ijedtsége elmúltával, anélkül hogy a lyuk szélét elengedte volna, az egyik lábára nehezedett. Tartott tőle, hogy a lépcsőforma a súlya alatt tovább süllyed lefelé.

Lassan helyezte át a súlypontját. Kezét most már csak elővigyázatból tartotta a nyílás szélén, minden pillanatban számítva a zuhanás folytatódására. Óvatosan rugózni kezdett a lábain. Talpa alatt minden mozdulatlan maradt.

- Uff! - sóhajtott megkönnyebbülten, leeresztve magasban tartott karját.

Figyelmesen megvizsgálta közvetlen környezetét. Örvendezve megállapította, hogy a piritlépcső kivágott darabjának le kellett hajolnia, ha fönt megterheltek. Oldalain ugyanis világosan kirajzolódott két kör keresztmetszetű anyagdarab csonkja. Ezek nyilván sarokvasakként működtek. Izgalomba jött. Ez már semmiképp sem lehet véletlen!

Háta mögött lépcsőt vágta a nyílásba. Ezen át óvatosan visszalépegetett a felszínre. Mikor az utolsó lépcsőfokot érintette, huppanást érzett a lába alatt. Megfordult. A lépcső, mint egy lassított filmfelvételen, felemelkedett. Még mielőtt eggyé vált volna a lépcsősorral, sötét nyílás tárult fel mögötte.

A meglepetéstől még gondolkodni is elfelejtett. Újra rálépett a kivágott darabra, ezúttal már arccal a lépcső felé. Most két-három fokkal lejjebb ment. Mikor a lépcső közepére ért, az lassan mozogni kezdett alatta. Kiegyensúlyozta magát. Mintha himbán állna, az apró mozgást térde hajlításával befolyásolhatta.

Ott volt előtte a nyílás. Az elmozduló lépcsőhöz hasonló további lépcsőket látott. Folyosó vezetett lefelé, a kristálybolygó belsejébe. A falakon a színek elmosódtak, minden erősebben lumineszkált. Több helyen erősen kirajzolódott a vésővel történt megmunkálás nyoma. Néhol a fal egyenletességét bevezető kürtők, fémrészek törték meg.

Habozott:

„Mi történik, ha továbbmegyek? A lépcső fel fog csapódni, és elzárja a kijáratot. Nyitható-e a másik oldalról?

Valószínűleg. Ez a mechanizmus nem a hivatlan betolakodók ellen véd, hanem a természetes omlások ellen.”

Meg volt győződve, hogy visszaújtját nem vágják el. De azért jobb bizonyosságot szerezni.

Ismét kilépett a szabadba. Csákányára kötötte kötelét, és a szerszámot beverte jó mélyen a porhanyós azbesztoszlopok közé. Ki is próbálta, tart-e. Aztán megint lenyitotta a lépcsőt. A kötelet magával vitte. Ma a lépcső magasba emelkedik, megfeszíti, s akkor belülről egy húzással megmozgatható a szerkezet.

Nem sok időbe telt, és ez az elővigyázati intézkedés is feleslegesnek bizonyult. A lépcsődarab alsó felületét viszonylag durván dolgozták ki, s fent, mintegy másfél méter magasságban, olyasféle mélyedés volt rajta, mint egy beépített szappantartó. Ha azt az ember két kézzel megfogta, nagyobb erőlködés nélkül le lehetett húzni a követ.

Két kézzel! Ez a tény különösen megnyugtatta Robinát. Most már könnyű léptekkel lefelé indult a lépcsőn. De csak talán hét-nyolc méterre jutott. Ott a folyosó jobb oldalán mélyedést látott, mely erősen emlékeztetett egy ajtó keretére. Innen, szűk átjárón keresztül, tejszerűen áttetsző anyagból készült kabinba vezetett az út. Mindjárt felmerült benne a felvonóval való hasonlóság gondolata. A kabin bal oldali falán gyűrűszerű műszertábla volt. Ezen pedig hat darab, ujjhegy méretű mélyedés. Ez csak erősítette a benyomást. Szenzorok!

Minden jel arra mutatott, hogy ez egy ferde pályájú felvonó, amely a lépcsőkkel párhuzamosan fut.

- Inkább ne! - válaszolta meg a ki sem mondott kérdést. Pedig szívesen kipróbálta volna azonnal, hogyan működik a szerkezet, és működik-e egyáltalán. De gyomrában már így is csöndesen emelkedett a nyomás. Inkább elkezdett hát szépen lefelé ereszkedni a lépcsőn.

Nem volt könnyű útja. A folyosó legfeljebb 1,70 méter magas lehetett, és egyáltalán nem volt olyan szabályszerűen elkészítve, ahogy azt fentről első pillantásra képzelte. Az alacsony, keskeny lépcsőkön siralmasan nehéz volt közlekedni.

Mit számít ez! Mégis lépcső volt, mely valahová, valamihez vezet, és ez a döntő!

Eszébe villant, hogy a folyosók és lépcsők mérete valamennyire felvilágosítással szolgál építőik testméretéről.

A felfedező izgalma és az ösztönös félelem viaskodott egymással Robinában. Meg a feltámadó remény. Annak reménye, hogy talán nem kell mind a harmincnégy

évet...

Örömet is érzett. Hiszen neki sikerült - még ha merő véletlenségből is - közelebb jutni az adó titkához. Közelebb, mint bárkinek.

A következő ember, aki erre az aszteroidára lép, már megkaphatja a szükséges adatokat Robina Crux felfedezéséről. Igenis! Még akkor is, ha ez nagyon soká lesz!

A lépcső majdnem ötvenfokos szögben vezetett a mélybe. Már sajnálta, hogy nem számolta meg a fokokat, de persze ezt még pótolni lehet. Ha mindjárt számolni kezdte volna, valószínűleg már háromszáz felé tartana. És még mindig nem látni a végét.

Az út újra egy ajtó mellett vezetett el. Itt is szenzorok. Még egy bejárat a felvonóhoz? Ugyan minek?

Azért még most sem tudta elhatározni magát a felvonó használatára. Pedig lábikrái már ugyancsak megéreztek az ereszkedést. Sójajtott egy nagyot, és ment tovább.

A lépcsősor még mindig nyílegyenesen ereszkedett. Feltehetően a lépcsős piramis alá vezetett, amelyen a kupola állt.

Mikor 220 újabb, most már megszámlolt lépcsőfokot hagyott maga mögött, és éppen megpróbálta elképzelni, mennyi vízszintes távolság lehet közte és a kupola között, észrevette, hogy a járat egy vízszintes könyök után ismét felfelé vezet. Lassan, figyelmesen ereszkedett tovább.

Közel a könyökszerű fordulóhoz hirtelen megállt. A rémült kiáltás a torkába fagyott... Ott... ott volt valami. A felső lépcsőkről lábak jöttek lefelé, vele szemben. Azok is megálltak hirtelen.

Kapkodta a levegőt, de összeszedte magát. Nyugodt hangon odakiáltott:
- Gyere, gyere csak!

Szemben semmi sem mozdult. Igaz, itt nincs atmoszféra, nem is hallhatta. Megkockáztatott egy lépést előre.

Az a másik ugyancsak.

Egyszerre feloldódott a feszültsége, és felnevetett. Átkozott tükrözés! Saját lábát látta szembejönni. Már megint becsapta ez a veszélyes jelenség!

Sima fal zárta le előtte a folyosót. Jobbra vörös gyűrű volt látható, egy szenzormélyedéssel.

- Így van ez, Robi! Ezt már kénytelen vagy kipróbálni - mondta hangosan. Biztos, ami biztos, először leült. Pulzusa csak úgy lüktetett a halántékán.

Ugyan miféle nyomógombok ezek? Nyomásra, hőre érzékenyek? Felhúzta a vállát.

- Nincs más hátra. Vagy kipróbálni, vagy visszafordulni.

Annál viszont sokkal jobban furdalta a kíváncsiság, hogy a második megoldást válassza.

A végén meg sem tudta állapítani, mire reagált az érzékelő. Ujját odaérintette, a fal oldalra nyomódott, megfordult a bal sarkán, és eltűnt a közetben.

Szoba tárult fel előtte, talán 4x4 méteres lehetett. A bejáratnál szemben újabb ajtó. Bal oldali falán hatalmas kapcsolótábla. Robina habozás nélkül belépett. Mögötte az ajtó azonnal becsukódott. Kétségbeesetten pördült meg a zajra, aztán megnyugodva vette észre jobb oldalt a vörös gyűrűt.

A műszertábla fölött egyfajta díszráccsal fedett kis nyílássort látott. A szoba falait a folyosóval ellentétben szép simára csiszolták. A műszerfalon minden kapcsolóhoz kis táblácska tartozott, melyen idegenszerű - ugyan, mi más lehetne, mosolyodott el - jelzések voltak láthatók.

- Az írásuk...- hosszú Ideig állt a tábla előtt. Izgalma a tetőfokára hágott.

Érezte, a könnyek akaratlanul feltörnek szeméből, és végigfolynak arcán a sisak alatt.

Odalépett a másik ajtóhoz, határozott mozdulattal kinyitotta. Csillámló fényzőn vakította el.

Sisakja elé emelte kesztyűjét, aztán belépett. Meglehetősen nagy, kör alakú terem tárult fel előtte. Középen alacsony fallal elkerített padlónyílás, talán négyméteres átmérővel. A nyílás közepén cső vagy talán oszlop vezetett a mélyből a magasba, s eltűnt az alacsony mennyezetben. A tetőn néhány borítólemez függött. Volt ott továbbá két kis fülke, feliratos táblákkal és ismeretlen célt szolgáló kis ablakokkal. Másikülönben üres volt a terem. A középső nyílásból csillogó fénypászták villantak elő. Szemben egy ajtó. Gondolta, kinyitja.

A fény örült heveséggel villogott. Biztosra vette, hogy a lógó táblák figyelmeztetéseket tartalmaznak. Mindenesetre megnyomta sisakján a szemüveg fényvédelmét biztosító folyadékszivattyú szelepét. Csak aztán lépett habozva a

terem közepét kerítő alacsony falhoz.

Itt még sötét szemüvegben is kápráztató volt a világítás. Ez meglehetősen gátolta a pontos megfigyelésben. A nyíláson át lelátott egy alsó helyiségbe, melynek padlója vagy tíz méterrel lehetett alacsonyabban.

Az oszlop ott nagy felületbe ment át, nyilván egy szerkezet fedőlemezébe. Ez volt a gigantikus fényforrás. Oldalfelületeiből áradt az elviselhetetlen erősségű fény. Jobban előrehajolt, és most már meglátta, hogy az alsó terem ugyancsak kerek, s oldalfalai üveges, fekete anyagból készültek. Csak sejtette, de biztosra nem vehette, hogy amit maga előtt lát, az egész aszteroidára kiterjedő lumineszkáló fény forrása, innen kiindulva hatol el ez a fény mindenhová. Ez vezette őket, átvilágítva az ép ásványtömböket, a kisbolygóhoz. Eszébe jutott az érvek csatája, mikor felfedezték a kis égitestet. Ez bolida, világosan fénylő vándora a kozmosznak... Talán üstökösfej... És nagy távolságból nézve?... Ugyan már!... Minden jel arra mutat, hogy maga világít!

Próbálták megfejtetni a fényforrás rejtvényét. Hideg fény ilyen intenzitással? Lehetetlen! Frank úgy vélte, ez egy optikai tájékozási pont. Afféle világítótorony. Sőt, a rádióadóval együtt elektro-optikai. De hogyan állítják elő ezt a fényt? Stef azt hitte, lumineszkál.

Még mélyebbre hajolt.

- Bizony, valószínűleg igazad volt, Stef! - megint ellepte a szomorúság. Hiszen ez a felfedezés az egész legénységet illette volna. - Az a kocka ott lenn, egy lumineszkáló-dióda. Az igaz, hogy nálunk a Földön csap apró méretben képesek előállítani. Úgy ám! Mikroszkóp alatt készítik.

Nagy tisztelettel gondolt az idegenek teljesítményére. Ezzel együtt még jobban tudatában volt saját tehetetlenségének, tudatlanságának. Úgy érezte, tiszteletlenség volt behatolni ebbe a helyiségbe. Aggódva nézett körül. Hiszen semmit sem képes kezdeni ezzel a sok csodával, sőt ügyetlenül még el is ronthat valamit. Az idegenszerű tömbös szerkezetből áradó ragyogásban egyre nyomasztóbban érezte saját kicsinységét. Ebből a teremből nézve, kapirgálása a sziklafalon egyszerűen nevetségesnek látszott.

Elindult, csüggedten körüljárta a termet. Megállt az érthetetlen feliratokkal és ablakokkal telerakott benyílónál. Egy percre arra gondolt, hogy vannak a Földön olyan kutatók, kik számítógép nélkül is képesek roppant kevés támpont alapján bonyolult írott nyelveket megfejtetni. Lesújtva lépett tovább.

Azt a bizonyos szemben álló ajtót akadálytalanul kinyithatta. Mögötte liftkabin volt, bal oldali falán a már látott műszertábla a hat szenzorral. Ezek színesek voltak, sőt feliratokkal is ellátták őket.

Most valóban válaszút előtt állt. Vagy használja a felvonót, vagy visszafordul. Itt nincs lépcső.

Hat nyomógomb, hat lehetőség. Sőt, kombinálva, még sokkal több.

Összeszedte bátorságát, és átlépte az ajtót. Gyorsan a kabin közepére állt, megérintette a felső érzékelőt. Nem történt semmi. A következőt. Újra semmi. Újjaival gyorsan tovább zongorázott a következő kettőn. A kabin nem reagált.

Erőteljesen, mintha ujjával át akarná fúrni, rátámaszkodott az ötödik nyomógombra.

Kísérteties gyorsasággal - meg is ijedt - bezárult az ajtó a falon, és a kabin olyan tempóban kelt útra, hogy térdre esett. Hogy működne ez, ha nagyobb volna a gravitáció? Ördögöt! Akkor sem volna semmi baj. Akkor a saját tömege is nagyobb volna.

Feltette, hogy antigrav-motor hajtja ezt a szerkentyűt. Óvatosan körüljártatta szemét a kabin teljesen sima, fuga nélkül összerótt falain. Csak a tető meg a padló volt finoman redőzött, mintha nyílásokat akartak volna vágni rajta.

- Sohasem fogok rájönni itt semmire! - morogta.

Még a kabin haladási irányával sem volt tisztában.

Csak az Indulásnál érzett rándulásból állapíthatta meg, hogy fölfelé tart.

Váratlan lökéssel megállt a lift.

Megint nem gondolkodott logikusan. Talán unalomig ismert aggodalmaskodása kerekedett felül, gyorsan a műszerfal hatodik gombjához kapott, ahelyett hogy az ajtót nyitotta volna ki.

A lift lezúgott és megállt.

Mostanra már összeszedte magát. Kinyitotta az ajtót. Abban a körteremben volt, ahonnan elindult.

Fellélegzett, és - most már némileg megkönnyebbülten - felfelé irányította a felvonót.

Mikor odafent kinyitotta az ajtót, nagyon meglepődött. Kis szobába jutott. Szürke falak, egy teleírt tábla, szemben, újabb ajtó. Vagy talán zsilip?

Két lépéssel átszelte a szobát. Kitárta az ajtót, és – bár titokban régen várt erre a pillanatra – majdnem hangosan felkiáltott örömeiben. Aztán megbékélten csak ennyit mondott:

– Hát így...

Bent volt a kupola belsejében. A lift egyenesen az adókészülékhez szállította.

Beljebb lépett. Háta mögött becsukódott az ajtó. Arra gondolt, hogy nyilván az alsó galéria és maga a kupola is egykor lélegzésre alkalmas gázkeverékkel lehetett megtöltve. A zsiliprendszer talán erre szolgálhat.

Bátortalanul körbejárta a berendezést. Nem fedezett fel sokkal többet, mint amennyit útítársaival együtt kívülről látott. Csak az tűnt fel neki, hogy azon a helyen, ahol a 15 cm-nél is vastagabb vezetékek, melyek Stef elképzelése szerint a szupravezető adóhurkot képezték, összefutottak, hűtőbordákat is elhelyeztek rajtuk.

Megnézte a szkafander külső hőmérőjét. Megállapította, hogy a kupola belső tere mintegy 23 °C-kal van a kozmosz külső hőmérséklete fölött.

Nem csekély tisztelettel gondolt arra az energiaforrásra, mely egyrészt egy egész kisbolygót képes kivilágítani, másrészt Ilyen hatalmas adóteljesítményt nyújt. Emellett még a különösen nagy hőveszteséget is kiegyenlíti.

Miközben ezeket latolgatta, szorosan ott állt a zárt rendszerű vezetékköteg mellett, még mindig előrenyújtva bal karját a hőmérővel. Egyszerre látta, hogy a hőmérséklet rohamosan emelkedik. Pillanatnyi ötletnek engedelmeskedve bekapcsolta vevőkészülékét. A hang felbúgott, a szokásos módon felemelkedett, majd elhalt.

A hőmérőt most már kísérletképpen a blokk fölé tartotta. A hőmérséklet vagy fél percig állandó maradt, aztán lassan, majd egyre gyorsabban süllyedni kezdett. Az adásszünet végén újra a kupola belső hőmérsékletét mutatta.

Figyelmesen leste a szignál újabb jelentkezését.

Rövid hőemelkedés után el Is kezdődött a bugás. És mindig akkor érte el tetőfokát a meleg, mikor a hang elhalt. Nem kellett hozzá bonyolult bizonyítás, hogy az elhaló hang és a hőemelkedés között közvetlen összefüggés van.

Nem érezte ugyan képesnek magát bonyolult elektrofizikai összefüggések teljes megértésére, de egyvalami világos volt előtte. Az, hogy Frank jól következtetett. Itt a Josephson-effektus olyan léptékű felhasználása folyik, melyet az ember el sem tud képzelni. Az antennák speciális csatlakozásai, a vezetékhurok, a felmelegedés azon a helyen, ahol a szupravezető fémek érintették egymást, meg az adáshoz szükséges hullám kiáramlása nem is engedhettek meg más következtetést.

Már megbékélt a felfedezésével, csak a kételyei nem csitultak. Szerette volna tudni, vajon ő, személy szerint tud-e nagyon keveset, s ezért nem tud felismeréseivel mit kezdeni, vagy egyszerűen azért nem, mert ember, más civilizáció tagja, mint ezek az alkotó idegenek. Vajon az ő helyében Frank, Stef vagy akár Mandy értelmes munkára tudná fogni ezt a szerkezetet?

Két óra hosszat kerülgette az adóberendezést, céltalanul tépelődve. Aztán belátta, ideje volna visszaindulni. A körcsarnokban benézett még a fali fülkébe, nem lát-e valamilyen változást a kis ablakokban. De nem vett észre semmi lényegeset.

Biztosra vette, hogy még nem fedezett fel minden helyiséget. Valahol egy energiaközpontnak is kell lennie. A fénydiódához is szükséges volna a bejárat. Talán a két ajtó a lépcsőfolyosón? Aligha, de ezt később még tisztázni lehet.

Elképzelhető, hogy az idegenek saját társaik elől is el akartak rejteni valamit? De miért? Biztos, hogy az energiaközpont a szíve egy ilyen berendezésnek. Szép... Ha csak azt védik... érthető. De mit rejthetnek még el?

A kérdésen elrágódott még egy darabig. Végigtapogatta a fülkében elhelyezett négyzetlap keskeny oldalrészét. Ez úgy festett, mint egy fedlap vagy akár egy jól álcázott nyilas bejárata. Igen. Elég nagy volna bejáratnak is. De szorosan takar. Belátta, itt még a lézervágóval sem menne valami sokra. Azt meg jól tudta, hogy itt igazán nem alkalmazna ilyen rombolóeszközt.

Biztosan előre eldöntötték, hová lehet belépni és hová nem. Egy civilizált lénytől el kell a tilalmat fogadni. Ez akkor is érvényes, ha maga a berendezés gazdátlan. De itt semmi sem utal arra, hogy végleg elhagyták. Igaz – futott át rajta a gondolat –, az ellenkezőjére sem. Mert önmagában az, hogy a berendezés működik, nem meghatározó körülmény.

A lépcsőnél habozott. Aztán úgy döntött, benyomja a gombot a bejáratától balra elhelyezkedő ajtó mellett. Nem nyílt ki mindjárt, sőt csak akkor tárult fel, mikor Robina, megunva a várakozást, már több lépcsővel lejjebb ereszkedett. Nyilván időbe tellett, míg a lift leérkezett.

Bonyolult eset volt a kabin műszerfalának kezelése. De az alkotmány többszöri kísérletezés után mégis mozgásba lendült.

Mielőtt a felszínre érkezett volna a lift, kétszer is megállt. Robina mind a kétszer azt hitte, már vége az útnak, ki is nyitotta az ajtót. A szenzorok kezelése után két nyílás tárult fel. Az egyik jobb felé vezetett, ki, a már ismert lépcsőre. Balra meg elágazott egy folyosó, mely ferdén felfelé indult. Kísértést érzett, jó volna legalább ezt az egyet felkutatni. De ezt későbbre hagyta.

Azért nagyon megkönnyebbült, mikor elérte a felszínt. Ismét égbolt borult föléje, még ha fekete is. És végképp eltűnt a szorongató érzés, az ismeretlen, a veszély érzete.

Ellentmondó érzésekkel indult neki a grottához vezető útnak. Valami újat fedezett fel az egész emberiség számára, de ez a felfedezés egyelőre semmiféle hasznot nem ígér. Például egy nappal sem rövidíti meg az itt-tartózkodását...

9.

Robina Crux kint állt a síkságon, talán ötven méterre a faltól. Messzelátón át szemlélte az elmúlt napokban végzett munkáját.

Ilyen távolságból a betűk roppant szabályszerűnek látszottak. Lassan olvasta a szöveget.

Itt, ennél a falnál érte baleset a 2217. év 251. napján Robina Crux Föld-lakót. A Föld egy G-2 típusú Nap harmadik bolygója. A Nap valószínű koordinátái: magassági radiáns a sarki koordinátán 13 rész, a 14 részre osztott teljes körből. Szélességi radiáns a Kismedve nullvonalától...

Gondosan ellenőrizte a vázlatot, amit a szöveg mellé rajzolt. Ebben felvázolta azt a csillaghalmazt, azt az egyetlen tájékozási pontot, mely a Földről és erről a kisbolygóról nagyjából azonos konstellációt mutatott. Nagyon kínlódott, míg sikerült a koordinátákat erre a csillagzatra transzformálni. Nem is bízott száz százalékig magában, hogy ezt az egyszerű, de számára szokatlan számítást valóban jól végezte-e.

48 részre, a Galaxis ekliptikájának síkjára, illetve annak középpontjára vonatkoztatva. A távolságot, a kisbolygó saját mozgását elhanyagolva, a baleset időpontjában 1,07 parsecben lehet megadni.

Ha írásának teljes szövegét jól megfejtik, és ha a számítás egyezik, némi fáradsággal az idegenek rábukkanhatnak a Napra. Sőt, mivel a Nap a Galaxis határvidékén van, más csillaggal való felcserélése még kissé bizonytalan adatoknál sem lehetséges.

Tisztában volt vele, hogy ez az információ jelenti a legnagyobb felelősséget. Nagy nehézséggel némitotta el kétkedését. Mert még most sem tudta, jól számította-e ki az adatokat. Nem volt abban a helyzetben, hogy a gyorsan mozgó aszteroidán a Napot egyértelműen azonosítsa. Viszont végül is az idegeneknek bizonyára komoly eszközeik vannak, ők könnyen megtalálhatják a csillagot.

Dagu Leu automatista leánya vagyok. Apám a PRO-TAN fehérjekombinátban dolgozik, a Keleti-tenger melletti Neusundban, mely egykor német nyelvű terület volt. Anyám, Mary Crux, elutazásom időpontjában a kaukázusi Szocsi Üdülőközpontban, a Fekete-tengernél volt kiszolgáló.

„Ugyan, kit érdekelhet ez? – gondolta. – Honnan tudhatja egy idegen, mit jelent az automatista, a kiszolgáló, Neusund vagy Szocsi?... Na és, ha így is van! A szüleimről van szó. Nélkülük én sem lennék. És ha a mások ebben az összefüggésben valamit nem értenek, azt legalább észreveszik, hogy az emberekben megvan a családi érzés. Talán náluk is hasonló a helyzet.”

Testvérem, Ed Leu, két évvel idősebb, mint én. Konzervátor volt a RENOV-kombinátban, majd egy baleset óta optikai megfigyelő a Mars-7 állomáson.

28 éves vagyok. Idáig egyetlen partneremmel sem éltem együtt az előírt három évig, hogy családi állapotom megjelölését „monogám”-nak írhasam. Képzett mezőoperátor vagyok. Bátyámmal együtt a rostocki Evolúciós Iskolát látogattam, s onnan közvetlenül kerültem át a Kozmikus Hajtóanyagok Intézetébe, Fehmarn szigetére. Itt szereztem a mezőoperátori képesítést. A 2210. évben

útítársaimmal: Stef Mán, Frank Malus és Mandy Weeing Föld-lakókkal együtt az első földi, antianyaggal működő űrhajó kipróbálására a Proxima Centauri kettőscsillag körzetébe repültünk. Az űrhajó bevált.

Hétévi út után fordultunk vissza, s közben egy sor új ismeretre tettünk szert. Az utazás 3378. napján bukkantunk rá erre az égitestre, melyet helytelenül kisbolygónak jelöltünk.

17 nappal később ezen a helyen szerencsétlenül jártam. Ennek oka valószínűleg egy lökőhullám volt, mely nyilván űrhajónk antianyag-tartalékának felrobbanásából keletkezett. A hajó eközben valószínűleg teljesen elpusztult.

Földi időszámítás szerint 273 napja vagyok itt. Készleteimből körülbelül még 12 500 napig élhetek.

Felfedeztem a számunkra idegen rádióadóállomás kupolájába vezető bejáratot. Még egyszer ellenőrizte az iderajzolt vázlatot. Sorsommal megbékéltem...

Régen végzett már a háromoldalas szöveg elolvasásával, s még mindig ott állt, ugyanazon a helyen. Leeresztette szemüvege elől a messzelátót, úgy bámult a falra. Az utolsó mondat járt a fejében.

- Tényleg megbékéltem? - faggatta magát. - Azt hiszem, senki sem nyugodhat bele egy ilyen szituációba. De nem szeretném, ha gyávának tartanának. Hadd higgyék, hogy beleéltem magam... Nem is nagyon képzelhetik másképp. Végül is senki sem járhat utána. Szóval miért ne játszanám meg egy kicsit a hőst?

Gúnyosan folytatta:

- Talán a végén még tényleg hős leszek...

De már jól tudta, az utolsó mondatot nem az idegeneknek, hanem a földi embereknek írta. Megvonta a vállát. Elvégre senki sem bújhat ki a saját bőréből.

A megelégedettség, hogy befejezte a szöveget, egyszerre füstté vált. Nyomott kedélyállapotban, kedvetlenül baktatott a roncsához.

Egy idő után újraéledt benne a kíváncsiság. Bár munkanapja már a vége felé járt, elhatározta, elmegy a kupolához.

Hová vezet az az elágazás ott a lépcsőn?

Nem túlzott lendülettel, de céltudatosan mozgott. Ez a kirándulás legalább elűzi a haszontalan töprengést.

Lement a lépcsőn az első ajtóig. Lehívta maga után a kabint. Ez egy csapásra sikerült. A kabinon keresztül, annak másik oldalán, kilépett az ismeretlen folyosóra. Anélkül hogy felmérte volna a veszélyt, nekiindult az enyhe emelkedőnek. Ez a folyosó is nyílegyenesen futott.

Negyedóra menetelés után elővették a kétségek. Már-már arra gondolt, visszafordul, mikor a folyosó végén találta magát. Ferde fal állta útját, rajta, a lépcsőlejárathoz hasonlóan, fogómélyedés. A talaj itt váratlanul lesüllyedt a fal előtt egy gödörbe.

- Nem volt mire várnia, belekapaszkodott a mélyedésbe, és meghúzta. Testének teljes súlyával ránehezedett, de csak amikor lökésszerűen a laphoz nyomta magát, indult meg a mozgás a feje fölött.

Hullottak a szilánkok, aztán lassan lesüllyedt a fal. Az jutott eszébe, hogy ha itt légkör volna, most ugyancsak élesen csikorogna... Egy kristálylapot húzott le, mely egykor belesimulhatott a talaj gödrébe. Felette pedig ott volt a fekete égbolt szikrázó csillagaival. Messzebb, a horizonton... várjunk csak! Nem ez az az obeliszk, melyhez a leszállásoknál igazodtak?

Óvatosan átmászott a lapon, ki a szabadba. A síkságon állt. Meg volt lepve. Szóval van második kijárat! Hát ez a berendezés nem ideiglenes! Ilyesmit nem hagynak el végleg az építők. Nagyon meggondoltan dolgoztak ezek. Mindenképpen meg akarták őrizni a bejáratot. Jól van így. A szerkezetekhez vezető utat feltétlenül biztosítani kell.

Lassan lehült feltörő lelkesedése.

Ezek után a másik ajtó természetesen egy harmadik bejárat... Körbekotorta a kristálytörmelékét, és felállt. Ott találta magát - mintha maga is kristály volna - egy piritkocka tetején, melynek oldalai vagy hatméteresek lehettek, s mely egy omladozó pátcsoportból nőtt ki. Itt sötétebb volt. A repedés és a pirit sok fényt elnyelt.

A fagyott kristálytó egyik öblében volt. Jobbra, talán három kilométerre, emelkedett magasba a kristályhegy, melyhez az ő fala is tartozott. Balra húzódtott a bizarr partvonal, melynek hosszában az út a grottához vezetett.

Biztos, hogy a kupola megközelítése ezentúl kényelmesebb és jóval rövidebb

lesz.

Nem kis fáradságba került az ajtónyílást kívülről megtalálni. De végül megoldódott. A magasabbik felére egyszerűen rá kellett ugrani. Akkor a tömb könnyedén hátracsúszott.

Mire eljutott Idáig, ökölcsapásszerűen terítette le a fáradság. Persze. Már négy órája aludnia kellene. Az öblöt keresztülvágva ballagott vissza a roncsoshoz. Ott felugrott az öszvérkére, és a lehető leggyorsabban barlangjához hajtott.

Bement a kabinba, s fekvőhelyére dőlt. Arra gondolt, milyen jó, hogy megtalálta ezt a másik kijáratot.

De elsősorban a remény vidámitotta fel. Ez a remény ahhoz kapcsolódott, hogy ilyen gondos kivitelezés csak akkor lehetséges, ha rendszeresen látogatják ezt az úrobjektumot. És ezzel a reménnyel aludt el.

Mikor felébredt, a jó hangulat már elszállt. Újra kezdődött a tépelődés.

Az a tény, hogy az építménynek két vagy esetleg három bejárata van, még nem jelenti, hogy az idegenek hamarosan megérkeznek. Ellenkezőleg!

Annyi haszna volt, hogy kipihente magát. Eszébe jutott az írnivaló. bár most már a három oldallal, melyet bevezetőnek szánt, egy cseppet sem volt elégedett. A többi jobban elő akarta készíteni, és csak aztán folytatni a munkát a falon.

Visszaheveredett. Testvéremmel való viszonyomból kellene megtudniuk, hogyan dolgozunk, lakunk, élünk... Pontosabban élünk...

Lelki szemei előtt léghajóflották vonultak el. Ez már Ed története... Annak idején csodálattal nézte ezt a rajzást. Ott, azon a helyen, összegyűlt 1700 ilyen méltóságteljes repülőszerkezet. Ed akkor biztosította, hogy kevés kivétellel ott van az öreg kontinens teljes állománya.

Bizony! Ed még azt is elintézte, hogy hűgát, ha „rendesen” viselkedik, magával vihesse a diszpécser kötött léggömb-irányító gondolájába. Ott maradhat, amíg csak nézelődni akar...

- Ilyesmit, Robi, nem látsz ám mindennap! Ez eddig a második hasonló vállalkozás, és részemről az első! - így harangozta be Ed látogatásukat a léggömbön.

Előző nap, szürkületkor végigsétáltak az elhagyott, öreg városon. A leáldozó nap meleg fénybe burkolta a szürke blokkokat. Ott, ahol még megmaradtak az ablaktáblák, reflexek villantak fel.

Lépteik csak úgy zengtek a kemény betonon. Amerre csak néztek, mindenütt a vízszintes és függőleges betonfelületek. Ezek osztották szakadékokra és vágatokra a máskülönben sík vidéket.

Szigorú rendbe állított, párhuzamosan egymás mellé épített ötemeletes házak. Közöttük időnként uniformizált lapos építmények. Csak nagy ritkán emelkedett az egész fölé egy-egy négyablakos, tizenegy emeletes, régimódi toronyház.

Robina maga elé képzelte, milyen is lehetett, mikor ezek között a falak között, a szűk lakásokban gyermekek ugráltak, mikor az egyéni tulajdonban levő fémskatulyák még surrogva és pöfögve jártak körbe a beton-utakon. Akkor a bűzös kipufogógáz percekre megállt a blokkok között. A klímaberendezés nélküli szobákba a nyitott ablakon át behatolt az utca bűze és lármája. És a szomszéd lakásból is átszüremlett minden zaj.

- Igazságtalan vagy, Robi - intette le Ed. - Az emberek ezek mögött a falak mögött általában jól érezték magukat. Körülbelül úgy, mint mi a mai lakásokban. Nekik komoly előrelépést jelentett így élni. Nézz körül! Itt töprengtek, szerettek, dolgoztak és pihentek, információkat kaptak és adtak, itt nevelték a gyermekeiket, akik a mi dédapáink voltak. Komolyan mondom, nagyon racionális megoldás volt így építkezni. És ami a fő, gyorsan ment. Gondold csak el, ez volt az a kor, mikor milliárdok - mert tudod, akkor még volt pénz - folytak el a közpénzekből fegyverkezésre. Ezért kellett, persze sokszor a legjobb szándék ellenére, ilyen gazdaságos formát megvalósítani. Világos, akkor is voltak hibák... De annak idején egy ilyen lakótelep haladásnak számított. És én mondom neked, ha biztonsági okokból nem kellett volna ezeket a házakat feladni - mert többek között a betonvasalások már teljesen elrozsdásodtak -, biztos vagyok benne, még ma is laknának itt. Te ismered a történelmi városokat, azok még ma is, legalább részben nagyon hasonlóak.

- Tudom, de nem ennyire sűrítettek, ennyire koncentráltak. - Robina megpróbált legalább valamit felhozni érvel védelmére. De mint oly gyakran, most is belátta, Ed logikája ellen nincs fegyvere.

Aztán megmutatta Ed azt a városrészt, ahol már előkészítették a beavatkozást. Az ablak- és ajtónyílásokat befalazták. Csúnyán, elég hanyagul felhelyezték a

plasztikgerendák horgonyzólapjait. Frissen készített, durván kivitelezett összekötő alagutak és árkok mosták el szinte teljesen azt a benyomást, amit Ed ezekről a valami kori emberi lakásokról éppen az imént keltett.

- Megéri mindez? - kérdezte a lány.

- Hát hogyne! Másképp aligha csinálnánk! De mondd, mit tehetnénk az egésszel? Hagyjuk összedőlni? Feladjunk egy beépített területet? Van valami elképzelésed, mennyi! verejtek hullott itt annak idején? Robbantsuk fel, és szórjuk tele a légkört betonporral? Aztán takarítsuk el, planírozzuk, töltsük fel földdel, ültessük be, és hagyjunk újra magunk mögött egy nem túl termékeny sík, unalmas vidéket? A romokat hová rejtjük? Azt hiszem, a mi megoldásunk az optimális. Hallgatva kerülték meg az egyhangú négyszöget.

A virágok elvadulva, gondozatlanul is nyíltak a keskeny, zöld felületeken, az egykori bejáratok mellett. Fű és gaz nőtt a beton fölé, áttört a repedéseken, a gyalogút lapjai mentén. Szélhordta, majdnem embermagasságú erdei fenyőcsemeték álltak mindenfelé. Ugyan, mennyi ideig tartana, míg a természet az egészet saját zöld egyenruhájába öltöztetné? Mikorra készülne el vele? Talán csak a tizenegy emeleteseknek volna hátra egy kis ideje. Na, persze. Le kellene zárni a területet. Évtizedekre elveszne az emberek szempontjából... A végén Ednek igaza lesz,

- Mióta nem lakik itt senki? - kérdezte Robina, mintegy folytatva az önmagával vívott vitát.

- Csak öt vagy hét éve. A legutolsó lakók három éve költöztek ki. Nem volt könnyű meggyőzni őket. Elsősorban az ellátási aktivisták nem akarták megérteni. Néhány öregember elég sok nehézséget okozott. Gyere, itt bemegyünk!

Bátyja egy alagút ideiglenes nyílásához húzta, mely mellett szépen félre volt állítva a zárófedél.

Végigsiettek a durván kiképzett folyosón, míg az ötemeletes blokkház földszintjén nem találták magukat. A frissen behelyezett világítólemezek matt fényt árasztottak a mennyezetről.

- Itt még minden úgy van?- kérdezte Robina, kissé összerázkódva. Mindig tiszteletet érzett minden iránt, amit alkotó emberek készítettek. Ezt a házat is sajnálta. Talán azért gondolkodott így, mert felfogta, ő maga sohasem lesz abban a helyzetben, hogy bármit is alkothasson.

- Igen. Csak az ajtókat szedték ki, és a falakat egységesen befestették. De az eredeti szobafelosztás megmaradt.

- Ilyenek voltak hát a lakások! - a lány gondolataiba merülve, átsétált az ajtótlán szobán.

- Tudod, Itt valamennyi szinten gombát fognak tenyészteni. Mindenféle nemes fajtát. Ezt az ötletet nagyon pártolom. Újra fognak nevelni például róka gombát is. Négy hasonló blokkban már elhelyezték a kultúrákat. Friss gomba! Egész évben...

- Hát ez lesz a város új szerepe...

- Ott szemben, az a hosszú, magas ház gáztároló lesz. Télen segíteni fog kivédeni a csúcsfogyasztást. Másokból meg gyümölcstárolót alakítunk. Különböző vegyesáru is kap itt raktárakat. Persze a raktárnál kiemelik a közfalakat meg a földékek egy részét. Az ám! Egy vendéglő is megmarad.

- Azt gyanítom, hiába igyekeztek, előbb-utóbb összedől az egész.

- A feszítőhorgonyok meg a plastikgerendák nem engedik. A szakemberek szerint így legalább még egy évszázadig kitart.

Tovább sétáltak, lenéztek egy másik épület tizenegyedik emeletéről a halott városra. Csak a keleti szegletén szakítottak ki a fényszórók néhány épületsarkot a növekvő homályból. Onnan még a munka lármája szűrődött idáig.

Robina oldalról a bátyjára lesett. Gyermekes büszkeség ömlött el Ed arcán. Szemmel láthatóan örült, hogy itt lehet. Húga úgy érezte, ez nem is az az Ed, aki két évvel Idősebb nála, és sohasem tekintette őt egyenrangú partnernek.

- Mutattad apának is? - kérdezte bátyját.

- Szerettem volna. Kértem, hogy jöjjön velem. Azt mondta, minek. Biztosan megmutatják majd a videóban. Hogyne, biztosan. A rövid hírekben... No, az neki elég, felelte erre.

Robina inkább csak sejtette, mint látta, hogy bátyja tanácstalan mozdulatot tesz a kezével.

- Holnapután lesz ötvenöt éves. Az élet fele... - szólt a lány.

Ed odafordult hozzá, megfogta a két vállát, s a homályban a tekintetét kereste.

- Ne vedd a szívedre, Robi. Először is itt van a saját életünk. Ma például,

amikor elvittelek magammal, egy hosszú fiú álldogált az intézet lépcsőjén. Olyan képet vágott, mintha a kör négyszögesítését akarná megoldani. Ugyancsak hosszan pislogott utánunk. Ez, ugye maga az a bizonyos Borisz? Na jó, apától már úgysem várhatunk semmit.

Robinak kissé melege lett. Hallgatott egy darabig, aztán kitört belőle:

- Ed, hogy lehet valaki ilyen?

- Ha nagyon őszinte akarnék lenni - Ed már újra az ablak felé fordult -, azt hiszem, bennem is bujkál valami hasonló. Nézd! Ledolgozod a magad hat óráját, ha nincs valami különleges gubanc, el se fáradsz. Szóval minden rendben. Ez már rutinból is megy... Aztán a szabadidődöt arra fordítod, ami valóban érdekel. Sportjáték... remek! És egyetlenegyszer minden évben lelkesen eleget teszel az egyheti önkéntes ellátó vagy koordináló szolgálati kötelezettségeidnek... Ez van... Apa bizonyára a szabadidő felhasználásában is egyoldalú. De horgászni már a kőkorszaki ember is horgászott, mondják. Ez olyan sport, mely nem fog kihalni, amíg csak ember lesz - és persze hal is.

- Azért mégse lehet így élni.

- Nem a te dolgod. A munkáját jól elvégzi. Az már nem az ő bűne, hogy az automatának alig van szüksége rá. Nemrég dicsérték meg, mert egy zavart egyedül elhárított a központi csoport Igénybevétele nélkül.

- És te? - Intett kifelé Robina az éjszakába. - Te ezt itt miért csinálod?

Ed felnevetett. Egy pillanatra kivillantak a fogai.

- Hiszen te egyenesen ide kérted magad, a RENOV-hoz - makacskodott a lány-, pedig biztosan kaphattál volna valahol egy automatát. Az életed végéig kiszolgált volna. Halban gazdag tő meg akad elég, ha nem, akkor telepítünk.

- Nyugodj már meg, húgocskám! - A fiú megveregette Robina vállát. - Éppen elég ember akad, aki előre látja, mi vár rá élete végéig. Neked könnyű. Ott vannak az erőmezők, azokkal akár generációkon el lehet babrálni. Én meg holnap már ott leszek, ahol egész hegyeket kell áthelyezni. Majd meglátod! Százvezrek dolgoznak a kozmoszban, a benépesítendő bolygókon, új gépeket terveznek, új településeket építenek velük. Mi ketten ilyen feladatok mellett könnyen nélkülözhetjük az ilyenné fáradt apákat. De ne felejtsük el, apa már megtette a magáét, nem is könnyű feladatkörben. Mert én azt hiszem, még most is a legnehezebb emberi munka a szociális kiegyenlítődésem dolgozni, megszüntetni a diszharmóniát.

Robina hálás volt Ednek. Egyszerre megvilágosodott előtte, miért cipelte magával jóformán mindig, ha új munkahelyre került. Hogy ne érezze úgy magát, hogy nincs családja. Mert Ed éppen úgy szenvedett ettől az érzéstől, mint ő. Neki is szüksége volt az összetartozásra.

Megkereste bátyja kezét, és megszorította. -Tudod, Ed, nem szabad az emberéletéből kiiktatni az érzéseket - szólt halkán.

- Bizony nem. Egyszer éppen otthon voltam, mikor apa elzavarta a koordinációs csoport egyik megbízottját. Fiatalember volt. Szegény, egészen belepirult, Pedig, nem akart mást, csak meghívni az öreget egy összejövételre a Standard szolidaritási akcióhoz. A tapasztalatairól kellett volna beszélnie. Ő meg azt felelte nagy hevesen, hogy kész bármekkora összeggel támogatni az akciót, de egyébként legyenek meg nélküle.

- Erről én is tudok - erősítette meg Robina. - Apa maga mesélte nekem. Még mindig tele van keserűséggel, nem tudja elviselni az igazságtalanságot. Az a legcsodálatosabb, hogy képtelen feldolgozni magában az élményt. Nem kellett volna anyát engednünk.

- Ötéves voltál. Én meg hét. Hogyan szólhattunk volna bele? Gondolom, anyának éppen elég így is az egész.

- Hallottál valamit róla?

- Fél évvel ezelőtt egyszer felhívott. Utánad is érdeklődött, remélte, jól vagy. Monogám módon él, egy másik felszolgálóval.

Nézelődtek tovább. Ed még közölt néhány részletet, de Robina nem tudta elképzelni a vállalkozás méreteit. Elhatározta, hogy másnapra is ott marad. Megnéz mindent a saját szemével. Ed megígérte, elrendezi a dolgot - bár az objektum vezetősége, biztonsági okokból, nem szívesen látta, ha szakmán kívüliek is jelen vannak.

Egy órát gyalogoltak a szállodáig, amely egy erdős domboldalon feküdt, a városon kívül. Fejük felett sűrű sorokban repültek a siklók. A vendégeket szállították a város és a hotel között.

- Na, Robikám, ezt nézd meg! - Ed a dombra mutatott, ahonnan feléjük integetett az épület hosszú lámpasora. - Ez az épület egyáltalán nem öreg, mégis manapság

már másképp, sokkal racionálisabban készítjük az ilyesmit. De az senkinek sem jutna eszébe, hogy például ezt lerombolja. Működésben marad addig, míg a biztonsági szabályok megengedik. Ez a helyes és emberi. Azt szeretjük, amiben laknak.

- Igazad van, Ed. Magamba szállok.

Egy ideig hallgatagon lépkedtek egymás mellett. Aztán Ed megkérdezte:

- Mondd már el, mi van ezzel a Borissza!! - hangja bizonytalan volt, mintha félne a választól.

Robina érezte, hogy a közvetlenül nekiszegezett kérdésre válaszolnia kell. Kitérni nem tud.

- Ml lenne? - kérdezett vissza, hangsúlyozott közömbösséggel. - Még nem határoztuk el véglegesen, értesítsük-e az illetékes 14-es Hivatalt, hogy ezentúl monogám módon élünk,

- Te diplomata! Nem ezt kérdeztem. Csupán azt akartam megtudakolni, szeretitek-e egymást.

- Hát... azt hiszem.

- Értem... akkor viszont miért nem adtok a Hivatalnak legalább egy előzetes információt?

- Így is szerethetjük egymást.

- Te Robi! Engem azért ne akarj becsapni. Jó?...

A lány nem válaszolt. Ha tiszta vizet akart volna önteni a pohárba, elmondhatta volna, hogy ő, személy szerint már többször leadta az információt a komputernek. Egyedül... Sajnos, itt úgysem a testvére véleménye számít. Borisz meg idáig mindig elhárította ezt az elképzelést. Végül már csak nyeldesett a központi tároló, mikor mindketten bedobták a soros információt. Az igent meg a nemet... Mondta volna el a bátyjának, hogy már hetek óta magával hord egy bébiengedély-kérő lapot, de eddig nem tudta rászánni magát, hogy Borisszal beszéljen erről?

Persze Ed biztosan megértené. Tanácsolna is ezt-azt. De mit érne vele? Annyira mégsem ejt kétségbe Borisz határozatlansága. Amellett - és ebben Borisznak van igaza - mindent meg is tehetnek anélkül, hogy a számítóközponttal közölnek.

Közeledtek. A szálló század eleji épülettípus volt. Egy időben csekély módosítással sokat építettek ebben az úgynevezett „számológép”-stílusban. Mivel Ed felhívta rá a figyelmét, alaposan megnézte a homlokzatot. Végigjártatta pillantását a vízszintesen „felfűzött” lakógömbökön, melyből mindegyik négy lakosztályt foglalt magában. Megnézte a vékony, látszólag törékeny fűszál-tornyokat, melyek körbekerítették az építményt. A sok feszítőkötelet most elnyelte a homály, így a hotel valóban olyan képet nyújtott, mint óriásgyerekek számológépe, melynek tengelyén egyenletesen vannak elosztva a golyók. Kétségtelenül nagyon szép volt. És a lány saját tapasztalatából tudta, mennyire kényelmes lakni benne. Minden oldalról árad a levegő és a fény. A siklók bármilyen irányba elstartolhatnak. Az meg nem sokat számít, hogy ezek az épületek a pazarlás egy korszakára emlékeztetnek. Az általános leszerelés utáni Időre, mikor az emberi fejlődés hatalmas ugrást tett előre.

Az út hátralevő szakaszán arról beszélt Eddel, hogy az ember a lakásokat nem szemlélheti önmagukban, elkülönítve, csak a mindenkori szociális struktúra egészébe helyezve.

Képzeljük el, hogyan járt volna valaki, aki abban a korban, mikor jól érezték magukat, ha egy család abszolút elzárva és elszigetelten élhetett, elkezdte volna magyarázni, hogy különbség van az egyedi, a magánlakás meg a lakás mint olyan között... Valószínűleg kinevették volna. Egyébként még ma is kétséges, lehet-e egyáltalán saját lakás nélkül élni. Ma itt, holnap ott éjszakázni, nappal pedig ott tartózkodni, ahol épp a munka kívánja, és az ellátás legkényelmesebben megoldható, aztán ha a helyzet változik, a legközelebbi szabad lakáslehetőséget kihasználva, valahol másutt helyet foglalni. És csak néha, ha alkalom adódik, időnként „hazamenni”.

A régiiek biztosan képtelenek lennének így élni. Állítólag mindegyik sietett haza munka után, rogyásig tömött szállítóeszközökön vagy saját járművével, órákon át a szabadideje terhére.

- Bolond gondolatok ezek, Robi! Hosszú történelmi folyamat áll a régi meg a mai világ között. Akkor egyszerűen nem voltak meg az előfeltételek. Évszázadokon át kevés lakás volt, spekuláltak vele. Hiányos építési kapacitás, nyersanyag nehézségek, bútorból is kevés volt, nem úgy, mint ma, mikor bútorozva állnak olyan lakások is, melyeket csak ritkán használnak. És ott volt a pénz, mely mindehhez kellett, és amelyet olyan nehéz volt megkeresni.

Este még együtt Live-illusion segítségével részt vettek a havannai karneválon. Később Robina meglehetősen fáradtan kereste fel a lakosztályát. Rendelt magának másnapra valami vastagabb ruhát, és azonnal elaludt.

Reggel Ed nagyon sietett. Elhelyezte Robinát a diszpécser léggömbjében. Adott neki néhány instrukciót, melyeknek az volt a lényege, hogy ne menjen a diszpécser idegeire, nehogy az elmeneküljön őrhelyéről, ahonnan a földszállítmányokat irányítja.

És akkor valami olyasmi kezdődött, amit Robina legmerészebb álmaiban sem képzelt volna. Igaz, hallott már valamit erről a technológiáról, de a műszaki részletek nagy részét csak felületesen ismerte. Gyönyörű volt az idő. A nap már felkelt, körös-körül friss világoszöldet bontott ki az éjszakai párából. A városban lassan megkezdődött az élet. A fákon madarak hangoskodtak, fel-felszállt egy sikló. Színesen ugrottak ki a lakóházhomlokzatok részletei a zöldből, táncot járt rajtuk a napsugár. Magas megfigyelőhelyéről, a léggömb gondolájából olyan áttekintés volt, hogy jobbat el sem lehetett képzelni.

Előttük és alattuk, nyugati irányban, úgy, hogy a megfigyelő a felkelő napot a hátába kapta, terült el a halott város. Az éjjel kivonták területéről az utolsó építőgépeket és járműveket. Szürkén, némán álltak a mértanilag rendezett épületek, durván befalazott ajtó- és ablaknyílásaikkal. Az utólag közéjük telepített beton- és plasztiképítmények aknaként törtek a magasba, vagy megtörve a nagy szabályosságot, összekötötték az épületeket.

Erre a szürke összeviSSzaságra barátságosan sütött a nap. Robina szinte érzékelte a meleget, amit a beton árasztott magából. Képzeteiben karokat látott a tágra nyitott ablakokból a sugarak felé nyúlni, arcokat, melyekre örömet varázsolt a napfény. Gyermekek nyüzsögtek a kapuknál, gurultak a járművek... Pedig minden be volt zárva és hallgatott.

De biztos, hogy az emberek régen is ugyanannak örültek, mint ma.

Aztán visszatalált a valóságba. A diszpécser műszerpultjára most már állandóan futottak be jelzések. Az meg beszélt, továbbította az információkat. Hosszú ideig nem is történt más. A diszpécser sorra kérdezett valakit. Akkor Robina megpillantotta az egyes háztetőkön az embereket. Talán az irányítókat. Egy közülük biztosan Ed...

Türelmetlenséget érzett. És akkor egyszer csak előzúgott a flotta. Olyan volt a látvány, mintha az erdő mögül egy nagy fehér felhő szállna fel, és egyre szélesedve a város fölé borulna.

Végre ki tudta venni a részleteket. Minden léghajó egy óriási konténer - ezt még Edtől tudta -, tengerparti homokot cipeltek.

Percek alatt itt is voltak. Pontos terv szerint, rádió-irányítás alapján eloszlottak a halott város felett, több rétegben. Egyesek várakoztak, mások meg gyorsan rárepültek a házakra, és lehajították terhüket. A levegőt megfeküdte a hajtóművek halk füttyülése meg a lezuhanó homokból felszálló porfátyol.

Hátulról, az erdő felől újabb csapatok törtek előre. Egy idő múlva teljesen bezárult a kör. A léghajók jöttek-mentek, és szünet nélkül hullottak a száztonnás adagok a házak közé.

Közben történt valami a léghajók alatt is. A blokkházak tetejével egy magasságban speciális siklók lebegtek a frissen ledobott homoktömegek fölött, s tartályokból folyadékot locsoltak a földből még kiálló homlokzatokra. A tetőkről is ez csorgott lefelé. A szilárdító folyadék! - jutott eszébe. Ez erősíti meg a száraz homoktömegeket, ez adja meg a szükséges szilárdságot.

Robina négy óra hosszat szemlélte a műveletet. Akkor leváltották a diszpécsert, és ő is elhagyta a gondolat.

Egy percre sem unatkozott. Itt aztán valóban gigászi munkát végeztek. Ahol a léghajók az önrakodó konténereket feltöltik, egy új tó keletkezik, valóságos gyöngyszem, ezen a tenger melléki, unalmas síkságon. Itt meg, a nézők szeme láttára kinőtt egy hegy. Tekintélyes méretű, még a tizenegy emeletes házak fölött is ötven méter magas.

Négy óra alatt átélte a hegy születését. A léghajók még a durva egyengetést is elvégezték, a konténereket mint óriási gereblyéket húzgálva végig a kiöntött anyagon. Látta, hogyan tűntek el a házak a homok alatt, de nem örökre, nem visszahozhatatlanul, hanem hogy tovább szolgálják az embert.

Jövőre erdősítik a hegyet. Be fogják kapcsolni a mesterséges mikroklíma-övezetbe. Télen bizonyára hóesésre kijelölt terület lesz. A hegy belsejében meg tovább működik a sok hasznos hajtó berendezés, elfér a sok készlet. Igazi

varázshegy...

Még néhány hasonló várost fognak így átalakítani. Ez a példa végérvényesen meg fogja győzni a kétkedőket.

Este, mikor Robina végleg elbúcsúzott Edtől, és felszállt a hazafelé tartó repülőre, bátyja még elmondta, hogy a hegy lejtőin már ültetik a különös mutációjú, gyorsan növekvő növényfajtákat. És, hogy az ellenőrzés jelentette, az erősítők jól beváltak.

- Legközelebb néhány öreg kikötővárost temetünk el. Akkor a közeledben leszek, Robi...

Ed tele volt lelkesedéssel, s nem lehetett tudni, vajon húga közelsége vagy az új feladat lelkesíti-e. Ahogy Robina a bátyját ismerte: valószínűleg a feladat...

10.

Nehezen szakadt el az emlékektől. De érezte, itt már meg kell állnia. Már csak azért is, mert nem tudta többé áttekinteni az anyagot, amit szalagra mondott. Elsősorban azt nem látta tisztán, mennyire alkalmas egy ilyen történet - még ha alaposan át is dolgozza - arra, hogy egy idegen tiszta képet kaphasson, miként folyik az élet a naprendszer harmadik bolygóján. De hát ez kiszámíthatatlan. A szalagra mondott szöveget kissé pihentetni akarta, csak aztán dolgozza át, viszi fel a hálózatra és égeti be a falba.

Kényelmesebben elhelyezkedett a fekvőhelyen, visszaforgatta a szalagot, hogy újra lehallgassa. Füttyhangot hallott a készülékből, olyasféle visszacsatolást, mint mikor a mikrofont nem jól kapcsolták be. Sietősen kikapcsolt, de most sem nyomta meg a gombot a kellő eréllyel, s az idegölő hang újra fel üvöltött. A hiba a második kapcsolásnál is megismétlődött. Mérgesen felült, és közben olyan különös gondolat jutott az eszébe, hogy a vér a fejébe szállt tőle, és enyhe szédülést érzett.

Közben a hang megszakadt, és rövid szünet után felhangzott saját beszéde, akadozva, döcögős mondat szerkesztéssel. Igazában nem is figyelt oda. Valamin töprengett. Aztán türelmetlenül felugrott, leállította a szöveget, kiugratta a kazettát, az ágyra dobta, és gyorsan betett egy újat. Kapcsolatot létesített a felvevő és a sisak rádióvevője között, majd megindította a szalagot.

Nem sokkal később már újra az ágyon hevert. Az előzőleg odahajított kazetta nyomta is a derekát. Hallgatta az idegenek felbúgó szignálját, mely most a szalagról áradt. Megnyomta a gombot, és azonnal újra bekapcsolt. A hang közben természetesen megszakadt. Az eredmény nem elégítette ki. Sietve kivette a tárolókazettát a szkafanderből is, és felvételre előkészítve a másik mellé tette.

Elkezdett játszani a ki-be kapcsolással. Rövidebb-hosszabb időközöket alkalmazott. Az egyformán melodikus szignált kíméletlenül darabokra vagdalta. Előre tisztában volt az eredménnyel, mégis úgy hatott rá mindez, mint egy kinyilatkoztatás. Mert egyszer átjátszva, a második szalagról pontosan visszajött a szétdarabolt szignál.

- Várjatok csak, barátaim! - kiáltott fel.

Villámgyorsan végigkutatta a szkafandert. Feltépte - most igazán füttyült a szabályzatra - a tartalékszobát, és előkotorta az űrkódok táblázatát.

Sohasem gondolta volna, hogy ilyen ősrégi jelsort használnak. Mindenesetre beírta a jegyzetömbjébe, és magára rántotta a ruhát. Csak a lábbelik felerősítésénél, mely mindig különös gondot igényelt, tért egy kicsit magához. - Mára már késő... - morogta, órájára nézve. - Ennek kipihenten kell nekilátni...

Igen, de aztán nem tudott elaludni.

Egy ideig hánykolódott, majd mégis elővette a dobozt, és lenyelt egy tablettát. Még mielőtt az álom karjaiba zuhant volna, látta, hogy mindenfelől golyó formájú, nyitott ajtajú űrhajók lebegnek feléje. Ajkán mosollyal aludt el. Gondosan előkészítette a kirándulást a kupolához. Minden elképzelhető szerszámot összecsomagolt, amiről csak gondolta, hogy terve kivitelezésére hasznára lehet. Elégséges élelmiszert is pakolt, hogy ha úgy adódik, a grottán kívül éjszakázhasson. Feszülten készülődött. Reszketett a türelmetlenségtől.

Indulás után, az öszvérke hátán abbamaradt az idegeskedése. Megnyugodott.

Többször is intette saját magát, hogy nincs oka túlzott reményeket táplálni.

Két okból is. Először az adóberendezés szemre nagyon tartós, masszív kivitelű, másodsor, mert fogalma sincs arról, mennyi lehet a távolság a kisbolygó és az idegenek egy lakott támaszpontja között. Még az sem biztos, hogy léteznek-e még ezek az idegenek.

Azt a bejáratot használta, amelyik a síkságra vezetett. Most először döbbsent rá, milyen szűk ez a folyosó. Szerszámokkal rakottan állandóan a falakba ütközött. Még szerencse, jutott eszébe, hogy itt nem hallható a lárma.

A liftnél habozott egy pillanatra. Az ajtót zárva találta, s percekig eltartott, míg lehívta a kabint, és az megérkezett. Furcsa. A múltkor a felvonót itt hagyta a folyosón, s annak alapján, amit a hívóberendezésekről eddig tudott, ugyanitt kellett volna várakoznia. Ez lett volna a logikus, mégsem volt így.

Nem fűzte tovább a gondolatsort, hanem belenyugodott, hogy erről a liftről, melyet talán egy automata visszavisz a végállomásra, valóban nem tud semmit.

Behatolt a körcsarnokba. Újra elvakította a fényár. Mielőtt továbbment volna, ellenőrizte az ablakokat a benyílóban. Most sem mutattak változást.

- Ha nem, hát nem - mondta csöndesen, s otthonos biztonsággal, mintha csak ez a kupola volna a munkahelye, felment az adóberendezéshez.

Most csak néhány pillanatra nyugózta le a méltóságteljes szerkezet látványa. Jóformán azonnal elkezdte gondokba merülve körbejárni a berendezést.

Hosszan vizsgálgatta a tekintélyes kábelkötegeket, a kivezetést a tetőn, melyen át a kábelek az antennához csatlakoznak. Az ott fenn nagyon nehezen érhető el. És maga a hurok? Na igen, de az meg valószínűleg szupravezető... Már magára erre a kifejezésre is előntötte a tisztelet.

Körbejárkálása közben többször is visszatért a felmelegedő ponthoz. A berendezés csak annyit árult el, hogy valószínűleg a hirtelen emelkedő hőenergia következtében keletkezik a hurokban az adáshoz szükséges energiahullám. Két, talán hüvelykujjnál valamivel vastagabb cső vezetett el onnan. A huroktól fél méterre derékszögben meghajoltak és eltűntek a padlóban.

Biztosra vette, hogy itt árammal dolgoznak. Ennek szállításához, úgy látszik, az idegeneknek is két vezetékre van szükségük. Persze, azért maradt benne valami bizonytalanság, a két felmelegedő csövet vizsgálva. Elvégre lehetne bennük pulzáló folyadék, gáz vagy ki tudja, mi.

- Hát, majd meglátjuk... - biztatta magát, és összeállította a lézervágót.

Kisvártatva megállt. - Ne így, Robi! - kiáltott fel. A hangos beszéddel nyilván háttérbe akarta szorítani félelmét és tudatlanságát.

A szkafander készülékét vételre kapcsolta, megvárta a szignált. Mikor az éppen felhangzott, bekapcsolta a vágót.

A cső nagyon hamar izzásba jött, de nem olvadt meg. Sisakjában közben újra felhangzott a szignál, változatlanul, úgy, mint eddig.

Vágójának sugara alatt már fehér izzásba jött minden. A padló szikrázni kezdett.

Támadt egy ötlete. Ráirányult, anélkül hogy a vágó lángjának irányán változtatott volna. Szerszámtáskájából előhúzott egy kést. Mikor a hang újra felzendült, odavágott. A kés acélja úgy tűnt el a fehéren izzó cső anyagában, mintha vajba hatolt volna. A hang közben egyenletesen kapaszkodott felfelé.

Lassan kihúzta a kést a vágásból. A hang még mindig emelkedett, aztán egyszerre megállt, s anélkül hogy elérte volna a maximumot, hirtelen megszakadt.

A csönd úgy hangzott a fülének, mint a legszebb muzsika. Leállította a vágót, és fellélegzett.

Az izzás lassan elsötétült. A szignál az első hangnál hörögve meghalt. A szünetre szolgáló idő régen elmúlt már, de új jelzést nem továbbított az adó.

Balesete óta most először érezte magát boldognak. Olyan erővel dobta le a lézervágót meg a kést, hogy csak úgy csörömpöltek a sima padlón. Aztán felugrott, méghozzá olyan erővel, hogy majdnem kiverte a kupolát. Az utolsó pillanatban lökte el magát a tetőtől, és fejre állt. És ezekhez a tornagyakorlatokhoz teli torokból üvöltötte:

- Megvan! Sikerült! Megvan!

Lassan a lélegzete is elakadt. Boldog izgalomban a kupola oldalfalára hajtotta a fejét, és már csak suttozott:

- Megvan!

Lelkesedése csak lassan múlt, de végre sikerült higgadtan gondolkodnia. Négykézláb elmászott az elhajított késig, felvette, és odakúszott az átvágott csőhöz.

A finom vágáson kívül semmi nyom nem látszott. Sem elszíneződés, sem

deformáció. Figyelmesebb vizsgálódásnál észrevette, hogy a masszív vezetéken a vágási felület valamiféle átmenetet mutat világosból sötétbe. A világos rész gyűrűszerűen a szélén helyezkedett el.

Vezető és szigetelő együtt? Robina vállat vont.

- Ez a legkisebb gondom!

Órájára nézett. Már pontosan negyedórája hallgatott az adó.

- A csönd, Robina Crux első adása! - dobant meg a szíve.

Nem érzett lelkiismeret-furdalást, amiért ilyen durván belem manipulált az idegenek tevékenységébe.

- Önfenntartási ösztön. Senki sem veheti rossz néven.

Kicsit kerülgette a félelem, mikor a kést elkezdte újra a hasadékba betolni.

Már vagy fél centiméterre süllyedt a penge a nyílásba, mikor pompás, kék szikrázás tört fel. Összerázkódott, és kirántotta a kést.

Mikor szívverése némileg megnyugodott, gúnyosan megkérdezte magától:

- Te hülye! Mit vártál? Egyáltalán hogyan viselkedik az áram? - Ezzel egyetlen határozott mozdulattal a nyílásba nyomta a kést. Csak kisebb szikracsomó jelentkezett.

És szinte azonnal megszólalt a szignál. Normálisan araszolt felfelé, majd elérve a szokott maximumot, megszakadt.

Robina görcsösen tartotta a kést. Hogy végképp megbizonyosodjon, egy idő múlva el is engedte, de bennhagyta a nyílásban. A szokásos szünet után a hang újra megszólalt.

- Megy ez! - suttogta. Csak most kezdett az igazi kísérletbe. Hagyta a szignált zengeni, aztán egy rántással kihúzta a kést. A hang félbeszakadt, hörgésbe fulladt.

Tetszett neki a játék. Nem törődve a fenyegető szikrákkal, hol helyreállította a kontaktust, hol megszakította. Csúnyán zengő, idegesítő melódia volt az eredmény.

Ha az eredeti hangot hagyta a szokásos hangmagasságig emelkedni, a készülék automatikusan kikapcsolt, és csak a megfelelő szünet után kezdte újra az adást. A felmelegítést végző részbe valószínűleg kívülről nem látható hőérzékelő volt szerelve, ez szabályozta az adást. Ha a hang nem érte el a legmagasabb pontot, nem is kapcsolt ki, s Robina tetszőlegesen hosszú ideig hallathatta fülsértő zenei koncepcióját.

Neki mindenesetre ez volt most a legszebb zene. Sokáig játszott a készülékkel. Végül rájött, hogy mindez nem elég. Valami értelmeset kellene felfedezésével kezdeni. Elvégre nem ülhet itt naphosszat, a késsel babrálva. Napokon, hónapokon át kellene ezt a melódiát adni. Hiszen ez segélykiáltás. Ennek jele pedig, mint a kódkönyvből megállapította, még mindig a morze jól bevált SOS jelzése.

Megpróbálta a késsel a megfelelő modifikációt, de meg kellett állapítania, hogy jelzését elég nehéz kihámozni. És még nem is ez a legrosszabb. Mert azt biztosan tudta, hogy egy földi úrhajó, ha felfogja a jelzést, mindent meg is tesz, hogy megfejtse a hívást. De az már zavaró, hogy az egyes impulzusok alatt a hangmagasság állandóan változik. Ez feltehetően arra készítetné az üzenet felfogóját, hogy járulékos információkat is keressen az obligát SOS mögött.

Persze tudta, hogy képtelen olyan készüléket építeni, mely automatikusan úgy szakítja meg az áramot, hogy a megfelelő jelek keletkezzenek. Nehéz szívvel próbált legalább egy S betűt leadni. Már annak is örült volna, ha ez sikerül... Sokáig ott kuporgott a hurok mellett.

Ezalatt volt ideje végiggondolni, mit tehetne. Azt végleg elhatározta, hogy nyitva hagyja a vágást, azaz süketté teszi a készüléket. Talán ez használhat a legtöbbet. Ahol ezt a jelzést az idegenek veszik, ott a mai naptól tudni fogják, hogy valami nincs rendben a kisbolygón. És ha valakinek szívügye az állomás működése, szépen idejön, hogy megjavítsa. Ez logikus! De csak akkor fognak idejönni, ha azt észlelik, hogy a berendezés értelmes beavatkozás következtében ad rosszul. Az én S betűm az ő számukra, ha nem is betű, de legalább megfelelő jelzés.

Hétnapi munkába került, hogy egy valamirevaló, használható szerkezetet állítson össze. Az öszvérke építése ehhez képest semmiség volt. Az alapot ismét egy crapsgyümölcsös doboz képezte. Ebbe kellett beszerelni megfelelő büttyöket, ezt forgatni, és az érintkezést biztosító emeltyűt mozgatni.

A büttyös doboz viszonylag hamar elkészült. Fejtörést jelenteti viszont a meghajtás. Mindent, amit kigondolt, sorban el is vetett. A végén a „mindenevő” motort vette elő, bár túl nagynak és erősnek látszott erre a célra. Gyönyörűen

járt, valószínűleg persze elég lármásán, de ez itt senkit sem zavart. Ezt akarta bevetni. De túl gyorsan forgott, és a primitív transzmissziós rendszer ellenére kétszer adta le az S betűt egy szignálidő alatt. Mivel a jelzés az elégtelen felmelegedés miatt nem állt le, így olyan hatást keltett, mintha megszakítatlan sorban S betűk vándorolnának a világűrben. Hát valamikor valakinek ez csak feltűnik! Ha elegendő hajtóanyagot biztosít, és a motor is kitart addig, 17 évig adhatja a jelzést. Azalatt csak eszébe jut egy másik meghajtás.

Kissé csodálkozott saját magán, hogy képes ilyen időközökről tervezgetni, mintha ez mindennapos dolog volna. Valahol mögötte maradt a gyávaság meg a félelem. Helyesnek tartotta a maga elé tűzött feladatot, és lázasan dolgozott a megvalósításán.

A technikai elgondolás persze még nem volt minden. A gyakorlati kivitelezésnél többször is a kétségbeesés határára került, sőt kétszer fel is adta. De megmaradt eredeti szándéka mellett: olyan jelzést kell készítenie, amely képes kijutni a világűrbe. Ez aztán újra odaültette a lemezek, plasztikdarabok, drótok, dobozok meg a motor mellé.

Egy napon végre forgott a készülék. Robina elhatározta, hogy a barlangban próbálja ki, csak aztán szereli fel. Jól működött. Már az első napon is csak kétszer állt meg, akkor is jelentéktelen, könnyen elhárítható hiba miatt.

Most volt csak igazán büszke! Szeretettel gondolt tanítójára meg azokra az iskolai és intézeti gyakorlati órákra, amikor a technika világa nem akart megnyílni előtte.

Órák hosszat a gép mellett ült. Nem csinált semmit, csak nézte a játékos mozgást, a fémszalag le- és fel-billenését, amivel a kést akarta helyettesíteni.

A következő napon váratlanul egy lesújtó tapasztalatot szerzett. Véletlenül bekapcsolta a szkafander rádióját, az meg éppen vételen állt. Nem is figyelt fel először a halk zümmögésre, de egy perc múlva világosan és érthetően, úgy, mint azelőtt, fülébe tolakodott az idegen szignál magasba csapó hangja.

Kővé dermedten ült. Háromszor, négyszer is meghallgatta a jelzést.

Halvány reménytől sarkallva még a zsiliphez is odaugrott, persze anélkül, hogy elzárta volna a nyílást. A levegője azonnal elszökött. És még a feltételezése is hamis volt. Tárolóberendezése nem volt bekapcsolva. A szignál közvetlenül az adóból érkezett.

Gépiesen vállára vette a lézervágót. Egy pillantást vetett a fáradhatatlanul köröző készülékre, s elzörgött az öszvérkével a bolygó alatti épület bejáratához.

Megint várnia kellett a liftre!

Máskülönben sehol sem időzött. A kupolába érve odafutott a helyhez, ahol a vezetékek elhagyják a szerkezetet. Hitetlenkedve ereszkedett térdre. Sisakját egészen odaszorította a kábelhez, ahhoz a helyhez, ahol elvágta. De akárhogy nézegette, semmiféle vágást nem látott. A kábel úgy festett, mintha meg sem sérült volna.

Kesztyűjével is végigsimította. Semmiféle egyenetlenség!

Öngyógyító anyag?... Ej, ez képtelenség! Hogyan regenerálódhat egy egyszerű vezeték? Ekkora szakadék nem tátonghat a két civilizáció között!

Megállapítása azonban mit sem változtatott azon, hogy az átégetett hézag nem létezett többé.

Alaposan átvizsgálta a termet. Nem talált semmi jelet, ami fényt vethetne a rejtélyes, sötét esetre.

Meglehetősen kellemetlenül érezte magát. Még a veríték is ellepte. Csak most jutott eszébe, még mennyi meglepetést rejtegethet ez a titokzatos építmény. Szeme sarkából most már a szerkezet burkát is figyelte. Volna itt valaki? De elhessentette a gondolatot. Belenyugodott, hogy most nincs lehetősége a jelenség tisztázására.

Simán működésbe hozta a vágót, fehér izzásig hevítette a kábelt. Aztán újra kettévágta. Egyben mindjárt arról is meggyőződhetett, hogy a szignál engedelmeskedik az akarátának.

Ismét „kikapcsolva” hagyta az apparátust, és elment. De most, vevőjével az adáson maradt. Sőt nagy hangerőre állította, annyira, hogy a készülék zúgását állandóan hallja.

Visszaérkezett a barlangba, ahol örömmel látta, hogy a szignáladagoló szerkezet változatlanul forog.

- Holnap komolyra fordul az ügy. Megkezded a munkát! - veregette meg a forgó motor köpenyét.

És éppen ekkor felharsant a szignál. Olyan erővel énekelve, hogy a füle is belecsendült.

Mindjárt megnézte az időt. Valamivel több, mint két órája vágta el a vezetéket.

Leült, de gondolatai egészen összezavarodtak. Tanácstalanul, mereven bámult maga elé.

Kis idő múlva határozott.

- Na, várj csak! - kiáltott dacosan. Összesöpört néhány szerelőeszközt, kéziszerszámot, és irány a kupola!

Világos, hogy a kábel már megint kifogástalan állapotban volt. Vágásnak semmi nyoma.

Nem sokat habozott. Vágott, próbált. Sablonszerűen megismétlődtek az előbbi események.

- Így! - szólt. - A többit meglátjuk!

Kényelembe helyezte magát, nekidőlt a kupola falának. Úgy helyezkedett, hogy szemmel tarthassa a kábelt. Hosszabb várakozásra rendezkedett be.

A szignál persze hallgatott.

Egy óra telt így el. Hatalmába kerítette a fáradtság. Felállt, odament, ellenőrizte a vágást. Semmi nem változott.

A legutolsó esetenél két óra múlva hangzott fel a jelzés. Most még ennek az időnek eltelte előtt, Robina elaludt. Mire felébredt, már négy óra telt el. Rémülten ugrott fel. Ellenőrizte a vágást. Változatlan! Tétován a sisakjához nyúlt.

- Nem hallottam a szignált... Hát akkor mi riasztott fel?

Még egyszer nagyon gondosan megnézte a vezetéket. Semmi. A legkisebb jelét nem mutatta, hogy össze akarna nőni.

- Na, azért! - brummogta megbékélten.

Evett egy keveset, s újra lefeküdt. Szendergett, kis időre el is aludt. Újabb órák teltek el. A berendezés hallgatott.

Ám ahogy múlt az idő, egyre kényelmetlenebbül érezte magát itt, a kupolában. Önkéntelenül figyelte a liftajtót. Abszurd gondolat! Nincs itt senki! Ej, badarság!

Mégis, már a pusztá ötletre megemelkedett a gyomra. Gyenge remegés futott át rajta.

Felállt.

- Fáradt vagyok. Holnap újra jövök! - kiáltott hangosan. - Addig meg...

Abbahagyta.

Hirtelen ötletnek engedve, vette a kést, bevezette a nyílásba, meggyőződött a felbúgó szignálból, hogy az áramkör záródott, aztán elindult hazafelé.

De a gondolat, hogy van itt egy titokzatos idegen, nem távozott tőle. Igen. A harmadik folyosó, mely a lépcsőtől Indul..

Félt, mégis ezt a járatot választotta. A folyosó felfelé tartott, aztán tágas ívben elfordult, egyre meredekebb lett, sőt lépcsőben folytatódott. Itt nagyon hasonlított a felvonó melletti úthoz. Végül egy csaknem függőlegesen álló kőlapban végződött.

Sok baja volt a kinyitással. Csak mikor már a lézervágó markolatát is segítségül hívta, fordult el alap a szokásos módon.

Ismét a szabadba jutott, mégis csalódást érzett.

Körülnézett. Eltartott egy ideig, míg sikerült betájolnia magát. A piramis legalsó fokán állt, a kupola alatt. Éppen két méterrel fölötte kezdődött egy síklap. Lépcsőszerűen vezettek Innen fölfelé a kristálydarabok és kinövések.

Itt egy mészpát zárta a bejáratot. Ezt teljes terjedelmében hátra lehetett hajtani.

- Ha legalább annak idején felfedeztük volna! - sóhajtott. Emlékezett, hogy ezen az emelkedőn ment fel Frankkal.

Visszament a grottához. De most útközben kísérte őt az adóberendezés hangos hívőjele.

Hogy ne vesztegesse az időt hiába, magához vette a megszakító-szerkezetet, és indult vissza a kupolához. A kis motort nem a legkönnyebb dolog volt a keskeny folyosókon szállítani.

Távozása óta újabb négy óra eltelt. A kést változatlanul a szétvágott kábel részében találta. Mostanáig ez zárta az áramkört.

Kissé kiábrándultan állapította meg, hogy nem történt semmi.

- Mit vártál, Robi? Azt hitted, hogy itt lakik valaki az idegenek közül, az javította meg kétszer a kábelt? Bolond vagy!

Az biztos, akkor is megjavította volna, ha itt találja a kést a részben.

- Ugyan, Robi, szedd össze magad! Meglesz erre a magyarázat.

Felállította a megszakítót. Vízrel szilárdan a padlóhoz ragasztotta. Aztán megindította a motort.

Minden nagyszerűen működött. Úgy érezte: tökéletes! Egy ideig ott állt még, hallgatta az új jelzést.

Aztán visszaballagott a lépcsőn át a kijáráthoz. Fürgén ugrált felfelé a lépcsőn, együtt énekelve a fülhallgatóval az S-dallamot, bár az nem volt hozzászokva ilyen kísérethez.

Győzelmi hangulata kitartott a kabinig. Még a kabinban is hagyta, hadd zengjen a szkafanderből az új melódia. Most két dolog foglalkoztatta. A fontosabb: mit tesznek ezek után az idegenek? Aztán ez az intermezzo a szignállal lefékezte az írásbeli munkáit. Folytatni kellene. És közben azt is jó volna tudni, meddig fog működni a készülék!

Állandóan az órát leste. Már három óra eltelt a motor elindítása óta.

Dologtalanul hevert, hallgatta a jelzést, egyre csökkenő figyelemmel.

Mégis meglepetve ugrott egy nagyot, mikor a dallam váratlanul megszakadt, éppen akkor, mikor már azt hitte, túljut a kritikus időpontra.

Rutinszerűen előkészítette a szkafandert, gondosan öltözött. Zavart érzése csak lassan enyhült. Na persze! Ha hallgat a berendezés, a motorban keletkezhetett valami átmeneti hiba vagy teljesítmény-kiesés. Ám mikor jobb lábát éppen átvette az öszvérkéjén, újra felhangzott az eredeti jelzés. A dallamos, idegen szignál.

Eddig csak meglepetést érzett, most eluralkodott rajta a harag. Rövid habozás után visszament a barlangba. Elhozta a lézervágó távolba ható nehéz fejét is. Szükség esetére... - gondolta.

A síkságon levő kettes számú bejáráshoz ment. Gyanakodva lépett a folyosóra. Figyelmesen nézett körül. Egyszer még hallgatódzni is megállt, míg nem tisztázta magában, hogy az atmoszféra nélküli folyosón zaj csak a rádióvevőjéből jöhet.

Nem vette igénybe a liftet; lehívta ugyan, de csak keresztülment a kabinon, és felgyalogolt a lépcsőn.

A körteremben hosszabb időre megállt. Körüljárt, megvizsgálta a falakat, kesztyűjével végig is tapogatta.

A fény ütemesen lüktetett bennük, ám ez volt az egyetlen dolog, ami keresztülhatolhatott rajtuk.

Végignézte a padlót is, ugyancsak negatív eredménnyel.

Állt a mellvéd mellett, a fényvédőjét bekapcsolva. Belebámult a hidegen vibráló fényzőnbe. Minél tovább nézegette, annál biztosabb volt benne, hogy oda a bejárást egyszer és mindenkorra megszüntették.

Lehetetlen, hogy odalenn legyen a kiindulópontja a titokzatos eseményeknek.

Aztán felment a lifttel. Még egyszer hosszan végigvizsgálta a felvonó nyomógombjait. Ki is próbálta. Kapcsolgatott, hátha máshol áll meg a kabin. Eredménytelenül. Persze, a nyugalom is hiányzott próbálkozásaiából. Nem tudott annyira koncentrálni, hogy minden kombinációs lehetőséget kipróbáljon a szenzortáblán.

A feszültség még jobban megnőtt benne, mikor belépett az áttetsző kupolába. Megállt a liftajtónál, és alaposan körülnézett. Minden változatlanul látszott, de erről a helyről nem láthatta a motorját. A tetőn át villogtak a csillagok, az adó matt burkolata szétszórta az aszteroida pulzáló fényét.

Habozott. Valami visszatartotta, nem mert a készülékéhez menni. Hát igen, ez félelem. Végül buta libának címezte magát, és megindult.

Utolsó tapasztalatai alapján el volt készülve egyre-másra, mégis földbe gyökeredzett a lába. A kábel meggyógyult. Persze, számolt is azzal, hogy újra érintetlen épségben találja. De az ő gonddal, fáradsággal kitalált, megszerkesztett és megépített szerkezete nem volt a helyén. Eltűnt. Egyszerűen köddé vált.

Hitetlenkedve nézte a padlót. Rettenetes csalódást érzett. Végül hirtelen elfogta a düh. Olyan mértékben, ahogy sohasem képzelte magáról.

- Disznók! - lihegte. - És én még azt hittem, a barátaim vagytok! Aljas, szemét banda!

Toporzékolt. Lerántotta a lézervágót a válláról. Remegő kézzel és könnyel telefutott szeme miatt elég ügyetlenül felcsatolta a fegyverszámba menő távolható fejet.

- Majd én megmutatom nektek! - Azzal gonosz mosollyal a sugarat a készülékre

irányította.

Mikor egy rész izzani kezdett, odavágott a késsel. Még a nyilvánvaló veszéllyel sem törődött. Sikerült kisebb anyagdarabokat leszaggatnia, még magáról a hurokról is. Szétvágta mind a két kábelt, részeket darabolt ki belőle. Pattogtak a szikrák, és a készülék elhallgatott.

Lihegett a felindulástól.

- Így! Most aztán építhettek! Megmutathatjátok, mit tudtok!

Még ezt sem tartotta elégnek. Felfelé irányította a sugarat az antenna csatlakozásához. Mikor ott további kábelek izzottak már, magasba ugrott, megkapaszkodott a foglalatokban, és válogatás nélkül verte szét a csatlakozásokat.

Tombolt, míg el nem fogyott az ereje. Aztán üres aggyal lihegve a padlóra roskadt. Mellette sziszegett a lézervágó. Csak egy idő után zárta el ezt is. Nagy nehezen felemelte a fejét. A dühöngésnek vége. Csak a kétségbeesés maradt.

Csuklott. Kezével a padlót verte. Képtelen volt egy rendezett gondolatra.

Később - de ha kérdezték volna, nem tudta volna megmondani, mennyivel később - teljesen magához tért. Rémülten bámulta a művét.

- Jaj! - sóhajtott fel, kezével elfedve arcát. Feltápászkodott, magához vette a lézervágót. Nem is akarta a károk tényleges mértékét megállapítani. Vonszolódó, fáradt tántorgással hagyta el a csata színhelyét. Egyszer még megállt. Fejét az adóberendezés burkolatára fektette. Aztán ment tovább. A vágót félig a padlón vonszolta.

Szégyellte magát, ahogy még soha. Tudta, az ilyen viselkedésre nincs bocsánat. Mikor visszatért a grottába, még mindig háborgott magában. Kétségbeesett volt, de dacos is. Keserű szemrehányásokat tett magának, de tulajdonképpen felváltva vádolta magát és az idegeneket. Minden reményét elvesztette. Képtelen volt arra, hogy megoldja a kupola titkát. És most az utolsó reménysugárt, azt, hogy az idegen adás segítségével hívja fel magára a figyelmet, eltemethette. További élete, itt a kisbolygón, újra céltalanná vált. A sziklák telefirkálása ezek után már csak egyszerű időtöltés.

Pedig milyen lendülettel esett volna neki! Szívügyének tekintette volna a kő megmunkálását, ha az S dallama zengett volna a fülében. Ha az a gondolat hajthatta volna, hogy éppen most, talán ebben a pillanatban egy távoli hallgató veszi az adását. Akkor értelme lett volna a várakozásnak. Legalább egy kicsinyke értelme...

Az a néhány szabálytalanság, melyet eddig az adásba iktatott, nem sokat jelent. Ilyen monoton jelzést nem hallgatnak állandóan. Ösztönösen vételre kapcsolt. Az adó természetesen hallgatott.

- Ez van! - szólt keserű diadallal. - Úgy látszik, ez egyszer sikerült végérvényesen elhallgattatni. Már ez is eredmény.

De ettől igazán nem javult meg a kedve.

Nagyon nehezen aludt el. Pedig fáradt volt, testét, mintha mozsárban törték volna meg. Végül mégis kénytelen volt a gyógyszerhez nyúlni.

Valahonnan, nagyon messziről, hang hatolt a tudatába. Kínosan kinyitotta nehéz szemhéját. A hang mintha egész testét felemelte volna, mintha magával sodorná, mint a tollpihét, magasra, egyre magasabbra. Aztán hosszú időre magára hagyta a hang, és ő lebegett. Hirtelen újra megragadta és még magasabbra emelte.

Most már felébredt, és meg is könnyebbült. A hanyagul odadobott sisakból áradt a szignál, zengve, hibátlanul, úgy, mint régen. Az idő kevéssel éjfél utánra járt. És bár a hang azt jelentette, hogy az ismeretlen erők megint munkába álltak, Robina mégis örült. Úgy érezte, az idegenek megbocsátottak neki. Felült.

A balul sikerült kísérlet nyomán támadt harag már eloszlott. Ha nem sikerült ellenőrzése alá vonni az adót, hát nem...

- De azt nagyon szeretném tudni, mi folyik itt! - morogta - Még nem tudta, hogyan, de új kísérletbe akart kezdeni, hogy megfejtse a kupola titkát. Már maga a terv jó hangulatba ringatta, és a „hogyan”-ról fantáziálva, lassan újra álomba merült...

11.

A Következő napokat új jelmegszakító készítésével töltötte. Elhatározta, nem adja fel, amíg meg nem oldotta a rejtélyt. Ehhez a legjobb kiindulópont a jel ismételt megszakítása lehetett.

Új készülékének bütykös hengere nem jelentett nehézséget. Annál inkább a hajtómű. Végül Robina lapátkereket alkalmazott, melyet egy oxigénpalackból, ráfúvással hajtott meg. A henger könnyen forgott, így a gázugarat igen vékonyra állíthatta, úgyhogy egyetlen tartály több napra is elég lehetett.

Később átmeneti szállására költözött – mint annak idején, ha apát vagy Edét hosszabb időre kereste fel, vagy amikor a szabadnapokat Borissza! töltötte együtt. Bizony gyakran vette hasznát egy-egy ilyen menedéknek, ha nagyon hosszúra nyúlt a barátaival töltött este, és kissé kótyagosak voltak az italoktól és illatoktól.

Mostani átmeneti szállása a kupolában lesz.

Felpakolt hát mindent az öszvérkére, amire csak szüksége lehetett. Néhány dolgot még utána is kellett kötni. Aztán a kettes számú bejáráthoz hajtott.

Némi viszolygással, sőt rossz lelkiismerettel lépett a kupolába, vállán a lézervágóval, hóna alatt az új szerkentyűvel.

A csodálkozástól az álla is leesett. Első pillantásra semmi jelét sem látta múltkor! tombolásának. A padló szinte felnyalva, a berendezés szemre érintetlen.

Óvatosan, csaknem tiszteletteljesen rakta le a felszerelést.

– Alaposan előttünk járnak! – suttogetta. Csodálkozását lassan felváltotta az aggodalom. Komótosan körbejárta az adót.

Csak tüzetes vizsgálat után talált néhány helyet, amely a javítás egyértelmű nyomát viselte. Elsősorban ott, ahol késsel esett a gép burkolatának. A legtöbb helyen azonban csak karcolásokat, kis metszéseket tudott ejteni.

Halkan füttyentett a fogai közül, ahogy Ed is mindig, ha valami jelentőségelteljes dolog nyomára bukkant.

Íme, azért most megtalálta a titokzatos, tökéletesesszerelő első apró hibáját. A készülék újra működött, de ezenkívül is számos jel utalt arra, hogy valaki járt a kupolában. Ez végérvényesen meggyőzte arról, hogy az illető létezik.

Kicsit meglepte a saját magatartása. Most, hogy már világosnak látszott, nincs egyedül az aszteroidán, se igazi félelmet, se örömet nem érzett. Valójában azért kissé szorongott. Szeme jó néhányszor odatévedt a zsilipajtóra, nem nyílik-e ki, hogy valami meglepőt bocsásson be a kupolába.

Ha valaki ennyire rejtve marad, azzal világosan értésére adja, hogy semmit sem akar kezdeni a betolakodóval. Robina meg életében még soha, senkinél nem tolakodott. Hiszen éppen vele esett meg, hogy képes volt feladni Borisszal való kapcsolatát – bármennyire is fájt –, annak nem kis meglepetésére.. Biztos volt benne, hogy még ebben a csaknem kilátástalan helyzetben sem fog senkinek sem könnyörögni, mert – és ez bizonyosnak látszott – ez a valaki már régen tisztában lehet az ő helyzetével. Jól tudhatja, hogy az elzárkózás, az elővigyázat vagy bármi légyen is a rejtőzködés oka, szükségtelen.

– Tényleg az? Eddig mást sem okoztam nekik, csak zavart.

Csak most ötlött az eszébe, könnyen meglehet, hogy eddig hamis mércével mért. A lépcsők, folyosók, nyomógombok és feliratos táblák azt hitették el vele, hogy ezek a Mások, reakcióikban, egész lényükben képesek megérteni az embereket. Honnan vette eddig a bizonyosságot, hogy a másik fél is óhajtja a kapcsolatot? Ez a kis eszmefuttatás még jobban elbátortalanította.

Hagyta a csudába az egészséget, inkább még egyszer alaposan átvizsgálta a javítás helyeit. Nem volt szakember a felületkezelésben, de úgy vélte, itt felismerhető, hogy hogyan dolgozott az idegen szerelő. A hasadásokat, karmolásokat kiöntötte anyaggal, utána lecsiszolta, és színben is a környezethez igazította. Úgy látszik, az utolsó művelet nem sikerült százszázalékosan. Több helyen kiugrott a javított részek világosabb árnyalata. A kábelek és a szupravezető semmi jelét nem mutatták a beavatkozásnak. Ezeket nyilván kicserélték.

– Helyes... – dünnyögte. A sérült funkcionális részeket kicserélték. De mire jó ez a kicsinyesség, ez a szőrszálhasogatás a burkolatnál? A berendezés összekarcoltan is adta volna a jelet. Miért akkor a nagy ragaszkodás a tökéletes csiszoláshoz?

Eszébe ötlött saját, aprólékoskodó módszere a készletek felmérésénél.

– Na jó. Ott én is többet dolgoztam, mint amennyi szükséges lett volna... – Hirtelen eszébe jutott valami. Fel is kiáltott:

– Csak nem egy sorstárs?! – Megdöbbsentette a gondolat, hiszen ez egyben reményei kártyavaráának végleges összeomlását jelentette volna.

– Nem, nem lehet! Ha észrevette volna a leszállásunkat, mindent megtett volna, hogy megmentse. Meg is tettük volna. Bizonyára ők is megmentenének engem, ha

tudnának rólam... Igaz, semmit sem tudunk egymásról. Ki mondhatja meg előre, hogy mit tennének a Mások?

Nekiállt a számára egyedül ésszerű műveletnek, és könyörtelenül véghez is vitte. Újra átvágta a kábelt. A megszakítót mindenképpen be kell építeni.

Azért, mielőtt hevíteni kezdte volna a kábelt, különös gombócot érzett a gyomrában. Hangosan kiáltotta:

- Ne ítélj el ezért, kedves Ismeretlen mester! - mindjárt utána pedig ezt gondolta: „Minden arra mutat, hogy nem tetszik neki. Akkor meg álljon elő, és mondja meg!”

Gondosan beállított mindent, de a készülék nem működött. Megnyitotta az oxigénpalackot, de a lapátkerék nem mozdult. Libabőrös lett a rémülettől. Mi lehet az oka? Töprengett egy darabig, majd nagyot ütött tenyerével a sisakjára.

- A kabinban próbáltam ki, s ott szépen működött. Persze, mert ott nem a világűr hőmérséklete uralkodott. Te tökfek! Ott a folyékony oxigén elgázosodhatott, itt meg képtelen rá... a vacak!

- Bizony, Robi, ha továbbra is így haladsz, hamarosan műszaki zseni leszel... - ezzel a palackot az adóhurok melegítőrácsára tette. Kis idő múlva a doboz már vígan forgott.

Újra kisugárzott az űrbe az S-melódia. Most már némi büszkeséggel indult neki, hogy az ideiglenes szállására szállítsa a többi szükséges cuccot. Nem vett tudomást a lassan fokozódó belső nyugtalanságáról, görcsös feszültségéről. A körcsarnokig négyszer kellett az utat megtennie a lépcső melletti lifttel. Majd utána fel a kupolába. Gépiesen végezte a dolgát, hiszen az utat már jól ismerte. De tudat alatt úgy érezte magát, mint egy kiséger, amely mit sem sejtve éppen a csapdába siet.

Viszonylag tűrhetően berendezkedett. Csak attól a gondolattól viszolygott kissé, hogy egész idő alatt űrruhában kell lennie. El is határozta, hogy hetente egyszer felkeresi főhadiszállását, jól megmosakodik, és kipiheni magát szkafander nélkül. Nem olyan szörnyű. Régebben tömegével akadtak olyan emberek, akik hetente csak egyszer fürödtek. Azok is kibírták.

Amennyire lehetett, kényelembe helyezte magát, és várt. Az első napon kétszer is elakadt a megszakító. Mindkétszer hálás volt a szerkentyűnek. Legalább valami dolga akadt.

Eddig senki sem nyugtalankodott az eredeti szignál megszűnése miatt.

- Légy boldog, Robi, ez az, amit akartál! - de azért érezte, hogy a sarokból kúszik felé a süket, szürke unalom.

Amikor elérkezett az alvás ideje, kinyújtózkodott ideiglenes fekhelyén. De aludni nem tudott. Szenvedett a csöndtől, ami úgy borult rá, mint valami súlyos tömb. Hallgatta egy ideig az S-jelzést. Az örökös fel-le kezdett már az idegeire menni. Persze egyetlen tabletta meghozná az álmát.

De nem mert gyógyszer bevenni. Aggódott, hogy ismét elszalasztja a Titokzatosat, aki eddig mindig csöndben dolgozott. Vagy, ami még ennél is rosszabb, esetleg a döntő percben nem lesz akcióképes, így csak heverészett, és emlékképeket csalogatott elő.

A Központi Repülésirányítás úgy döntött, hogy a Reaktom startjakor nem lesz „nagy banzaj”. Egy rövid kis összejevetel a legközelebbi hozzátartozókkal és a főnök beszéde tették ünnepélyessé az eseményt. Persze, egy űrhajó indulása nem is különleges dolog. Éppen hetedszer indultak emberek csillagközi repülésre. Igaz, nem volt még ilyen modern hajó, mint a Reaktom, sem ilyen hosszú - tizenkét évre tervezett - repülési idő. Az Alfa Centauri irányába öt és fél évig utaznak. Ott, ha szükséges, egy év jut a körülnézésre. A visszaút újra öt és fél év.

Apa nem jött el. Robina így meglehetősen otthontalanul kóválygott a kis teremben. Mindhárom utitársa ott volt a közelében, rokonokkal körülvéve, ő meg közben nyájasan csevegett a főkonstruktőrrel. A beszélgetésnél igyekezett mellőzni a szakmai kérdéseket. Azt az előkészületeknél unalomig megtárgyalták. Közben rá-ránevetett az emberekre, kollégákra, akiket az előkészület során ismert meg. Végül valamilyen kifogással a főkonstruktőrt is otthagytá, érezte, hogy csak merő udvariasságból társalog vele.

És akkor, az utolsó pillanatban jött a szép meglepetés. Megérkezett Ed. Ott állt meggörnyedve és mégis frissességet árasztva a széles ajtóban. Amennyire megmerevedett gerince engedte, sietett hűgához, megfogta két vállát, és megölelte.

- Örülök, Robi, hogy sikerült még ideérnem.
Ez volt első viszontlátásuk Ed súlyos sérülése óta. Két éve nem találkoztak.
Robina arcán könnyek peregtek.

- Úgy örülök, Ed! - válaszolt kis mosollyal.

- Apa? - kérdezte Ed, rövid szünet után.

- Felhívott tegnap este. Sok sikert kívánt. Ahogy elnéztem, úgy sejtem, jobb volt, hogy nem jött el. Magam is lebeszéltem. Nem szerettem volna, ha éppen itt hullik le róla a páncél. Tudod, úgy láttam...

Aztán lázasan faggatta Edét, hogy érzi magát valójában. Mi van a gerincével, mik a legközelebbi tervei? A rövid havonkénti video-beszélgetések alkalmával mindig úgy érezte, hogy bátyja az ilyesféle kérdésekre csak amolyan célszerűen optimista válaszokat ad. De ez most igazán nem a jól nevelt csevegés ideje!

Ed elmesélte, hogy a Vörösön, ahol most kezelik, jól érzi magát. Az is mutatja, hogy az utazás kedvéért egy hétre felfüggeszthette a kúrát. Most vizsgálják, lehet-e regenerálni a két szétnyomódott csigolyát. Azt is elmesélte - és ez volt Robina számára a legnagyobb meglepetés -, hogy monogám módon akar élni egy fekete hajú vietnami geológusnővel, akivel együtt dolgozik a Vörös bolygón. Úgy döntött, hogy akkor is hű marad a Marshoz, ha eredményes lesz a regeneráció. Legalábbis addig, míg Robina vissza nem érkezik a Reaktommal.

- És nagyon, nagyon örülök az elhatározásodnak, Robi - fejezte be húga szemébe nézve, miközben gyengéden magához szorította. Nem mondta ugyan ki, mire gondol, de kimondatlanul is világos volt, hogy ez a válasza Robina levelére, melyet hónapokkal ezelőtt küldött, de tartalmát videotonon sohasem beszéltek meg. Ebben a levélben közölte Robina, hogy Borisszal egyszer és mindenkorra végzett.

A lánynak nagyon jólesett ez a tartózkodó magatartás. Most, hogy életének új szakasza előtt állt, különösen kellemesen érintette. Olyan szakasza előtt, melyet még elképzelni is nehéz mindaddig, amíg az űrhajó hajtóművei fel nem dübörögnek. Hatalmas cezúra ez, felkavaró, hidakat szakító. Beszélgetés közben érezte, miként vékonyodik egyre jobban önuralmának kérge. Azt is észrevette, hogy útitársai arca is csak afféle mesterkéltnyugalmat sugároz.

Mind a négyen egyre gyakrabban pillantgattak a starthely síkságára. Biztos, hogy nemcsak Robina, de a többiek is szerették volna a páncélt, amelybe érzelmeiket burkolták, épségben kimenteni a teremből.

Úgy látszott, Ed pontosan tudja, mit éreznek az elutazók. El is búcsúzott. Éppen egy perccel azelőtt, hogy a főnök tenyerét összeverve jelezte a beszélgetés befejezését. Ed képes volt úgy elbúcsúzni, mintha holnap újra jöhetne. Robinának pedig nem sok ideje maradt, hogy égő szemeivel és a torkán akadt gombóccal foglalkozzék, mert addigra felhangzott a taps.

Azután már minden gyorsan ment. Túl gyorsan. Kisbusz, majd a lift, beszállás, utolsó ellenőrzés...

Robina jóformán csak akkor tért magához, amikor már szép csendesen üldögélt a nyomáskiegyenlítő ülésében. Csak útitársainak egyenletes lélegzése hallatszott mellette. Legfeljebb néhány percük volt hátra az indulásig.

Fejét kicsit oldalra fordította. Stef, a repülés fő felelőse feszülten figyelte a műszerek számsorait. Ritka jó űrhajós, legalábbis ha hinni lehet Mandy rajongó kijelentéseinek. A felkészülés ideje alatt Robina Stefet kiegyensúlyozott, nyugodt - inkább jó szándékú, mint szigorú -, nagy általános tudású embernek ismerte meg. Szóval olyan valakinek, akiben már rövid ismeretség után meg lehetett bízni. Természet adta tekintélye volt, de vidám életfelfogása komoly helyzetekben is értékelte a humort, bár sosem tévesztette a célt szem elől. Azt is keresztülvitte például, hogy kollektívája beleszólhasson a kiképzésbe. Ezért a felkészülés nem sematikusan, nem a hosszú évek gyakorlata szerint folyt le. Pedig Stef is újonc volt a csillagközi repülésben, bár néhány űrutazás már mögötte állt. Stef bal oldalán, félig elfedve ült Mandy. „Tréfás jómadár” - gondolta magában Robina. Mandy sok mindenre képes volt. Sokszor szájalt, morgott, sőt jajgatása néha az egekig csapott, mintha halálra hajsztolták volna. Szóval minden egyéb volt, csak kiegyensúlyozott nem, bár voltaképpen szeszélyesnek sem lehetett nevezni. Ha valaki ugratni kezdte, felelt és rettenetesen dühbe gurult. Ugyanakkor szívesen eszelt ki bolondságokat, részt vett minden tréfában, és semmit sem vett a szívére. Stefre csak abban az egy dologban hasonlított, hogy ő is kegyetlenül célratörő volt. Amikor ellágyult, érdes hangján slágereket dúdolt, látszólag komolyan és tele érzélemmel. De keményen harcolt a határidőkért, a legénység szükségleteiért, a rendezett együttélésért. A többiektől eltérően ő eredetileg pszichológus volt.

Úrgyógyászatot csak kiegészítésképpen tanult. Mandyt hallgatólagosan valamennyien elfogadták belső ellátási főnöknek, hiszen az előzetes egészségügyi vizsgálat mind a négyüknél kimutatta, hogy az út folyamán nem lesz nagy szükség Mandy orvosi tudományára. Robina nem tudott elnyomni egy futó mosolyt, - Hogy figyelt engem Mandy, látszólag érdektelenül, tárgyilagosan... Persze tudta a számítógép adataiból, hogy Frank és én szimpatizálunk egymással. Na, legalább nem fog csodálkozni. Különben is oktalanság volna kitérni az Ilyesmi elől. Tizenkét év hosszú idő. Rengeteg feszültséget hívhat elő, hogy próbára tegye a kis kollektívát. És emellett Frank tényleg szimpatikus!

- Csak az a kár, hogy ők hárman jói ismerik egymást, én meg abszolút újonc vagyok. Megértik egymás szemvillanását is. Nem is csoda. Két évig dolgoztak egy Saturnus-utazáson. Összetartozásuk érthető, még akkor is, ha ott sokkal nagyobb volt a legénység. Frank az első találkozásnál úgy megbámult, hogy egészen belepirultam!

Lényegileg Stef kiegyensúlyozott, néha hangos, máskor meg begubódzó ember volt. Sokszor kialakult véleménye ellenére hagyta vezettetni magát. A gyakorlati teendőkben azonban felülmúlhatatlan. Olyan valaki, aki jóformán mindent képes egyedül, robotok nélkül is megoldani. Frank is sok mindent tudott, de másképp. Ahogy ő maga értékelte: amolyan „dilettáns” módon. De dilettantizmusa - ez volt a hármunk véleménye - nagyon rejtve lehetett. Legfeljebb az adott terület vezető szaktekintélye vehette volna észre. Frank szívesen Játszott egy öreg, összekarcolt gitáron. Az ördög tudja, hogy honnan szerezhetette. Jól zenélt. Amilyen gyorsan kikereste az automata szakács valamelyik hibáját, ugyanolyan rafinált egyéni módszerrel kreált remek ételeket is, amelyek egyetlen főzőautomatába sem voltak beprogramozva.

Ott ült hát Frank is, az én szimpatizánsom, ő is észrevette, hogy odapillantottam.

Aztán mielőtt Robina felvehetett volna valami ünnepélyes, a starthoz illő arckifejezést, és elkaphatta volna a szemét a férfiről, az jelentősegteljesen rákacsintott. A lány elnevette magát.

- Igen, Franknak nagy része volt abban, hogy nem esett olyan nehezemre a Földtől való búcsú, s hogy bizonyos kíváncsisággal, várakozással telve emelkedtem az űrbe. Igaz, ez az űr tényleg üres volt, a kettőscsillag egy lehetséges planetáris ökoszférájától eltekintve...

Robina az emlékeibe burkolódzva, ajkán mosollyal - félig ülő helyzetben - elaludt a padló és a kupola alkotta szögletben.

Nehezen ébredt, de kialudta magát. Semmi sem zavarta pihenését. Semmi?

De igen? Valami halk, alig érzékelhető zaj. Ijedten állapította meg, hogy ez nem a fejhallgatóból kiszűrődő zümmögés.

Újra lehunyta a szemét. Mozdulatlanul hevert, pedig égett a vágytól, hogy felderítse a helyzetet.

A halk suhogásba valami ritmikus kattogás is keveredett. Mintha egyforma kavicsokat dobálna valaki a padlóra.

- Micsoda hülyeség! - kiáltott, és egyetlen lökéssel felült.

Körülötte nem változott semmi. A megszakító olyan szépen emelgette a kést, hogy öröm volt nézni. Amikor a vevőjét bekapcsolta, olyan erővel hallotta az S-melódiát, hogy sürgősen lezárta.

Ült egy darabig, és fülelt. Kisvártatva újra jelentkezett a suhogás és a pattogás.

Egyszer csak felfigyelt valamire. A pattogás mindig olyankor jelentkezett, amikor a forgódoboz bütykei felemelték a kést.

- Nocsak, ez hogy lehet?

Odaállt a szerkentyű mellé, úgy figyelte. Még a lélegzetét is visszatartotta.

Most már nem vitás! Hallotta a kattogást az S betű ritmusában. Lassan az is felderengett benne, hogy a külső fülhallgatón át hallja.

- Akkor pedig atmoszféra van a kupolában!

Gondosan megvizsgálta az oxigéntartály szelepét, amelyből a meghajtásra szolgáló gáz kiáramlott. Utána a legszívesebben jót ütött volna a sisakjára.

Az állandó üzemelés mellett a kupola hőmérséklete már túljutott a 90 Kelvin fokon, így a kiáramló oxigén gázhalmazállapotban maradt. Hát Ilyen egyszerű volt az egész! Persze, ez egyben bebizonyította, hogy az ajtók valójában zsilipek.

- Na, nézd csak! Még a végén könnyebbé is tehetem az életemet itt a kupolában! - ez a hirtelen jött ötlet sok mindennel kibékítette.

Megpróbálta jól végiggondolni a dolgot. Vajon akkor is működőképes marad egy ideig a berendezés, ha jól felfűti a kupolát? És ha nem? Elvégre a semmi szignál is ad valami tájékoztatást a Másoknak. Ha a berendezés abbahagyná a munkát...

Megint erőt vett rajta a bizonytalanság. Egy időre még arról is megfeledkezett, hogy miért van a kupolában. Közben tudatosult az is benne, hogy már tizenkét órája megszakadt a régi jel, és még nem tettek semmit. Senki sem jött a hibát kijavítani.

Tizenkét órája száll az ő jelzése az űrön át. Eddig ez a leghosszabb adása. Örülnie kellene, mégis csalódottnak érezte magát. Bár magának sem vallotta be, valami egészen mást várt.

Azért nagyon jó dolog, hogy az ő szignálja már ilyen hosszú időn át sugároz. Hiszen az a célja, hogy idecsalja a Másokat. És talán még ennél is fontosabb lenne megállapítani azt, hogy nincsenek-e máris itt.

Nagyjából ezzel magyarázhatta a bizonytalan nyomást a szíve táján. A vágyódást valami ismeretlen után, amelyet azóta érzett, hogy meglátta a nem tökéletes javítást, a remény kis szikrája volt ez, amelyet gondosan éltetett. S nem sok kellene, hogy lángra is lobbanjon.

Töprengett. Valami megfoghatatlan történik itt. Valami, aminek nem lehet messze a megoldása. Feltételezte, hogy képes lesz megtalálni. Csak még hiányzik a kulcs hozzá... Egyenletes köröket rótt az adó körül, s közben magában beszélt.

- A jelenség eddig mindig azonos volt. Mindig. Akár a kábel volt a hibás, akár súlyosabb volt a rombolás, kijavították.

Később, kissé céltalanul, bebolyongta az egész felszín alatti építményt. Elhitette magával, hogy a külső ajtók üzembiztonságát vizsgálja. S valóban, ki is tisztította a fugákból a kristálszilánkokat. Az egyes és kettős bejáratnál akadt is efféle teendője. Érdekes módon a hármasnál nem. Ott sem a hézagokban, sem az ajtó közvetlen közelében nem volt még egy aprócska szilánk sem.

Ezen érdemes elgondolkodni... Hogy is volt? Nem emlékezett vissza pontosan, hogy amikor felfedezte ezt a kijáratot, ilyen gondosan megtisztította volna.

Visszament, de nyugtalansága, határozatlansága nem csökkent. Jobbnak látta, ha visszaemlékezéseit a Reaktom startjáról átviszi egy hálózatra. Hiszen úgyis folytatni kellene a kristálykrónikát.

Sokáig írt. Csak az evés és egy kis könnyű torna kedvéért tartott egy kis szünetet.

„Nahát! Ökoszféra ez, vagy sem?” - kérdezte Mandy kategorikusan.

Ez a mondat akkor hangzott el, amikor már valamennyire képet alkothattak a kettős nap körül közösen keringő második bolygó támolgyó pályájáról. Az égítést rendkívül figyelemreméltó görbét írt le. Egy olyan nyolcast, amelynek keresztező pontjai térben nem érintették egymást. A két nap a közös bolygón kívül egy-egy saját bolygót is vonzáskörzetében tartott. Ezek erősen nyújtott elliptikus pályán keringtek központi csillagjuk körül.

Mandy kérdésének lényege a közös bolygó évi átlagos hőmérsékletére vonatkozott, amely valamennyire hasonlított a Földéhez. Mint számításaik mutatták, az egyik pályafélen - körülbelül három földi éven át - igen változó éghajlat uralkodott. Ezen idő tartamára a forgási tengely is észrevehetően megváltozott. Stef szerint ez csak azért lehetséges, mert a bolygónak nincs folyékony magja.

A Reaktom a bolygó pályájába a nyári időszakban kapcsolódott be. A dús vegetáció valósággal csalogatta őket a leszállásra. Látszólag ezzel meg is kapták a választ Mandy kérdésére. És mégsem... Nem találtak állatvilágot. Lehet, hogy a magasabban szervezett élet nem képes túlélni a pálya hidegperiódusát, amikor a bolygó naptávolban a nyolcas alsó szakaszát írja le? Vagy... Jócskán akadt még vagy.

A leszállás annyit mindenesetre tisztázott, hogy a légkör oxigéndúsabb, mint a földi, de emellett szénhidrogéneket is tartalmaz. Az egész valami benzin és alkohol keverékének szagát árasztotta, de belélegezhető volt. Az „illatot” pedig meg lehetett szokni. A talajban, akárcsak a Földön, mindenféle baktérium rejtőzött.

Mandy a benyomásairól készített közös jelentésben még egyszer visszatért a magasan fejlett életre vonatkozó kérdésekre. Ezt a terjedelmes tudományos vizsgálati anyaghoz keltett csatlakozni.

- Azt hiszem, az emberek még élni is képesek volnának itt - felelte Stef. - Az Ilyen telet még át lehet vészelné, ha kellő időben gondoskodunk megfelelő energiabázisról.

- Azért ha a bolygó betelepítése valóban küszöbön állna, akkor előbb ki kellene

próbálni rajta a Csokadze-Brewster-teóriát - vetette közbe Frank.

- Ajaj! - Mandy a mennyezet felé fordította szemeit. - Te aztán tényleg mindjárt a dolgok mélyére hatolsz! Magam részéről szívesebben fáznék három éven át, mint hogy azt megkockáztassam, hogy az egész bolygó „via világűr” vagy „via központi csillag” elvitorlázzon. Tudod, hogy mennyire kezelhetetlenek az ilyen pályakorrekciók?

- De lehetségesek! - repllkázott Frank. - Akinek meg nincs bátorsága kockáztatni, csak hadd fázzék! Ma meg nem él senki a bolygón, a kockázatban benne foglaltatik a pusztulás lehetősége is.

- Csak lassan a testtel! - kapcsolódott be Robina a vitába, pedig a szakkérdéseknél rendszerint visszatartotta őt a többiek nagyobb tudása. - Ez a bolygó nem üres. Életet hordoz. Még akkor is, ha mi csak flórát találtunk rajta. De először is, az eredményeink csak ideiglenesek, hiszen mit lehet három hónap alatt pontosan meghatározni, másodszor meg kötelesek vagyunk minden idegen életet respektálni.

- Ugyan már! - ellenkezett Frank. - A kérdés itt is csak az, ami a Földön. Ott a magunk fennmaradása érdekében előbb-utóbb mindent feláldozunk, ami nem múlhatatlanul szükséges. Hát mondd, mit tettünk a jó öreg Földdel? Mindent optimalizáltunk. Ami meg nem fért bele a modellbe, azt kidobtuk! - És Frank teátrálisan magasba emelte a karját, majd komikusan lemondó mozdulattal újra leejtette. Még fújt is egyet Robina felé.

- Azért ott is sokszor le kellett győzni az emberek ellenállását! - védte a lány dacosan a véleményét.

Frank csak a vállát vonogatta, s újra munkája fölé hajolt.

Robina felidézte magában a lassan eltűnő világot. Világos, azért igaza van Franknak. Lépésről lépésre, tárgyilagosan és törvényszerűen mindenütt megvalósult az optimum. De közben - Robina legalábbis így érezte - mindig elveszett a szépség egy darabkája. Elveszett valami, ami addig szorosan összefüggött az emberi léttel. Történelem vált belőle, s már csak kétes múzeumi értéke volt.

Úgy érezte, hogy visszakerült Kölnbe, az állomás előtti térre, a galambok és a turisták közé. A térre, amelyet túl kicsire méreteztek, s ezért csak elégtelen rálátást engedett a grandiózus dómra. Hogyan tűrhették el egykor az emberek, hogy egy ilyen lármás, profán intézmény, mint a pályaudvar, közvetlenül remekmű mellé kerüljön? Úgy látszik, a pénz hatalmasabb volt, mint az egyházé.

Akkor járt először Kölnben. Ed meghívására érkezett. Kicsit örült is, hogy bátyja nyilván elkésett, és így lehetővé vált, hogy a régi időnek ez a gyönyörű emléke minden idegen kommentár nélkül hasson rá. Ritkák az ilyen pillanatok. Mennyire más volt a valóság, mint egy film vagy fotó - hiába testesül meg azokban minden technikai rafinéria.

Közvetlenül a lába előtt galambok turbékolnak. Várták, hogy a turisták ételmet szórjanak közéjük. Ezek a galambok úgy hozzátartoztak a dómhoz, mint erőtér a mágneshez. Madarak, amelyeket az emberek képtelenek voltak elűzni. Csak a falak nem tudtak már a galambok rongálásának ellenállni...

- No, kedveskéim - szólította meg őket gondolatban -, hogyan kártalanítsalak benneteket ebben az új helyzetben? - Akkor még csak bizonytalan elképzelései voltak Ed üzemének itteni munkájáról.

Egyelőre állt és bámult. Észre sem vette az idő fenyegető jeleit, amelyek Ed vállalatát ideszólították. Nézte az égbe törő épületet, és valamit felfogott a felfoghatatlanból, az emberi vágyakból, a fennköltből. Úgy sejtette, valamit abból is megérezett, amit az embereknek itt minden időben meg kellett éreznie, amióta ez a mű elkészült. Az embereknek, kik nyomorúságos kunyhóikból és szűkös lakásaikból ide érkezve, először álltak szemközt ezzel a csodával. Nem erősítette-e meg valamennyiüket a hitben, hogy egy magasabb rendű lény maga készítette ezt a monumentális és tökéletes építményt?

Annak idején feltétlenül. És ma? Önkéntelenül vállat vont. Bizony ma, az antigravitáció korában az épület még mindig nagyon hatásos. Csak más módon mutat rá a magasabb rendű lényekre. Azokra a régi emberekre utal, akik a tökéletességre és halhatatlanságra törekedtek.

Egy kis büszkeség fogta el, hogy ő is tagja ennek az emberi nemnek.

És ezután rögtön felötlött benne az együgyű kérdés: „Ugyan hová tartozhatna még az emberi nemen kívül?”

Csak néhány métert kellett megtennie a bejáratig. Eddel úgy beszéltek meg, hogy ha nem tud érte jönni, akkor ideiglenes lakásán várja. Némi habozás után átlépte

a történelmi világ küszöbét. Félhomály és kellemes hűvösség lengte körül. És csönd. Amikor szeme hozzászokott a félhomályhoz, észrevette, hogy a templomot turisták népesítik be.

Itt bent is lenyűgözőek a távlatok. A hatalom...

Beolvadt egy fiatalokból álló csoportba, akik csak suttogva szólaltak meg nagy ritkán.

Velük együtt nézte végig - mint egy színes képeskönyvet - a festményeket és szobrokat. A tartalom nem sokat mondott neki. Csak néha villantak fel a történelemből tanultak. Egyre csak felfelé szegeződött a tekintete. Követte szemével az oszlopok futását a méltóságos boltozatig, bámulta a mennyezeti freskók pompáját.

Aztán beült az egyik fapadba. Élvezte a légkört. Az járt az eszébe, milyen szép is lett volna, ha Borisz vele jöhet. Borisz... Kissé fájt rá gondolni. Jelenetek jutottak eszébe abból az időből, amikor dobogó szívvel először lépett kísérleti osztályába, és hangsúlyozott komolysággal foglalt helyet a katedrán, a szimulátornál. Elmagyarázta hallgatóinak, hogy ez a gép a kísérletezők agyi potenciálját vizsgálja. Kiemelte a fokozott koncentráció fontosságát. Mindenkit óvott a figyelmetlenségtől, amely a mező elszabadulásához, sőt komoly esetben balesethez is vezethet.

Időnként elbeszélgetett a kétkedőkkel, akik azt hitték, hogy az ő erők elégtelenek egy mező bioárammal való aktivizálására. Azután a gyakorlatban is bemutatta nekik - a szerkezet görbéi és mutatói között -, hogy a biofizikai irányításhoz egy csöppnyi miszticizmusra sincs szükség, csak összpontosításra és bizonyos készségekre. Végeredményben mindenkinek, aki csak jelentkezett a mezőoperátori munkakörre, elő is hívta ezt a készségét. Irányított, dicsért. Ha az előírt tananyag azzal fenyegetett, hogy elnyeli valamelyik hallgatót, szigorú alkalmazott. Végül mindenkinél elmúlt a bizonytalansági érzés.

Egyetlen szimulátornál maradt minden erőfeszítése hiábavaló.

Gondolatban elmosolyodott.

Még gyakorlati bemutatókat sem tartott szívesen ott, mivel azok is elég gyengén sikerültek.

Ezen a szimulátoron tanult Borisz. Borisz, a karcsú, kék szemű, göndör hajú. Ez a fiú őt - kissé nagyképmű így értékelte - figyelmesen nézte, meghallgatta, s látszólag minden kijelentését elfogadta. Ő valami tartózkodást sejtett ebben a látszólagos ellentmondás-nélküliségben. Ez izgatta, és még tökéletesebb munkára sarkallta ennél a gépnél. Érezte a tanulóközösség többi tagjának csodálatát, amikor látták, hogy ő, a látszólag jelentéktelen kis személy, milyen könnyen kényszeríti a mezőt akarata teljesítésére. Még akkor is minden sikerült neki, ha a szimulátor -igaz, egy kicsit fel is vágott - anomáliákat idézett elő. Olyanokat, amelyeket normális körülmények között, például egy úrhajó fedélzetén vagy egy anyagközpont energiarendszerében riadót és az objektum kiürítését jelentették volna.

- Hát igen. Hát ez az én területem! - gondolta büszkén. Ki is húzta magát annyira, hogy az ódon, merev templomi pad megreccsent alatta.

Ez az egy, ez a Borisz tartotta meg a különállását. És a teljesítményei sem voltak a legjobbak. Akkor aztán Robina nagyon rászállt. Mindenki más elé helyezte. Külön feladatot adott, sok demonstrációt bízott rá. Legtöbbször negatív eredménnyel. Türelemmel játszott vele. Igen, játszott vele.

Addig, amíg egy napon Borisz átfogó magyarázatot nem kért az agyáramok aktiválhatóságáról és a szuggesztív képességről a koncentrációs fázisban.

Robina ezzel a magyarázattal zárta le az oktatást. A többiek elhagyták az osztályt.

Mire Robina észrevette volna a csapdát, már bele is esett. A férfi hirtelen megragadta a kezét, és mélyen a szemébe nézett.

- Robina, nem akarod feladni?

Hangjában nem kérdés vibrált, hanem kérdés. Robina érezte, hogy fejébe szalad a vér, és feltámad benne az ellenkezés. Aztán egy pillanat törtrésze alatt megvilágosodott előtte, hogy nagyon kedveli ezt a fiút. Mindaz, amit Borisz hatása ellen magában felépített, azonnal összeomlott. A csókja ellen pedig mér csak egyetlen ellenvetése volt: egy másik csók.

- Hát Igen. Így kezdődött.

Kényelmesen kinyújtotta a lábát, azután eszébe jutott, hogy e szent falak között ez talán illetlenség. Újra szépen, egyenesen ült.

Boldog időszak volt.

Akkoriban apa viselkedése se ment az idegeire. Willfart személyeskedései idétlennek tűntek. Eltűnt az egyedüllét érzése, a testetlen vágyódás, mint úrhajó egy messzi galaxisban.

Borisz kezdettől fogva – érthetetlenül – azt kívánta, hogy a nyilvánosságot zárják ki, teljesen vonuljanak vissza. Ez az egész úgynevezett valami egyedi jelleget adott. „Mégis kellemetlen egy oktató-növendék viszony, az ilyesmit minden szabadelvűség mellett is a tekintély szenvedí meg.”

Robina erőt merített Borisszal való kapcsolatából. Azt hitte, hogy a kiegyensúlyozottság, amelyet csak most ismert meg, még a nézőket is gyorsabb megadásra fogja bírni. Ragaszkodott hozzá, hogy „forró” kísérleteket vezessen. Amikor engedélyezték, úgy érezte magát, mint egy sakknagymester, aki egyedül játszik szimultán egy csoport kezdő ellen. A forró mezőket elosztotta a tanulók között. Ezek egyenként akkora tömegű antianyagot tartalmaztak, hogy egy is levegőbe röptethette volna az egész labort. Ám ő nem félt.

– Akkor csúcsformában voltam! Valószínűleg ekkor figyeltek fel rám. Másképp nem támad olyan ötletük, hogy engem, a nyeretlen kétévest jelöljenek ki a Reaktom útjára.

Gondolatban visszatért a dómhoz. A főhajó lassan kiürült. Dél felé járt az idő. A turisták napi elfoglaltsága pedig szabályozott,

– Micsoda abszurd gondolat ez a Reaktom-ügy! Elmennni és ezt az egészet tizenkét hosszú évre feladni, akármilyen szépen berendezett pléhskatulyáért...

Maga köré nézett, és a napsütötte térre gondolt. Festett csillagok helyett valódiakért, amelyekből milliárd világít ott elő a sötétből. Útitársakért, akiket nem ismerek, s akikkel talán meg sem értjük egymást. Mindezt azért, mert képes vagyok a forró, összeomló mezőkkel úgy játszani, mint kislány a babájával. Ha jól emlékszem, így fejezte ki magát Donas.

Lassan felcihelődött, elindult a kijárat felé. A nyitott ajtón át kilátott a térre. Odakint esett.

– Meglehetősen bárgyú elrendezés! – gondolta. Délben hozzák ide az esőt. De aztán eszébe jutott a lángoló nap, amely utazása alatt besütött az ablakon, és sugarai mindent fölhevítettek. A klímaszabályozás ellenére a friss levegő és az esőszag, amely a bejárat felől áradt, nagyon kellemes volt.

A téren sem emberek, sem galambok nem voltak.

– Meleg nap van ma! – szólalt meg mellette egy károgó hang.

Odafordult. Idős, szemmel láthatóan kiszáradt ember állt rézsút mögötte, s nézett rá nedves szemeivel. Tartása hajlott, haja vékony és ősz, arccsontjain már csak a bőr feszült.

„Legalább százhusz éves lehet...” – latolgatta Robina.

Először némán odabólintott. Aztán úgy gondolta, ez kissé talán udvariatlan gesztus egy ilyen aggastyánnal szemben, és meg is szólalt:

– De itt benn valószínűleg mindig ilyen hűvös van.

– Igen – biccentett az öreg meggondoltan. – A templom hűvös és nagy. A nagyságnak hűvösre van szüksége. No jöjjön!

Még mindig meggörbülten állt, s egy gesztussal visszahívta Robinát, miközben alulról fölfelé végigmustrálta.

A lány kinézett. Kint a nedvesség éppen most lepte el teljesen a plasztlapokat. Néhány percig még bizonyára tartani fog az eső. Némi habozás után követte az öreget. A dómban már csak leghátul, elszórtan üldögélt néhány ember.

A középső úton, a padsorok között aprózó léptekkel tipegett előtte a kisöreg. Szemben, az oltárnál állt meg, egy nagy, sötét ládánál, amelynek rendeltetésével a félhomályban először nem tudott tisztába jönni.

Az aggastyán felnyitotta a fedelét. Klaviatúra tűnt elő. Orgona!

Az öreg Robina felé biccentett, és még állva leütött egy méltóságteljes akkordot. Majd meghajlott háttal leült az ülőkére, s percekre elmerült a virtuóz játékba.

Robinát lebilincseltek a hangok. Még sohasem hallott ilyen óriási térben művészi orgonajátékot. Csak később tudta összeszedni az első összefüggő gondolatot.

– Milyen vértelen emellett a legrafináltabb elektronikus hangtechnika is!

Már nem látta az öreg vörös arcát, a szikár, szigorúan kiegyenesített padsorokat, a sötét képeket. Magával ragadta a hangok áradata. Az volt az érzése, hogy felrepítik a magasba.

Később, amikor a magas szoprán hangok szinte közvetlenül a gótikus mennyezetből törtek elő, újra gyermeknek érezte magát. Mintha – mint régen – Ed bökdösné a

bordáit ingerkedve.

A zene hirtelen maradt abba. A csönd egészen megrohanta és megijedt.

Az aggastyán felfrissülve, gyermekes nevetéssel ült előtte, keze még a billentyűkön. Nem nézett rá, csak megkérdezte:

- Ugye, milyen nagyszerű dolog?

S még néhány disszonáns akkordot csalt elő a hangszerből, amelyek úgy jajgattak, mint amikor valaki nagy bajban van.

- Téged nem a játékom rázott meg - mondta Robinának -, hanem maga a hangzás.

Robina rámosolygott és beleegyezően bólintott, de volt a nézésében valami értetlenség.

Az öreg folytatta:

- Hallgasd csak, hisz nemsokára örökre vége.

Nem értette. - Miért? - kérdezte naívan.

Az Öreg kemény mozdulattal lecsapta a hangszer fedelét. Aztán felugrott, olyan hevesen, hogy a lány hátrahőkölt.

- Mert ezek tönkreteszik! - kiáltott.

És eltűnt a háttérben, az orgona sípjai között.

- ...reteszik... teszik... ik... - zengett másodpercekig a boltozat alól a visszhang.

Ketten-hárman arrafelé fordították a fejüket. Robina pedig lassan kiment. Még mindig a zene és az aggastyán szavainak hatása alatt állt.

- Micsoda mulatságos kuvik! - gondolta. - Ugyan ki akar itt valamit is tönkretenni? Ed is azért jött ide, hogy mindent megjavítson, renováljon...

Érezte, hogy az öreg kifakadása valamiféle összefüggésben van Ed tevékenységével.

- Gondolkozz józanul, Robii Még ha van is a vezető államoknak bizonyos feleslege, ilyen ráfordítást az sem indokolna. Legalábbis nekem ez a véleményem!

Este volt, Ed ideiglenes lakásában ültek. Robina is kapott egyet azon az emeleten. Éppen a dőmbeli élményeit mesélte.

- Megértem én... de... valami elvész, ami eddig szép volt. Elvész az emberiség számára! - kiáltott izgatottan.

Ed csak a vállát vonogatta.

- Nézd, ebben a dőmben az utolsó istentiszteletet 132 évvel ezelőtt tartották.

Véletlenül tudom. Azóta a templom pusztá látványosság a turisták számára. Jó, belátom, sok felejtethetetlen hangverseny színtere.

- Na ugye!

- De hát mit képzelsz? Álljon neki sok száz szobrász és kőfaragó kézzel homokkővet faragni? Bonyolult eljárásokkal a köveket behelyezni, és így lépésről lépésre új dómot, új katedrálist és új történelmi színházat vagy mit tudom én, mit gyakorlatilag újra megépíteni? Kérdezlek, hol vannak erre alkalmas emberek? - Hol vannak, hol vannak? Nagyon sok ember érdekelt ebben. - Robina hangja fokozatosan elhalkult.

- Ez nem csak érdekeltség kérdése. Egyébként az érdekeltségben is kételkedem. Ha meg arra gondolok, hogy elhúzódnának az ilyen munkák... Nem, ilyesmit megtenni már nem áll érdekünkben. Az ilyen program a társadalomnak nagyon sokba kerülne. Hiszen a modern koncerttermekben is jó az akusztika. Legalábbis néhányban. A legfontosabb mindenesetre az, hogy a kultúrának ezt a néma tanúját, tehát magát az épületet megőrizzük. És a mai eljárásunkkal ez megoldható. Valószínűleg véglegesen. Olyan marad, ahogy ma láttad.

- De miért nem lehet az akusztikát is megmenteni? Miért kell ennek a csodás, méltóságteljes hangzásnak eltűnnie? Hallottál te már ott egyáltalán orgonát?

- Igen, de sajnos semmit sem tehetünk, Ha végeztünk vele, már csak a látvány marad. Kívül-belül bevonjuk policlearral. Ez átlátszó réteg. Teljesen megállítja a pusztulást. Egyébként még ez is annyi társadalmi ráfordítást fog igényelni, hogy abból két nagy kultúrpalota építésére futná. Akkorákra, mint a berlini.

- Ej, ti, meg a nagyszerű gazdasági megfontolásaitok!

- Ezért azt hiszem, érthető - folytatta Ed zavartalanul a koncepció ismertetését -, hogy miért koncentrálnak a legfontosabb építményekre, hogy úgy mondjam, egyes korok, művészeti irányzatok fő műveire. A többi bizony nem fog örökké tartani... Emiatt meg ráncolható a homlokodat, ameddig csak akarsz!

- Azt hiszem, Ed, nagy szerencse, hogy nem vagy tagja a Kulturális Örökségek Tanácsának - replikázott Robina, nem minden gúny nélkül.

Néhány nappal később Ed váratlanul videofonált az intézetbe. Robina meglehetősen fáradt volt. Akkor kezdett edzeni, a Reaktom-expedícióra készülve.

Ed új címet diktált fel. Robina csodálkozva vette tudomásul.

- Hogyhogy? Ilyen gyorsan végeztetek az óriási dómmal? - kérdezte. A válasz kissé akadozva érkezett.

- Nem... dehogyl Tudod, amikor kezdeni akartuk, több százan megszállták a templomot. Még a lépcsőn is ültek. Olyan szervezeten mozogtak, mindjárt látszott, hogy hetekig kitartanak... Végül a vezetőségnek biztosítania kellett a területi bizottságot, hogy elkezdik egy új technológia kidolgozását.

- Hm... - morogta Robina, bár egy gúnyos mosolyt nem tudott elrejteni, s Ed fintorral nyugtázta. - Mihelyt lesz egy kis szabad időm, meglátogatlak.

Robina lassan elvált az emlékeitől. Még mindig ott tikk-takkolt előtte a megszakító. Semmi sem változott a közelében.

- Ezt az esetet a dómmal felírom - határozta el. - Ez talán nyújt valami képet az emberiségről.

Egyre inkább unatkozott, s ugyanakkor csodálkozott is. Addig töprengett, míg lassan méregbe gurult. Azért, hogy megelőzzön önmagánál valamilyen felesleges dühkitörést, elhatározta, hogy még aznap felkeresi a grottát, bár ezt eredetileg csak másnapra tervezte. Meg kellett fürdenie, s további készleteket is akart hozni.

-Talán mégis érdemes volna légkört csinálni - jutott eszébe.

Még egyszer mindent megvizsgált, aztán hirtelen elhatározással elment.

A barlangba érve lazított néhány órát. Űrruha nélkül, frissen mosdva, bizsergető oxigén atmoszférában. Hát ezzel igazán nem kellett takarékoskodnia. Ez mindig eszébe jutott, valahányszor újabb szelepet nyitott ki.

Nem volt kedve mindjárt visszamenni a kupolába. Visszatérését másnapra halasztotta.

Miközben csomagolt, már csak megszokásból is bekapcsolta vevőkészülékét. És mit hallott? Újra csak az idegenek elnyújtott szignálját.

Ledobta magát a fekvőhelyére. Lázasan gondolkozott.

- Akkor lopózkodnak elő ezek a... ezek a manók, ha hosszabb időre és messzebb megyek el a kupolától. Rendbe hozzák az adót, hogy adja a saját jeleiket, aztán nem látni őket többé, amíg a körzetben vagyok.

Ez csak egyet jelenthet. Azt, hogy figyelnek. Mégpedig állandóan!

Nem éppen kellemes érzés! Akaratlanul körülnézett.

- Ej, ez badarság! - próbálta összeszedni a bátorságát. - A kupolában nincs olyan berendezés, amivel figyelhetnének. Vagy volna? Ebből a szempontból tényleg nem vizsgáltam át.

Gépiesen a szkafander után nyúlt. Csak a zsilipben jutott az eszébe, hogy ezek az ő drága szomszédai nagy valószínűséggel tönkretették a jelzés megszakítót.

- Az alamusziak! - fordult vissza morogva. Összekereste a szerszámalt, egy-két alkatrészt, amennyi egy új készülékhez kellett. De kést nem akart többet feláldozni. Megteszi majd helyette egy fémszalag a ronccsá vált leszállóegység köpenyéből. Ebben az esetben okosabb, ha mindjárt többet készít, mosolyodott el.

A roncsnál olyan látvány fogadta, ami nem kis sokkot okozott. A szögletben, a stabilizátor és a roncs között, gondosan sorba rakva, ott állt mind a két megszakító. A „mindenevő” motor meg az oxigéntartály.

Amikor egy kissé magához tért a meglepetésből, így morfondírozott:

- Szóval lopni nem lopnak. A helyes összefüggést viszont a roncs között és közötttem megtalálták. Vajon mit akarhatnak még? És miért nem mutatkoznak?

Ez volt a legégetőbb kérdés. Valósággal beleélte magát Robina agyába. Állandóan ott zakatolt benne, s egyre erősebben aggódott, valósággal a kétségbeesés szélére jutott. Egy darabig még töprengett, aztán felkiáltott:

- Ej, mit! - Felszedte az oxigéntartályt és a hozzátartozó készüléket. A magával hozott alkatrészeket egyelőre a roncsnál hagyta.

Hangulata mindenesetre szöges ellentétben állt délceg lépteivel, amelyekkel a folyosón át a ferde pályás felvonóhoz ment. Most is az volt az érzése, hogy figyelik. A vibráló fényben árnyakat vélt feltűnni és eltűnni, sőt, mintha zörgést, remegést is észlelt volna.

Emiatt nagyon meggondoltan használta a nyomógombokat. Határozottan félt, amikor átszelte a kerek termet. Csak akkor lélegzett fel, amikor a kupolába érkezett. Már meg sem lepődött, hogy az átvágott kábelt újra megjavították.

Mégis hirtelen aggályai támadtak, amikor használni kellett volna a lézervágót. Ezek semmiképpen sem akarják ezt engedni! Úgy érezte magát, mint egy makacs kisgyerek, aki minden józan meggondolás ellenére ragaszkodik saját álláspontjához. Azért mégis bevezette a lézert, miközben szégyenkezve suttogott

maga elé:

- Utoljára...

Összerakta a készüléket. Utána, bár kissé húzódozott tőle, nekiállt átkutatni a kupolát. Nagyon alapos volt, még az antennacsatlakozásig is felugrott, de az égvilágon semmi sem mutatta, hogy valahol megfigyelőkészülék volna beépítve.

Támadt egy új ötlete. Még csodálkozott is, hogy nem jutott hamarabb eszébe.

- A biomezőt figyelik! Igen, az én saját biomezőmet! Ha azt egyáltalán nem vagy nem elég erősen érzik, tudják, hogy elmentem, és szabad az útjuk. Hát persze, ez világos! - szögezte le győzelmesen. - Na, várjatok csak! Éppen a legrátermettebbel kerültetek szembe. Mert a mezőkhöz egy kicsit Robina Crux is ért!

Mindjárt át is nézte a felszerelését. De nem találta azt, amit keresett, ezért elhatározta, hogy visszatér a grottába.

- Kár a fáradságért! - morogta, és nekiállt leszerelni a készülékét.

Már éppen állandó érintkezését szerelte, amikor valami rettenetes történt.

Rövid fütttyentést hallott. Ezután erős villámlástól kísért robbanás következett, éles, kábító hanghatással. Azonnal a padlóra vetette magát. Szkafterén át is érezte az épület és talaj remegését.

- Vége! - gondolta. - Ezek idepörköltek!

Csak néhány perc múlva tudott összefüggően gondolkodni.

- Nem, hát ez képtelenség! Ha el akartak volna pusztítani, nem ilyen teátrálisan próbálkoznak. Mi szükségük lett volna dörgésre és villámlásra? Száz más lehetőség adódott volna, és fog is még adódni.

Feltápáskodott.

- Sértetlen vagyok - állapította meg. Viszont a megszakítókészülékében, amelyet már üzemben kívül helyezett, az emelő és a szelep kiszakadt a helyéről. Az adóberendezés látszólag ép volt.

Gépiesen bekapcsolta vevőjét. Az idegen szignál felhangzott, ám sokkal halkabban, mint máskor. Még egyszer körülnézett. Aztán eszébe jutott, hogy felnézzen az antennára. Sem a reflektor, sem pedig a négy méter átmérőjű homorú tükör nem volt a helyén.

Hiába, úgy látszik, sohasem fog közel férközni az idegenekhez. Kétségek mardosták. Hát nincs amúgy is elég baja? Annyi azonban már biztos, hogy az előbbi robbanás valamilyen külső hatás következménye volt.

Elindult. Ez egyszer alapos munkájába került, míg kijutott a hármas számú kijáraton. Amikor végre sikerüli, mindjárt észrevette, hogy kint az ajtó felületét, de még a fugákat is teljesen ellepték a kristálytörmelékek. A felette levő, a fennsíkra vezető átjárónál még nagyobb darabok is hevertek. A kupola tetejéről pedig egy lekopasztott csont meredt az égnek. A parabola-tükörnek semmi nyoma.

Megkerülte az építményt. A szemben levő oldalon aztán tisztázódott minden. Karcolásokat talált a kupola felületén. A nyomok félreérthetetlenek voltak. Most már megbizonyosodott, hogy meteorit szakította le a tükröt, s nyilván valahová a közelbe sodorta. Továbbment, s a nyomokat egyre könnyebb volt értelmezni. A piramisnak ezen az oldalán valóságos törmelékzuhatag folyt lefelé. Ilyesmire nem emlékezett, ez tehát csak most keletkezhetett. Talán egy méter széles volt a törmelékhalmoz. Ez volt a meteor útja. És, hacsak nem csalta meg a szeme, fent a törmelék között, a görgeteg tövében, a lezuhant oszlopok melleit a széttört és elporlott kristálylapok között ott hevert egy szürke, szétrombolt valami: a tükör!

Itt is megpróbálta a vevőt. Alig lehetett fogni a szignált. Valószínűleg maga a kupola árnyékolja a hullámokat.

Először újra elfogta a düh, de hamar átcsapott kárörömbe.

- Semmi baj, kedveskéim! - gúnyolódott. - Most meglátom, mire vagytok képesek! Ez aztán szép feladat, nem? Mostanában nem nagyon jut időtök arra, hogy a hozzám hasonló rendbontókkal foglalkozzatok.

Sietősen nekiindult a leereszkedésnek, de végül is inkább újra igénybe vette a hármas bejáratot. A folyosók útvesztőiben már jobban kiismerte magát, mint a kristálydzsungelben.

Néhány órával később figyelemreméltó fémszörnyeteg hagyta el a barlangot.

Robina nehéz nyomáskiegyenlítő ruhát erőltetett a vékony szkafterre, olyat, amin semmiféle sugárzás nem hatol át. Persze abban nem lehetett egészen biztos, hogy a Mások nem infraszenzorokkal figyelik-e. Ezért egész testét hatalmas fémspirálba csavarta, amelynek egyik vége a hátára erősített kondenzátorhoz

vezetett, a másik pedig földelésben végződött. Tulajdonképpen nem tudta, hogy hatásos-e ez a berendezés, de remélte, hogy teljesen kompenzálja saját biomezőit.

Az öszvérkét a barlangnál hagyta. Nem tudta, hogy észlelhető-e a kipufogása. Hogy valójában mire adta a fejét, azt csak egy óra múlva kezdte sejteni. S egy további óra múlva már ott tartott, hogy véglegesen feladja az egyébként is bizonytalan kimenetelű kísérletet.

Tartott egy kis pihenőt, s utána tovább gyötörte magát.

Nem lépett a felszín alatti helyiségekbe. Lehet, hogy az ajtókkal való manipuláció is ellenőrizhető. A nyitás-csukás mindig energiát emészt fel. A Földön ezt ellenőriznék.

Két órájába került, amíg felkapaszkodott a kristály-zuhatagon. Ha azt akarta, hogy egész készülődésének és a magára aggatott ördögös felszerelésnek valami értelme legyen, akkor egy pillanatra sem hagyhatta egyetlen testrészét sem a spirálon kívül. Így kénytelen volt pingvin módjára, zárt kezekkel és lábakkal fokról fokra ugrálni, miközben a spirál valósággal a közetbe préselte a testét.

Egyszer nagy ijedten az is az eszébe jutott, hogy a Mások könnyen alkalmazhatnak hallókészüléket vagy szeizmográfot a megfigyeléshez. Márpedig, véleménye szerint, úgy jár, mint egy úthenger.

Amikor végre felért a fennsíkra, annyira fáradt volt, hogy lehetetlennek érezte a továbbjutást. Ránézett az órájára, és tudta, hogy egyetlen percet sem késlekedhet. Már kerek kilenc óra eltelt az antenna lesodródása óta. Ebből nyolcat kétségtelenül a bioszenzorok érzékelőkörén kívül töltött. Arra emlékezett, hogy a Mások néhányszor már három óra alatt elvégezték a javítást. Csak az a gondolat nyugtatta meg valamennyire, hogy a tükör pótlása vagy akár helyreállítása - ha egyáltalán sikerül - biztosan több időt vesz igénybe.

További két és fél óra múlva érte el a célját. Ott állt a kockákkal borított fennsíkon, a lépcsős piramis mellett. A megkönnyebbülés mély sóhaja tört ki belőle. A magaslatra érve mindjárt észrevette, hogy a kupola tetején, a méltóságteljes tükör helyén még mindig az az undok csonk ágaskodik.

Persze szüksége volt még egy kis időre, amíg annyira kifújta magát, hogy figyelmesen szemügyre vehette a környéket.

Azt pusztá szemmel is megállapíthatta, hogy a kupola közvetlen közelében semmi sem változott.

Lassan, gondosan pásztázta messzelátójával a kupola környékét. A másik oldalra, ahol a meteor végigszántott, nem látott, így nem tudta megállapítani, hogy ott fekszik-e még az összetört tükör. Egyébként sem hitte, hogy a törmelék használható egyáltalán valamire. Viszont ezeknek a titokzatos szomszédoknak közismert rendszeretete mellett...

Tovább vizsgálódott. Amikor a hármass bejárat került a látómezéjébe, meglepetésében felkiáltott. Az ajtót alkotó kristálylap közvetlen közelében nem látott többé sem törmelék, sem szilánkokat. Messzebb, a lépcsőn és a fennsíkon még minden ott hevert.

- Szóval dolgoznak már! - morogta maga elé elégtétellel. Érezte, hogyan olvad le róla eddigi fáradtsága, és átadja helyét a reszkető feszültségnek, az aggodalmas várakozásnak.

Két órán át szakadatlanul kutatta a környéket valamiféle mozgás után, eredménytelenül. Meglehetősen idegfesztető és kiábrándító tevékenység volt. Kiábrándító azért, mert feltételezte, hogy ezt a nagy javítást nem képesek megcsinálni. Akkor viszont ő sem tudja az S-melódiát még egyszer az űrbe küldeni. Eltűnik az utolsó remény, hogy sikerül magára irányítani valakik figyelmét. Határtalan csalódást, nagy ürességet érzett, így aludt el, a spirálban állva, a fennsíkon...

Amikor felébredt, megrémült. Fenn, a régi helyén, ott állt az új parabolatükör. Nem, ez nem is ugyanaz a tükör, ez egészen új! A réGINEK már voltak csorbái, ez az új meg csak úgy ragyogott a vibráló fényben.

Összehúzott szemekkel figyelt. Először azt hitte, nem is ébredt fel egészen, s amit lát, képzelődés vagy álom.

- Nem. Ez nem tévedés... forog a tükör! - sietve a távcső után nyúlt. - Ez a tükör forog! - fel tudott volna ordítani.

Belenézett a messzelátóba, és egész teste megmerevedett. A nagyítás következtében jól kivehetően, az atmoszféra nélküli térben tiszta körvonalakkal ott állt vagy feküdt a kupolán, közvetlenül a tükör alatt, egy félig deformált ellipszoid, vagy jobban mondva, egy óriási, félbevágott körte. Vagy ha így

jobban tetszik, egy fémesen csillogó, óriási bogár.

Remegő ujjakkal igazított a távcsövön. Fent már nem mozdult semmi. A tükör szilárdan állt, mint régen, mint mindig!

- Állj! Tartsd nyugodtan a távcsövet, Robi! A körte végén, a keskenyebbik végén, valami mégis mozog.

Koncentrált. Vékony, karszerű képződmény hadonászott ott. Izgatottan felsóhajtott. Egy mérőműszerrel csápol. Semmi kétség, egy kis dobozzal dolgozik.

- Most állítja be a tükröt! - sóhajtotta, s előmlött rajta a mély megelégedés. Még a hálás könnyek is kicsordultak a szeméből.

- Hát ilyenek a szomszédok... Az én szomszédaim.

Majdnem elvétette a döntő pillanatot. A körte alakú test vízszintesen eltávolodott a tükörantenna árbocától, leereszkedett a fenszíkra. A hármaskor bejárat fölött állt másodpercekig, majd lejjebb süllyedt. Csak az ajtó előtt egyenesedett fel. Az ajtó magasba lendült, majd becsukódott a Valami mögött. Mielőtt Robina felocsúdíthatott volna, a kisbolygón minden a szokott mozdulatlanságba merevedett.

Az ütemesen vibráló fény most úgy hatott rá, mint egy gúnykacaj.

Még verítékezett a felindultságtól, s a pulzusa is meglehetősen vadul száguldozott. Megpróbált hideg önuralmat erőltetni magára.

- Utána, az épületbe! Amilyen gyorsan csak lehet! - adta ki a rendelkezését.

Kötélét egy kiugró kristályhoz kötötte, és lecsúszott a platóról. Földi körülmények között a kesztyűje ugyancsak megsínylette volna.

Aztán összeszorított lábakkal, mintha csak a spirál része volna, felugrált a lépcsős piramisra. Maga is csodálkozott, milyen óriási erőtartalékok mozgósítására képes. Nem hitte volna, hogy ilyen rövid idő alatt megérkezhet.

Jól tudta, hogy a Körte alig fél órája ment végig a folyosókon, ám most ez sem zavarta.

Olyan gyorsan, ahogy csak a spirál engedte, a lépcsőhöz ugrált. Hívta a liftet, még azzal sem törődve, hogy így elárulhatja magát. Lement vele a körcsarnokba, s onnan a legrövidebb úton fel, a kupolába.

Ott gyorsan, de nagyon odafigyelve, üzembe helyezte a megszakítót, bár a magára tekert spirál ebben meglehetősen hátráltatta. Még vigyáznia is kellett közben, hogy teste és főleg a keze a spirálon belül maradjon.

Amikor aztán az S jelzés újra felhangzott, szívdobogva visszahúzódott a kupola faláig. Csak most reagált teste a szokatlan erőfeszítésre. Úgy érezte, mintha összetörték volna, bár ez tulajdonképpen nem fáradtság volt. Pulzusa még mindig vadul lüktetett, tagjai szinte lázban égtek. Gyomra összeszorult a félelemtől. Az életben nem félt még így. Soha nem félt még ennyire.

Percenként nézte az óráját. Egy idő múlva sikerült nagyjából összeszednie magát. Zavaros gondolatok kergetődztek a fejében. Minden elképzelhető variáns, csaknem mindig ugyanazzal a végkicsengéssel.

- Hiába volt minden, ezek nem fognak előjönni. Régen észrevettek már a lift használatát miatt. De másképpen nem lehet idejönni.

Eközben majdnem elszalasztotta az ajtó kinyílását.

Megmerevedett, de a tudata most roppant éberen regisztrálta, ami a kupolában történik.

Az ajtóban ott feküdt - vagy állt? - a fél Körte, elől a keskenyebb, nyélszerű végződéssel. Ezt Robinára irányította, s a nyél egy szempillantásig üvegesen fluoreszkált. Ezután a Körte céltudatosan a megszakítóhoz lebegett, „hátra fordítva” Robinának. A következő percben fejhallgatójában elnémult az S-melódia.

Bárhogy erőlködött, nem tudta pontosan kivenni, mit csinál a Körte. Csak fémes gyöngyházzsínben ragyogó testének csendes ide-oda lebegését figyelhette meg.

Robina feszültsége már-már alábbhagyott, de egyszerre rettenetesen megijedt. Érezte, hogy hajszálai az égnek állnak, testét ellepte a libabőr, hónaljából hideg verejték csörgött lefelé. Most döbrent rá, hogy teljességgel védtelen.

És akkor felé fordult az a valami. Első része megint kékesen felvillant. Vagy harminc-negyven centire felemelkedett a padlóról. Egyik manipulátorában - igen, ez kétségtelenül manipulátor volt - ott tartotta a megszakítót.

Lassan, méltóságteljesen odalebegett Robinához. akinek megfagyott a vér az ereiben, s a rémület sikoltása is torkán akadt.

A Körte minderről nem vett tudomást. Közelebb húzódott, s a lány teste előtt megállt. Mintha valami mozdult volna... Aztán Robina erőteljes lökést érzett, s ingadozni kezdett. Rémülten lehunyta a szemét, aztán érezte, hogy lebeg.

Percekig tartott, amíg rájött, hogy a liftben van, és a spirál kellős közepében

függ. Közvetlenül sisakja előtt világoszöld felületet látott. Csak balra és fel, az egyik sarok felé volt szabad a kilátása. Ott volt a kapcsológombok táblája. Az egyetlen fix tájékozódási pont.

Most már felgyorsultak az események. A sisakon át látható képek állandóan változtak, végül már nem tudta, hogy hol lehet.

- Elcipelte! - egy pillanatra heves tiltakozás futott át rajta. Tudta, most komoly veszélyben van. Halálfélelmet érzett. Aztán, mielőtt ezek a heves érzések valamilyen megdölgőn reakciót váltottak volna ki, kissé megnyugodott. Megpróbált lehiggadni.

- No, Jó. Elcipelte. De én akartam kapcsolatba lépni velük! Most aztán van kapcsolatom... Olyan szoros, hogy szorosabb már nem is lehetne. Csak egy kicsit egyoldalú. Tehát?... Ki kell várni, hová visz, és mi történik ezután. Ha meg akarna semmisíteni, nem vállalta volna a kényelmetlen cipelést.

Kis idő múlva érezte, hogy letették. Sajnos, a sisak látómezeje oldalra került. Valamilyen műszert látott maga előtt, de túl közel volt ahhoz, hogy a részleteket kivehesse.

Még mindig nem döntötte el, hogyan viselkedjék. Körülötte minden mozdulatlanúságba dermedt. Vajon ezen a helyen nincs atmoszféra? Mert hangot egyáltalán nem hallott. Szóval teljes csönd borult rá.

- Ájultnak is tettetethetem magam...

Aztán elhessentette a gondolatot.

- Előbb-utóbb cselekednem kell. Akármilyen akció lehet jó is, rossz is. Pedig az első kapcsolatfelvételtől nagyon sok függ. Talán minden... És az ilyen találkozás kockázata nem mérhető fel előre. Főleg akkor nem, ha az ember a partnert ilyen kevésbé ismeri.

Tudatában már minden szépen a helyére került. A rémület elmúlt. Elvégre a Mások is valahogy hasonlóan gondolkodhatnak, mint ő. Most valószínűleg arra várnak, hogyan reagál a szállításra. Lehet, hogy az ő aggodalmuk sem kisebb.

Hirtelen elhatározással a hátára fordult. Felette, balról jobb felé lejtő fém fedőlemez függött. Villogó fénnel átszőtt félhomály uralkodott.

- Mindig ez a pulzálás! Előbb-utóbb az ember idegeire megy!

Felült, és megeresztett egy cifra káromkodást. Abban a szögletben találta magát, amelyet a leszállóegység roncsa a leszakadt stabilizátorral alkotott. Mellette a „mindenevő” motor s a megszakító több darabja hevert.

Rettenetesen dühbe jött. Haragját - meglehetősen méltatlanul - hangos és zaftos káromkodások alakjában zúdította ki magából, a Körtének és a többi hasonlóknak címezve. Szégyentelen dolognak tartotta, hogy egy értelmes lényt ilyen alantas módon, mint egy hulladékot, egyszerűen elrámoljanak az útból, aztán ott hagyjanak.

Nagyon csalódott volt. Most már tisztán látta, hogy az első találkozásból abszolúte semmi sem fejlődött ki.

Üldögélt, s újra gondolkodni kezdett.

- Nem jó ez így, Robi! Persze hogy van haszna a találkozásnak. Először is bebizonyosodott, hogy tényleg léteznek, sőt, azt is tudom, milyen a küllemük. De azt még mindig nem, miféle életmódot folytathatnak itt.

Továbbra is töprengve, elkezdte kihámozni magát a spirálból.

- Az biztos, még egyszer nem járok így, mindegy, mi történik utána. Még egyszer nem tűröm el ezt, akármilyen különlegesek is a Mások.

Abbahagyta a spirál lecsavarását.

-Tényleg nagyon különösek. Mert onnan, ahol álltam, azt tisztán láthattam, hogy manipulátor fogta meg a megszakítót. Feltehetően engem is. Szóval egy robot... Egy masina hajított ki.

Már-már újra dühbe gurult, de most sikerült uralkodnia magán. Sok minden világossá vált előtte. Így indokolt minden, így már indokolt, miért rejtőzködik, amíg a hullámok jelezték számára az ő biomezejét. És miért kezelte rögtön holt tárgyként, mielőtt a mező megszűnt. Mindez egy hardware-program mozzanata. Ennek a robotnak egyetlen feladata van, javítani és takarítani.

- Azért nem egészen! - Hamar belátta feltételezése egyoldalúságát. - Nem akárhová rámolta el az ismeretlen tárgyat, hanem a roncsához. Azaz lát valami összefüggést. Vagy így irányították?

Nagyt sóhajtott, miközben újabb meglepő következtetésre bukkant.

- Ez az adó egyedüli őrzője. Csak ez a robot. Viszont ha így van, akkor én semmiféle szerepet nem játszhatok a programjában. Egyszer és mindenkorra nem táplálhatták belé egy idegen objektum balesetét a kristályfalnál, sem a roncsot,

a megszakítót vagy egy ismeretlen lényt, így nem kalkulálhatták volna össze. Jó... Bennem most nem ismerhette fel az élőlényt. De ameddig biomezőt észlel, elrejtőzik.

Minél tovább töprengett, annál több ellentmondásra bukkant. Most már tudta, hosszabb időre lesz szüksége, hogy gondolatait rendezze.

- Ami azt illeti, tökéletes egy gép! - szólt elismerően. - Kissé különös az alakja. Ebből viszont csak nagyon óvatosan lehetne következtetni az alkotója alakjára. A Földön egyetlen robot sem néz úgy ki, mint az ember.

Persze, milyen roppant romantikus lett volna, pszeudó ikrekre bukkanni, emberbabákra, dobogó szívvel. De itt nyilván szolgáltatásról van szó. És a szerviz még mindig olyan feladat, melyet az emberek sem szívesen űznek. Miért kellene egy szolgáltatógépnek az emberekre hasonlítani?

Eszébe jutott számos, különféle korokból származó szörny a múzeumban. Micsoda fáradságba kerülhetett csak magát az egyensúly-érzékelést megoldani.

És az a lassú futás... Bezzeg milyen szépen, elegánsan siklott le a Körte a kupoláról. Milyen könnyen mozgott a hatalmas súllyal a hóna alatt.

Bizonyára antigravmezőn mozog. Nos, ha ez így van, akkor ez a gép semmiképpen sem hasonlíthat az alkotójára. Teljesen valószínűtlen, hogy egy biológiai teremtmény antigravmezőt használjon helyváltoztatásra.

Szép lassan kissé megkönnyebbült. Bár nem volt feltétlen híve annak a teóriának, hogy a kozmosz valamennyi értelmes lénye feltétlenül az emberre hasonlít, azért mégsem lett volna túl szimpatikus úgy, ha ez a Körte...

Most elsősorban nyugalomra, erőgyűjtésre lesz szüksége.

-Tervet kell készítenem, hogy a legközelebbi rohammal be is vehessem az erődöt. Mert ha még egyszer visszavernek, nem biztos, hogy lesz újra erőm.

Másnap rákényszerítene magát, hogy mindazt, amit avárakozás hosszú órái alatt emlékezetéből felidézett, s amiről vázlatot készített, végre felvéssze a falra. Nem valami jól haladt a munka, elégedetlen is volt a minőséggel. Gondolatai állandóan elkalandoztak. A kupola járt az eszében, ahonnan az ő S-melódiája már megint ki volt rekesztve.

Egyre jobban befészkelte magát agyába a gondolat, hogy mindent egy lapra kell feltennie. Reménykedett, hogy ezek a Mások a jövőben sem fognak erőszakot alkalmazni. Azt viszont jól tudta, nem lesz nehéz dolguk, ha ki akarják dobni őt a kupolából. Hiszen mindig ott bukkan fel. Csak le kellene egyszer állítani a ferde felvonót, bezárni az ajtókat, sőt még az is elég, ha a jelenlétében erőszakosan hozzáfognak a javításhoz. Ám eddig erre nem került sor. Mindig vártak addig, míg biomezejőnek jelzései megszűntek. Csak ezután jöttek elő.

- Pontosabban, ez a valami jött elő... - ugyan, személy-e ez, vagy gép?

Minél többet töprengett rajta, annál világosabbá vált, hogy teljességgel elegendő, ha csak ez a félbevágott Körte állomásozik a kisbolygón. Igaz, minden érzéke tiltakozott ez ellen. Mert ha komolyan mérlegeli, a Körte eddig megismert viselkedismódja azt jelzi, hogy masináról van szó. Például mi sem áll közelebb egy géphez, mely logikus reakciókra képes, mint a biomezővel kapcsolatos viselkedése, ő úgy tudja, ez a biomező először a kristályfalnál bukkant fel, s ott hátrahagyott egy fémtestet. Logikus mindent a kiindulópontra visszaállítani. Tipikus gépi reakció.

Eszébe jutott egy régi robot az intézetben, amelyet „Egérkének” neveztek. Igazi szervizmasina volt. És ez az Egérke is képes lett volna különös fáradság nélkül ilyen hozzárendelési feladatokat megoldani. Ha jól emlékszik, senki sem tudta annak Idején megmondani, mikor látta meg az az automata a napvilágot. Nagyon régi volt, jóformán az intézet alapleltárához tartozott. Közvetlenül ugyan senkinek sem volt szüksége rá, de mindenkinek akadt dolga vele. Donas egyszer a humor vidékére tett ritka kiruccanása alkalmával szépen elmagyarázta, hogy Egérkét nem szabad felizgatni. Nem szabad benne azt a benyomást kelteni, hogy nincs többé szükség rá... Nos, Egérke készítette a teát és a kávé, be is vitte az italokat a szobákba. Pontosan tudta, hogy ki hány cukorral issza, ki issza tejjel, sőt azt is, ki iszik kávé és ki teát.

Az az Egérke sokkal kisebb volt, mint a Körte. Nem is volt annyi ereje, mint ennek. Szürke, lekerekített élű műanyag szekrény volt. Valószínűleg a színéről kapta a nevét. Nem tudott a levegőben lebegni, mint ez. Pótlólagos utánfutókerekeivel egyenetlen vagy puha talajon szinte képtelen volt manőverezni. Meg tudta mászni a lépcsőket, és egyszerű, értelmesen kimondott mondatokra képernyőjén felirattal válaszolt. Na lám!

Könnyen elképzelhető, hogy Egérke utódai, ha emberi igény merülne fel rájuk,

már inkább a Körte tulajdonságaival volnának felruházva.

Így sikerült neki - miközben a falon függött, felvéve és letéve a lézervágót - megszilárdítani meggyőződését, hogy csak a Körte, tehát egy szervizgép az ellenfele. Minden más változat sántikál, és nem egyéb jámbor óhajnál.

Egy engedelmes, ügyes, jól programozott gép kielégítő őrség ezen a támaszponton. Emlékezetébe idézte, milyen önállóan végezte a Körte egymás után a feladatait. Persze minél jobban megerősödött benne a gondolat, hogy csak magasan szervezett géppel van dolga, annál gyakrabban jutott az eszébe, hogy kapcsolatba kellene lépni a masinával, beavatkozni a programjába, és így félretenni az útból.

Csak rövid ideig bánkódott, hogy az általános ismereteken meg azokon kívül, amelyeket a Reaktom hosszú útján szedett fel, nincsenek speciális fogalmai a programozásról. Egy valamije azonban - szemben a többi programozóval - nagyon is van. Ideje. És a kétszer kettő a Másoknál is csak négy lehet.

Nagyjából kialakított egy elképzelést. Azon a napon, amikor végre akarta hajtani, igen gondosan válogatta össze felszerelését és élelmét. Aztán az öszvérkével a roncsához hajtott.

Nagyon gyorsan sikerült a kupolában felszerelni a megszakítót. Most már bekalkulálta az ismeri tényt: amíg biomezőjét érzékelik, az adó javítását nem kezdik meg.

Mikor minden rendben működött már, ott hagyta a szerkezetet. Elmenőben hangzatos ajtócsapkodást és felvonókoncertet rendezett, de ügyelt rá, hogy a liftkabinok és a bejáratok helyzete megfeleljen későbbi terveinek.

Aztán amilyen gyorsan csak bírta, a roncsához futott. Ott tartalék adójára kapcsolt egy hangfelvételes kazettát, sőt kisebb tüzet is gyújtott.

Minderre azért volt szüksége, hogy az esetleges megfigyelővel elhitesse, a roncsnál tevékenykedik, illetve annak környékén. Úgy gondolta, ezt már megszokták tőle.

Gyorsan becsavarta magát a spirálba, s máris indult vissza a kupolába. Teljes erőből futott, s a ráaggatott felszerelés miatt ugyancsak kapkodva szedte a levegőt. Odaérve, megnyugodva állapította meg, hogy a megszakító még működik. Közvetlenül az ajtó mellé letelepedett.

Úgy reszketett az Izgalomtól, mintha fázna. Kár mellébeszélgni, a pusztá félelemtől vacogott, ezt pedig képtelen volt legyőzni.

Ez egyszer nem tették komolyan próbára a türelmét. Felnyílt az ajtó, s a Körte belibegett a terembe, vagy harminc centivel a padló fölött, anélkül hogy a tőle legfeljebb egy méterre álló Robinát figyelemre méltatta volna. Így közlőrl elnézve, a Körte idegenszerű, fékezhetetlen erő benyomását keltette, még inkább, mint az előző alkalommal. Igazi gépi erő!

Odalibegett a megszakítóhoz, méghozzá szépen körben, az adóberendezést megkerülve, s így kikerült Robina látószögéből.

A lányban a félelem küzdött a tettvágygal. Halálmegvető bátorsággal lerántotta magáról a spirált, és a padlóra hajította. Az a lendülettől rugószerűen felugrott a falra, majd visszapattant, és néhány kisebb ugrás után elfeküdt. Ezt Robina már csak a tudata peremén észlelte. Közben egy lépést tett a csukott ajtó felé, s úgy állt oda, mint egy gyerek, aki játszópajtásait nem akarja kiengedni az ajtón, széttárt karokkal és lábakkal. Épp időben.

Felsikoltott, amikor nem egészen két méterre előtte megjelent a nyélszerű képlet, csendesén fluoreszkálva.

- Fej volna ez? Talán. - Az volt a benyomása, hogy határozatlanul és meglepetve rábámul. Ugyanis most világosan kivett két kör alakú felületet, amelyek egy nagyobb kör belsőjében lüktettek, s kétségtelenül a szem szerepét töltötték be.

Állva maradt, mintha odaszegezték volna. A Körte „szemeit” szakadatlanul rászögezve, óvatosan visszahúzódott a szemben levő falig, és ott megállt.

Robina összekuszálódott gondolatai újra mozgásba jöttek.

- Most csodálkozol, ugye? - szólalt meg végül.

Hangja reszkető és rekedtes volt. Úgy vélte, ha a Körtének hallószerve is van, hallhatja a mondatot, annyi atmoszféra van már a helyiségben.

Semmi sem mozdult.

Eltelt vagy öt perc. A mozdulatlanság nyugtalanítani kezdte Robinát.

- Ki akarsz éhezteni? - kérdezte. - Csalódni fogsz!

Valamivel merészebb gondolatai is támadtak. Bekapcsolta a sisakrádiót. Nagy örömeére vígan zengett az S-melódia. Tehát a Valaminek, mielőtt a biomezőt észlelte volna, nem sikerült megkezdenie a javítást.

- Mi van? Idegeidre megy a játék?! - kiáltott rá. - Nem akarsz teljesíteni a kötelességed?

Biztosra vette, hogy a gép éppen erről „gondolkodik”, vagy valami hasonló konfliktust próbál kiküszöbölni. Alkotója feltehetően nem programozta be a műveletek elsőbbségi sorrendjét.

Végül a Körte mégis megmozdult. Nagyon óvatosan fordult meg.

Robina közben elkezdte levetni a nehéz, nyomásálló ruhát, de ahogy észrevette a mozgást, megállt. A rémület újra elhatalmasodott rajta.

- Mít fog tenni a Körte? Eltávolítja a megszakítót, és megtámad?

A Körte most párhuzamosan helyezkedett el a kupola falával, Robinától jobbra. Fémteste lassan vánszorgott előre a fal mentén, míg meg nem tett egy negyed kört. Most már egészen Robina jobb oldalára került. Akkor újra a lány felé fordította a „fejét”, és kitartóan „nézte”. Mozdulatlansága biztos jele volt annak, hogy befejezett egy részműveletet.

A hajótöröttet közben furcsa szédülés fogta el. Egyre hevesebben kellett védekeznie a menekülés gondolata ellen.

És akkor egészen lágyan megbökte a Körte. Már felegyenesedett, és Robina láthatta a másik oldalát. Három erős, ügyesen keresztbe rakott manipulátort tárolt ott, de számos csapóajtószerű nyílás is rejtett még rajta.

Az egyik most felnyílt. Robina, a legrosszabbtól tartva, arca elé kapta a kezét.

De egyelőre nem történt semmi.

Aztán másodpercek múlva Robina megérezte a mezőt. Kettősen érzékelte. Egyszer, ahogy kívülről rátámad, egyszer meg közvetlenül az agyában. Az utóbbit csak az ő rendkívül érzékeny agya tudta érzékelni.

Egyelőre határozatlan remény parázslott fel benne. Nem tudta volna megmondani, hogy micsoda. A testére mért nyomás fokozatosan erősödött.

Áthelyezte a súlypontját. Bal lábát kiékelte az erősödő nyomás ellen, de teste így is fokozatosan jobbra hajlott.

„Ha most megszünteti a mezőt, hasra esem” - gondolta.

De a nyomás egyre erősödött. Érezte, hogy testileg képtelen ellenállni.

Feldühödött. „No, várj csak - gondolta -, jön még kutyára dér!”

Teste egyre jobban megrogyott. Teljes erővel megfeszítette a térdét, de ez csak másodpercekre segített. Akarva-akaratlan, mégis meg kellett mozdulnia, szabaddá tenni az ajtót a Körte előtt. Alig tudta megtartani az egyensúlyát. Így kevésbé figyelt a szörnyetegre.

Az utolsó pillanatban majdnem elesett, amikor a mező váratlanul megszűnt. Mire oda tudott pillantani, az ajtó éppen becsukódott. A Körte eltűnt a liftben.

- Uff! - sóhajtott fel Robina.

Lehúzta a nyomásálló öltözetét, és leült a megszakító mellé. Először kissé kipihente magát. Megvárta, míg pulzusa újra nyugodtan ver. Aztán elkezdte végiggondolni a történeteket. A robot inkább elmenekült az élőlény elől, még a kötelességét sem teljesítette.

- Ez egyértelműen azt jelenti, hogy amíg itt maradok és ő ezt észleli, addig kijuthat az S jelzés a világűrbe, mert nem fog mutatkozni. Az is biztos, hogy hatalmas védőgát van a programjába építve, ez pedig mindenképpen lehetetlenné teszi, hogy megtámadjon.

- Valószínűleg az erőmezőt sem vetette volna be, ha nem állom el a kijáratot. És ami a legfontosabb, nem akart bántani, egyszerűen eltolt az ajtótól...

A beépített védőprogramot igen jónak találta, de azzal is tisztában volt, hogy ez a továbbiakban bizonyos nehézségeket jelent. Mert meg fogja gátolni, hogy a masina lényegét közelebbről tanulmányozza, sőt, talán a maga javára hasznosítsa.

Világos, hogy csak nagyon keveset tud a Körte magatartásáról, s így mindenképpen további kapcsolatra van szüksége.

- Meglátjuk... - biztatta magát, s felerősítette a spirált. Feltételezte, hogy a lifthasználatra a gép egyáltalán nem figyel. - Ez a következő komoly hiányosság a programjában - állapította meg elégtétellel.

- A robot Időnként ellenőrzi, található-e a közelben biomező, vagy sem. Ha nem, ugyanakkor az adásban szabálytalanság mutatkozik, jön és megjavítja.

Nagyon szerette volna megerősítve látni ezt a feltevést. Ezért hosszabb várakozásra rendezkedett be. Közben az S jelzés még mindig zengett. Ha így, a spirálba tekerve várakozik, valószínű, hogy a Körte a megszakítóval együtt ismét el fogja szállítani. Közben az is eszébe jutott, hogy kockázatos a magatartása, sőt tulajdonképpen felelőtlen. Bizonyára bele is ütközik a szabályzat ilyen és

ilyen paragrafusába. Na, ez a szabályzat, ha egyáltalán az eszébe jutott, csak mintha ősvilági maradvány volna...

- De nem fordulhat-e elő, hogy szállítás közben a szörnyeteg akaratlanul is agyonnyomja? Vagy megsérti a szkafandert? Ja, a kockázat, az kockázat...

- Ki adhat itt tanácsot? Kíváncsi lennék, tudja-e ezt valaki jobban nálam? Lám, annak idején Ed sem sokat vacakolt. Persze rá is fizetett szegény!

És a kupola meg a Körte egyelőre kitörlődtek a gondolatvilágából.

Gyönyörű nyár végi nap volt, szeptember másodika. Robina mégis harapós kedvében volt. Körzeti aktíva-munkája során már harmadszor szerepelt a napirendjén a város bekapcsolása a távirányítású utcai közlekedési hálózatba, de megint elhalasztották. Persze, mert még hiányzott az automata járművek karbantartásához szükséges kapacitás, egy helyi műhelyre is szükség lett volna, hogy simán működjen a csererendszer. Enélkül állandóan várni kellett volna a járművekre! Azért igazán jobban megbízhattak volna az aktívákban. Ha megígérik a kapacitást, a többit, ha törik, ha szakad, valahogy csak összehozták volna! Így meg Robinát, aki szót mert emelni, a tapasztalt koordinátorok kinevették, mint egy éretlen csitrit.

Mégis, mire felült a transzvasútra, s odalenn, a hanyatló napfényben fürödve felé intettek az arany kalásztengerből a kombájnok színes tartálytornyai, egyszerre elszállt a mérge.

Megint a bátyjához utazott. Valami nagyszerűt láthatsz - üzenté Ed. És most volt is ötnapnyi ideje.

Egy szó mint száz, az egyik központi torony alapozása megrepedezett. Ed üzemének volt a feladata, hogy ezt megszüntessék, s ha kell, elhelyezzenek még egy hatalmas kábelhorgonyt.

Csuda vidám látványt nyújtott az első körhintaház. Mindenfelé csak erről beszéltek. Az emberek szinte bolondultak érte. Mindenki ilyen házban szeretett volna lakni.

Robina ezzel szemben meglehetősen mókásnak találta a tornyot. Tulajdonképpen lakókabinok sorából állt, amelyeket járdaként is szolgáló peremes karokon helyeztek el, egymás felett és mellett, köztük zöldövezetekkel. És az egészet forgatni lehetett egy központi tengely körül.

Ed őszintén örült a húgának. Szabaddá tette magát, s büszkén elmagyarázott mindent, úgy, mint régen, mikor még az EVO-iskolába jártak.

Még most is világosan látta maga előtt az egész építkezést. Valószínűleg sohasem tudja kitörölni az emlékezetéből. A torony háromszáz méter magasan, nádszálkarcsúan tört az ég felé. Még nem volt rajta a külső burkolat. A horgonyokkal, amelyek majd a homlokzatot fogják tartani, úgy festett, mint egy túlméretezett kaktusz. Az első peremes emelet, úgy harminc méter magasan, elárult valamit az épület monumentalitásából. Az önhordó függőfolyosókat tojásdad ablakokkal díszítették. Lengődarukról végezték az első lakóemelet szerelését.

Huszonhét ilyen emelet gyűrűje lesz a háznak. Mindegyik külön miniparkkal. Minden emeleti lakóközösség maga határozhatja meg, hogyan akarja lakórészét forgatni. Együtt a nap haladásával vagy éppen fordítva, egyszer vagy többször naponta, esetleg maguk szerkesztette saját program szerint vagy netán sehogy. Mindezt Ed mesélte büszkén.

Megint meleg, késő nyári nap volt. Az égbolt felhőtlenül kék. Itt, az új építkezés területén még nem volt időjárás-szabályozás.

Érett gabona illatát hozta a szél a keskeny, végtelenbe nyúló erdősáv mögül, ahol Robina leszállt.

Eső után voltak, ilyenkor különösen tiszta az idő. Távolban ott állt a régi város, mellette egy hegy emelkedett ki magányosan a síkságból. Az erdő lombján már megjelentek az első színes foltok, a közeledő őszt hirdetve.

- Látod, az is egy olyan hegy! - mutatta a bátyja. - Lent csupa tároló van. Onnan vezetjük ide a körhintához az energiát. Két erőmű és egy rakás szolgáltatóüzem van ott elásva.

Felpuhult talajon tapostak. Cipőjüket belepte az agyag. Robina már nem gondolt a kellemetlenségre, amely a tanácsban érte.

Építőgépekkel találkoztak, melyek légpárnán lebegtek a pocsolyák felett. Ha túl közel mentek el mellettük, beszórták őket agyagszeplőkkel.

- Itt az új állatkert kerítése, már felavatták - folytatta Ed a környék bemutatását. - Később össze fog olvadni a lakótornyok zöldterületével. Harminc

ilyen tornyot építünk itt. Komoly város lesz, közel háromszázezer lakossal. A kiséítőépületek meg ott fenn... - mutatott a régi település irányába.

Magán a tényleges építési területen kevés emberrel találkoztak. A gépek, melyek az alapozóplasztot nyomták a talajba, automatikusan dolgoztak.

Az ellenőrző vagy éppen csak arra ténfergő kollégák köszöntek, s lopva vagy egészen nyíltan mustrálták a lányt Ed oldalán.

Az egyik barátságosan csipkelődve oda is kiáltott:

- Nono, Ed! Csak nem kezdésd valamit öreg napjaidra? - s komikus fejmozdulattal bökött Robina irányába.

- Bolond vagy! Ez a húgom!

- Hát éppen az is lehetne... - dörmögött a másik, tele képpel vigyorogva. Két-három ember, aki hallotta a szóváltást, hangosan felnevetett.

Robina lopva felpillantott a bátyjára. Az ő szája körül is készülődött már a mosoly.

- Úgy látszik, veled ilyesmi sohasem esik meg! -szólt, és oldalba bökte Edet a könyökével.

- Ráérek még! - jött a kelletlen válasz. Ő egy kis idő múltán még hozzáfűzte, olyan hangsúllyal, amelyen átsütött a kedvetlenség. - Kissé nyugtalanul élünk az ilyesmihez!

- Hm! - Robina letelepedett egy rakás plasztlapra. - Nem tűnt még fel neked, hogy az egész közösségben az egyetlen vagy, aki túl nyugtalanul él az ilyesmihez?

- Nézd! - vágott közbe Ed. - Már ennyire haladtunk! A daruk elvonulhatnak! - Bal karjával az építkezés felé mutatott.

Robina felnevetett. Nem is volt tovább mit nézni. A repülő daruk, egyik a másik után, eltűntek a régi város irányába. Ed meg gyorsan tovább szónokolt:

-Tudod, most kezdődik a szilárdulási szakasz. Amíg tart, az építményt nem lehet tovább terhelni. Így marad néhány óráig.

- Ühüm... vetette oda a húga hanyagul. Közben megtámaszkodott a háta mögött, lehunyta a szemét, és arcát a nap felé fordította.

Az építkezés zaja elhalkult. Meghallották a közeli állatkert neszeit, papagájok rikácsoltak, talán őzek kiáltása hallatszott.

- Nagyon szép lesz később itt lakni - szólt halkan Ed. - Már egy év múlva bevonják a körzetet az időjárás-szabályozásba is.

- Nekem már most is tetszik - vallotta be Robina, de nem változtatott helyzetén, és a szemét sem nyitotta ki.

- Itt ugyanis elég rossz területet építünk be - egészítette ki Ed. - Más körzetekben a klímát már az építkezés kezdetére szabályozzák, ami persze jobb. De másutt nincs olyan pampa, mint itt.

- Istenemre, csuda elkényeztetett palik vagytok! -ugratta Robina.

Az állatkert felől újabb rikácsolás és izgatott emberhangok keveréke hallatszott.

- Elkényeztetettek? Hiszen adva vannak a lehetőségek... Vagy azt hiszed, már nem volnánk képesek olyat építeni, mint a BAM vagy az orenburgi gázvezeték?

Ugyanolyan kemény feltételek között, mint a régiek?

- Nyughass már, bátyuskám! Tönkreszónokolod ezt a szép napot. Persze, persze. Tudom, milyen derék fickók vagytok. Hát ott meg micsoda spektakulum van? - egyenesedett fel Robina, s az állatkert felé nézett. A láрма valamelyest csökkent.

- Be kellene az Ilyen lármát tiltani - elégedetlenkedett a lány, és visszadőlt.

- Tudod, finomabb, lágyabb a nap, mintha tényleg szabályozott klímájú vidéken volnánk.

- Ugyan már! - oktatta ki Ed. - A napsütés erejében nincs különbség. Legfeljebb az időpontja van meghatározva.

- Valóban? - biggyesztette le a szája szélét a húga.

- No, te tényleg elveszed az ember illúzióit.

Hirtelen, felerősödve tört át a láрма a taxussövénnyel, mely az állatkertet szegélyezte. Gyors léptek csattogtak, ágak zörögtek. A testvérpár arrafelé nézett.

Barnászörös, szőrös arc jelent meg a sövény fölött, majd elegáns oldalugrással hasonlóan szőrös test követte.

Leérve egy percre megállt a barna bozont. Fekete gombszemek bámultak a két emberre. Aztán egy ívet írt le, és három végtagon nagy sebességgel elgaloppozott.

- Egy orangután... - suttogta Robina meglepetve.
- Elszabadult! - Az állat után bámultak.
- Ne engedjük megszökni! - kiáltott Ed, és felugrott.

A majom időközben elérte a központi torony lábát. Először tanácstalanul megállt, aztán biztosítóhorogtól biztosítóhorogig függeszkedve felkúszott az építményre. Többször gyanakodva körülnézett, de mikor észrevette, hogy nem követik, lassított. Végül felfüggeszkedett két vasalásra, lábával megtámaszkodott egy harmadikon, és döbbenetesen emlékeztetett a Megfeszített szánalmas képére.

Am addigra vége is szakadt a csöndes, nyár végi pihenésnek. Egy jármű érkezett, teljes sebességgel, finomra porlasztott víz- és iszapcsóvát húzva maga után. Leszállt róla -, mit leszállt, leugrott! - vagy nyolc ember, s közülük hét a toronynak rohant. Csak egy kis gömböc viselkedett úgy, mintha ura volna a helyzetnek. Állva maradt, és egy rádióadóval kezdett babrálni.

A többi már ott állt a torony lábánál. Gesztikuláltak, kiabáltak, szitkozódtak, és csalogatták a fent függő állatot. Az egyik nekiállt, hogy felmásszon a horgokon, persze nem éppen egy artista ügyességével.

- Azt hiszem, nem kellene... - kezdte Ed, de az ember már fel is hagyott a kísérellettel.

Ettől viszont az orangután lett ismét bátrabb. Az előbbinél jóval nagyobb sebességgel a magasba kúszott, s elérte az első emeleti gyűrűt. Egy pillanatra határozatlanul megállt, aztán végigszaladt a sima, frissen üvegezett folyosó tetején, a lakókabinok későbbi helyén.

- Ha lecsúszik, vége! - kiáltott Ed izgatottan. Aztán gyors léptekkel, anélkül hogy felnézett volna, odasietett a jármű mellett álló emberhez, aki éppen abbahagyta a telefondiskurzust.

- Hívd vissza az embereidet! - támadt neki. - Megőrzítitek ezt a szerencsétlen állatot!

- Ezt mondom én is, ezt mondom én is! - volt a válasz. Még morgott valamit „tehetségtelen idiótákról”, és rohant a toronyhoz. Már messziről, magából kikelve ordította, hogy azonnal jöjjön el mindenki onnan.

A majom csodával határos módon, ügyesen egyensúlyozva, majdnem elérte a folyosó végét. Már csak néhány méter választotta el a kiálló vasalások, csövek és kábelek rengetegétől. De egyszer mégis elcsúszott, a nézők több szólamú, rémült kiáltásaitól kísérve. Leszánkázott a folyosó ferde falán, bele egy ablakba. Ott egy pillanatra talált annyi kapaszkodót, hogy vállalkozhatott egy kétségbeesett erő kifejtésre. Elkapta egy lecsüngő kábel végét, és halálfélelmében görcsösen megszorította.

A vezeték néhány méter hosszan kiszakadt, és kirántotta a majmot a folyosóról.

Ed összerázkódott és elfordult. Minden pillanatban várta, hogy meghallja a test földbe csapódásának dobbanását, de a kábel kitartott.

Mikor újra oda mert nézni, az állat a kábelén függve, egyre nagyobb ívben lengett. Rémült pofával tartotta a vezetéket mind a négy végtagjával, és szinte segélykérően nézett a mélybe.

Robina csak most ért oda. Megfogta bátyja karját, úgy suttogta:

- Milyen szörnyű! - aztán hangosan hozzátette: - Miért nem csinálnak ezek valamit?

A kövér fickó, kezében a CB-rádióval, háló után ordított.

Persze ilyesmi nem volt a közelben, s nem is intézkedett senki, hogy szerezzenek egyet.

Az állat helyzete mind fenyegetőbbé vált. A kábel erősen behajlott és nekidörzsölődött a folyosó üvegkeménységű szilikonfalának. Csak idő kérdése volt, mikor szakad el.

Ed körbefordult. Közel és távol sehol egy daru vagy egy sikló.

- Nincs siklójuk? - kérdezte a kövértől.

Az először értetlenül nézett rá, aztán csak megrázta a fejét.

- Hát mijük van egyáltalán? - morgott Ed vészjóslóan.

- Csupa új emberünk, emberünk... - dadogott a férfi. Robina még meg is sajnálta.

- Semmi tapasztalat... - kétségbeesetten tárta szét a kezét. - Micsoda baj, micsoda baj! Pótolhatatlan veszteség, veszteség...

- Hát hálójuk sincs? - faggatta Ed.

- De... de! Persze, háló! - bólintott a kövér, s a nagy rakás körülötte toporgóhoz fordult. - Mark! Hozzatok a hálót, a hálót! Vidd a kocsit...

- Igen, de hol van? - kérdezte a Marknak titulált munkaruhás ember.

- Igen... hol is? - tehetetlenkedett a kövér, s olyan erősen töprengett, hogy még az izzadság is kigyöngyözött a homlokán.

Ed az állatot figyelte. Úgy vette észre, a kábel hamarosan szétfoszlik.

- Mássz már, te bolond állat! - kiáltott fel. - Mászni! Felmászni!

De a majom nem mászott. Egyetlen mozdulatot sem tett, csak rémülten kapaszkodott és ide-oda tekintgetett. Legalább annyira félt, mint az emberek, akik mozdulatlanul bámulták odalenn. Nem várva végig a kövér elmélkedését, melynek eredménye egyébként is kérdéses volt, Ed cselekedett.

- Mit találtál ki, Ed? - kiáltott fel Robina aggódva.

Ed megfordult és odasietett egy új, használatlannak látszó ponyvával letakart valamihez, megoldotta a kötéseket, és visszahajtotta a takarót. Az előző esőből maradt víz a körülállókra fröccsent.

A ponyva alól vastag síklap tűnt elő, fénylő korláttal és egy kis irányítópulttal.

Ed átlépett a mellvéden, és szemügyre vette a pultot. Robina látta, hogy letép egy plombát. Figyelmesen végignézett mindent, aztán viszonylag gyorsan elhelyezett egy szabályozókart.

A dobogó egyetlen lökéssel elvált a talajtól, és gyorsan emelkedni kezdett. Ed térdre esett. A narancsszínű ponyva egyik sarka beakadt. A gép elrántotta a helyéről és még egyszer kisebb özönvizet zúdított az emberekre.

Ed kínlódott, mert nem tudott odamanőverezni, ahol a majom függött.

Robina növekvő aggodalommal figyelte Ed tevékenységét. Nem így a többiek. Most már reménykedtek, még a vizet is nevetve törölték le az arcukról. Nyilvánvaló volt, hogy e percben nekik a majom sorsa fontosabb, mint azé az emberé, aki azon erőlködött, hogy kiismerje a csodálatos dobogót, hogy elsősorban saját érdekében megértse működési elvét. Persze, valójában nem volt miért aggódni. De Robina úgy érezte, ezek egyszerűen fel sem fogják, hogy Ed mit kockáztat, ő sem tudta pontosan, de sejtette, hiszen nagyon jól ismerte bátyja minden arckifejezését. A repülőplató rángatózásából is kiderült, hogy Ed olyan járművet vezet, amelyet nem ismer.

- Ed! Azonnal gyere le! - sikoltott Robina.

Most még leugorhatna... Legfeljebb 3-4 méterre lehetett a fejük fölött.

A másodperc egy törtrésztel elkapta a pillantását. Futó mosoly vonult át Ed arcán. Aztán figyelmét újra a dobogó kormányzására fordította.

Az vízszintesen tett egy fordulatot, végül arrafelé sodródott, ahol a majom himbálódzott.

Mikor Robina visszahívta bátyját, néhány arc feléje fordult. Elutasítás és harag tükröződött ezeken az arcokon. Hogy merészeli valaki megzavarni azt a bátor embert, aki olyan tevékenyen vállalta a költséges élőlény megmentésének munkáját, a többieket nézővé degradálva.

A dobogó fokozatosan emelkedett. A majom, az élő inga pedig megnyugodni látszott.

De csak látszott. Az állat nagyon megijedt. Felváltva nézett a közeledő platóra, amin az ember állt, és a feje fölött feszülő kábelre. Érezni lehetett, azt latolgatja, hogy mit kellene tennie.

Ed beszélni kezdett hozzá, abban a reményben, hogy megnyugtassa.

Mikor aztán a dobogó mintegy öt méterre lehetett a majomtól, az állat hirtelen lendületet vett, és váratlanul egyenesen Edre ugrott. Belekapaszkodott és elrántotta a pultról.

Az emberek felnyögtek, Robina felsikoltott:

- Ed!

A hirtelen súlytöbblettől-e, vagy a kapcsolókar elrántása miatt, a dobogó lezuhant. Tulajdonképpen nem volt ez igazi zuhanás. Inkább olyan út, amilyent a gyerekek sárkányai futnak be, ha túl rövid a farkuk. A plató az oldalával ütdött a földhöz, miután lesiklott a magasból.

Ed és a majom, amely még mindig görcsösen kapaszkodott megmentőjébe, levágódtak a dobogóról.

Robina elsőként ért a helyszínre. Az emberszabású majom még mindig magához szorította Edét, és izgatott, mély hangokat hallatott.

A férfi sápadtan feküdt a hátán. Láthatóan nem tudott megszólalni, mintha kiprészelték volna belőle a levegőt.

- Gyerünk, vigyék már innen ezt a dögöt! - kiáltotta Robina.

Két ember valahogy elrángatta a majmot, amelyet némi huzakodás után nyugodtan elvezettek. A többiek szorosan és meglehetősen tanácstalanul állták körül a

fekvő Edet.

- Fáj valamid? Szólalj már meg! - sürgette a húga.

Ed valamennyire összeszedte magát. A kábultság lassan eltűnt az arcáról.

- A hátam! - A beszéd láthatóan nehezeire esett.

Robina óvatosan bátyja háta alá nyúlt, segíteni akarta, hogy felülhessen. Egy idő múlva, miközben Edről a fájdalom veritéke csöpögött, és rágóizmai mint kemény csomók ültek ki arcán, mindketten feladták.

- Nem megy, Robi! - suttogta a férfi, arcára mosolyt kényszerítve.

- Hát hozzanak már segítséget, az ördögbe is! - támadt neki Robina a bámészkodóknak.

A kövér elrohant.

- Segítség... - motyogta maga elé.

Robina feltétlenül jelen akart lenni, mikor bátyja a műtét után magához tér az altatásból.

Már előtte félrevonta az orvost, egy régimódi, villás szakállú öregembert, aki higgadtan elmagyarázta neki, hogy ezek után Ed gerincoszlopa egy fabatkát sem fog érni. Hogy nagyon ráfizetett erre a „majomkodásra”, és tulajdonképpen még szerencséről lehet mesélni, hogy sikerült úgy-ahogy összefoltozni.

Robina a részleteket is tudni akarta. Az öreg felvilágosította, hogy Ed egyik csigolyája teljesen szétmállott, s emiatt helyi károsodások érték az idegszálakat meg a csontvelőt. Éppen emiatt egyelőre - s mindjárt tisztázta is, hogy ez az egyelőre legkevesebb négy évet jelent - nem végezhetik el a csigolya regenerálását. A kiesett csontdarab pótlására beépítettek egy plasztcsigolyát, ám ez mindenképpen kíméletes bánásmódot igényel. Mint orvos sürgősen azt tanácsolná Ednek, hogy a legközelebbi éveket töltse olyan helyen, ahol csökkent nehézkedés van. Ezt ma már könnyebb megvalósítani, mint egy majmot baj nélkül elfogni, ahogy a példa is mutatja.

Robina sejtette, hogy az öreg csak megjátssza a harapós medvét. Egyszerűen ránevetett, az meg fél szemmel visszakacsintott. Aztán már úgy nevetett, hogy divatjamúlt villás szakállarak mindkét hegye a magasba emelkedett, szinte redőny mögé rejtve a szemét.

- Azért rendbe jön majd a vakmerő bátyuska, kicsikém - morogta atyailag.

Az öreg ott volt Ed ágyánál is. Mikor a beteg felnyitotta a szemét, s kíváncsian körülnézett, már rá is támadt.

- Na, te híres majomfogó! Hát újra köztünk vagy?

Ed odanyújtotta Robinának még gyöngé kezét.

- Mi történt vele? - kérdezte.

- Csak nem a majomra gondolsz? - mordult fel az orvos. Majd, mikor Ed biccentett, elfutotta a méreg. - Micsoda emberek vannak! Kis híján a nyakát szegte, s akkor nem a saját állapota érdekli, hanem a majomé. Annak jó dolga van, megnyugtathatlak! Öltögeti a látogatókra a nyelvét, és falja a banánokat.

- Nem csoda... - felelt Ed kissé megszeppenve. - Mikor annyira értékes az az állat. Sajnáltam volna, ha véletlenül lezuhan.

- Te érzelmes álmodozó... - morgott a doktor.

Ed és Robina is protestálni készült, de leintette őket.

- Lehet, hogy igazatok van a konkrét esetben. Talán én sem tettem volna másként, de persze csak azért, mert az állat ott fent függött és reszketett. Ám általánosságban azt hiszem, túl sokat köntörfalazunk. Olyan problémákat gyártunk, melyekkel aztán nem bírunk. Állatkert... Na igen, ez az egyetlen elfogadható megoldás. Ott nevelhetik a kis barmocskáikat, és bámultathatják a néppel. De a rezervátumok, a mindenféle nemzeti parkok! Hagyjuk a fenébe!

Rögtön észrevették, hogy a doktor már régen csak arra az alkalomra várt, hogy egyszer kifejtthesse nézeteit erről a kérdésről. Még az sem érdekelte különösebben, hogy Ed e pillanatban tért magához a narkózisból.

Észrevette a testvérek bámuló arcát, s annál jobban elmélyült a problémában.

- Csaknem három évet töltöttem Indiában, egy faluközpontban, éppen egy ilyen vidék szélén. Ott dolgoztam az orvosi állomáson. Négyyszer támadtak meg bennünket az elefántok. A negyedik alkalommal széttaposták a falut. Még egy halottunk is volt. És miért? Mert az emberek a rezervátumokkal csak még jobban megzavarják az egyensúlyt, mármint a pusztá létezésükkel meg az ezzel kapcsolatos elkerülhetetlen környezetváltoztatásokkal. Ez már az agónia. Talán túlzok, de szerintem már az. A vadállatok, például azok az elefántok egyszerűen éheznek, mert elszaporodnak, mint a nyulak...

Robina és Ed elmosolyodott.

- Talán tényleg túlzol... - kockáztatta meg Ed.

- Persze hogy túlzok - felelte a doktor, és elmosolyodott. - De gondolkodj el rajta, nincs-e véleményemben valami igazság? Fehérjehiány! Ma, a 23. században! A hatalmas vadrezervátumokban meg ott van az Intenzív állattenyésztés nagyszerű és egyben kihasználhatatlan lehetősége. Csak azért, hogy a nyolcmilliárd ember közül néhányan láthassanak egyszer szabadon kószáló elefántot... Hát kérlek! Voltál már ott? Az persze fontos, hogy a megmaradt utolsó darabka természettel optimálisan bánjunk, de semmi szükség ezen kívül még különlegességekre is.

- És te például mit tennél? - kérdezte tőle Robina.

- Azokat az állatokat, amelyeket a kihalás veszélye fenyeget, és rengeteg ilyen van, állatkertekben tenyészténém, hogy láthassák továbbra is. Ha ez nem sikerülne, azaz ha nem akarnának tovább szaporodni vagy nem tudnának, akkor filmen rögzíteném az életüket, sztereoszkópikusan, a filmművészet minden megoldását alkalmazva, és így örökíteném meg őket a későbbi koroknak.

- Na, és ha mindenképpen szükséges egy ilyen dögöt a maga testi valójában látni, akkor több kutatói kapacitást kell bevetni. Ki kell dolgozni a génkód szintézis biztonságos módszerét. Képzeljétek el, akkor, ha az iskolában Afrika ősfaunájáról esik szó, a jól felkészített tanár előállíthat egy kellően előkészített mesterséges sejtből, melyet megfelelően kódoltak, akár egy oroszlánbétit vagy egy krokodilt, vagy amit akarsz. És mindig akkor, amikor szükséges. Fantáziátlanok vagyunk. Ott is gúzsba kötjük magunkat, ahol erre semmi szükség.

- Te meg, barátom, ha tartod magad ahhoz, amit útravalóul adok neked, öt év múlva jelentkezhetsz kísérletre, hogy a gerincedet regeneráljuk. Az aztán már teljesen valódi lesz. Ezzel, amit most beléd helyeztünk, nem nagyon ugrálhatsz. Annak idején majd be kell tervezned három hónapot erre a regenerációra... Jól van, gyerekek! Én búcsúzom is. Aki majommal fogócskázik, arra ráfér egy kis alvás.

Ezzel megfordult és el is ment. A két testvér mosolyogva bámult utána.

- Ördögös öreg fickó - jellemezte Robina.

- Furcsa, de jó ember - felelt Ed. Aztán hűgához fordulva, mindenféle újdonságról faggatta. Nagyon szeretett volna megtudni egyet s mást arról, hogy mi történt az építkezésen.

Robinára csak akkor tört rá teljes erővel a kétségbeesés, amikor már a hazafelé tartó siklóban ült. Legszívesebben elbőgte volna magát. Amíg együtt volt a bátyjával, részben maga is hitt abban a vigasztalásban, amit neki nyújtott. Mert ha számításba veszi az orvos reménykedő diagnózisát, a baleset következménye nem látszott visszavonhatatlannak.

Most tudatosult benne, hogy a jövő csupa bizonytalanság és gond marad - az ő szempontjából pedig az egyedüllét. Mert Ed, ha felgyógyul, már csak azért is, hogy bedolgozhassa magát új munkakörébe, nem fog lépten-nyomon a rendelkezésére állni. Azt meg nagyon jól tudta, hogy az ő egyedüllétét sem az intézeti kollektíva, sem más nem enyhítheti. A közös gyermekkor, a közös iskola miatt nagyon kötődött Edhez.

- Persze lehet, hogy az elgondolásom hamis volt.

Talán nagyon elengedem magam... De - és itt Robina visszatalált a kupola valóságába - elhatározásomat, hogy részt veszek a Reaktom útján, egy másodpercre sem bántam meg.

Komolyan úgy érezte, hogy annak idején ez volt az egyedüli helyes elhatározás, bár kétségtelenül közrejátszott benne az egyedülléttől való menekülés is. Készerűen felnevetett.

- Menekültem az egyedülléttől! A Földről, ahol nyolcmilliárd ember él! És az ottani magányt felcseréltem ennek a bolidának a garantált magányával... De azért ne legyünk igazságtalanok. Ott volt közben a több éves utazás. Ott voltak barátaim a hajón. Ott volt Frank... És ott van végül a Mások felfedezése! Nyugtalanul felegyenesedett.

- Hol maradsz hát, Körte?! - kiáltott hangosan.

Megfigyelte, hogyan terjed a hang a kupola alatt a lassan sűrűsödő oxigén légkörben.

De az idegen szerkezet váratott magára. Mikor már kétségbeesett, hogy manőverein esetleg átláttak, amikor már azon kezdett töprengeni, nem kellene-e előlről kezdeni, az ajtó oldalra csúszott, méghozzá - s ez meg is ijesztette - bánatos nyögéssel. Sziszegve belibegett a Körte.

Ahogy Robina várta, nekiállt a megszakító leszerelésének. Ez alkalommal jól

megfigyelhette a munkamenetet.

Az alsó felén levő tokszerű valamiből a masina tartalék kábelt húzott elő. Minden teketória nélkül elhajította a megszakítót, a vágástól jobbra és balra eltávolította a kábelvégeket. Közben egyik manipulátorára felszerelt és becsavarozott egy fogót. Aztán az adókészülék köpenyét oldalra hajlította, behelyezte az új elemet, szorosra csavarta, és a javítás be is fejeződött.

Robinát az is érdekelte, mi történik ezután.

Először felszedte a megszakító alkatrészeit, aztán mintha habozna, lassan körbefordult. Feltehetően most vetette egybe a kupola belsejéről tárolt képet a valóságos helyzettel. Persze magától értetődően rábukkant Robinára mint idegen testre. Lassan hozzá kúszott, megragadta a spirált egy fogókarral. Ez egyszer Robina nagyjából vízszintes helyzetbe került. A robot csomagjaival haladéktalanul a lifthez lebegett. Az ajtó újra keservesen felnyikordult.

- Na, ezt is be kell legközelebb olajoznom, ha már nincs, aki karbantartsa - állapította meg a lány.

Mindjárt észrevette, hogy helyzete semmivel sem látszik veszélyesebbnek, mint az első alkalommal. Igyekezett úgy fordulni a spirálon belül, hogy kényelmesebben szemügyre vehesse a környéket, és megfigyelhesse a szörny tevékenységét.

A robot először a lift kapcsolótábláján matatott a harmadik manipulátorral, de olyan, gyorsan, hogy képtelen volt követni. Az volt a benyomása, hogy valamilyen kombinációt alkalmazott.

Érezte, hogy a felvonó lágyan lefelé indul. Eltartott egy ideig, míg rájött, hogy nagyon soká tart az utazás. Biztosan tudta, hogy a körcsarnokig a lift rövidebb idő alatt jut el. Most aztán elfogta a szorongás. Hirtelen megálltak. Egy kissé fellelegzett.

- Tévedtem volna? - kérdezte magától.

De nem tévedett. Nem a körcsarnok tárult fel előttük, amikor a Körte, manipulátorában Robinával, elhagyta a liftet.

Szűk folyosóra jutottak, jobban mondva valami előtérfélébe, ahová több ajtó torkollott.

Még mielőtt Robina cselekvésre határozhatta el magát, a Körte kinyitotta az egyik ajtót, belebegett a szobába, s a lányt a megszakító részeivel együtt letette az egyik sarokba.

Az első gondolata az volt, hogy ez a szemét robot megváltoztatta a programot. De miután gyorsan és logikusan utánagondolt, rájött, nem erről van szó. Ezt az egészet előre bekalkulálhatta volna. Hiszen magasan szervezett gépeknél kézenfekvő módszer, hogy az eredmények mindig változtatnak a tevékenységen.

Persze utólag már minden egyszerű... A gép nyilván megállapította néhányszor, hogy az idegen tárgyak visszaszállítása kiindulási pontjukra nem hozott eredményt. Tehát célszerű máshová vinni őket.

- És most ezen a másik helyen vagyunk!

Figyelte a Körtét, amely „hátat fordított” neki, s egy munkapadfélénél dolgozott. Az volt a benyomása, hogy a robot újra feltölti a tokot. Egy pillanatra egy kábel végződését látta a manipulátorban. Azután... nos, azután a Körte nyugalomra tért. Legalábbis a szemét nem észlelte többé. A térköz a padló és a Körte teste között egyre csökkent, majd az eleje a padlóra került, s néhány másodperc múlva a hátulja is követte.

- Akár egy kecske! - vidámodott meg Robina, bár tisztában volt helyzete súlyosságával.

Mert az máris világos volt, hogy ez a derék szolgáltatási szerelő csak akkor fog újra feltápáskodni, ha az adóberendezés megköveteli. Az az állapot tehát, hogy ő, Robina Crux, a nagy rendbontó, sőt a masina tapasztalatai szerint a világ legnagyobb rendbontója, most hidegre téve gombolyagként a sarokba van gurítva, nagyon is hosszú időn át tarthat. Nem látszik valószínűnek, hogy egy meteorit rendelésre újra szétvágja az antennát.

Átnézte a felszerelését. Legfeljebb két napra volt élelme, vagy ha nagyon önmegtartóztató, háromra. Néhány napot persze éhezhet is, de egy hétnél tovább így sem futja.

- Na, hát akkor először azt szeretném látni, mennyire befolyásolja álmaidat az én biomezóm, kedves barátom!

Nem is gondolta végig a következményeket, egyszerűen kilépett a spirálból. A Körte meg sem moccant.

Robina felbátorodva közelebb lépett. A kolosszus erre sem mozdult.

Robina az örült hősiesség váratlan rohamában kezével megveregette a fémhátat. Semmi.

- Meglepő lakótársnak látszol! - jegyezte meg. S elcsodálkozott, hogy hangja milyen rekedtesen cseng.

Még az is eszébe jutott, hogy a robot páncélját valami kemény eszközzel megpróbálja felnyitni. Mindenfelé kéziszerszámok, titokzatos rendeltetésű rudak heverték a szobában. Aztán elvetette az ötletet.

- Jobb, ha biztosítod a visszavonulás útját, Robi!

Az ajtót nehézség nélkül ki tudta nyitni. Sőt a liftajtót is. De most hogyan tovább? Nagyon izgult. Próbálgatta a gombokat, s közben erőlködött, hogy visszaemlékezzék a kombinációra. És tényleg, négy variáns után megrándult a lift, s egy idő múlva visszaérkezett a kupolába.

Még ki sem szállt, máris szidni kezdte magát.

- Micsoda birka vagy! Végtelenül buta birka vagy, Robi!

Végiggondolta, micsoda lehetőséget szalasztott el, ha ez az előtér, a ki tudja, mit rejtő ajtókkal együtt, nem kerül még egyszer a szeme elé. Márpedig ez lesz a vége, ha a lift lefelé nem engedelmeskedik!

- Persze könnyű lenne a Körtét még egyszer idecsalni, csak az a kérdés, hová fog akkor elcipelni? Az biztos, nagyon figyelemreméltó kis szerkezet! A biomezőm például ott lent egyáltalán nem zavarta, mert, mert... de hát a fene egye meg, miért nem?

- Úgy látszik, érzékelői nyugalmi állapotban csak a szignálra koncentrálnak.

Meglehetősen egyoldalú! De nem! Nem egyoldalú, -inkább célszerű. Elvégre az adó karbantartása a dolga. A logika szabályai szerint minden más ennek van alárendelve. Csak ha egy üzemzavar felébreszti, akkor képes észlelni, van-e a közelben biomező. vagy nincs. Azután dönt. Mindig csak sorjában, egyiket a másik után.

Na, megállj, fickó!

E pillanatban még nem alakult ki határozott elgondolása, de azt már tudta, hogy csak a robot számára kialakított rend ismeretében tud közel férkőzni a masinához.

Amikor újra a liftbe lépett, bizseregtek az ujjai. Jó lett volna kipróbálni, hogy az előző kombináció segítségével a titokzatos mélybe tudja-e irányítani a felvonót. Aztán meggondolta, s egyelőre letett róla.

De már a következő napon, egészen korán újra csak a felvonóban állt; most alaposan felszerelte magát. Egy újabb spirált is hozott, de egyelőre nem tekerte maga köré.

Bátortalanul elhatározta, hogy rendszeresen kipróbálja a kombinációkat. Azonnal sikerült. Az a kombináció, amely felhozta idáig, most lefelé irányította a liftet.

Megismerte az ajtót, amelyik mögött a Körte szundikált. Arra volt kíváncsi, mit rejt a többi? Csalódott. A helyiségek mind egyforma nagyságúak voltak, anyagok, alkatrészek voltak bennük. Többnyire teljesen ismeretlenek, még azt sem tudta megállapítani, mire használhatják őket.

Csak az egyik kamra rejtett érdekességet. Két további alvó Körtét. Legalábbis ez volt a látszat. De nem volt teljesen tisztában vele, komplett szerkezetek-e, vagy csak pót karosszériák. A szobában valami lógott egy fogason. Úgy festett, mint egy szkafander. Nagy kedve lett volna alaposabban megvizsgálni, de rövid habozás után mégis rázárta az ajtót. Csak sorjában!

A lifttel szemben levő bejárat rövid folyosóba torkollott, s egy másik felvonónál végződött. Ennek csak két nyomógombja volt: fel és le.

Közvetlenül az energiaközpontba jutott, a reaktorterembe. A máglya közepén terpeszkedett. Nagy, szürke tömb, minden kiugró nélkül, nem túlzottan sima, kemény köpennyel körülvéve. Hozzáfélni valószínűleg csak fentről lehetett volna. Ezt a legközelebbi kutatóútra halasztotta. Lenyűgözve settenkedett körbe, mint mindig, ha ilyen tömény erővel találkozott.

A terem sem csökkentette a fenséges összbenyomást. A lüktető fény meglehetősen mérsékelten hatolt keresztül a falakon, itt inkább homály volt, mint világosság. A falakon sehol sem volt armatúra, riasztókészülék, műszer vagy más, a földi berendezéseknél megszokott tárgy.

Végiggondolta azt a hihetetlen munkamennyiséget, amelyet a kisbolygó barlangjainak kiképzésére fordítottak a Mások. Jóformán mindegy, milyen technikával dolgoztak. Persze összbenyomás tekintetében a barlangrendszer nagyon hasonló volt ahhoz, amelyet a Földön a minibányákban alkalmaznak. De itt, az

űrbéli körülmények között...

Egyszóval, a lüktető fénynek mindenestre sokkal nagyobb a jelentősége, mint gondolták. Csak fontossága magyarázhatja a csaknem tökéletes felszerelést.

Egyelőre nem törte tovább ezen a fejét. Visszament a felvonóval az előtérbe, és kinyitotta a Körte hálósobájának az ajtaját. Ott nem változott semmi.

Hirtelen támadt lendülettel esett neki a terem átvizsgálásának. Körüljárta, már amennyire lehetett, a kolosszust, és felfedezett két hajlékony kábelt, melyek a teste alá vezettek.

Fütyyentett egyet a fogai között.

- No nézd csak! Most takarékoskodik, vagy az is lehet, regenerálja magát. Ilyenkor kikapcsolja a saját energiaforrásait. Támadt egy ötlete. Valószínűleg az a helyzet, gondolta logikusan, hogy veszi az adó kimenő jelét, és amíg az normális, alszik. Talán erre kell a két kábel egyike. És ha nem?

- Ha nem, az sem volna éppen rossz. Meg kellene mérnem, milyen áram folyik ezekben, és milyen erővel érkezik hozzá a jelzés...

Ki volt tűzve az új feladat. Azonnal elment, hogy megkezdje az előkészületeket. A mérési eredményeket kielégítőnek találta. Felvette a szabályos jelzést egy végtelenített magnószalagra, és addig igazította a kimenő impulzust, míg az megközelítően olyan erővel szólt, ahogy az alvó Körte a jelzést kapta.

A magnóval együtt ment vissza a helyszínre. Óvatosan kihúzta a robot antennavezetékét, és rákapcsolta a szalagra. Az automata meg sem mozdult, és ez a számításoknál is jobban igazolta, hogy a szignál sebességét és a frekvenciát, telibe találta.

- Szép lassan csak kiismerem a lelkivilágot - szólt gúnyosan, és szeretettel végigsimította a szürke páncélt.

- Jó van. Lássuk a próbát!

Megbizonyosodott róla, hogy a szalag tökéletesen működik, és a tartós elem jól fel van töltve. Aztán elment. Fent a kupolában, gondolva minden eshetőségre, először belebújt a spirálba, majd nagy lelki nyugalommal szétvágta a kábelt, és beállította a megszakítót. Az S jelzés, amely abban a pillanatban felzengett fejhallgatójában, most valahogy különösen dallamosnak hangzott.

A Körte, legalábbis egyelőre, folytatta rendkívül egészséges álmát.

- Na ugye! - büszkélkedett Robina. Úgy érezte magát, mint Csipkerózsika tizenharmadik tündére, miután éppen megszúrta tuskéjével a lányt, s az visszahanyatlott fekhelyére.

- Vigasztalódj! A te álmod azért nem fog száz évig tartani. Először is, nem tart ki az elem, másodszor, addig a szalag is elkopik.

Felvillanyozva hagyta ott a bolygó alatti útvesztőt, és visszament a grottához.

12.

A következő hetekben Ed balesetének leírásával kínlódott. Ezt a történetet akarta felvéteni a falra.

Bizony nagyon nehezére esett. Keményen elhatározta, hogy mindennap elkészít egy oldalt. De ez az esetek többségében nem sikerült.

Többször tett rövid, céltalan kirándulásokat. Bebeszélte magának, hogy szüksége van a felfrissülésre.

Gondolatai ugyanis rendre kisiklottak. Képtelen volt koncentrálni, de nem jött rá az okára.

Egyre többször látta maga előtt az ajtókkal körülvett előteret. Látta lelki szemei előtt a pihenő Körtét, miközben a magnó monoton egyformasággal köröz a hamis jelzéssel.

Kezdetben bizonyos diadallal hallgatta az adóból áradó S jelzést. Büszke volt a jól sikerült cselre. Mostanában a vibráló csipogás már az idegeire ment. Emiatt egyre ritkábban és csak percekre kapcsolta be, csak éppen ellenőrizte, működik-e még a megszakító. Egyszer fent a kupolában is járt. Kicserélte az oxigéntartályt. Nehezen állta meg, hogy ne tegyen egy mélyszinti kirándulást.

- Mit változtatna a dolgon, ha le is mennék? Minden nagyszerűen működik. Legyőztem őt, és ez már végleges!

A látogatás után a helyzet egyre rosszabbodott. Már csak néhány órát volt képes naponta a hálózaton dolgozni. Képzetele egyre az alvó robotnál kalandozott.

Nyugtattatta magát, hogy teljes joggal állította félre a javításra orientált automatát. Régebben persze valószínűleg nem tette volna meg. De most mint

hajótöröttnek joga volt ehhez, s ezt az álláspontot minden értelmes lény elfogadná.

Mindez csak mellébeszélés volt. Lassan rájött, s ez részben megnyugtatta, hogy a robottal, való kergetőzés hiányzik. Hiányzik a sok akció és ellenakció, az egymásra való lefeltekedés, a pezsdító játék az ismeretlennel, szóval a kockázat. Elvesztette a társaságát...

Ez a felismerés megnyugtatta. Legalább tisztázni tudta bizonyára nagyon egyoldalú vonzódását a masinához. Most már ezt képes volt nevetségesnek bélyegezni. Feltette magában, hogy ezentúl reálisan nézi a dolgokat. Ez használt. Újra tudott örülni a gép legyőzésének. Az S-melódia is újra azzá vált, mint régen. Ez az egyetlen lehetőség, hogy felhívja magára valaki figyelmét. Azt a kérdést, hogy helyesen cselekedett-e vagy sem, egyszerűen abszurdnak minősítette.

Eszébe jutott az, hogy egyszer már átélt életében egy hasonló örömet. Tudatosan idézte fel ezt az emléket. Párhuzamot akart vonni. Az volt a célja, hogy a Körtével való bánásmóddal kapcsolatban tisztázott felfogását végre megerősítse. Régen történt már ez, egy május hetedikén. A csodálatos tavaszi napfény már mindenki arcára életkedvet varázsolt. Egy ilyen napon nagyon barbár dolognak tűnt valakivel vitatkozni vagy sötét gondolatokkal foglalkozni.

Szinte látta magát, amint látszólag céltalanul csatangol, lödörög az utcákon ráérő sétálóként, mint a többi ember. Semmire sem gondolt, legalábbis kényszerítette magát, hogy ne gondoljon semmire. Bármilyen céltalannak is látszott a sétatja, akármilyen gyakran tért be a mellékutcákba, akarva-akaratlan egyre közelebb került az intézethez. Nagyon korán ébredt fel, korán Is indult neki az útnak. Az idő pedig egyre jobban nyúlt, mint a rétestesztá.

Valamiféle harag is dolgozott benne. Visszafojtott, nem túl agresszív, bizonyos belátással fékezett harag. Donasra és Willfartra haragudott. Hogy az ördögbe teheték a kísérletet egy ilyen napra? Arról nem is beszélve, hogy Robina ma szabad lehetett volna. Holnap meg úgyis kezdetét veszi a területi aktívahét. Ismerte ugyan az összefüggéseket, amelyek ennek a napnak a kijelöléséhez vezettek, de azt hitte, egyoldalú civódása két docensével legalább valamennyire elfedi tudat alatti félelmét.

Amikor a magasba törő intézeti épület elé ért, gondolatainak jól fészült rendje összezavarodott. A barátok tanácsai elillantak. A pusztá félelem maradt csak meg. Leküzdhetetlen félelem, mely úgy vonzotta magához, mint a mágnes.

Azt hitte, minden járókelő észreveszi reszketését. Még egyik-másiknak utána is bámult, ha úgy érezte, hogy nem csak futó pillantást vetnek rá.

Felvonszolta magát a lépcsőn, de úgy érezte, alig képes emelni a lábát. Mintha mézbe ragadt volna a talpa. A szép tavaszi nap olyan édesnek, oly lustaságra készítőnek látszott, hogy minden lépcsőnek örült, ami még előtte állt.

Egyszerre csak felgyorsult minden. Willfart titkárnője fogadta. Bekísérte a terembe, ahol Willfart régi ismerősként üdvözölte, nem úgy, mint egy diákot, akit éppen kifagatni készül.

- No, kislány, micsoda szerencséd van! Ilyen gyönyörű nap! Tetejébe holnaptól területi aktívahét!

Ügyeskedd ki, hogy külső munkára osszanak. Például építési ellenőrnek, vagy ami még jobb, ellenőrizni, rendben vannak-e a strandok. A föld elég nedves, hosszú ideig nem kell esőt küldenünk erre. Aproó! Tudod, hogy új klimatechnológusunk van? Három éve képezte ki őt az öreg Willfart. Szóval ha valami különleges időjárásra volna szükséged... a fiú nem olyan... hiszen érted! Aki a Willfart kezéből került ki, az oké. Mindegy, hogy az időjárást ellenőrzi-e, vagy az erőmezőket. És milyen a pech! Az első beprogramozásnál valamicskét remeghetett a keze. Ezt senki sem veszi észre. Én meg, épp akkor nagyon szerettem volna egy kiránduláshoz két szép napot. Az eredmény ezzel szemben, egyre hevesebb eső. Érted ugye? Vagy nem? Na, elég volt. Térjünk rá a saját dolgunkra.

Robina mosolygott. Willfartnak csak sikerült egy időre csökkenteni a feszültségét.

- Gyere, lássunk gyorsan neki! Hiszen előttem még az egész nap - mondta Willfart, most már komolyabban, de még mindig pajtáskodó hangon.

Odaálltak az irányítópult mellé. Willfart kezével udvarias, kínáló mozdulatot tett. És hasonló barátságos gesztussal már a kolléganő is ott állt, készen tartva a fejre csatolandó szondákat.

- Hogyhogy? - zavarodott meg Robina. Máris?

Willfart csak nevetve bölintott. Robina megadóan tűrte, hogy felszereljék rá az

érzékelőket.

Mindkét kezét és jobb lábát az irányítómanipulátorokra tette. Behunyta a szemét. Szüksége volt néhány másodpercre, hogy összeszedje magát.

„Na tessék! Ez a Willfart egyszerűen lerohant – gondolta. – Pedig az ilyen minősítő vizsgához másképp kellene hozzákezdeni. Komolyabban, ünnepélyesen. Végeredményben mégis a mezőirányítás legfelsőbb fokáról van szó...”

Lassan megértette az egészet. És el kellett ismernie, hogy Willfartnak fényesen sikerült egyszerűen ellopnia tőle a rettenetes vizsgadrukkot, amely bizonyára az elviselhetetlenségig fokozódott volna. A végén úgy ment minden, mint egy közönséges kísérletnél. Semmi nem utalt a fokozott biztonsági követelményekre, amelyek azonnali tesztelést követelnek. Willfarton kívül senki sem nézett a körmére. Még az aszisztensnő is eltűnt. A vizsgabizottság hét vagy nyolc tagját sem tudta felfedezni. Nyilván képernyők előtt üldögéltek valahol, s feltehetően kíváncsiak, hogy a legfiatalabb mezőoperátor felnő-e a legmagasabb szintű feladatokhoz.

Egy pillanatra levette kezeit a fogantyúkról, és a trikójába törölte. Willfart ránézett.

– Kész?

Robina a docens felé fordította a fejét. A férfi a segédpultnál ült, most tette a fejére az érzékelőket. Kezét messze eltartotta magától, mintha méltatlannak ítélné a helyzetét. Az ő pultjának fogantyúi le voltak plombálva, ahogy azt az előírás megkövetelte. Özönvíz előtti szabvány... Remélhetőleg gyorsan leoldhatók azok a plombák, ha hirtelen közbe kell lépni. Bár fúziónál nagyobb külső károokra nem kell számítani, de a használatban levő A-héliumtartály nyilván megszaladna. Márpedig annak a helyreállítási munkája – ezt jól a fejükbe vésték – 730 évi munkája egy embernek, az anyagiakról nem is beszélve.

Robina újra megmarkolta a fogantyúkat. Néhány másodperc múlva az addig mozdulatlan zöldes fonálkereszt elkezdett a kis képernyőn vibrálni, majd ugrálni, s végül egy homályos és rendezetlen szinuszgörbébe ment át. Valaki a vizsgabizottságból nyilván beállította az álló mező intenzitását.

– Na várj csak, barátom! – valamilyen barátságos mérgelődés lett úrrá a lányon.

Csak most, az első szabálytalanságok kiküszöbölésénél kapcsolta be a látómezőt. Lassan kitisztult a méltóságteljesen forgó vöröses golyó képe.

– Hohó! Ezek nekiszabadulnak! – gondolta Robina, még mielőtt teljesen koncentrálni tudott volna. Észrevette a deformációkat, a ráncszerű gyűrődéseket a befogómező képén.

Szép nyugodtan, óvatosan elkezdett ujjaival és lábával játszani a fogantyúkon és pedálokon. Egy pillanatra sem árult el bizonytalanságot. Mozdulataival összhangban egymás után tűntek el a golyó ráncai, gyűrődései, mindig éppen azon a ponton, ahol agyával az eltűnésre koncentrált. Közben pedig alaposan megforgatta a golyót.

Három óráig dolgozott a géppel Robina. Ez a három óra normális körülmények között az emberi teljesítőképeség legszélső határa volt. Csak kísérleti körülmények között jöhetett számításba.

Észre sem vette az idő múlását. Még akkor is frissnek érezte magát, mikor kihunyt előtte a képernyő. Még mindig vad kedvet érzett megküzdeni azzal, aki az állómezőt igazítja.

Amíg dolgozott, nem is gondolt a veszélyre. Játékosan, de határozottan uralkodott a gömbön. Semmi más nem létezett a számára, csak a golyó és deformációi.

Leemelte magáról az érzékelőket, és egy pillanatra elöntötte a boldog elégedettség, ami csak lassan adta át helyét a kimondhatatlan ürességnek és fáradtságnak.

Amikor felállt, még a térdei is remegtek.

Aztán tekintete Willfartéval találkozott, aki komolyan nézte, talán először a nélkül a megszokott lekicsinylés nélkül, amely szavajárásával volt a legjobban körülírható.

– Igen ám, mert ha én, Willfart...

Most viszont szívből beszélt:

– Osztályon felüli, kislány! Komolyan. Gratulálok! Drágám, sokáig szeretnénk még itt látni téged!

Ezt az utolsó mondatot Robina vagy nem hallotta, vagy nem tudta felfogni. Mert előmlött rajta az öröm. Megtörtént és vége! Ezenkívül olyan nagyon különleges persze nem volt. Igazán bolondság volt annyit töprengeni rajta.

- Gyere! - sürgette Willfart.

Felvezette az emeletre, bekopogott az egyik ajtón. Nem várt invitálásra, hanem lendületesen feltárta, és betuszkolta rajta Robinát.

Az elbámult. Igen, Itt voltak ők, a híres, kegyesnek egyáltalán nem ismert vizsgabizottsági tagok. Ismert, de mennyire ismert mezőfizikusok, öt férfi és három nő. Az egyik nőben felismerte a neves űrhajózási szakértőt. Kissé meglepte, hogy ebben a bizottságban találja.

Kezet fogtak Robinával, ez zavarta egy kicsit. Pedig mindenki szerencsekívánalmakat mormolt. Minden nagyon jelentősegteljesen játszódtott le. Utána Phil Wals, a bizottság korelnöke átadta a bizonyítványt. Phil Wals személyesen. És ő nem hanyagul jött eléje, mint a többiek, hanem kihirdette, hogy a legfelső mezőoperátori fokozatot kiváló minősítéssel szerezte meg, ami nagyon ritka eset. Az ő gyakorlatában csak másodszor fordul elő.

Végül Willfart is gratulált. Már újra egészen a régi volt.

- Ha éppen nincs jobb ötleted, tudok részedre valamit. Felhatalmaztak, hogy a mai nap öröme négy hét rendkívüli szabadságot engedélyezzek neked. - A lány meglepett és bizonytalan arckifejezése láttán még hozzátette: - Nem fontos, hogy most azonnal dönts. Ha holnap reggel nem kezded meg a területi aktívahetedet, tudni fogjuk, mit határozta. Minden el van rendezve...

Büszkén, óriási bokrétával a kezében hagyta el a szobát. Nagyon mulattatta, amit ajtócsukás közben véletlenül hallott. Az egyik nő ugyanis nekitámadt Willfartnak.

- Na hallod! Igazán nem erőltettétek meg magatokat ezzel a négy héttel. Ilyen teljesítményért!

Willfart válaszáat már nem sikerült meghallania. Az ajtó előtt pokoli diadalüvöltés fogadta. Egész tanulócsoportha ragaszkodott hozzá, hogy gratuláljon, és viharosan fejezze ki jókívánságait. Az üdvözlés olyan mértékű volt, hogy a kollégák és a tanulótársai, kik szintén összegyűltek, kénytelenek voltak lemondani szándékukról. Szónokuk tett ugyan egy tétova kísérletet beszédje elkezdésére, de aztán csak nevetve kezét rázott Robinával és integetve visszavonult.

Robina vágyakozó pillantást vetett a ragyogóan kék égre, aztán hagyta, hogy csoportja elhurcolja.

Jóval később - már este -, mikor Borisszal kettesben maradtak, szinte hihetetlennek tűnt a délelőtti és az azt követő ünneplés. Úgy érezte, ébren álmodik.

Borisz gyöngédsége viszont legalább annyira jólesett, mint a tudat, hogy elérte a legfelső fokozatot.

Estére elhatározta, hogy Willfart ajánlatát legalább részben elfogadja, bár beosztott tanuló miatt sajnálta a kieső időt. Végeredményben Borisz adta az ötletet, akinek a kiképzési rend szerint három hónapra a Tahitin felépített A-héliumerműhöz kellett utaznia szakmai gyakorlatra. Robina úgy döntött, vele tart.

Csodálatos napokat töltött ott. Borisz igyekezett úgy beosztani a munkáját, hogy sok szabad ideje maradjon. Élvezték a semmittevést az óceán partján, amíg csak kedvük tartotta. Vulkánokat másztak meg, áthatoltak az őserdőn, apró szigeteket kerestek fel halász-katamaránnal, s lenyűgözte őket a sokféle néprajzi és álnéprajzi élmény.

Sóhajtván esett vissza a kisbolygó valóságába. A régi élmény emléke még ott visszhangzott benne. És már megint meghatározhatatlan vágyódást érzett...

- Elég!

Kihúzta magát, és anélkül hogy további lazaságokat engedélyezett volna, befejezte Ed balesetének történetét. Mindent még egyszer átolvasott. Elég keservesnek találta a szöveget. Kétségek között vitatkozott önmagával ennek az esetnek hasznosságáról. Megpróbálta elképzelni, hogyan foghatja fel ezt egy idegen. Végül azzal vigasztalta magát, talán mégis kitűnik belőle néhány általános érvényű dolog. Világosabbá válhat előtte a családi élet fontossága. Megtudhat valamit a toronyházakról. Értesülhet arról, hogy mi egyes ritka állatokat élve konzerválunk. Kiderül belőle, hogy az antigravmotorokat még nem minden esetben tudjuk helyesen használni. Megtudhatják, hogy csontvázunk egyes részeit regenerálni tudjuk. Tisztázódik még sok más apróság is. Mát akkor csak maradjon a történet!

És másnap már ott függött a falon. Rótta a szöveget, betűt betű után. De bármennyire igyekezett is koncentrálni, azt nem tudta meggátolni, hogy

gondolatainak egy része el ne kalandozzék. S ezek a gondolatok mindig a bolida belsejébe tévedtek, egy bizonyos, fémből készült tuskóhoz, aki egy „mérgezett” magnószalagot hallgat, s örök álmát alussza.

Az a gondolat, hogy Körte úr – Robina akaratlanul hímneműnek érzékelte a Körtét – esetleg nem is vár az újabb bevetésre, hisz az valami szerkezeti meghibásodás jele, még csak eszébe sem jutott. És már az sem ijesztette nagyon, hogy állandóan személynek gondolta el a gépet.

De a kóválygó gondolatok, a bizonytalan, meghatározhatatlan vágyódás ellenére derekas munkát végzett. A minőség változatlanul jó volt, a termelékenységet pedig ugyancsak megnövelte, mert maga készítette sablonokon keresztül égette a falba a betűket.

Még mindig úgy gondolta, hogy a Körte csak álmában segíthet neki. A segélykérő S jelzés akadálytalanul jut ki a világűrbe. Nem hagyta, hogy a megszakító jele elérje a robot összehasonlító mechanizmusát.

Néhány további nap múlt el. A történetnek már jó kétharmadát felvitte a falra. Betűkkel sűrűn telerótt új felületek integettek felé. Megfigyelte, hogy az adó S-melódiája fokozatosan torzul. Különböznél is meg kellene vizsgálnia a magnó energiatelepének állapotát. És az igazat megvallva, ráférne egy kis pihenés.

Nagyon gondosan készítette elő az újabb behatolást. Másnap, nem túl korán startolt. Az volt az elgondolása, hogy újra az egyes számú, az először felfedezett bejáratot fogja használni, ott is utánanéz a dolgoknak.

Hogy a magára aggatott felszerelés ellenére ne legyen túl kényelmetlen az útja, ráérősen ballagott. Több pihenőt is beiktatott, s közben bebeszélte magának, hogy nem vonzza semmi a bolygó alatti építménybe, mindössze a megszakítót kell megnéznie. Valószínűleg új oxigénpalackra van szükség.

Útközben fejébe vette, hogy egyszer majd a bolygócska másik, sötét, fény-átnemeresztő érkoncentrátumokból álló felét is át kell vizsgálnia. Annak idején annyira vonzotta őket a kupola, hogy ezt a részt kihagyták.

Örült, hogy további feladatokra bukkant. Természetesen túl sokat nem várhatott a túlsó féltekétől.

A kupolában a változás azonnal érzékelhető volt. Külső fejhallgatóján át állandó sziszegés hallatszott, ütemes kattogással megszakítva. A hangerő körülbelül olyan volt, mint földi körülmények között. Az ajtónyitáskor is újra felhangzott az idegtépő nyikorgás. A megszakítóból áramló zaj, saját lépteinek hangja – amelyek kongó visszhangot verve verődtek vissza a kupoláról – titokzatos félelemmel töltötte el. A zörejek kiáltó ellentétben álltak a süket csönddel, a steril ürességgel, amely már oly hosszú idő óta körülvette.

Gondos vizsgálódásba kezdett. 18,5% oxigén volt a kupolában. Akkor aztán szépen, lassan – mintha vallási szertartást végezne – levette a szkafander sisakját.

Lassan és mélyen kellett lélegeznie. Az oxigéntartalom meglehetősen szűkös volt, a hideg pedig egyenesen metsző. Nem is kapcsolta ki üröltözeke autonóm életfenntartó rendszerét, így arcát alulról átmoshatta a járulékos oxigén és a langyosság.

Az első pillanatban az alacsony nyomás és a hideg miatt az arcbőre úgy bizsergett, mintha szénsavas fürdőbe ült volna. Eszébe jutott, hogy ezt a kabinban is megismételheti.

Ez a mesterségesen előállított kupolabeli atmoszféra – amely persze csak melléktermék volt, de számít az! –, úgy tűnt, olyan háló vagy csapda, amellyel az idegeneket közelebb vonhatja magához. Az is eszébe jutott, hogy a zsilipelőrendszer ellenére nem lehet biztos benne, nem ereszti-e ki valamikor a Körte az oxigént. Mert az atmoszféra minden valószínűség szerint kedvezőtlen hatással van az adóra.

Nagy nehezen lemondott az áttelepülésről, mikor egyes fémrészekben új, tompa fényű bevonatot látott. A korrózió megindult. Gondosan megnézte a vékony felületi réteget. Heves sikálással még eltávolítható volt, de az adó egyes részein szép csendesesen megjelent a rozsda.

Először furcsa gondolatai támadtak. Bizonyos kárörömmel nézte a pusztulás első jeleit. Lám, a Mások gépezetei is ki vannak téve az enyészetnek. Ők is csak vízzel képesek főzni!

Aztán lehülyézte magát. Kétségtelen, hogy az oxigén hajtotta kerék veszélyezteti az adóberendezést. Bármennyire is nem tetszik, az idegen zsiliprendszeren keresztül ki kell bocsátani a gázt.

Visszatette sisakját, és kicserélte az oxigéntartályt. Odament a zsiliphez,

részletesen és meglehetősen eredménytelenül tanulmányozta a nyomógombok ottani rendszerét. Itt sem segített más, csak a szisztematikus nyomkodás. A rendszeres próbákat egy idő után siker koronázta. Halk sziszegés indult meg valamerről. A mérőműszerek jelezték, hogy a kupola oxigéntartalma fokozatosan csökken. Úgy döntött, hogy a belső zsilipajtót a gombok ilyen állásánál nyitva hagyja. Így a kupolába jutó oxigén fokozatosan el tud távozni.

Leliftezett a mélyszintre. Habozott, benyisson-e a Körtéhez, de végül csak megtette, bár minden pillanatban valami váratlantól tartott.

A szobában semmi, de Semmi nem változott. Minden a megszokott rendben, eredeti helyén volt. Betetőzésképpen a Körte is ott feküdt a sarokban.

Roblna - elsősorban a maga megnyugtatóására - jóindulatú zsémbelődésbe kezdett. - Na, te hétalvó, te kis hiszékeny! - lépett a kolosszus mellé, miközben jól oldalba taszította. Persze azért vigyázott rá, nehogy túl nagy erőt alkalmazzon. De az erre sem moccant.

Töprengve nézegette. Közben fokozatosan felderengett benne a felismerés, amit röviden meg is fogalmazott.

- Semmiféle védelmi reakció nincs beleprogramozva. Valószínű, hogy nyugodtan lyukat égethetnék az oldalába anélkül hogy ebben meggátolna. Sőt, fel sem ébredne. Ha „alszik”, olyan helyzetben vagyok, hogy akár az elektronikájába is belepiszkálhatnék, s ezzel örökre elintézhetném. Ezek szerint a Mások nem számoltak azzal, hogy valamilyen sötét alak rombolási szándékkal hatolhat be ide. Amiből az is következik, hogy felfogásuk szerint itt nincs semmiféle titok. Nincs semmi, ami rejtett, zárt, titkos volna. Ha valami tehát előttem rejtve marad, az nem rajtam múlik, csak a saját felfogóképességemen, tanulási módszereim végességén...

- Persze, más a helyzet a robottal, ha megelevenedik - folytatta. - Valószínűleg van valamiféle önfenntartó ösztöne. Hiszen a feladatával kapcsolatban mindenféle képtelenséggel számolni kell, talajcsuszamlástól kőomlásig és még ki tudja, mi mindennel.

Hogy aztán biológiai befolyásra számítottak-e? Itt már nincs bizonyosság. Számolhattak egyáltalán azzal, hogy valaha is egy másik civilizáció képviselője lép erre a kisbolygóra? Az emberi megfontolás szabályai szerint - és ezt egy úrutastól joggal elvárhatják - több mint büntetendő volna ilyen értékes berendezést ennyire védtelenül itthagyni. De van valamiféle biovédelem a robotban. Ez mi célt szolgál? Nyilván a saját kényelmüket. Ha személyesen jelen vannak, nem szeretik, ha a robot zavarja őket. Így akadálytalanul építhetnek, szerelhetnek az adóban, tehetnek, amit akarnak, a robot nem mászkál állandóan oda. Ez lehet a lényeg.

És még valamit ki lehet szűrni a helyzetből. A Mások társadalma biztosan homogén. Ezért nem számoltak azzal, hogy fajukból egy másképp gondolkozó idejőhetne, és itt kellemetlenségeket okozhatna.

Az is biztos, hogy nincs kapcsolatuk más civilizációval. Nem ismernek hasonlóan gondolkodókat, sőt fel sem tételezik, hogy a közeljövőben ilyen kontaktus létrejöhet.

- És éppen ebben tévedtetek, kedveseim! - állapította meg Robina, végigzongorázva ujjai hegyével a robot páncélját. - Csak velünk nem számoltatok. Az emberek világosan működő fejcskékjével!

Persze, a bolida felfedezése merő véletlen volt. De ezt senkinek sem kell tudnia.

Meg aztán annyira mégsem volt véletlen. Annak a következménye, hogy éppen erre volt dolguk, s pályaparamétereinek megfelelően a kisbolygó is éppen erre járt. Robinának töredékesen eszébe jutott a véletlen fogalmának klasszikus definíciója: „A véletlen két egymástól független kauzális, oksági esemény találkozása.”

És újra eszébe jutott az is, hogy a kapcsolat létrehozása egyedül az ő feladata. Pedig ebben a feladatban a közelmúltban jó néhányszor kételkedett. De most tisztán látta, a kisbolygón nem az emberiség van jelen, csak egyedül ő, Robina Crux, az ember. Egyedül ő felel a kapcsolatért.

Eszébe jutott a fal, ami ezt a kapcsolatot volna hivatott szolgálni. Meg az is, mennyire elégtelenek az ő lehetőségei és eszközei. És máris megérett benne egy újabb terv. Itt hever tétlenül és kihasználatlanul egy számítógép, felszerelve tárolókkal. Isten tudja, milyen képességekkel. Hát érdemes a falon függeszkedve primitív betűket égetni, miközben ez a lustaság alszik? Ha meg néha felébred, annyi a munkája, hogy kicserél egy nevetséges kábeldarabot, és máris horkol

tovább.

- Barátocskám, az a gyanúm, sokkal nagyobb dolgokra vagy hivatva! - Tulajdonképpen megijedt a saját bátorságától, de a gondolat többé nem hagyta nyugodni.

Ellenőrizte a telepet és a csatlakozásokat. A szalag játszotta a végtelen felvételt, becsapva a számítógépet, elhítetve, hogy a helyzet változatlan. Pedig erre az őrségre, erre a készenlétre építették és állították be ezt a berendezést. Ebben az egy dologban azért nem érezte biztosnak magát. Nem valószínű, hogy egyetlen adó miatt fejlesztettek ki ilyen bonyolult szerkezetet. Ez irracionális! Egyébként is felépítése univerzális eszközre emlékeztet. Félbevágott körteformája, a nehéz páncél is mutatja, hogy szélsőséges külső körülményeket is elvisel. Ellenállhat nagy nyomásnak, agresszív légkörnek, viharoknak és sok másnak. Valószínűleg érzéketlen minden ilyesmire. Ha csak a kisbolygón végzendő feladatok ellátására tervezték volna, lényegesen könnyebb is lehetne. Célszerűbb volna, ha külsőleg egy pókhoz hasonlítana.

- Akárhogy forгатom is - vont le Robina a végső következtetést -, valószínűleg bő tartalékai vannak. A kérdés csak az, hogyan lehetne feltárni, használatba venni ezeket a tartalékokat?

Lehet, hogy összes feltételezésem csak abból a vágyból született, hogy szeretnék tovább foglalkozni ezzel a szerkezettel? - Mérgesen vállai vont. Legfőbb ideje volna következtetései, feltételezései és kívánságai között valami rendet csinálni. - De nem itt és nem most! - mondta ki hangosan.

Hátra van még a szkafander... Elgondolkozva otthagyta a Körtét, átment abba a helyiségbe, ahol az üröltözékre hasonlító szerkezetet találta.

Most sem tudott rájönni a dolog nyitjára. Az a valami hálózásokra emlékeztetett, öt egyforma méretű nyílással és egy megfejthetetlen mechanizmusú zárral, amelyről el sem tudta képzelni, hogy légmentesen zárható. Pedig az egy úrruhánál elengedhetetlen.

Nem vált tehát valóra az a reménye, hogy ebből a szerkentüből következtetni tud a Mások küllemére. Robina még arra sem mert volna megesküdni, hogy ez a ruganyos, sűrű anyagú, láthatóan hegesztett tömlő egyáltalán ruházati darabja-e az idegeneknek? Így a Mások testi felépítésére egyedül, de elég határozatlanul csak a lépcsők, a folyosók, a nyomógombok magassága és elhelyezési rendje és esetleg a szerszámok utaltak. És az utóbbiaknál felmerült egy kétség is. A szerszámok készülhettek közvetlenül a robotnak.

A robot pedig - ez az egyetlen, amiben Robina biztos volt - semmiképpen sem kópiája az idegenek testének, hisz nincs szüksége lépcsőkre, és megelégedhetne jóval alacsonyabb folyosókkal is.

Ebben az összefüggésben azt is nagyon elgondolkodtatónak találta, hogy semmire sem bukkant, ami bútorra emlékeztette volna. Igaz, ez azt is jelenthette, hogy az esetenként ideérkező ellenőrök nem tartózkodnak sokáig az építmény belsejében. Amíg itt vannak, valószínűleg járműveikben élnek. Vagy - s a gondolatra libabőrös lett - ellenőrizni is robotokat küldenek.

Az persze elképzelhetetlen feltevés, hogy a berendezés örök időkre működjék. Robina vigasza és reménye az volt, hogy a most sugárzott S-dallam bizonyára azt jelzi a Másoknak, hogy remek masinájuk teljesen felmondta a szolgálatot. Vagy megsemmisült, vagy valamilyen módon bedöglött. Viszont az adó - ezt hallják - működik. Csak nem úgy, ahogy kellene. Vissza lehet-e következtetni a zavarokból a tudatos beavatkozásra?

Valahogy világosabbá kellene tenni ezt a tényezőt. Az ötlet tetszetős volt. És Robina kész rá, hogy akár azonnal átültesse a gyakorlatba.

Tettre készen, lendületesen hagyta ott az építményt. Örömmel gondolt a maga elé tűzött új feladatra. A Körténél tett látogatás erővel telítette, bizakodással töltötte el. Ugyanakkor, bár még nem ment bele a részletekbe, érezte, hogy másik gondolatál, a robot hasznosítását is valahogy meg kellene valósítani. Pedig szakmai ismeretei az automatikában olyan gyérek voltak, hogy ez az ötlet inkább nyomaszthatta, mint hajthatta volna.

A következő napokat azzal töltötte, hogy a megszakítóhoz két további bütykös tárcsát készített. Egy 0 és S betűt. Az utóbbi csak abban különbözött a már működőtől, hogy az alapszignál egy másik helyére akarta beépíteni. Sok töprengés és még több munka után készítette el azt a mechanizmust, ami a kontaktust biztosító kést a régi első tárcsáról a kellő időben a másodikra, majd a harmadikra emelte.

Maga a készülék sikerült ugyan, de kipróbálása tökéletes kudarccal végződött.

Elsőre nem tudta a megszakító futását a három tárcsával stabilizálni.

További négy napig kellett vacakolnia. És ha azt akarta, hogy az üzem folyamatos legyen, huzamosabb időt kellett a kupolában töltenie.

Közben több szakaszát átélte az alkotó, bölcs nyugalom és a mérges türelmetlenség közötti ingadozásnak. Randalírozása még magát is meglepte. Életében nem tapasztalt hasonló viselkedést.

Kétszer is dühöngve sarokba vágta az egész szerkezetet, sőt legszívesebben eltápostá volna a bütykös tárcsákat. Csak nagy erőfeszítéssel tudta visszafejtani a dühöngését.

Kiegyensúlyozatlanul, sokszor leverten dolgozott. Nemegyszer feltette a sztereotip kérdést:

- Egyáltalán minek az egész?

Ez ellen a kérdés ellen mindig kétségbeesetten védekezett. Tudta, hogy a hasonló gondolatok újra könnyen a tehetetlen reménytelenség, a kétségbeesés állapotába taszíthatják. Azzal tisztában volt, hogy pillanatnyi levertsége nem egyedül a technikai elképzelés megghiúsulásából fakad. Tudta, azért fáradt el, mert a rengeteg erőt adó munka elvileg semmiféle vonatkozásban nem hozhat hasznot. Jóformán céltalan... Lassacskán azon kapta rajta magát, hogy képtelen reálisan gondolkozni. Kusza összevisszaságok, összefüggéstelen gondolatok járnak a fejében, vagy éppen semmi.

Egyre többször kalandozott gondolatban a Földre. Belekapaszkodott egykori örömteli eseményekbe. Köznapi dolgokat kezdett nagyra értékelni, jelentőségüket átformálni. Persze a földi élettel való összehasonlítások csak fokozták fájdalmas vágyódását.

Ott üldögélt hát elgyávulva, akadozó készüléke fölé hajolva. Hátát egyszerre öntötte el a hideg és meleg veríték, mikor csapongógondolata nyomán hirtelen tudatosult benne, hogy három hét múlva lesz egy esztendeje, hogy a Reaktom neutralizációjának ereje, a nagy lökés a kristályfalra sodorta. Eljön hát annak a napnak az évfordulója, amikor az úrhajó legénységével együtt, Robina Cruxot is beleértve, megsemmisült.

A hirtelen felbukkanó gondolat annyira leverte, hogy aznapra abbahagyta a munkát a kupolában. Működésbe hozta a régi S betűt, és hazament a barlangba.

Ott sem volt semmi igazi teendője. Tehetetlenül nézett körül, takarított, rendezgetett. Aztán egyszerre Mandy tarisznyája került a kezébe; a száraz földdel és a magvakkal. Megkövülten nézte. Egy gondolat kezdett motoszkálni benne. Egy örült gondolat, amely egyik percről a másikra megváltoztatta a hangulatát. Éppen az évfordulóra akarta megvalósítani. A magokról azt sem tudta, milyen növény termései. El akarta ültetni Itt, a szűk kabinjában, itt, ezen a kisbolygón akart nedvdús zöldet látni, pompás virágokat nevelni.

Minél tovább nézte a tarisznyát, annál jobban meglepte, hogy eddig ez nem jutott eszébe.

Hatalmas lelkesedéssel kezdett neki. De a türelme szinte óráról órára csökkent. Hamarosan végleg elveszett. Készített egy tálat plasztból, a földet alaposan megmosott kristályszilánkokkal keverte, olyanokkal, amelyeknél biztos lehetett, hogy ásványtartalmukat a víz nem oldja fel, s így nem mérgezik meg a növényeit. Aztán szépen ledugdosta a magokat. Öt különféle fajtát helyezett egy sorozatba. Három sorozatot ültetett. Több helyet nem tudott biztosítani a szűk kabinban.

Amikor megöntözte az elkészített virágágyat, egy pillanatra eszébe jutott, hogy a jubileumi kívánság teljesítéséért jó néhány napi életét feláldozza. Hiszen a növényeknek állandóan szükségük lesz vízre. De ez sem fájt most.

A következő napokban egy új megszakító megoldásán barkácsolt, egy nagyobb méretű programtárcsát akart beállítani. Ennek a többinél lassabban kellett futnia, ezért alapot is kellett szerkeszteni hozzá.

Bár ez a munka alaposan lekötötte, arra mindig jutott idő, hogy a csak kézi munkát igénylő, de koncentrációt nem követelő öntözést elvégezze a tálacskában. Figyelte, lát-e mozgást, fejlődési benne. Már a harmadik napon kísértést érzett. Ki kellene ásni egy magocskát, megnézni, csírázik-e... Nem kis munkába került lebeszélnie magát. Csak azért állt el ettől, mert félt, hogy megzavarja az egész tál életét. Ha ugyan van benne élet...

Már készült szomorúan meggyőzni magát, hogy a magocskák bizonyára mind meddőek, amikor az ötödik napon néhány göröngyöcske kissé megemelkedett, s kikandikált alóluk az összegöngyölődött, világoszöld csíra.

Most lett aztán igazán nyugtalan! Óvatosan, egy kis ecset segítségével eltávolította a göröngyöcskéket, olyan vigyázva, mintha nitroglicerinnel

dolgozna.

Természetesen tisztában volt vele, hogy a magokból csirák, azokból növények nőnek ki, most mégis olyan izgatott volt, mint még tán soha.

Ott állt a tél előtt, nézte a törékeny, finom fátyolszerű valamit, amely lassan, görbén egy milliméterrel a talaj fölé emelkedett.

Kibuggyantak a könnyek a szeméből. Végigcsorogtak az arcán, lecseppentek a keblére. Hagyta. Egyetlen porcikája sem tiltakozott a könnyek ellen. Nem csodálkozott azon, hogy sír. Végőskig meghatva vette tudomásul, hogy itt valami nagyszerű történt.

A csaknem kétparszeknyi megtett út, a csonttá száradt föld ellenére, nem törődve a falnál történt összeütközéssel, az élettel ellenséges ürrel, a körben látható halott pompával, ez a néhány kis halmocska nekiindult, hogy esélyeit az életre valóra váltsa. Elképzelte a csodás eseménysort, hogy az apró szürke, barna, feketés magvak, ezek a meg sem különböztethető kis testek, hogyan parancsolták meg a DNS-spiráloknak, hogy törjenek ki a fényre... Impozáns, csodásan virágzó növények lesznek belőlük. Most világosodott meg teljesen és végérvényesen Robinában – csaknem egy év után, megjárva a magasságokat és mélységeket, ingadozva kétségbeesés és erőltetett biztonság-érzés között –, hogy ezt az ajándékot, amelyben mint élő részesült, magát az életet őriznie kell, mindig és minden körülmények között. Egyetlen embernek sincs joga az életét eldobnia, s ez rá, Robina Cruxra ez különösen érvényes. Talán jobban, mint bárki másra a világon!

Mélyen meghatva áldotta az egyszerű kabinban, a kicsiny, durván, ügyetlenül összetákolts ládácska előtt a szegény halottnak ezt az értékes hagyatékát, a Földről származó, törékeny zöld palántákat. Soha többet nem kell feltennie a kérdést: minek? Most már azon kell igyekeznie, hogy élete hátralevő része itt, a kisbolygón – a lehetőségeket a végőskig kihasználva – a szükségesség jegyében teljen. A halálra csak úgy szabad gondolnia, mint elháríthatatlan biológiai aktusra, melyet sem ő, sem más ki nem kerülhet.

– Az én esélyeim... – dünnyögte. És hirtelen úgy látta maga előtt létezésének értelmét, mint egy ragyogóan kivilágított utat. Azelőtt aligha fordulhatott elő, hogy egyetlen ember feladata, helytállása az egész emberiségre nézve ilyen fontos legyen.

Gondolatokba merülve álldogált a tálka mellett. A pillanat nagyszerűsége megrázta, s ugyanakkor boldoggá is tette. Tudatosult benne, hogy ez lesz a legszebb „születésnapja”.

Régebben ajándékokat készítettek az ilyen emléknapokra. Egy nagymama, akire Robina csak bizonytalanul emlékezett, bár az idős, visszavonult dáma Franciaországban valahol még élhet, tudna mesélni erről. Az igazi vonzalom vagy a pusztá kötelesség próbaköve volt egy-egy ilyen ajándék. Neki is adott valamit, mindenesetre anyagi értéket, de hogy mit, annak emléke már kitörlődött. Ugyan ki örül manapság olyasminek, amit a raktár sarkából maga is előhalászhat, vagy a lakására hozhat?

Most Robina mégis nagyon szépnek találta ezt a szokást.

– Hát talán én nem örültem annak, amit Borisz néha, főleg huzamosabb időtartamú távollét után az első találkozásnál magával hozott, bizonyítva, hogy távollétem alatt is játszottam bizonyos szerepet a gondolataiban és vágyaiban? Főleg ha olyasmi volt, amit nem lehetett a sarokból előrántani. Néhány hanyagul odavetett sor írás, egy kedves szóban előadott történet vagy éppen valami tárgy. Egy régiség, könyv vagy olyasmi, amit ő maga készített...

– És hol volt ilyenkor a te figyelmességed, Robi?

Persze gondoskodtál arról, hogy jól érezze magát.

Megpróbáltad a kívánságait, a még ki nem mondottakat is, teljesíteni. De körülbelül ez volt minden... Jó, jó, hiszen még ez is túl sok volt! Észre sem vette!

– Ohó, gondolta Borisz racionálisan, ott van a szerelem! Hát mlért szomorkodjunk, Robi, ha éppen nem láthatjuk egymást? Mi végre a vágyódás? Akkor kell megragadni a boldogságot, abban a pillanatban, mikor lehet, és végigélvezni. Érted? Nem, nem, mondta Borisz, nem tagadom a tervszerűség fontosságát, sem a nagyobb dimenziókban való gondolkodást. De nem sokkal hasznosabb így? Ha örökösen a jogainkért harcolunk, az csak ellaposodáshoz vezethet...

– Ez volt a te tudományod, Borisz. Ezzel érveltél százféleképp és nagyon meggyőzően. Én meg hagytam magam, nem is egyszer, meggyőzni.

- Ezért nem tartottad érdemesnek megtenni a négyórás utat Bamakóig, hogy találkozhassunk. Az már túl sok lett volna. Annyit igazán nem ért a kis Robi nagy csodálkozó szeme... Amellett még utána gyengéden, szelíden kellett volna bánni vele...

Kitörölt egy könnyet a szeméből.

- Mit szólna hozzá, ha megtudná, hogy valójában mi történt velem? Hogy életem végéig ezen a kristályhalmon fogok fel-le futkosni. Érdemesnek tartaná a régi dolgokra gondolni? De hát persze csak annyit fog megtudni, hogy a Reaktom valószínűleg szerencsétlenül járt, személyzete pedig eltűnt. Lehet, akkor egyszer még az eszébe jutok... De hogyan fogsz magadra visszaemlékezni, Borisz? Eszeveszett kérdezősködés. Még egyszer végigsimított az arcán.

- Miattad, Borisz, igazán nem fogom a hangulatomat elrontani!

Féltő gonddal végigsimította a növénykéket. Meggyőződött róla, hogy talajuk megfelelően nedves. Aztán szép nyugodtan elkezdte felölteni a szkafandert. Ismét tudatosult benne, hogy rengeteg a dolga.

Eltelt néhány nap, s ezeket lázas tevékenységgel töltötte, és megnyugodott. Elmagyarázta magának, hogy értelmetlenség lenne a hátralevő harminc évben olyan ugrásra készen élni, mint eddig tette. Belátta, az egészségesebb élethez - a sok feladat ellenére -szüneteket kell beiktatni, „szabadságra menni”. Talán fotózni, ahogy már régen eltervezte, talán felmenni a kupolába, már csak az ellenőrzés végett is. Minden dolgát tervszerűen kellene váltogatni. Ezért elég bolond dolognak tartotta, hogy eddig hiába próbált terveket kitűzni maga elé.

Terveiben most fontos helyet foglalt el új kötelessége. A „kert” rendben tartása, ahogy kissé fellengzősen elnevezte a cérnavékony növénykék szegényes ládikáját.

Majdnem valamennyi magocska kikelt. Csak éppen lehetetlen volt meghatározni - elsősorban a dilettáns Robinának -, hová fognak kis növényei fejlődni. Ahogy régebben a műszaki tudományokban elért eredményeire volt büszke, most a botanikai sikereire. Közben az S jelzés változatlanul áramlott ki a világűrbe, minden haladt a maga útján. Mindössze a falra írásra gondolt némi aggodalommal.

Kabinjában úgy állított be egy oxigéntartályt, hogy a kis nyílásra nyitott szelepből a gáz egy vékony sugara lenge szellőként lágyan simogassa a növényeket. Ez biztosan meg fogja erősíteni a száracskákat. Az egyik lámpával 12 órán át mindig csak fél világítást adott, szintén a néhány szál zöld kedvéért.

Összebarkácsolt egy öntözőberendezést. Ezzel helyettesítette az esőt. Minden meggondolás nélkül napról napra olyan sokat használt el hozzá a drága vízből, amennyit csak szükségesnek ítélt.

Sokszor órákig állt a tálka előtt, s igazában nem gondolt semmire. Csak nézte nyugodt örömmel. Érezte, hogy minden új levélke ki göngyölődése, minden centiméter, amellyel a száraz feljebb törnek, egy darabot elűz rettenetes magányából. Ennek nyomasztó hatását pedig csak most, mikor már kezdte elűzni, tudta igazán felfogni.

Életében nem nézett még meg ilyen figyelmesen egyetlen növényt sem. Észrevette a legkisebb ereket, minden apróságot, felfigyelt az alig észlelhető színárnyalat! különbségekre. Még el is szomorodott, mikor egy nap a csíralevelek leszáradtak és leestek, de aztán rájött, hogy ennek így kell lennie.

Megállapította - s ez újdonságként hatott rá -, hogy az EVO iskola tantervében bizony alapos hézagok tátonganak. A fiatalok nagyon is keveset tudnak az élet nagyszerűségéről. Senki sem ismertette meg velük azokat a csodákat, amelyeket önmagukban rejtenek. Mindig csak a funkcionalitás volt a fontos. És Robina nagyon is jól tudta, ha véletlenül nem pottyán erre a kristálygombócra, sohasem fedezte volna fel a csodát. Mert ennek megértésére, végső felfogására alkalmatlan a betanult gyakorlatiasság. Mit használ azt tudni, hogy a kromoszómák DNS-spiráljai alakítják a sejtek programját, mikor éppen most, az egyik levélen apró körök nőnek, vagy a szár egy helyen csomóvá vastagodik, vagy az a vékonyka kis növény ott, Robinától jobbra a tálban, most hozza nagy lelkesen az első bimbót.

Ugyan, mi jelentősége lehet annak, hogy e folyamatok némelyike már irányítható, s hogy a molekuláris, biológusok még bizonyára új meglepetésekről is gondoskodni fognak? Jó, a rákot legyőzték. Néhány elmebetegség is gyógyítható már. Ez mind igaz. Képesek kezeket, lábakat regenerálni, Ed gerincét is meg néhány belső szervet. A növények a nitrogént a levegőből nyerik már, nem kell műtrágyaként melléjük tenni. A haszonállatok minden tetszőleges nagyságot elérhetnek, ha éppen szükséges. Szép. Óriási ugrás a fejlődésben. Elhallgattatták azokat az

embereket, köztük még a tudósokat is, akik azt prédikálták, hogy az emberiség az éhhalál felé halad, hogy a háborúkra a természetes létszámcsökkentés miatt van szükség. Szegény, veszélyes bolondok!

De mi a lényeg? A funkcionális, a működő részt mindenfelé kikutatták. Ez nagyon tág tevékenységi terület. De az alapvető kérdés, az az apróság: miért történik a természetben mindez így, még ma is megválaszolatlan. Jó, jó így történik, mert ez a matéria egyik létezési formája..." Régebben egyszerűbbnek látszott. Isten misztériuma minden tisztázatlan kérdést megoldott. Isten, számtalan variációban. Robina most utólag úgy vélte, Isten csak könnyített az emberek sorsán. Isten volt az a sín, melyen a kérdésekkel rakott kocsit elvontathatták.

Jól belebonyolódott ezekbe a kérdésekbe. Sokszor igen különös dolgokat is kiötlött. Elképzelt például egy egyedülálló életformát. Egy vézna kis energiacsomót, egymásba modulált hullámformák kis gombolyagát, mely éppolyan véletlenül állt elő, mint mondjuk Oparin koacervátuma. Elképzelte, hogy ez a moduláció építette fel azokat a láncokat, amelyek közül a legjobbak képesek túlélni a környezetet és kitartani az időben. Ha így volna, akkor hangya és hal, tölgyfa és ember, sőt a Mások is, mind csak olyan változatai ennek a modulációnak, amely a környezethez alkalmazkodott...

Rendszerint úgy járt, hogy mire elmélkedéseinek ehhez a pontjához ért, s elkezdte volna kifejtteni, minden oldaláról megvilágítani, felébredt a meditálásból. Ilyenkor sikerült is elűznie abszurd gondolatait, sikerült észrevennie, hogy mostanában túl sokat képzelődik. De az a véleménye mindenképpen változatlan maradt, hogy nagyon nagy kár, hogy a nagyszerűt, mely minden egyes sejtben benne szunnyad, az emberek már réges-régen nem élvezik. És nagyon szerette volna, hogy életében legyen még alkalma ezt másoknak is elmondani.

Eget verő lelkesedésében el is határozta, hogy a falon egy fejezetet ennek a témának szentel, még azzal a veszéllyel is számolva, hogy a Mások nem értik meg, sőt örülségnek nyilvánítják. Persze később, ha majd megszületik az igazi kapcsolat, megértik az embereket. És az emberek is meg fogják érteni az ő gondolatait. Ezzel a kommentárral együtt el fog jutni majd a gondolat minden kontinens video-ernyőjére. Mindenkit érdekelni fog, néhányan meg Is fogják érezni, mi mehetett végbe itt, az űr sötétjében.

S közben változatlanul érezte missziójának súlyát, felelősségének terhét.

Sejtette, hogy a kollektívák, a teamek, a közös teljesítmény világában egyfajta anakronizmust képvisel. Ezért lehet hősnő, afféle példakép, bálvány, nem egészen tudatosan, egyszerűen abból a tényből fakadóan, hogy ennyi veszélyt túlélte. Ez a felismerés nyomasztotta. Emiatt fontolt meg alaposan minden betűt, mielőtt a falra égette volna, mint régi időkben a fukar emberek minden fillért, mielőtt kiadták volna...

Néhány nap múlva meztelen, az ágyából éppen frissen felkelt fiatal nő állt a szürke tál előtt. Pontosan a mesterséges napfényt sugárzó lámpa alatt, melynek fénye vékony, hosszú haját aureolával vette körül. Ott állt a célszerű használati eszközök, tartályok, kapcsolók és mérőműszerek között a kis kamrában, melynek narancsszínű falait egy nagyobb termetű ember, ha karját jól kinyújtja, egyszerre meg tudta volna érinteni. Arcán csodálkozó, némileg együgyű mosoly ült. Bámulta a bizarr képletet, mely finom szerves szövetből épült fel, a kékesfehéren csipkézett koronát, cikcakkokkal és hátrahajló csúcsokkal.

Robina Crux csak bámult, bámult. Nem tudta volna megmondani, meddig. Ujja hegyével végtelenül óvatosan megérintette ezt a képződményt. Szelíden végigkövette a cikcakkokat, óvatosan feljebb emelte a kis kékes bohócsüveget, és belenézett belsőjébe, ahol kis köteg sárga porzó világított.

Éjszaka kifakadt az első virág. Egy kis harangláb volt, bár Robina nem tudta a nevét. Soha senki sem tanította meg rá, nem mutatták meg neki ezt a virágot. Ő meg előbb alig érdeklődött az efféle, a hasznosság határán elhelyezkedő dolog iránt. Soha nem nézett meg tudatosan egy ilyen virágot. Persze, sokszor lelte örömei a mezei virágcsokorban, amelyet ritka kirándulásai valamelyikén esetleg maga szedhetett. Nem túl gyakran, mert a rétek száma, ahol szabad volt virágot szedni, rohamosan csökkent. Soha nem érezte szükségét, hogy egyszer alaposan megnézzé a virágokat. A csokor csak azért volt szép, mert díszített.

Itt és most ez valami más volt. Társa született, amely az ő mesterséges légnyomása alatt vizet és meleget kapott, amely megosztotta vele a szűk teret, amely együtt élt vele.

Robina szinte szerelmesen fogta körül kezével a kecses növényt; - aztán

elengedte. A virág megérintette a keblét. A lány hozzáhajolt s felsőtestével ringatózott előtte. Hízkelkedve dörgölődött a finoman erezett levelekhez.

Így ment ez néhány percig. Akkor hirtelen úgy nézett körül, mintha minden pillanatban nyílhatna az ajtó, és beléphetne valaki.

Csak most döbbsen rá, hogy meztelen. Elszégyellte magát. Vissza is lépett a virágos ládától. Határozottan kellemetlen érzés volt. A vér az arcába tolult, libabőrös lett. Aztán rájött, bolondság, hogy zavarba jött. Szentimentális, ártatlan kis játék, szóra sem érdemes. Hogy a hangulatot elhessegesse, és értelmes módon véget vessen az egésznek, hangosan megszólalt:

- Lassan meg fogsz bolondulni. Robi! - Elmosolyodott, s egy csókot lehelt a virágra. - Bocsánat! - suttogta, és gyorsan felöltözött.

13.

Megérett benne az elhatározás, hogy megkönnyíti vállalt feladatát. Pontosabb szövegek kellenek arra kristályfalra. Ezért feltétlenül több időt kell biztosítani az előkészítésre. Akkor meg égesse a betűket a Körte a falba. Meg kell tanulnia!

Azért tisztában volt azzal, hogy a valóságban az a vágya, hogy ez az álélőlény ott tegyen mellette. Hogy értékes partnerévé tegye, hogy alávesse akaratának. Mert már nagyon kívánt egy társat. Szinte mindegy, hogy kit... De persze, ha valaki kérdezte volna, ezt ilyen határozottan nem vallotta volna be. Az tény, hogy a Körte felébresztése számos előnyt ígért.

Igazában még nem volt meg a végleges terve. Kíváncsi volt a robot reakcióira, intuitív módon ehhez akarta hangolni a továbbiakat. És ha az első alkalommal nem sikerül? Holnap is van nap, mi kára származhat belőle? Hátravan még harmincszor 365 napja.

Félni nem félt. Kupolabeli tapasztalatai meglehetősen biztossá tették. A robotba beépítették a féket. Nem aktiválható élőlények ellen. Persze, lehet, hogy visszaüt, ha saját fennmaradása forog kockán... Majd meglátjuk.

Semmiképpen nem akarta tönkretenni. Csak megtudni, képes-e egyáltalán felfogni, hogy mit akar tőle.

Gondolatban kidolgozott néhány lehetőséget. Mit tehet ellene a robot? Persze félretolhatja, akár agyon is nyomhatja a mezőerejével, szétdarabolhatja a manipulátorokkal. És még valószínűleg olyan erők, például sugárzás fölött is rendelkezik, amelyek eddig rejtve maradtak.

Robina elhúzta a szája szélét, s megvonta a vállát.

Az első támadásra kijelölt napon hosszú ideig piperéskedett. Nagyon gondosan öltözködött, mert az volt a véleménye: az eredményesség bizonyos méltóságot követel, s ezt külsőleg is ki kell fejeznie.

Bár a magnótelepe már csaknem kimerült - nem csoda, már régen nem pótolta -, s emiatt a jelzések halkak, szakadozottan áramlottak, a Körte mégsem mozdult el. Még a helyzetét sem változtatta meg, s továbbra is a békés alvó benyomását keltette.

Egy ideig ott állt és nézte. Csupa olyan megoldás jutott az eszébe, melyet úgysem tudott volna végrehajtani.

Be kell hatolni a belsejébe. Törölni egyes tárolóit, megváltoztatni a program részleteit, vagy a legjobb lenne mindent törölni és újra programozni.

Aztán elvetette mindezt. Valószínű, hogy gyakorlott automataépítőnek - bár nem minden nehézség nélkül - valami ilyesmi volna a legjobb megoldás. De hát ő nem az... És mindenek fölül, ha a kolosszuson van egyáltalán nyílás, az csak a hasi oldalon lehet. Az pedig most megközelíthetetlen.

Elhatározta, hogy nem hebehurgyáskodik. Inkább megtette háromszor az utat a roncs és a Körte hálószobája között. Darabonként cipelte a helyszínre a széles sávú erősítőt. Valójában nem tudta, milyen elv szerint működik ez a berendezés, de azt meg tudta állapítani, hogy még működőképes. Azt is tudta, hogy beállítható az ő biofrekvenciájára. Amit nem tudott, az az volt, elég erős-e az adás, hogy befolyásolja a mezőt. De valahogy majd megcsinálja...

Végül, mikor az előkészületeket befejezte, negyedszer is elhagyta sorsdöntő jövőbeli tevékenységének színhelyét. Élelmet és - ennyi időre való felszerelést hozott magának. Úgy tíz napra tervezte a munkát.

Nagy lelki nyugalommal nekilátott, és elbarikádozta önmagát. Becsukta a helyiség ajtaját. A nyitó nyomógomb fölé tartós kis ketrecet hegesztett, hogy a

Körte a manipulátora segítségével ne tudja a nyitómechanizmust mozgásba hozni.

Már csaknem végzett az előkészületekkel, már lázban égett, hogy mielőbb elkezdhesse az idomítást, mikor eszébe jutott, hogy a kis kert el fog száradni. Ezt semmiképpen nem akarta. Szidta magát, hogy új feladata annyira elfoglalta, majdnem pusztulásnak tette ki kedvenceit.

Rövid habozás után leolvasztotta a nyomógomb védőketrecét, s „kiengedte” magát az önkéntes fogságból.

A grottában órákat töltött. Készített egy csöpögtetőt, amely folyamatosan ellátja vízzel a növényeket. Aztán kicsit érzelmesen elbúcsúzott a kabintól és zöld sorstársaitól. Úgy látta, a kis kék szirom búcsúzóul szeretettel meghajolt előtte.

Visszaszerelte a nyomógomb fölötti ketrecet. Készített magának egy ideiglenes fekhelyet is, úgy berendezkedett, mintha itt sem lenne a Körte.

Rádőlt arra a valamire, amit munkapadnak nézett, s a Körtére bámult.

Mi tagadás, úgy érezte magát, mint annak idején az utolsó vizsgája előtt. Istenem, mennyi idő eltelt azóta! Az volt az igazi forró teszt, az az utolsó vizsga! Csakhogy most nem áll mellette Willfart, nem lapul egy bizottság a kamrácskákban, akik bármikor átvehetik az irányítást, vagy megszakíthatják a kísérletet. És nem várnak utána boldog kollégák sem... Borisz sem...

Valósággal rázuhant az egyedüllét. Azonnal belátta, hogy a nyugalom, amelyet magára erőltetett, a gondosság, amellyel az akciót előkészítette, semmit sem ér a félelem ellen. Mert most már a meztelen félelem ágaskodott benne. Érezte, ez keresztülhúzza számítását, pedig már nem volt visszaút!

Oldalról rápislantott a kis ketrecre, amellyel elfedte a nyitógombot. Ment a lézervágóért. Most egy a fontos: minél gyorsabban el innen! Egész testét ellepte a veriték. Remegő kézzel emelte fel a vágót.

Aztán széttárt karokkal az ajtóhoz támaszkodott. Nem tudta, meddig. Még arra sem gondolt, hogy az idő múlik.

Véletlenül szemébe vágott a robotra illesztett jelerősítő ellenőrző lámpájának gyenge fénye. A lámpa zölden pislogott. És az a kis fény, az emberi tevékenység e vezna jele, egyedülálló érzést öntött belé. Az összetartozás érzését. Ez megvéd minden ismeretlen veszélytől. Ezzel az érzéssel egyben visszatért biztonságérzete is.

Megfordult, szinte ellökte magát az ajtótól. Alvajáróként a kolosszushoz lépett. Anélkül, hogy oda mert volna nézni, az összekötő kábel után tapogatódzott. Amikor érezte, hogy végre a kezébe került, meghúzta, míg csak ki nem akadt a csiptetőből.

Lépésről lépésre, szemét a Körtére függesztve, visszalopózkodott az ajtóig. Aztán a bejárattól jobbra elhelyezkedett a sarokban.

Először nem történt semmi.

Aztán, mintha mély álomból ébredne - Robinának ismét egy felemelkedő kecske jutott az eszébe -, a Körte lassan felemelkedett a talajtól 40-50 centiméterre. Egy pillanatra lebegett, majd lassan megfordult és az ajtó felé indult. Félúton megállt.

Robina visszafojtotta a lélegzetét.

A gép lassan felé fordította a fejét. És akkor láthatóan meglepődött.

Minél hosszabb ideje függött a robot a szoba légterében, annál jobban eltűnt Robina veszélyérzete. Ez már megtörtént egyszer, gondolta magában. Úgy érezte, újra a forgó golyót látja maga előtt, amint mindig más helyen kitüremkedéseket próbál alkotni, ő pedig teljes erővel koncentrált, hogy a kinövéseket újra a golyó testéhez szorítsa. Hogy szép, geometrikus gömb maradjon.

Volt valami mulatságos az egész helyzetben. Talárt már néhány perc is eltelt, s a lebegő valami egy mozdulatot sem tett előtte. Ha nem látta volna fejrészen a heves fluoreszkálást, azt képzelhette volna, ismét visszaesett alvó, kikapcsolt állapotába.

Kombinálgatott magában.

- Felfedezett engem, és meglepődött. Most végigjártssza valamennyi beprogramozott magatartásformáját. Ez tetemes időt vesz igénybe. - A megállapítás megnyugtatta.

- Na, barátom?! - kiáltott fel élesen. Maga is megrémült a saját hangjától.

A kérdésre mintha élet költözött volna a Körtébe. Egyszerűen elfordult a lánytól az ajtó felé.

- Hé, hó, hé! - kiáltott Robina követelően.

De az továbbra sem törődve vele, ellebegett az ajtóig. Ott egyik manipulátorát előgöngyölte, s meg akarta érinteni a nyomógombot. Beleütközött a védőketrecbe,

és megtorpant. Visszahúzta a manipulátort, majd újra kilökte. Ez a játék néhányszor megismétlődött.

- Érted már? - nevetett mesterkélten. Körülbelül úgy, mint annak idején kislánykorában, ha az osztálytársai fenyegették, ő meg bátyjával ijesztgette őket. - Véget ért a tudomány! Igen? Akkor most mi lesz? -hangosan, provokálóan beszélt. A bátorságát saját hangjából merítette.

A robot valóban tanácsstalannak látszott. Robina a helyzet urának érezte magát, de csakhamar másra kellett figyelnie. A Körte ugyanis sarkon fordult, és „tekintetét” hosszan a lányon nyugtatta. Aztán komótosan a munkapadhoz lebegett, felvett egy szerszámot, amelyen hólyag alakú tartó függött, s ezzel együtt újra az ajtó felé akart fordulni.

Robina azonnal észrevette.

- Most fordul komolyra! - sziszegte összeszorított fogai között. Határozottan kellett cselekednie.

Ahogy az előbb oldalt lépett az ajtótól, most visszaugrott eredeti helyére. Hátát nekivetette, karjait könnyedén széttárta, s tekintetét rászögezte a közeledő szörnyetegre.

Az másfél méterrel előtte állt csak meg. Még soha nem volt ilyen közel hozzá, kivéve, amikor elszállította.

- De az elszállításnál nem tudta, hogy élek. Egy darab hulladékot szállított. Most viszont tudja, hogy ki vagyok.

Akkor a robot nagy hirtelen megállt, körteteste még rugózott is egyet, mint mikor egy járművet hirtelen fékeznek le.

Robina szíve a torkában dobogott. De az agya világosan működött. Erősen a gépre nézett, mintha hipnotizálni akarná.

Észrevette, hogy a szerkezet centiről centire közelebb csúszik. Robina erőteljesen koncentrált. Most ez az ő golyója, s mindjárt újra fellépnek a kitürelmések... A fenébe is, hol marad a mező? Gyere, csak gyere! De a mező nem jelentkezett.

Határozottan csodálkozott. Ez még elmegy, csak nehogy félelembe csapjon át! Az sokat ártana.

- Úgy látszik, tévedtem. Még sincs gátló programja. Szét fog lapítani. El innen, el!

De képtelen volt megmozdulni. Úgy állt ott, mint egy egérke a kígyó halálos pillantásának bűvöletében.

- Ha így, hát így! - hirtelen megszállta a nyugalom. - Akkor sem vonulok vissza! Megpróbálom a végsőig.

Az agya egyébként még mindig hibátlanul működött. Most, néhány pillanattal a vég előtt, ha hinni lehet a mendemondának, át kellene, hogy fusson rajta, villámszerűen, életének minden fontos eseménye. Csakhogy nem futott át. Legalábbis nem mindegyik.

Ez a kis gondolatsor egy pillanatra el is feledtette a szörnyeteg közeledését.

- Mégsem volt hiábavaló dolog! - jutott az eszébe.- Gyatra volt egészében, amit itt végigcsináltam, s még volna rengeteg teendőm, de arra jó lesz, hogy megmutassa: én, Robina Crux, itt voltam. És jelzi azt is, hogy léteznek emberek. Minden más, amit életemben tettem, ehhez képest jelentéktelen semmiség.

- Senki nem fog meggyászolni. Senki. De... azért Ed igen. De túl régen távol vagyok. A barátaim számára már nem létezem. Majd egyszer megjön a végső jelentés a Reaktomról, s attól fogva végképp nem létezem többé. Néma felállás lesz belőlem egy értekezleten... „Kérem, drága halottaink emlékére, álljanak fel helyükről... Köszönöm!” - nyugtázza majd az elnök. Talán néhány jelenlevő azokban a pillanatokban valóban megrendülést érez a bizonyosság hallatára. És valahol az intézetben meg az üzemben még kicsit beszélnek a témáról. A Reaktom! Az volt az első antianyag-meghajtású hajó. A Proximához indult, s két év múlva kellett volna visszaérkeznie. Hiába, valami még nincs rendben ezzel az antianyaggal..." Lesz néhány ember, aki még emlékszik a legénységre, mások esetleg vesznek annyi fáradságot, hogy megkérdezzék a Központi Adattárolót. Az meg kiadja a fényképeket és a rövid életrajzokat a képernyőre. „Szimpatikus lány volt ez a kis Crux. Még nagyon fiatalka volt szegény. Tünelmés mezőoperátor lehetett volna... Kár érte."

- Apa. Igen, apa... Valószínűleg tényleg fájni fog neki. Néhány napig bizonyára magánkívül lesz. Még a páncélját is eldobja. Aztán már csak annyit mond majd magának: „Igen... Szegény lány... De miért csinálta? Hiszen senkit sem kényszerítenek ezekre a végsőig elmenő, kérdéses kísérletekre." Úgy fogja

érezni, hogy az ön balesetem is csak igazolja mostani életfelfogását. És senki sem lesz képes visszahívni apa emlékét azokból az időkből, amikor ő maga is örömmel merült nyakig a kérdéses kimenetelű tevékenységekbe. Például, hogy három ízben volt közvetítő harcoló törzsek között.

Anyá meg? Sírni fog egy kicsikét. Visszaidézi majd a boldog órákat, amikor mint gyerekek még körülötte voltunk. Gondolom, nagyon nagy dolog megfigyelni, hogyan fejlődnek ki, hogyan cseperednek fel a gyerekek. Talán azért van ez így, mert az anyák már a szülés előtt is nagyon szoros kapcsolatban vannak a gyerekeikkel.

- Sajnos, nekem már nem lesznek gyerekeim -...

Borisz talán egy csöppet bánatos lesz. Valószínű. Vissza fog gondolni azokra a gyöngéd órákra, amelyekben együtt voltunk. Szép idők voltak azok még az ő számára is. Kizárt dolog, hogy minden odaadás nélkül élte át őket. Talán el is szontyolodik. Most fog rájönni, hogy ezek az idők visszavonhatatlanul elmúltak. Lehet, hogy várta a visszatérésemet, abban a reményben, hogy minden megint úgy lesz, mint régen. De én Frank karjába kapaszkodva álltam volna elé. Bizony, még a lépcsőről elkiáltottam volna magam: „Halló, Borisz!” Aztán ránéztem volna Frankra, ránevettem volna a legszebb nevetéssel, ami csak tőlem telik, mondtam volna valami apróságot, amely szegény Frankot mindig megnevettette. Soha nem árultam volna el Frankot Borisz kedvéért. És bizonyára szép is lett volna az életünk Frankkal.

Edet nagyon megrázza majd, hogy nem térek vissza. Talán csak ő, esetleg Willfart és a Fiziológiai Tanács néhány tagja, akik tisztában voltak képességeimmel, könyvelik el igazi veszteségként pusztulásomat. Ednek mindig az volt a véleménye rólam, hogy van bennem valami, ami fontossá tesz. A területi aktivamunkában elért eredményeimet meg egyenesen csodálta. Ő mindig valósággal hajszolta magát a közösségi munkában, kötelességének tekintette a társadalmi tevékenységet, s teljesítette is, akármilyen volt, jó vagy rossz... „Hiába, én nem születtem adminisztrációra! - panaszkodott sokszor. - Nem tudok egyetlen lustát sem aktivizálni, s nem tudom a túlzottan öntudatosokat megfékezni. Senkit sem tudok meggyőzni, hogy éppen neki kell az alsó kötelet húznia, nem pedig a felsőt. Nem hiszik el nekem, hogy az éjszakai munka, még a rövid is, mennyire szükséges. Hogy a túltermelés ellenére a pazarlás, a tékozlás elítélendő magatartásforma, hogy a partnerválasztás teljes szabadságának elismerése mellett is, a feslett élet nem egészen az, amit a társadalom óhajtana, hogy...”

- Ed szemében a közösségi munka napjai a saját gyenge hatásfokának napjaival voltak azonosak. És most már nem lesz többé a kis Robi, aki megvigasztalja a Nagyot saját élményei ecsetelésével.

- Szegény lány! Egy kissé túlzottan tartózkodó volt, mondják majd a barátok. Gyakran még a szabadnapjain is a bátyjához utazott, vagy valamilyen elhúzódozó területi feladatot oldott meg a tanácsnak. Több könnyedségre lett volna szüksége. Persze végül is senkit nem lehet ilyesmire kényszeríteni. Ő ilyen típus volt, nem feltűnő. Ritkán jött velünk az Emóciók Házába. „Jobb szeretem a természetes érzelmeket” - mindig ezt mondta szegény.

Hát ilyeneket vagy hasonlókat fognak sóhajtozni, ha egyszer eljut a Földre a Reaktam pusztulásának híre. Senki nem fogja sejteni, hogy még több mint egy földi évet éltem mint az emberiség egyetlen információhordozója. Az első, aki kozmikus kapcsolatba lépett a Másokkal.

A robot már előtte lebegett. Manipulátora már hozzáért, s ez nagyon megrettentette. Hirtelen erőt vett rajta az élni akarás, de csak egy pillanatra. Tisztában volt azzal, hogy a felágaskodó robottal szemben nincsenek esélyei. Olyan volt az egész, mintha nem is a valóságban történe meg vele, hanem valamilyen lázálomban...

- Szegény virágok... Mégis elpusztulnak - motyogta.

Egyre szorosabban tapadt az ajtóhoz. Elhagyta az ereje is. Jóformán csak a szkafander tartotta. Alig vette észre, hogy a testét tapogatják. A robot pontról pontra, egy orvos alaposságával, bokájától kiindulva, lassan haladva felfelé. Egy kis nyomás. Szünet... Újabb nyomás, újabb szünet... Ismét nyomás néhány centivel távolabb...

Csak akkor ébredt rá a valóságra, amikor az öle táján érezte a nyomást.

- Ez már mégsem illik!

Csak akkor hullámozott át rajta valami leírhatatlan, Olyan nagy örömet váltva ki, hogy még a könny is kicsordult a szeméből.

- Hiszen élek! Nem akar megölni! Csak megismerni. Elraktározza az adataimat. Élek!

Óvatosan kiegyenesedett. Egy kicsit el is húzta a testét.

De a Körtét nem lehetett becsapni. Talán egy kicsivel hosszabb szünetet tartott, mielőtt manipulátorát a lány hasához nyomta.

Ez a nyomás nem volt éppen kellemes. Át is villant agyán egy gondolat. Honnan tudja a robot, milyen erősen nyomhatja meg? Mert hogy nagyobb erőfeszítés nélkül akár a csigolyáját is elmorzsolhatja, az kétségtelen.

De érdekes, mielőtt elgondolta, hogy az érzékelő sérülést okozhat belső részeiben, a nyomás azonnal gyöngült, és kevéssel később a gyomor tájára nehezedett.

Igyekezett legyőzni a félelmét. Rákényszerítené magát a furcsa helyzet kihasználására. Most, mikor a legszorosabb közeliéiben teheti, most kell behatóan tanulmányoznia a Körtét. A robot most alsó felét fordította a lány felé. Morbid módon olyan bogarra emlékeztetett, melynek hat lába közül az első és leghátsó párat gonosz gyerekek kitepték. Manipulátorai ugyanis ízelttek voltak, erősen emlékeztettek a bogárlábakra.

Az egyik éppen ebben a pillanatban olyan erősen megnyomta a bordáját, hogy csaknem az oldalára esett. A másik közben látszólag bénán lógott lefelé. A harmadik tartalékhelyzetben volt, rendesen összehajtogatva feküdt a has célszerű hornyában. Egyetlen felületet alkotott vele, még egy milliméterre sem állt ki. A gép egyébként semmivel sem támaszkodott a talajra.

A hasi oldal keresztben bordázott volt, s néhány, aszimmetrikusan elhelyezett, zárt nyílást lehetett felfedezni rajta. Azt feltételezte, hogy ezek mögött speciális szerszámok vagy érzékelők vannak, amelyeket szükség esetén ki lehet a testből vezetni. Talán biztosítékok is... Azaz: íme a tökéletes célgép, melyet bizonyára nem pusztán a kisbolygón való bevetésre konstruáltak.

- Mit fog csinálni, ha befejezte a vizsgálódást?

A manipulátor most jobb keblét simogatta végig. Mielőtt még a nyomás megerősödött volna, egész testén végigfutott valami. Egy röpke pillanatig vágyat érzett, hogy megölelje a fémtuskót.

Aztán a nyomás olyan erős lett a mellén, hogy már-már a bordáit féltette. Hát ez aztán nem gyengéd érintés...

Amikor ezt a nyomást a gép feloldotta, a lány úgy érezte, a szünet kissé hosszabb ideig tart. A manipulátor közben kissé balra fordult, hogy a bal mellét érintse meg. Amikor az érzékelő testéhez ért, egészen beleolvadt az ajtóba. Szerette volna a kellemes érintés idejét, amely előbb olyan furcsa érzést váltott ki belőle, minél jobban meghosszabbítani.

Ezúttal az erős nyomás tartott hosszabb ideig. Robina úgy érezte, a szívdobbanása kellemetlenül heves. Biztos, hogy ez a tompa dobogás keltette fel a robot figyelmét.

Aztán a gép a vállait, a nyakát, majd a védősisakot tapogatta le. Robina egy kicsit félt. Hallotta, hogy miként csikorog a sisak a manipulátor súlya alatt, s közben a robot teljesen az ajtóhoz szorította. Tompa zümmögést hallott, miközben a Körte manipulátora sisakját érintette. Ez meg az ő pulzusa volt!

Többször alkalma lett volna, hogy elhúzódjék az érintések elől, de ösztönszerűen nem védekezett. Úgy gondolta, ez a vizsgálódás nem szolgál majd hátrányára. Remélte, hogy éppen ennek alapján fejlődhet ki az első kapcsolat lehetősége. És ennek az elgondolásnak alapján, gyorsan megfordult a feltehetően utolsó nyomás feloldása után. Ezzel felkínálta a hátát is a hasonló eljárásnak. Időt akart nyerni a döntéshez, melyet a tortúra befejezése után kétségtelenül meg kell hoznia. Azt pedig még egyáltalán nem sejtette, mi lesz ez a döntés. Még egy gondolat vezette, miközben megfordult.

„Most megmutathatja, képes-e megérteni. Felfogja-e, mit akarok tőle?”

És a robot megértette.

Robina örült ennek, bár a tapogatások továbbra is az idegeire mentek.

Az volt a benyomása, a kolosszus most felületesebben dolgozik. A „próbanyomások” gyöngébbekké váltak, a szünetek megrövidültek.

Közben valószínűleg összehasonlítja az új próbákat az előzőekkel, és lényeges különbséget nyilván nem talál. És siet...

Robina már világosan látta, hogy döntésének időpontja keservesen közel van.

Az utolsó érintés után a Körte nem sok időt adott neki. Mielőtt még Robina elhatározta volna, hogy visszafordul, a robot lépett akcióba. Mindkét manipulátorával megragadta. A hóna alá nyúlt, s Robinát játékosan magasra emelte. Egy hirtelen félfordulattal, mely olyan heves volt, hogy a lány elszédült, s heves fájdalmat érzett a bal oldalán, megpördítette és a szoba

közepére helyezte. Aztán újra körbeforgatta, és most már hátsó felével zárta el előle az ajtót.

- Szentelen csavargó! - suttogta Robina, aki alig kapott levegőt, s ettől komolyan dühbe jött. - Nem vesz engem komolyan ez az érzéketlen pléhfazék. Megmértem és könnyűnek találtattam!

Azt persze nagyon jól tudta, hogy a tuskót nem tudja az ajtótól eltávolítani. Így mérgesen végignézhette, hogy a robot testéből hátul hogyan ömlik kékes füstgomoly a helyiségbe, hogyan szállnak mindenfelé a szikrák.

Mérgelődése közben is meg tudta állapítani, hogy a masina hegesztő technikájában az oxigén is szerepet játszik. Lehet-e ebből következtetni a Mások által belélegzett gáz anyagára?

Nem sok idő múlva a gonddal készített védőketrec, amely a nyomógombot elzárta, keresztülszánguldott a szobán, s a lábai elé esett. Mielőtt azonban a robot eltűnt volna az ajtóban, újra visszafordult. Egyenesen Robina felé lebegett, akit, érdekes módon, most nem fogott el rémület. Jobb manipulátorával olyan erővel söpörte el az útból, hogy végigbukdácsolt a szobán. Csak a gyöngye nehézkedés mentette meg egy hatalmas hasra eséstől.

Emiatt nem is látta, mit vett a robot magához. Nem volt persze nehéz feltételezni, hogy tartalék kábelt vagy valami más, a javításhoz szükséges anyagot. Az automata nyilvánvalóan egyirányú tudatában most már nem foglalhatott helyet más, csak a megzavart jelzés.

Mire a lány visszanyerte az egyensúlyát, a gép már túl volt az ajtón.

Utánaugrott, és még éppen látta, hogy a lift ajtaja becsukódik. A Körte nyilván a maximális sebességgel szánguldott végig a folyósón.

Most érezte csak, mennyire csalódott. Hiábavaló volt a megerőltető munka. Tagjai reszkettek tőle, pulzusa sem akart megnyugodni. Nagyon elege volt... Nyugalmat erőltetett magára, megpróbált tudatosan lazítani.

Akkor meg a csenddel nem volt megelégedve. Bekapcsolta fejhallgatóját. Még az S-dallam zengett. Mikor fog újra felhangzani az eredeti jelzés? A saját jele, ez a monoton ciripelés, megjegyzendő, még jobban fárasztotta.

Elkábult... Amikor rövid álmából felriadt, az volt a benyomása, hogy valamilyen mozgásra ébredt fel. Egyébként máris frissebbnek, kipihentebbnek érezte magát.

Fejhallgatójából már a régi szignál nyújtott hangja zengett.

Lassan feltápáskodott, megindult a lift felé. Félúton mégis megfordult, s benézett a szobába.

A Körte a régi helyén feküdt, pihenő helyzetben, bekapcsolt vezetékekkel, mintha mi sem történt volna. Csak a fémketreke, amely oly siralmasan csődöt mondott, hevert a szoba közepén, emlékeztetve az ember és a gép között végbement kis közzjátékra, amelyben az ember, Robina Crux, ugyancsak siralmas szerepet játszott.

Elszomorodott. Itt van ez a szörnyeteg, szégyenérzet nélkül letapogatja, megállapítja, hogy miként az ő urai is, az ember is biológiai lény. Aztán nem törődik többé vele, egyszerűen félresöpri. Ettől fogva Robina Crux valószínűleg nem is létezik számára. Még a biomezőjét sem fogja respektálni. Besorolja a környezetébe, mint valami egészében véve fölösleges dolgot.

Újra elfogta a pulykaméreg.

- Csak megmutathatnám neked!

Állt az ajtóban, nézte a robotot, és töprengett. Lassan formálódni kezdett egy új terv.

- Megállj, fickó! - Végigvizsgálta a készleteit, és megállapította, hogy hamarosan vissza kell térnie a barlangba. De egyelőre ez sem fontos! - Mindjárt hozzá is fogunk!

Mintha mindennapos teendői közé tartoznék, a Körtét újra a magnó hamis jelzésére kapcsolta. Meggyőződött róla, hogy szól a hamis jel, és felment a kupolába. A megszakító - nem is várt mást - le volt szerelve és eltűnt. Azt már csak az ördög tudhatja, hogy a robot most hová rejtette. Robina habozás nélkül szétvágta a kábelt. Régi elgondolását követte. Elvégre a nulla-szignál is szignál a maga nemében. Az, hogy emberek fogják ezt, és segélyhívásnak vegyék, úgyis teljességgel valószínűtlen. Ha egyáltalán valaki, úgy csak a Mások jelentenek valamilyen esélyt. Azért lassan bizonyára felébred bennük a gondolat, hogy valami nincs rendben az adójukkal.

Igyekezett gyorsan dolgozni.

Viisszatért a robot hálósobájába, újra ellenőrizte az erősítőberendezést. Aztán eszébe jutott, hogy az energia kiegyenlítése feltehetően csak előnyére

szolgálhat. Ezért leszerelte a két parabolaantennát a roncsról. Úgy állította fel őket, hogy a robot a kúpok metszéspontjába kerüljön. Tudta ugyan, hogy zavaró visszacsatolás is keletkezhet, de bízott a szkafander-sisak szigetelésében.

Leült a készülék mögé, közvetlenül a padlóra. Előzőleg még összekötötte magát egy vezeték segítségével az ál szignáladóval.

Egy pillanatra tudatára ébredt annak, hogy mekkora a veszély, amelyet újra elő akar hívni. Mi történik, ha a gép úgy érzékeli, hogy megtámadta? Persze talán elég fejlett, hogy észrevegye, széttörni nincs szándékában.

Sértettsége és dühe nem csökkent. Ezért mert félelem nélkül cselekedni.

Tehát! Még habozott egy kicsit, aztán az erősítőt a legnagyobb intenzitásra kapcsolta.

- Ha te nem akarsz az én mezőmre kapcsolódni, hát majd én kapcsolódom be a tiedbe! - mondta komoly elhatározással. Meghúzta a vezetékét.

Megállapította, hogy a helyes frekvenciatartományban van. Azon a hullámhosszon, amin a Mások a szignált küldik. Erről feltételezhette, hogy ott náluk szokványosan használják. És mielőtt még a kolosszus megmozdult volna, elkezdett adni.

Önmagára koncentrált, mintha saját személyében olyan befogadómező lenne, amely egy egész Anti-Földet vesz körül, s amelyet úgy kell kordában tartania, mintha ettől függne az emberiség jóléte. Monoton egyformasággal ismételte a parancsot agyán és idegszálain keresztül:

- Engedelmeskedj nekem! Én vagyok az urad, engedelmeskedj nekem!... - ajkai hangtalanul mormolták újra és újra ugyanezeket a mondatokat.

Néhány másodperc múlva már megtalálta a koncentráció helyes mértékét, mintha csak a pult előtt ülne az Intézetben, mintha csak Willfart pislogna rá jóindulatúan oldalról.

A robot, úgy, mint máskor, felemelkedett. Kioldotta összekötő kábelét, fejét a kijárat felé fordította. Lassan a munkapadhoz lebegett, s közben kikerült az egyik parabolaadó adáskörzetéből. Megfogta a kábelt, és az ajtó felé fordult. Előrehaladása közben a hullámnyaláb találkozási pontjába jutott.

Máris érezte a siker előszelét. A robot habozott! Az eddig ismételt parancshoz ezért hozzátette az „Állj” parancsot is.

A robot egy pillanatra valóban megállt. De ugyanakkor Robina is felegyenesedett, mert megérezte az ellenmezőt. Tudta, ha most lehetne látni parancsának szimulált golyóját, mindjárt szembetűnne, hogy egy függőleges erő kerekded párnává nyomta össze.

Persze itt nincs golyó. Itt csak a fémszörnyeteg van, amely lassan előrelebeg.

Gépiesen a szabályozóhoz kapott. Most olyan erővel és heveséggel hatoltak akarati hullámai a szobába, hogy a szabad világűrben bizonyára egy fényévre is fogni lehetne.

Most már megállt a gép. Robina még soha nem látta ilyen hevesen fluoreszkálni a fejét. Úgy látszik, rövid szünetre kényszerül. Az ellenmezőt képtelen volt tovább aktiválni.

Robina most lassan visszavette a szabályozót, állandóan figyelve, hogy szükség esetén újra a legnagyobb teljesítményre kapcsoljon.

A masina még mindig állt.

- Na! - kiáltott a lány. Érezte, hogy remeg a hangja. - Már megint vége a mesterkedéseidnek. Nem ezt vártad egy olyan valakitől, aki hagyja magát passzívan letapogatni.

Ez az egyoldalú, triviális párbeszéd jólesett neki. Legalább kiélvezhette a részeredmény fölötti diadalérzetet.

Most már mindegy, hogy dönt a gép. Gondolataival sikerült benyomulnia a tudatába. A robot tehát sebezhető. És valamilyen módon ezt a sebet újra meg újra fel lehet szakítani. És ezt is akarta tenni, kímélet nélkül.

Úgy látszott, sokkolta a robotot. Még egy kis szánalmat is érzett iránta. Valahogy olyan volt szegény Körte, mint egy igazságtalanul üldözött kutya. Ott lapult a szerencsétlen, habozva tartotta a kábelt bal manipulátorában. Csak a fluoreszkálása mutatta egy idő óta, hogy milyen izgatott.

Hirtelen nagyon megrettent. A sisakfejhallgatóból egy sor óbégató hang tört elő. Aztán hirtelen abbamaradt, s megint előlről kezdődött.

Villámként csapott bele a felismerés:

- Beszél hozzám az ön frekvenciámon. Azazhogy válaszol a szidalmaimra.

Meglehetősen tanácstalan volt. Bár persze örömét lelte a hirtelen felbukkant beszélgető partnerben, egy teljes év kényszerű hallgatása után.

A zaj elnémult. A robot szünetet tartott. Aztán megismételte az érthetetlen szöveget. Ez is eltartott vagy két percre.

Robina képtelen volt összeszedni gondolatait. Most őt sokkolta a robot. Még azt is alig vette észre, hogy a gép újra mozgásba jött. Óvatosan, közben állandóan beszélve, szűk ívet írt le Robina körül, s újra az ajtó felé tartott. Mikor ezt Robina észrevette, akkor sem reagált. Hiába, a szörnyeteg, mely vele társalgóit, levette a lábáról. Úgy érezte, egyszerűen nincs ereje most újra kitenni a Körtét a mezők hatásának. Hát jó! Javítsa meg még egyszer az adót!

Még nem határozta el ugyan véglegesen, de tudta, hogy a mai helyzetet vagy valami nagyon hasonlót bármikor újra elő tud idézni.

Némileg megnyugodva és el is fáradva felemelkedett, kikapcsolta a berendezést, és várt.

Sokáig tartott, amíg a Körte újra felbukkant. Már annak is örült, hogy végre előkerüli. Kontaktusuknak mutatkozott is az eredménye. Ezt Robina nem kis büszkeséggel vette tudomásul. A masina fejével előre lebegett be a terembe, s az ajtónál megállt. Megpördült a sarkán, fejét Robina felé fordította, úgy kúszott - igen, ez a helyes kifejezés, kúszott! - az alvóhelyére.

De nem aludt el. Nem csatolta fel az ellátókábeleket, nem kapcsolta ki a fluoreszkálást. Pedig Robina az előbbiekhöz képest sokkal szelídebbnek mutatkozott.

- Így van jól! - Képtelen volt visszatartani egy hangos megjegyzést.

Nem tudta, hogy mit kellene tennie. Ugyanis ha a robot nem alszik el, nem tudja a hamis jelzési adókészüléket sem feltenni rá.

Azt találta ki, hogy látszólag elmegy. Felfutott a kupolába. Sétálgatott egy kicsit, majd tíz perccel később visszament a mélyszintre. A Körte már aludt.

- Mégiscsak ütődött vagy egy kicsit! - jegyezte meg, jóakaratóan megkocogtatva a kemény páncélt. Bekapcsolta a magnót, megindította a szalagot, és most már valóban elment.

Következőként újra elvágta az adóberendezés kábeljét. Utána a kettős ajtón keresztül kilépett a felszínre. Érdekes módon úgy érezte magát, mint egy jól eltöltött éjszaka után, kialudtan, kipihenten, jó hangulatban. Mintha egy harmatos, tavaszi reggelen sétálna. A színes kristályok most valóban tulipánokra, orgonákra, gyöngyvirágokra hasonlítottak, s a hunyorgó fény a harmatcseppek gondolatát idézte.

Valójában a végsőkéig ki volt merülve, bár tudta, hogy még hosszú ideig képtelen lesz elaludni. Barátságosan oldalba verte az ösvérkét, de ott hagyta, és gyalog indult neki. Útközben sort kerített minden dalra, ami csak az eszébe jutott. Emelkedett hangulata most háttérbe szorított minden mélyebb gondolatot. Képtelen terveket szőtt arról, hogy mi mindent fog véghezvinni a Körtével.

Aztán eszébe jutottak a virágai. A legrövidebb úton visszament a grottába.

14.

Újra a töprengés, tervezgetés, határozatlanság időszaka következett. Legfontosabb következtetése az volt, hogy a gép felfogja az erős emócióval kiváltott érzéketeket. Megkülönbözteti a félelmet, a haragot, izgalmat. Feltehetően nehezebb kísérlet volna határozott akaratot rákényszeríteni. Az ilyesmi csak a legnagyobb koncentráció mellett, fokozott türelemmel sikerülhet.

Mindezeket meggondolva, elkezdett rövid parancsokat összeírni. Olyanokat, amelyek egymástól világosan megkülönböztethetők, s a logikus szabályok szerint felépített számítógép be tud fogadni. Keresnie kellett azokat, melyek a logikára objektíve hatnak, mert ezek nyilván a Másoknál is érvényesek. Tudomása szerint eddig még senki nem határozta meg az Ilyen törvények objektív karakterét. Igaz, senki nem is volt hozzá hasonló helyzetben.

A parancsoknak felfogható dolgokat kellett tartalmazniuk. Elhárítást, egyetértést, habozást, rokonszenvet vagy ellenszenvet.

Görbék után kutatott az emlékezetében. Eddig nem tartotta lehetségesnek, hogy a biohullámok karakterisztikájában kifejeződnek a hangulatok, állapotok, akaratok közlések, sőt érzelmek.

Persze nem indulhatott ki abból, hogy a megértést és megértetést beszéd útján lehetséges elérnie. Az csak évekig tartó tanulási folyamat megkoronázása lehetne, ha van egyáltalán hozzá kiindulási alap. A hangok, melyeket hallott, bármik lehetnek. Lehet, hogy a robot „szemében” a fluoreszkáló fény változása is

egyfajta beszéd.

Eszébe jutott egy tréfa a görbékkel kapcsolatban, amelyet részben az ő rovására gyártottak. A hosszú Max rákacsintott egyszer, aztán odafordult Boriszhoz, és látszólag barátságosan kioktatta:

- Vigyázz, Borisz! Nehogy az a veszedelmes teremtes egyszer felrajzolja a karakterisztikus görbédet, amikor együtt vagytok! Mert másnap képes bemutatni nekünk, hogy kell egyenesre vasalni a detektoron!

- Hát most aztán szükségem lenne egy rakás ilyen görbére! - szomorodott el. Úgy gondolta, a legjobb akarat ellenére sem sikerülhet tetszőleges hangulatot többször egyformán előidézni, hogy a Körtének lehetősége legyen részletekbe menően analizálni.

Itt aztán nem segít a de... meg aha... Csak kísérlet deríthet fényt a dolgokra. Két kérdés jelentette a legnagyobb gondot. Először is, akar-e a Körte együttműködni? Egyáltalán képes-e alávetni magát a kísérletnek, nincs-e túlzottan vagy kizárólag a javítómunkára programozva? Hiszen tárolókapacitása bizonyára véges.

A második kérdés talán még fontosabb volt számára. Hogyan lehet elkerülni a teljes kudarcot? Talán túlzottan nagy reményeket táplál. Nemcsak azt, hogy a Körtéből afféle pótútítársat nevel, s vele együtt barátságosabban töltheti el a harminc évet. Nem, ennél többet várt. Szeretett volna a robot memóriájába behatolni, s aztán képességeit a végsőkéig kihasználni. Szerette volna, ha közreműködőként maga mellé állíthatja. Akkor ugyanis lehetséges - idáig jutott el a tervezgetésben - értelmezni a Körtét, megismerni a Mások gondolkodásmódját, s esetleg az adót is céljának megfelelően a Föld elérésére felhasználni.

Eltökélte magában, hogy nem hagyja magát eltéríteni kijelölt terveitől. De azt is tudta, hogy a teljes csőd olyan erős csapást mérne rá, hogy aligha tudná újra kezdeni.

Elméletileg nagyon jól meg akarta alapozni a kísérleteit. Kitalált és elvetett különböző változatokat, mindig újakat próbált meg beállítani. Félt attól, hogy a gép erős ellentétes befolyás alatt áll, hogy emiatt könnyen megtagadhatja a kapott parancsok teljesítését.

Próba nélkül persze nem juthatott semmire. Ezért felkereste a föld alatti helyiséget, átszerelte erősítőjét abba a szobába, ahol a különös, szka-fanderszerű szerkezetet találta. Mindent gondosan beállított, s bár a robot csak képzeletben volt jelen, elkezdte a gyakorlást.

Megfigyelte, le is rajzolta az impulzusok görbéit. Összehasonlította egymással két hasonló utasítás vonalát, s addig dolgozott, míg kiküszöbölte a különbségeket.

Közben legalább magát is kipróbálhatta. Négy-öt érzés leadása után annyira kifáradt, hogy hosszabb pihenőt keltett beiktatnia. Aztán nem tudott újra koncentrálni. El is határozta, hogy majd az éles programot igen rövidre kell vennie. Amellett a Körtét sem ajánlatos túlhasználni.

Az ilyen próbamenetek estéin nem érezte magát képesnek semmiféle tevékenységre. Ebben az időszakban mélyen és álomtalanul aludt, s ezt jó jelnek tekintette, annak a biztosítékát látta benne, hogy feszültsége ellenére pihent idegekkel fogja lefolytatni a párbajt.

Ahhoz egyszerűen nem jutott hozzá, hogy újra beállítson egy megszakítót.

Két hét előkészület után már nagyon jól tudta, hogy már megint csak úgy tologatja a robottal való találkozást, mert kétségei voltak, megfelelően készült-e fel? Nem mert belemenni az éles programba. Hiába biztatták minden jóval a teszt eredményei, nem tudta legyőzni bizonytalanságát.

Így álltak a dolgok, mikor egy teljes napot a pihenésnek és erőgyűjtésnek szentelt. Olyan napot akart, amikor ideje sincs az előtte álló feladatra gondolni. Ezért kirándulást tervezett a bolygó sötét oldalára. Ezt az expedíciót már úgyis régen halogatta.

Az világosan megmaradt az emlékezetében, hogy az egyetlen alkalommal, amikor Frankkal és Mandyval azon az oldalon tartózkodott, nagyon barátságosnak, sőt visszataszítónak találta. Olyan volt a környezet, mintha valami gigantikus kötörző dolgozott volna arrafelé. Mindenütt kemény, éles, feketés, sokszögletű törmelékdarabok. Persze ez már több mint egy évvel ezelőtt volt, s csak nagyon felületesen néztek meg mindent.

Jól bereggelizett. Összeállította az előírással kis szükségcsomagot, és öszvérkéjével a síkság legtávolabbi szögletébe hajtott, ahonnan véleménye szerint a legrövidebb úton érhetett a kisbolygó túlfelére.

A terep már az első kilométerek után csaknem álhatolhatatlanná vált. Kristálydzsungелеken vágott keresztül, rommezőkön tört át, nehéz akadályokat kerülgetett.

Kezdetben úgy érezte magát, mintha furcsa, merev növények ismeretlen földjén járna. A pompa lenyűgözte. Akármerre tekintgetett, minden forma, alakzat csak egyszer fordult elő. Bár, mint azt azonnal megállapította, a hunyorgó fény itt, a kisbolygó peremvidékén kevésbé hatolt át a kristályokon. A színek tompábbnak látszottak. Még így is gyakran állt meg ámuldozva, ha új árnyalatok vagy alakzatok bukkantak elő.

Nézelődés közben meg kellett állapítania, hogy még jó néhány kilométere hátravan a túloldalig. Célja egyre távolabbinak tűnt. Lendülete csökkent, sőt eltűnt érdeklődése is a közvetlen környezet iránt.

Mire egy fennsíkról a kristályerdő cikcakkos szélét megpillantani vélte - mögötte a homály és az űr sötétje fenyegetett -, már annyira elfáradt, hogy sem előre, sem hátra nem volt többé ereje menni.

Véletlenül meglátott egy talán három méter mély, háromszögletű, zárt kis teret, melyet két, csaknem párhuzamos oszlop alkotott. Ezek több méter magasan összenőttek.

Az esetleges meteorbecsapódásokat kivéve - ezek az utóbbi félévben egyébként is megritkultak -, a kis barlang védelmet nyújthatott az űr hidege és minden más ellen. Robina ezt választotta hálóhelynek, és titokban megmosolyogta váratlanul felbukkanó vonzalmát a barlangok iránt. Ez valószínűleg olyan ősi, mint maga a Föld élővilága.

Elalváskor észrevette, hogy ellenőrzőlámpája szelíden hunyorog. Radioaktivitás. Tudta, nincs közvetlen veszélyben. Ehhez nem volt elég erős a sugárzás. Azért mégsem volt kellemes. Eddig semmiféle sugárzásra nem bukkant a kisbolygón.

Nos, mindenesetre legalább kielégítő magyarázatot kapott a Mások adójának energiaellátásával kapcsolatban, így már érthető, miért választották ezt az égitestet.

Annyit fontosnak tartott, hogy pontosan megmérje a sugárzás mértékét. Óráként húsz milliröntgent állapított meg. Annak a dózisnak a tízszeresét, amit a szervezet még károsodás nélkül elviselhet. Szkafundere a sugárzást századrészére reduktálta.

Másnap megszerezte a bizonyosságot. Továbbment, s a kép egyik pillanatról a másikra megváltozott. A kristályfal hirtelen leszakadt. Törésvonalán már hiányoztak a sima, fényvisszaverő felületek. Helyüket kagylós, kristályos törmelék foglalta el, pikkelyesen leváló darabokkal. Eltűntek a finom pasztellszínek. Az itteni ásványokon a fény már alig hatolt át, s így szürkétől fehérig terjedő árnyalatot kaptak. Ha eddig lehetett is kétség az égitest eredetéről, az végképp elmúlt. Egy lehasadt, csorba bolygódarab bukdácsol itt az űrben, egy valamikor óriási, üreges test darabja.

„Micsoda terep a geológusoknak és ásványkutatóknak!” - gondolta Robina.

A törésvonal mentén napvilágra került az a tömeg, mely az egykori bolygó belsejében a kristályokat kitermelte. Fehéres, repedésekkel átszőtt, merev anyag, kürtőkkel, hasadékokkal, ki-be ugrásokkal. Az egész átmenet nélkül vészett bele a háttér sötétjébe.

A gyenge gravitáció ellenére elég nehezen tudott csak leereszkedni a törésfelületen. Csak akkor ment könnyebben, mikor legyőzte a földi beidegződést, és nem akart mindenképpen mászni a ferde falon. A nehézkedés körülményei itt lehetővé tették még ilyen helyzetben is az egyenes járást. Ott pedig, ahol a talaj csak szelídebb halmokkal és dombokkal volt átszőve, de alapjában véve majdnem egyenes volt, már gyors léptekkel haladt előre.

Hat-hét kilométerre becsülte a távolságot, amit maga mögött hagyott. Itt újra jelentős környezetváltozás következett. Olyan sötét volt, hogy be kellett kapcsolnia a fényszóróját.

Minél messzebb került az „oldalfaltól”, befelé, a másik oldalra, annál jobban erősödött a radioaktivitás, lassan ki is tudta számítani, hogy körülbelül mikor kell majd emiatt feladni az előrehatolást.

Meggondoltabban ment tovább. Kicsit mulattatta, hogy most a saját maga antipólusa. Hátranézett. A peremvidéken még ott rezgett a lumineszkáló fény egy távoli sugara, de ő már a tökéletes, abszolút sötétben találta magát.

Próbaképpen rövid időre kikapcsolta a fényszórót. Azonnal elfogta az ok nélküli félelem. Körülötte mindenfelé, szinte még a lábainál is, hidegen csillogó napok vonultak. Olyan érzése támadt, hogy köztük lebeg az űrben, teljesen elveszve.

Csak most értette meg, mit jelent számára az a kis világ, melytől most legfeljebb tíz kilométer választotta el. Már teljesen elfogadta otthonaként. Tudta, hogy sorsa odaköti, s ő valóban vonzódik mindahhoz, amit ott fáradságosan megteremtett. Igen. Az a bolygófél az ő saját, semmivel össze nem hasonlítható otthona!

Itt, látszólag súlytalanul lebegve, a sok hideg, kékes fénnel világító csillag között értette meg, mennyi biztonságot, elégedettséget kínál az a kis kristályvilág, ahová be van zárva. Vágyott vissza oda, s hirtelen megrettent a képzelgéstől, hogy ez itt körülötte az igazi valóság, s az ő kristályvilága már nincs is többé!

Megrázta magát, s inkább a közvetlen környéket vizsgálgatta. Üvegkemény, rideg talajt figyelt meg a lába alatt. Észrevette, hogy a csillagok, amelyek között látszólag állt, már nem fénylenek olyan szépen, mint a feje fölött elhúzó. Itt csak tétova visszfénnel villódtak a kagylósan törő talajon.

Lába elé világított a fényszóróval. Az volt az első benyomása, mintha hatalmas fal tetején állna, s ezt a falat bevonták volna valamilyen szintetikus tisztítószerrel, s azt vékony rétegben felkenték rá, lepréselték, és egy lappal felülről lefelé húzva eligazították, így szabálytalanul eloszló vajatok, hornyok keletkeztek, s ezek sima és egyenletes felülete effektusokban gazdag árny- és fényjátékot hívott elő. Lábánál a kúpos domborulatok még az egy métert is elérték.

Még óvatosabban lépkedett tovább. Fényszórója nagyon erős volt, egyetlen gombnyomásra váltogathatta a fókuszált fényt a szórt sugárral. Mégsem tudta a terepet áttekinteni.

A radioaktivitás közben folyamatosan erősödött. Robina tétován megállt. Arra gondolt, ideje volna megfordulnia. Fellépett egy lapos párkányra, s lámpája fényét maga elé irányította.

„Meg kell próbálnom majd még egyszer egy másik pontról megközelíteni - tette fel magában. - Talán a túloldalról. Annak idején, az első rövid kirándulásnál nem észleltünk radioaktivitást. Az is igaz, hogy vontatott szondával elmulasztottuk átkutatni ezt a féltekét.”

- Ha a sugárzás tovább erősödik, hatalmas érckoncentrációval kell számolni: Ennek még a Földtől való hatalmas távolság ellenére is volna jelentősége... Persze meg kellene állapítani, hogyan fut valójában ennek az űrvándornak a pályája.

Ennek a féltekének egy olyan pontján szálltak le, ahol a terep úgy festett, mintha hullámozó folyadék fagyott volna meg. Ott rézleőfordulásokat, sőt természetes aranyat találtak.

Körülcsóválta a fényszóró sugarát. Mi lehet ez az anyag, amin állok? És ha uránszurokérc? Az ilyen kagylósán tűrő, fekete, opálos massa.

Az egész kis roncsot a Föld közelébe kellene tolatni. De szabad-e még csak gondolni is erre, amikor a Mások már láthatóan berendezkedtek rajta? Bizonyára nem!

Hirtelen megmerevedett. Bal oldalán a fókuszált fény már nem világított meg sem kúpokat, sem bordákat. Ott valószínűleg szakadék tátong.

Felbecsülte a távolságot. Nem több mint harminc-negyven méter. Ránézett ellenőrző lámpájára, amely vad violás színben ragyogott. De az éles zümmögést, amely az elviselhetőség abszolút határát jelezte volna, eddig még nem hallotta.

Előrelépdelt a feltételezett nyílásig. Meredek szakadék szélén állt, mely talán húsz méterre nyúlt le a mélybe. Fenekét csak bizonytalanul látta. A feketeség túl sok fényt nyelt el. Ott, ahonnan visszatükröződött, éles szélű görgetegek feküdtek.

Hasra feküdt. Sisakja most a mélység fölé került. Azonnal felhangzott a veszélyt jelző hang.

A fal, melynek tetején hevert, enyhén alá volt vágva. Miközben a fényszóróval körözött, lent, jobb felé valami megcsillant. Odairányította a lámpát, és fókuszálta a fényt.

A fal mélyedésében, az alábányászott rész miatt nagyjából elfedve, mesterséges építmény állt. Nem vitás, valami technikai szerkezet. Az a része, amely az alávált részből kinyúlt, meglepően hasonlított egy markolóhoz.

Bevilágította a falat és a lenti talaj egy részét, ameddig a lámpa sugara elért. Úgy vélte, a bányászat egyértelmű nyomait látja, de újabb szembetűnő dolog nem került a látómezejébe.

Kénytelen volt engedelmességni a fülszaggató vészjelzésnek, így elgondolkodva

viesszafelé indult.

Itt van egy felszíni urán szurokérc-bánya!

Egy csapásra tisztázódott a villogó fény meg az adó jelzésének titka! Robina most már logikus összefüggéseket látott.

Még fontosabbnak találta azt a felismerést, hogy az ismeretlen bányászok bizonyára eljönnek újabb érckészleteket kitermelni, talán már holnap vagy egy hét múlva...

Ez a remény nem is olyan megalapozatlan!

Szárnyakat kapva kezdte meg a visszavonulást. Hangulata tovább javult, amikor messze előtte egy tompa fényben ragyogó kristálytű különösen erős lüktetést küldött az ég sötétje felé...

Különös, de Robinál újabb felfedezése visszatartotta a robottal való kísérletezéstől. Most már nem volt olyan életbevágóan fontos, hogy kapcsolatba kerüljön vele. Így jobban érzékelte, hogy milyen rettenetes kockázatot vállal. Mert mi történik, ha túl magasra értékelte a biológiai lényekkel szemben feltételezett gátlását? Vagy ha esetleg valamilyen tévedés....Elég volt a rizikóból! Bele kell törődnie a gondolatba, hogy nincs más feladata, mint várni. Nyugodtan, még akkor is, ha eltelhet egy-két év, amíg megszabadítják.

Egy idő múlva sikerült leküzdenie túlzott optimizmusát. A bánya lehet nagyon régi is. Talán már régen nem érdeklődnek utána a Mások. Az is lehet, hogy legénység nélküli úrhajót küldenek ide. Vagy elképzelhető, hogy néhány másfelé irányuló úton évszázadonként egyszer kitérnek erre, és felveszik az ércet. Vagy...

A végén belátta, hogy az esélyei a bánya felfedezésével egy cseppet sem növekedtek. Az egyetlen valódi esély a saját aktív tevékenységében rejlik. Igenis, az adó segítségével kell a figyelmet felhívnia magára. És meg kell kísérelni megnyerni a robotot az esetleges együttműködésre.

Mire mindezt végiggondolta, eltelt vagy három nap a kirándulás óta. Érdeklődése újra a Körte felé fordult.

Még egyszer nagyon gondosan átvizsgálta a programot. Aztán felépítette az erősítő berendezést, beállította a parabolaantennákat, s az ismert módon életre keltette a robotot.

Első akciója lesz a legnehezebb. Csak ha kudarcot vall, hajlandó kompromisszumokra.

Elsőnek azt jelölte ki magának, hogy a robot rendszerének feladataihoz nyúl. Olyan helyre tehát, melyről feltette, hogy kialakított rendszerében nemcsak a legötletesebb, de a legvédelettebb is.

Ébredése után a robot úgy viselkedett, mintha Robina ott sem volna. Természetesen észre kellett vennie, de már valahogy a leltárhoz számította. Ebből kiderült, hogy utolsó tapasztalatait a múltkori esetről nem tárolta.

A masina felemelkedett, a munkapadhoz lebegett, felvett egy kábelt, és az ajtó felé fordult.

Ez volt az a pillanat, mikor Robina közbelépett. Koncentrálta gondolatait, és kiadta a parancsot:

- A helyzet normális. Javítanivaló nincs. Feküdj újra le! Feküdj és pihenj!

A robot lefékezett. Robina már örült, de nem sokáig. Szinte azonnal érezte a gép ellenállását. Egy töredék pillanatig, miközben szabályozóját a maximális teljesítményre állította, az ellenakaratot részleteiben is érzékelte.

- Nem! Mennem kell! Feladatom van! Végre kell hajtanom! Nekem engedelmeskednem kell!

- Az igaz, de nekem! - kiáltott a lány, és még jobban koncentrálta gondolatait. A Körte lassan visszahúzódott.

Robina most majdnem megsajnálta. A robot bizonytalanul tartotta a kábelvéget, s úgy tűnt - persze ez csak képzelődés volt -, hogy szeméi megadóan fluoresszkálnak, mint aki beletörődik a megváltoztathatatlanba. A lány most nagyon vigyázott, hogy kósza gondolatai ne kerüljenek be biomezőjének programjába.

Közben az automata visszatért a helyére, de a kábelt manipulátorában szorongatta, s nem gondolt arra, hogy felvegye tápkábeleit.

- Nagyon jó! - mondta és gondolta Robina. - Na látod!

Valamennyire visszavette a hullámok intenzitását. Egyidejűleg tervszerűen megváltoztatta hangulatát. Most elégedettséget, jóakaratot sugárzott, mintegy megerősítésül, hogy a masina helyesen cselekedett.

Még jobban visszavette a szabályzót. Gyorsan végignézte a vezetékeket, melyek

sisakjától az erősítőig vezettek. Megbizonyosodott, hogy megvan a szükséges mozgási szabadsága. Aztán felállt és odalépett a Körtéhez.

Az nem mozdult.

Mikor már két méterre megközelítette, megállt. Még egyszer megismételte utolsó adását.

- Meg vagyok elégedve. Teljesítetted a parancsot.

Azzal leoldotta sisakjáról a vezetékeket. Most saját bioáramát erősítés nélkül sugározta. Végeredményben ez volt az az alap, amire a jövőben építhetett. Ha egyáltalán lehetséges a tényleges megértés közte és a robot között.

Robina sikere a masina felfogóképességétől és érzékenységétől függött. És persze még attól is, mennyire hajlandó elfogadni a lány parancsolt.

Eddig valóban elég kielégítően fogadta. De mikor Robina leoldotta magát az erősítőről, szemének csillámló fényei érezhetően erősen sugároztak.

- Rövidíteni kell a távolságot! - Robina egy lépést közeledett.

A robot egészen a falig húzódott.

A lány megtette a következő lépést.

A robotfej egyre élesebben világított.

Robina habozott, aztán tovább csökkentette a távolságot.

Akkor megérezte az ellenállást. Ugyanannak az erő-mezőnek kellett lennie, mint amit az első alkalommal a kupolában alkalmazott. De most a masina csak passzívan vetette be. Mintha azt mondaná, eddig és nem tovább!

- Hagyd abba az ellenállást! - parancsolta Robina.

Közben próbaképpen kinyújtotta a bal karját. Olyan benyomása támadt, mintha rugalmas gumifalat érintene. Talán harminc centiméterre a robottól a taszítás már olyan erős volt, hogy meghaladta Robina erejét.

Most újra mély tisztelettel töltötte el az idegen technika. Ez már valami! Az ember az öklét egy láthatatlan gumifalba mélyeszti!

Mindjárt látta, egyfajta irányított erőmezővel van dolga. Ez olyan módszer, melyet az emberiség ma még nem birtokol. Robina ismerte a gravomotorokat, azok csak a természetes gravitáció ellen tudtak dolgozni.

Tudta, hogy személyesen, testileg képtelen áthatolni a robot erőmezőjén. Csak a parancsa juthat át, hogy kapcsolja ki.

Úgy tűnt, a robot megértette Robina gondolatmenetét, csak éppen ellenkező eredménnyel. A fejéből sugárzó fény egyre erősebb lett, és kezdett, egyelőre lassan, előrenyomulni.

Robinát már megérintette a mező. Idegesen újra nyugalmat parancsolt a gépnek, de hiába. Megpróbált visszajutni az erősítőig, de persze nem találta azonnal a sisakcsatlakozókat.

A rugalmas fal pedig megkezdte a félretolását. Most már nem kellett egy lépést sem tennie. A mező felemelte és előretolta. Mielőtt pedig visszanyerte volna egyensúlyát, a Körté kisurrant az ajtón.

Addigra Robina már a készüléke előtt ült, s végre kezében volt az összeköttetés.

- Ej, nem csinálom én ezt! - morogta elbátortalanodva. Megrázta a fejét. A kezdeti rövid öröm összetört, kihunyott.

Az jutott eszébe, meg kellene próbálni, abból a kevés kapaszkodóból kiindulva, amellyel jelenleg rendelkezik, megfejtetni a Mások írását. A masina biztosan jobban hozzáférhető beszéddel. Viszont, ingatta a fejét szomorúan, ez a feladat meghaladja a képességeit.

Részletesen átgondolta az elmúlt órák eseményeit, s közben fokozatosan visszanyerte egy kissé biztonságérzetét.

- Végeredményben mit vártam? Hogy a nap hátralevő részét izgalmas beszélgetésben töltjük? Hát ez talán mégsem megy egyszerre! Másodszor sikerült, ha csak egy időre is, visszatartani az elsődleges feladatától. Ha nem kapcsolom ki az erősítőt, még mindig ott lapulna a sarokban.

- Szóval elértem valamit első alkalommal is - igyekezett bátorságot önteni magába. - Kezdetben rejtőzködött előlem. Később elfogadta a jelenléteimet, és jelentéktelennek vagy legalábbis veszélytelennek minősített. Most pedig, ha percekre is, de már alávetette magát - persze erőszaknak engedve - az akaratomnak. Ez pedig folyamat! Többet ilyen rövid idő alatt nem is lehet várni! Belenézett programfeljegyzéseibe. Alapjában véve az első kontaktusfelvételre előirányzott anyag tervszerűen lefutott.

Mit idézne Willfart bölcs mondásainak tárából? Ismétlés a tudás anyja. Azaz meg kell főznom egy kicsit a Körtét a saját levében, de bekapcsolt erősítővel.

Egy rövid óracska múlva újra felbukkant a robot. Az adót természetesen, ahogy fülhallgatójából azonnal megállapíthatta, megint rendbe hozta.

Minden előkészülete arra mutatott, hogy ismét regenerációra húzódik vissza a sarokba. Robina nem akart előzetes tervein változtatni. Mihelyt a gép mereven feküdt, rákapcsolta a magnó hamis szignálját. Fejcsóválva simított végig a sima páncélon. .

- Nahát! Valami tényleg hiányzik belőled! - s mutatóujjával a kikapcsolt fejre bökött.

Adta a megelégedettet még saját maga előtt is, de tudta, csak megjátssza. Érezte, milyen megfoghatatlan ellentmondás rejlik abban, hogy egy gép szembehelyezkedett vele. A két világ közötti ellentmondás jelentéktelen kifejezője!

- Talán feldolgozható az ellentmondás!

Azzal felment a kupolába, és szétégette a kábelt.

Kétszer ismételte, szinte hajszálnyira ugyanezt az eljárást. Most már pontosan el tudta határolni azt az időpontot, amíg a robot a sarokban tartható. Mihelyt az erősítő munkája egy bizonyos határ alá csökkent, a Körte felbátorodott. Ilyenkor előtérbe került a primer feladat, és ment az adót megjavítani.

Persze az erősítő intenzitásának maximálásával újra a sarokba lehetett üzni, de ez pirruszi győzelem volt. Mihelyt visszavette a mezőerőt, a robot előretört. Patthelyzet...

Körte barátunk már másodszor rohant el, mikor Robina gondosan átnézte a programot, azzal a szilárd elhatározással, hogy átalakít mindent, és új helyzetet erőltet ki. Rövid idő alatt végzett, Átszerelte készülékét, és a parabolatükröt a bejáratra irányította.

Már tíz perccel a Körte várható visszatérése előtt izgatottan leült a készülékhez. Elgondolása szerint meg akarta akadályozni a szobába való visszatérését, így elvághatja az energia-utánpótlástól, mely nyilván létfontosságú.

Kérdés, meg tudja-e gátolni a belépést. Különösen, ha az energiától akarja elvágni. A robot hamar a tudatára ébredhet, mit jelent ez.

A kijelölt idő elmúlt, de a Körte nem jelentkezett. Robina nyugtalankodott.

- Csak nem okoztam komolyabb kárt benne? - gyorsan bekapcsolta fülhallgatóját. Már a Mások eredeti szignálját hallhatta benne.

- Szóval már végzett! - szólt megkönnyebbülve. - Akkor meg hamarosan megérkezik.

Egy negyedóra múlva már sejtette, hogy a robot nem fog visszatérni. Még várt egy kínos félóráig - hiába.

Nekiállt feltevéseket gyártani.

- Elrémitettem - állapította meg. - Túl keményen követelődztem.

Habozva, változatlanul az erősítő mellett maradt. Képtelen volt valami értelmeset kigondolni. Azt viszont jól sejtette, mennyire hiányozni fog neki a masina, ha nem bukkan fel többé.

- Az nem lehet! Itt a programja! - sóhajtott fel megkönnyebbülten. - Javítania kell!

Otthagytott csapot-papot. Rohant a kupolába, gyorsan újra szétvágta a kábelt. Elégtétellel észlelte az adó elnémulását.

- Így már jó! - állapította meg diadallal.

Várt tovább. Visszavonult a kupola falához, elnyúlt a padlón, és leste a valamit, mikor érkezik javítani.

De nem jött semmi.

- Szóval mégis! Elment, elrejtőzött valahová. Talán a gravitációs mezője segítségével kilőtte magát az űrbe... Most vagy csak igazán egyedül, Robi! Elüldözted az egyetlen lehetséges barátodat!

Legalább annyira szomorú lett, mint akkor, amikor megbizonyosodott felőle, hogy Borisz nem jön vissza többé. Amikor kérdőre vonta, és hűséget követelt tőle, Borisz úgy tett, mintha nem ismerné az igazságot, ő maga volt a bolond, mert mindig kísérletezett, hogy szép szavakkal visszatartsa. De Borisznak nem sokat jelentettek a szép szavak. Ha hagyta volna, még évekig folytatták volna ezt a felemás dolgot. Időnként bizonyára felkereste volna, persze, csak ha éppen nem akad jobb programja. Szépen elfecsegett volna, mint mindig, élénken, humorosan. Igaz, nem lehetett mellette unatkozni, de alapjában véve sohasem mondott semmit. - És bizonyára továbbra is becsapott volna. Mint mindig.

Lehet, nem is ez volt az elsődleges szándéka. Borisz a saját viselkedését egyszerűen nem érezte hibásnak. Képtelen volt rá, és nem is vette a fáradságot,

hogyan esik az ilyesmi a másíknak. Az ő mottója ez volt: „Itt vagyok, élvezzük a pillanat gyönyöreít, Robi, a pillanat mindig megismételhetetlen.”

- Gondolom, nagyon elképedt, ami kor elküldtem. El sem tudta képzelni, hogy valaki másképp gondolkodjék, mint ő. Nézett, aztán csak megvonta a vállát, és elment.

En meg, én birka, fél éjszakát végigbőgtem. Titokban már kész voltam olyannak elfogadni, amilyen, csak még egyszer jőjön vissza. Egyáltalán, mit tettem volna, ha visszajön?

Ezt már képtelen volt elképzelni a Robina Crux nevű leányzó. Elaludt, maga alá húzott lábakkal, a kupola és a padló közötti szögletben. Nagyon kifárasztotta az utolsó órák fizikai megterhelése.

Alig telt el néhány perc, oldalra húzódott az ajtó, és óvatosan, mint egy lopódzó állat, a Kőrté besurrant a terembe. Habozva fordította fluoreszkáló fejét az alvó lány felé, aztán rohant oda, ahol hégagot égettek a kábelba. Meg-megállt javítás közben, mintha hallgatódzna, különösen akkor, ha Robina megmoccant.

De rendbe hozta az adót.

Robina szinte egyetlen mozdulattal felegyenesedett. Felébredt, mihelyt fülhallgatójában felcsendült a szignál.

Mire egyet pislogott, már csapódott az ajtó.

Felkapta a mellette heverő lézervágót.

Elgondolkodott egy kicsit a történteken. Azt mindenképpen elégedetten vette tudomásul, hogy alkotója olyan mélyen ágyazta a robotba az alapfeladatát, hogy azt a körülmények nem feledtetik el.

- Meglehetősen alábecsültem a Kőrtét. Alaposan becsapott! - E percben őszinte csodálatot érzett a robot iránt.

„Mától fogva már mindig így fog cselekedni - gondolta. - Márpedig aludnia kell az embernek. Ez pedig alvás közben fog besettenkedni és javítani. Valószínűleg a biomezőm erősségét figyeli. Kitalálta, hogy az élőlényeket az alvás gátolja, fékezi, hogy a bioáramok ilyenkor elgyöngülnek, maga az ember meg cselekvőképtelen. Kíváncsi volnék, hozta-e ezt a tudást magával, vagy rajtam tapasztalta ki?”

Erre nem tudott felelni. De tulajdonképpen mindegy volt.

Persze ha úgy hozta magával, abból arra lehet következtetni, hogy a Mások - legalábbis e szempontból - pszichikailag az emberhez hasonlóan viselkednek. De ez a felismerés nem vezet sehová. Robina azonban újra megtelt tetterővel. Az új helyzet egész sor ötletet adott neki. Meg kell próbálnia a továbbiakban kicselezni a Kőrtét.

Először a legnagyobb nyugalommal több helyen is szétroncsolta a kábelt. A lézervágóval szerencsére nem volt nehéz.

Felismerésének lényege az volt, hogy a gép végeredményben eredeti taktikájához tért vissza. Munka újra, csak titokban, akkor, ha megállapította a biomező lecsökkenését a meghatározott minimumra. Annyi a különbség, hogy most már elfogadja az individuum testi jelenlétét, ha az nem bocsát ki túl erős bioáramokat.

Egyelőre fogalma sem volt róla, hol tartózkodhat a Kőrté a javítások között. Ezen a kisbolygón még ugyancsak akadna felfedeznivaló.

Meg kellett állapítania, ismétlődő folyamatról van-e szó. Ezért elhozta magával a spirálját.

Kissé hosszabban maradt távol, mert a grottában a növényei után kellett néznie. Köztük órákra elfelejtette a kupolát, a Kőrtét, a fondorlatokat meg a bioáramot. Semmi más nem fontos, ha élőlények eleven pompáját lehet bámulni. Amíg távol volt, úgyis sokat vesztett.

A növények olyan nagyra nőttek, hogy egészen megtöltötték a bumfordi tálat meg a közvetlen környékét. A kabin ettől egészen megváltozott. Barátságosabb, otthonosabb lett.

Elbűvölve állt a növények előtt. Óvatosan simogatta a levelek bársonyát.

Megbámult minden egyes virágot, minden porzót, minden kecses bibét. Észrevett rajtuk minden apróságot, minden különbséget. És csöndben elszomorodott arra a gondolatra, hogy ezek itt egyszer mind el fognak fonnyadni. Csak azzal vigasztalhatta magát, hogy még elég mag van Mandy csomagjában. Sőt. azt is elégtétellel állapította meg, hogy a harangláb, amely először virágzott, már magházacskákat is hozott.

Robina nem nagyon ismerte a növényeket. Mint keserűen megjegyezte magának, ő csak két csoportba osztja őket. Olyanokra, amelyeknek nedvdús a szára, s olyanokra, melyek száraz száron hoznak termést.

- Az ám, a nedvdús szár! Elég sok vizet tartalmaz... Hátha képes volnék magamat ellátni belőlük.

Félredobta a Körtével való kergetődzés gondjait. Terveket kezdett kovácsolni, miként lehetne a kiskertet maga tenyészttette magokkal kibővíteni. Már szinte látta, hogy óriás haranglábakat fog tenyészteni, vagy akár kétszer termő gabonát.

A sisakjából felhangzott a szignál elnyújtott zengése. Ez visszahúzta a valóságba.

„A csibész!” - gondolta. Meg kellett állapítania, hogy a Körte megint túljárt az eszén. Újabb kísérletet csak a kábel újabb megrongálása után tehet.

Nehéz szívvel szakadt el a növényektől. Még pörlekedett is magával. A robot bizonyára nem fut el előle, hiszen szorosan hozzá van láncolva a munkájához. Robina ráért volna harcolni vele. Igaz, hogy a remény, amelyről már annyiszor hitte, hogy végképp kialudt, a remény, hogy mégis lesz egy társa, most újra él...

Másrészt itt a kabinban a virágzás, a megtermékenyülés fontos fázisait fogja elmulasztani. Valamit, ami visszahozhatatlan. Mert egyetlen virág, egyetlen szár, egyetlen levél sem hasonlítható a szomszédjához, az elmúltakhoz vagy az eljövendőkhöz. Most, hogy már egyszer átélte a virágzás rejtélyét, érezte, mennyi mindent veszthet, ha elmegy.

De mennie kellett. Ellátta a kertecskét, gondosan elrakosgatta szerszámaikat, s miután még egyszer el-gyönyörködött a virágokban, megsimogatott néhány levelet, kényszerítene magát a kabin elhagyására.

A kupolában következetesen újra elvágta a kábelt. Most először kérdezte meg magától, vajon mennyi ideig tarthat még a tartalék anyag. Aztán bemászott a spirálba, és felkészült a hosszú várakozásra.

De nem nagyon kellett türelmét próbára tenni. Félóra elteltével jött a Körte. Szabványosan végrehajtotta a javítást, s elment újra, anélkül hogy a beburkolt Robinára a legcsekélyebb figyelmet fordította volna. Ez kiprovokálta a lányból, hogy utána kiáltson:

- Te tökfilkó!

Ez a saját adóján keresztül sugárzott egyetlen szó frenetikus hatást váltott ki. Úgy látszik, a robot szenzorait a bioáramokra s erre a különös lényre, Robina Cruxra különösen élesen ráállította.

A Körte ugyanis megfordult, s közben - ezen csodálkozott Robina legjobban - beverte fejét és hátsó részét az ajtóba. Ilyesmi egy automata géppel nem fordulhat elő! Joggal következtethette, hogy a szegény fickó tényleg ki van egy kissé borulva. Ezt a lány egyszerre észlelte némi sajnálattal, s ugyanakkor elégtétellel.

Ott állt hát a Körte, és rábámult. Olyan mereven, hogy Robina bátorsága egy kissé már megint az inába szállt. A robot szemei csak úgy villogtak. Aztán hátrafelé lebegve, lassan kiúszott az ajtón.

Az eddig érzett elfogódottság ellenére a lány teli torokból felnevetett. Örült, hogy egyetlen szó elegendő volt, hogy a Körtét kihozza a sodrából.

- És még hozzá milyen tömör kifejezés! - tette hozzá hangosan.

Nagyon nyugodtan, sőt bizonyos fölénnnyel és biztonságérzettel felállította erősítőjét az ajtó közelében. Utána nekilátott, hogy újra szétválassza a kábelt. Közben átgondolta teendőit is. Mert a Körte legközelebb már nem tűnhet el bántatlanul. Ezt feltette magában. Aztán visszabújt a spirálba.

Mikor Robina előtt - már megint semmibe sem véve őt - ellebegett, egy pillanatra felvillant a lány veszélyt jelző lámpája. Elcsodálkozott, de nem gondolkodhatott hosszasan rajta, most a robot kötötte le osztatlanul a figyelmét.

Mielőtt még a Körte elkezdhetne volna a szerelést, Robina kilépett a spirálból, teljes intenzitásra kapcsolt, és ezt a szöveget adta le:

- Minden rendben van. Nem szükséges javítani.

A masina megint álldogált egy darabig, rábámult Robinára. Aztán felépítette az antimezőt, és újra csak ellökte az útból.

Ezzel beállt az egyensúly.

- Ezt a játékot a végtelenségig ismételhetjük. Semmi sem jön ki ebből... - mondta a lány kétségbeesetten. Nagyon is el tudta képzelni, hogy a gép a

kitartóbb.

De határtalan meglepetésére a robot a haladás jeleit mutatta. Rekedten, de nagyon érthetően ugyanis ezt mondta:

-Tökölkő! - majd még néhány másodperc múlva hozzátette: - Semmi sem jön ki ebből...

Robinának először egy emléke jutott az eszébe. Egy utazás valahová, egy szép nyári napon, Borissza! és - hogy is hívták? - Annel meg Egyvel, Borisz barátaival. Ennek az Egynek volt egy régi autója - ha jól emlékszik, így nevezték ezt az ősi járművet -, mely rettenetes zajjal, csak kijelölt úton volt képes közlekedni.

Robina először nem tudta eldönteni, merjen-e felszállni erre a nevezetes járműre. Mikor aztán elmesélték neki, milyen nehézségekbe került a területi tanácstól engedélyt kapni, hogy néhány órára használhassák ezt a környezetszennyezőt, s miután meggyőzték, hogy bizonyára érdekelné az utazás, nagy nehezen beleegyezett.

Így volt. Aztán autóztak, nyitott tetővel, mint anno 1990-ben, s dalokat énekeltek a széllel és motorzajjal szemben.

Valóban szép túra volt. Csak a végén a rekedtség miatt egyikük sem tudott kiadni egy értelmes szót.

„Úgy látszik, ilyen lehetett az én hangom is - gondolta. - Mert az én hangomon beszél, ehhez nem fér kétség. Csak éppen rekedten.”

Mikor valamennyire magához tért a meglepetéstől, tulajdonképpen programon kívül, elkezdett bizonytalanságot, értetlenséget sugározni.

A robot megértette. Megismételte a szót.

- Tökölkő!

Most már azon fáradozott, hogy megállítsa a masinát. Ezért semlegességet sugárzott, egyformaságot, egykedvűséget. Aztán hangosan azt mondta:

- Üdvözöllek! - más nem jutott az eszébe.

- Üdvözöllek! - válaszolt a Körte.

„Végeredményben csak utánoz. Nagyon messze van attól, hogy valamit is felfogjon a szavak értelméből, amelyeket kimond” - gondolta.

Felállt, de nem csökkentette az erősítő intenzitását. Két-három lépéssel közelebb ment a robothoz. Meghajolt - bár ezt utólag nagyon furcsának találta -, s mellére verve bemutatkozott.

- Robina. - Még egy lépést közeledett, míg meg nem érezte az elkerülhetetlen védőmezőt.

- Robina - válaszolt a Körte habozás nélkül.

Tulajdonképpen még semmit sem ért el, gondolatai még nyilván nem találtak megértésre. Térdei csaknem felmondták a szolgálatot. Torkában hatalmas gombóc emelkedett, szemei lázban égtek. Hosszú, hosszú hónapok után, rettenetes örületbe taszító egyedüllét után kimondták a nevét. Valaki azt mondta: „Robina!” Fékezhetetlen öröm árasztotta el. Ismételtette a nevet mindenféle hangsúllyal, hívásként, intésként, felszólításként. Változó hangfekvésben, röviden és hosszan. Mindvégig izgatottan hallgatta, hogyan artikulálja utána a robot. Az meg szorgosan ismételtette, a jelek szerint egyre könnyebben és jobban. Robina megfigyelhette, hogyan tűnik el lassan a rekedtség a hangjából.

Még egyszer elsuttogta: „Robina”. Önkéntelenül azon a hangon, ahogy Borisz suttozta annak idején a nevét. Aztán elsuttogta „Robi”, úgy, ahogy Frank szokta...

Hallgatta a gép visszhangját, és feltámadtak az emlékei.

Lehunyta a szemét, s az életében fontos két férfi nevét suttozta. Ellepték az emlékek. A Vágyak, a kétségbeesés, az öröm... Odabotorkált a három lépés távolságban lebegő robothoz, átölelte a fémtestet, arcát a sisak belsejéhez szorította. Úgy álltak ott, mozdulatlanul.

Csak lassan nyugodott meg. Lassan érzékelni kezdte a fémpáncél keménységét. Megérezte, hogy kicsavart testhelyzete miatt végtagjai be fognak görcsölni.

Akadozva bár, de tudata is elkezdett dolgozni. Keményen szidta magát. Kirázta a hideg, majd elárasztotta a forróság. Egy kissé szégyellte is magát az előbbi bolond viselkedéséért, az önuralom hiányáért.

Hirtelen, még mindig mozdulatlanul a kolosszus fölé borulva, villámként hasított bele a felismerés.

Hiszen ez kikapcsolta a védőmezőt! Pontosan akkor, amikor rárohantam! Miért?

Lassan lefejtette karjait a fémtestről, s valamennyire eltávolodott tőle.

Mihelyt nem érintette többé, szelíd erő ragadta meg és kicsivel hátrább tolta.

- Ohó! Itt van már újra! - gondolta. - De előbb miért nem használta?

Eltévesztette?

- Badarság! Egyszerűen felismerte a lelkiállapotomat. Világosan tudta, hogy nem lehetek rá veszélyes. Ez az egyetlen helyes magyarázat. Most kell józanul gondolkodni...

- Ez nem jelent mást, mint hogy hangulataimat jobban megérti, mint valaha is reméltem.

Hirtelen jött elhatározással elhajította a programot, amit oly nagy gonddal készített. Levette övéről a jegyzettömböt, s egy alakot rajzolt rá. Aztán úgy tartotta, hogy a robot is megláthassa. Nyomatékkal mondta a nevet:

- Háromszög.

- Háromszög - visszhangozta a Körte.

A szíve most már a torkában dobogott. Még mindig nem akarta elhinni, hogy a robot tényleg megértette. Nyugalmat erőltetett magára, letörölte a táblát, s ismét rajzolni kezdett.

- Háromszög! - hangzott fel vele szemben, még mielőtt a harmadik vonalat meghúzta volna.

Utószó

Ha földi űrhajósok léptek volna erre a bolyongó égitestre, ha kellőképpen kicsodálkozták volna magukat a pulzáló fénykibocsátáson, ha a kutatással töltött hétköznapiak során megszokták volna a kristályok pompáját, ha kijózanodtak volna a földi szövegekkel teleírt fal felfedezésének sokkjából, még akkor is tartósan csodálták volna azt a nagy kertet, amely egy megdermedt tó partján, egy grotta bejárata előtt terült el.

Valószínűleg hasonlóképpen jártak volna más értelmes lények is, feltéve, ha rendelkeznek a szükséges biológiai és fiziológiai kapcsolat képességével. Bizonyára sokuk érthetetlennek tartotta volna a leírt események némelyikét. A feliratokat most már nemcsak a tó partján, de sok távolabbi sima felületen is látni lehetett. Nyilván átkutatták volna az egész kristálytörmeléket, felfedezték volna a kristályok legmagasabb csúcsain a vörös edényeket meg a nagy világító vonalat a síkságon keresztül.

Ez a vonal éppen a barlang előtti kerthez vezetett. Bizonyára elcsodálkoztak volna a virágok pompáján, a zöldön, mely a kristályok sokszínű fényjátéka ellenére egyedül tűnt élőnek. Bizonyára megkérdezték volna, hogyan létezhet ilyesmi egy steril, atmoszféra nélküli égitesten, az űr hidegében.

Csak ha legyőzték volna kezdeti bátortalanságukat, s megérintették volna a kecses, idegenszerű virágokat, akkor jöttek volna rá tévedésükre. A merevvé fagyott virágok üvegszerűen széttörték volna az első érintésre. És rájöttek volna, hogy minden szár csak egy kis lyukból nő ki, amelyet erős szúrólánggal olvasztottak a talajba.

Ha egy rejtett megfigyelő a különös égitest titkát kutatta volna, egyenletesen visszatérő időközökben különös, megindító színjátékot élt volna át.

A grottából ilyenkor egy narancsszínű, ráncos ruhába öltözött lény lépett ki. Ruhája egész testét beborította. Vállain hatalmas golyót cipelt, amelybe beleillesztették egy nézőke nyílását. Ha a lény letelepedett a hosszan elnyúló, világos kristályra, amely a barlang előtt feküdt, és fejét arra a violaszín oktaéderre hajtotta, amely kissé kiugrott a tó partjából, akkor a fényes lüktetésben, nézőkéje mögött meg lehetett látni az összezárt ajkú, fáradt, sápadt arcot. Kényelmesen elhelyezkedett, idősödő arcán oldott, ernyed megelégedéssel.

Arcát hullámos, ezüstsálakkal átszőtt haj keretezte. Szája szögletében kis ráncok húzódtak. Érett, letisztult arc volt.

Ha aztán a lény kinyitotta világoskék szemét, amely az ezüsttel átszőtt hajjal és a ráncokkal ellentétben frissen csillogott, nem nézett végig élenken a tájon, hanem némán a koromfekete égboltra szegezte pillantását, amelyen örök egyformasággal húztak át a fénylő csillagok.

Miközben az arcot meg a szemet vizsgáljuk, könnyen megfigyelhettük volna, hogy a grotta bejárata még egy alakot rejt, egy furcsamód formátlan tuskót, amely fémesen fénylik a lüktető világításban, talán harminc centivel a talaj fölött lebeg, mozdulatlanul egy helyben.

Bizonyára még jobban meglepődik a megfigyelő, ha rádióját véletlenül egy bizonyos frekvencián vételre állítja be. Csöndesen ringatódzva egy dal szállt a

némaságban. Több szólamú ének, sokhangú; valóságos kórus hasonló színezetű hangból. Egy és több szólamban csendültek fel a melódiák, melankolikusán, mélabúsan. A figyelmes hallgató hamar észrevehette volna, hogy a narancsszín ruhás lényből csak egy hang tör elő, amíg az összes többi a fémkolosszus éneklí.

Vagy egy órai éneklés után, egy kis párbeszéd következett:

- Mennyire jutottál? - kérdezte a golyófejű lény. És a fémtest szépen részletezte, hogy megcsinálta az egészet, vagy csak egy részével lett készen, hogy új felületre kell áttérnie, vagy hogy a régin ennyi és ennyi a hely. A legtöbbször felolvastak utána egy kis történetet, amelyet a kolosszus egy elektronikus hálózatra irt fel. A történetet minden kommentár nélkül tudomásul vette, és nagyon jól tudta, hogy majd ezt kell felrajzolnia a következő kristályfelületre.

A napi munka mérlege után, s miután egyeztették a következő munkatervet, kis szünet következett, s újra felhangzott az ének.

Aztán, mikor a szemben levő parton egy különösen ragyogó csillag felkelt, s lassan a tavon át, a barlang bejárata fölé vándorolt, megszólalt a narancsruhás lény fáradt hangsúllyal.

- Menjünk aludni...

Robina ott ült megszokott padján, a hasábforma gipszkristályon, a grotta előtt. Fejét ráhajtotta az ibolyaszín oktaéderre, szemét lehunyta. Átgondolta a kis szöveget, amelyet a nap folyamán írt.

Már régen teljesen mindegy volt neki, mit fognak kezdeni a szövegekkel azok, akik egyszer elolvassák. Már csak azon volt, hogy legyen, amit olvashassanak. Ebben megbékélt.

Ezen a napon Robina kissé mérgesre hangolta a fogalmazványt. Eszébe jutott, hogy a Körtével való kapcsolatában hézagok vannak, s ezeket nem is tudja kitölteni.

Mostanára már megbékélt. A semmittevésben, a barlang előtti kényelmes ülés közben, az alvás előtti esti szertartáskor már összemósódott a nap. Valahonnan az emlékezetéből előbukkant egy sláger dallama. Szinte öntudatlanul kezdte el zümmögni, majd halkan énekelni.

Kinyújtotta a kezét, anélkül hogy fejét megmozdította volna. Érezte a Körte kemény páncélját maga mellett. Hallotta, amint másodszorra ugyanazon a hangon éneklí a dalt, majd beléptet még egy hangot s végül dallamos kíséretként egy további is.

Az már igaz, az énekléshez nagyon értett. Még ha nem is voltak érzései. Csak az zavarta meg, ha Robina egy-egy helyen a szöveget előre nem látható módon különlegesen kiemelte. Ilyenkor a Körte úgy érezte, hogy a dal egy időre aszinkronná vált.

Az ének befejezésével megkérdezte Robina:

- Készen lettél a mai szöveggel?

- Igen. És a képeket is elkezdtem - válaszolta a Körte. - Még háromórai munka, és lezárjuk a részt. A felület megtelik.

- Amit ma írtam, az nem sok. Nem fog neked tetszeni, de egyszer már ezt is el kellett mondani. Legjobb, ha a fennsíkra írod, a kupola mellé. Kérlek, tárold, amíg felolvasom.

- Itt tartózkodásom 1477-ik napján sikerült a Mások karbantartó robotjának programját úgy megváltoztatni, hogy az adó már nem a régi emelkedő szignált adja, hanem azt a tagolt hangsort, amelyet az általam készített és az adóhoz kapcsolt gép állít elő.

Amíg ez sikerült, kénytelen voltam a kupola kábelét még nagyon gyakran szétvágni. Végül a tartalék anyag elfogyott, és a robot kénytelen volt a sok darabot, amelyet a föld alatti szobában tárolt, összeforrasztani és feldolgozni. Mivel nagyon pontos munkára törekedett, nagyon zavarta beavatkozásom egyre növekvő sebessége, én meg, bár fő feladatam az SOS jelzés világűrbe juttatása volt, kénytelen voltam bizonyos mértékig tiszteletben tartani a munkáját.

Mivel eredeti programját nem törölhettem, még hónapokon keresztül visszaesett régi gyakorlatába, s amíg aludtam, elhurcolta a szerkezeteimet. Ezért nagyon haragudtam, de ez sem segített.

Végül felülkerekedett a tapasztalatból eredő maga készítette másodlagos program, a visszaesések megritkultak, végül hét hónappal később végleg elmaradtak. Ettől fogva az SOS jelzés egyenletesen sugárzik az űrbe. Sajnos, csak egy szűk spirál mentén, a Mások által megadott irányba. Itt a jelzés csak

kivételes véletlen esetén találkozhat egy földi, űrhajóval. Kísérleteim, hogy a Körtét az antenna átfordítására készítsem, abba az irányba, melyben bizonyos valószínűséggel a Föld napját sejtem, megbuktak és ma is sikertelenek. Ebben egyszerűen megtagadja az engedelmisséget.

Parancsoltam, kértem, fenyegettem, dühöngtem, próbálkoztam szelíd meggyőzéssel. Az eredmény nulla. Már néhány éve feladtam. A parabolatükör saját kezű beállításához sem bátorságom, sem erőm nincsen. Ha erőszakot alkalmazok, meglehet, egyetlen jelzés sem hagyja el többé a kupolát, így fáradozásom, hogy a két civilizáció között kapcsolatot teremtsék, egyoldalúan a Másokra korlátozódik.

- Nos, ennyi a szöveg. Ezt kell felírnod, tíz centiméteres betűkkel. Hogy tetszett? - kérdezte Robina nevetve, és a Körte „szeme” közé nézett.

- Tetszett - felelte az, rövid gondolkodás után.

- Akkor nem értettél meg semmit. Te, te... masina! Te érzéketlen tuskó!

A robot szemei még erősebben fluoreszkáltak.

A ráncok elmélyültek a nő szeme körül, miközben hangosan felnevetett.

- Ugye, ugye, a nehézségek... Összefüggések közted, a magasan szervezett finom szerkezet és a durva „tuskó” szó között... Sokat kell még tanulnod, barátom!

- Még sokat kell tanulnom - visszhangozta a Körte.

Robina csak bólintott és újra dúdolni kezdett:

Ha tuskóra gondolk én,
a Körte lebeg elém...

Nem ez volt az első nóta, melyet aktuális szöveggel énekelt.

A robot is belevágott, hasonlóan vidám hangsúllyal.

- Ha tuskóra gondolk én...

Robina mosolyogva gyártott még néhány gúnyos sort. A gyanútlan Körte szépen vele énekelt.

A dal befejeztével eszébe jutott, hogy a kabinban levágott néhány hervadni kezdő virágot és növénykét.

-Te, ültess el a virágokat, amiket az ágyamon találsz.

A Körte ellebegett, s hamarosan visszatért. Minden manipulátorában egy-egy növényke szára. Óvatosan megállt, olyan szelíden tette le a növénykéket a kristályra, mintha teljesen tisztában lenne törékenyséjükkel. A robosztus fémalaktól el sem várt volna senki ilyen gyöngédséget.

Aztán újra ellebegett. A lézervágóval jött vissza. Robina csak kézjelekkel, irányította, de nem kelt fel a kristályról.

A Körte beégette a lyukakat, gondosan beléjük helyezte a virágokat, nagyon vigyázva, hogy a már elültetettekhez ne érjen hozzá. Robina szerette, ha a növények sűrűn állnak.

Most felállt a hajótörött, s a gazda szemével nézett végig „kertjén”.

- Jól van! - szólt oda a robotnak, s a lézervágót visszavitte a grottába.

Még ha merev kis kert is volt ez, amely nem ismerte a szellő fuvallatát, sem a napfényt, sem a rovarok zümmögését, ha halott virágok is voltak ezek, mint maga a kristálytalaj, ez a kertecske mégis megtörte a bolygó rideg geometriáját, élettelen fényét. Bizony, a kis növényhullák árnyéka még a fény vibrálásának kellemetlen ütemét is mérsékelte.

A kertre nagyon büszke volt Robina. Vigyázott rá, mint a szeme világára. Törékenysége csak még jobban emelte az értékét. Mikor így nézegette, mindig eszébe jutott, hogy egyszer a Körte vigyázatlanul letört néhány levélkét, ő meg rákiáltott vadul, még rá is ütött. A gép nem sok megértést tanúsított e téren, de kitörése óta nagy elővigyázattal járt el.

Robina visszaült. A Körte a bejárat mellett állt, s nézte, melegen lüktető tekintettel.

- Fáradt vagy, öregem? - kérdezte Robina. - Ellustulsz és én sem különben. Ideje volna egy kis kirándulásra menni. Talán a túloldalra. Néhány kiló aranyat megint tudnék használni. Az utolsó adagot már régen feldolgoztam. A karpereceim egyre sikerültebbek. De csak 37 darabom van. Egy modern űrhajónak biztosan van vagy ötvenfőnyi személyzete, ezzel számolni kell. Képzeld, milyen kellemetlen lenne, ha valamelyiknek nem jutna... Majd a mélyhűtött testemet elrakják a rakodótérbe, s végrendeletem értelmében a repülés alatt viselni fogják a karpereceket.

Biztosan megteszik... - odabólintott a robotnak. - Megteszi a te néped is, ha ők találják meg engem, halott barátaim, Frank, Mandy, Stef és az én emlékemre...

Elzűmmögött még egy dalt.

Aztán már csak üldögélt, és az eget nézte. Fáradtnak érezte magát.

- Ha jön a betlehem csillagom, elmegyek aludni...

Nem sokkal később fel is kelt a fényes csillag. Fénye szétszóródott a visszaverő felületen, színes csóvákat gyűjtött.

Gyorsan emelkedett a fényes csillag és kisebb kísérője a sötét égbolton. Robina követte tekintetével, mint minden este, amíg el nem tűnik majd a grotta bejárat a fölött.

- Képzeld, Robina? Annyira bámultál, hogy duplán látsz?

Még meg is bökte magát. -Tarts ki már, mindjárt lefekszünk... Még egyszer megnézte a csillagot. Változatlan sebességgel vonult előre.

- De itt van a másodpéldány is!

Fénysugarak az égbolt azonos szektorában, csak hogy most nem a fénylő csillag előtt, hanem mögött!

Meg volt győződve, hogy szédül.

Fénylő sugarak! Egy, kettő, három, szünet... egy, kettő, három, szünet... egy, kettő, három... és nincs tovább.

Egy percre lefelé nézett. A sötétebb tónusú kertecskére. Aztán újra felemelte a fejét. Fent a csillag már előrehúzott, majdnem elérte a horizontot. Óvatosan, hátát az oktaédernek támasztva, megváltoztatta testhelyzetét.

Megint a jelzés!

- Megint! - Robina most már hangosan felkiáltott.

Most már semmi kétség! Három rövid, három hosszú, három rövid!

- Szóval, az SOS!

Elnehezült a lélegzete. Bizonyára csak tévedés áldozata. Hitetlenség és boldog felindulás játszott az arcán.

Ellökte testét az oktaédertől, néhány lépéssel beljebb ment a síkságon.

Újra felvillámlott: SOS!

- A jelzésemre válaszolnak!

Felkiáltott és elkezdett futni, rohanni.

- Körte! Jönnék a te népeid! A tieid!

- Jönnék a népek! - visszhangozta az, de helyéről egy millimétert sem lebegett arrább.

Robina pedig kitárt karokkal kifutott a síkságra, jobbra, balra maga mögött hagyva a széttaposott haranglábakat és gerebcsinákat.

Weinbrenner Rudolf fordítása